

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ**

**ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**«ΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ»
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΝΟΜΟΥ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ**

ΖΑΡΑΓΚΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ: ΜΠΙΤΣΑΝΗ ΕΥΓΕΝΙΑ ΕΠ.

Καλαμάτα 2005 – 2006

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελίδα
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ii - iii
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	iv - v
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο : ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΣΑΦΗΝΙΣΕΙΣ	4
1.1 Γενικές έννοιες – Ορισμοί	4
1.2 Ιστορική αναδρομή	6
1.3 Κατηγορίες οικονομικών μεταναστών	9
1.3.1 Νόμιμοι οικονομικοί μετανάστες	11
1.3.2 Παράνομοι οικονομικοί μετανάστες	12
1.4. Η αντιμετώπιση των μεταναστών στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης	13
1.5 Συνθήκη SCHENGEN	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο : ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	18
2.1 Ο πληθυσμός των μεταναστών	18
2.2 Η Ελλάδα ως χώρα «εξαγωγής» μεταναστών	34
2.3 Η Ελλάδα ως χώρα «υποδοχής» μεταναστών	34
2.3.1 Αίτια μετανάστευσης προς την Ελλάδα	36
2.3.2 Ποιοι μετανάστες προτιμούν την Ελλάδα	38
2.4 Το πρόβλημα της μέτρησης των οικονομικών μεταναστών	40
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο : ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤ. & ΚΟΙΝ. ΠΡΟΝΟΙΑΣ	42
3.1 Η νομιμοποίηση των οικονομικών μεταναστών στην Ελλάδα	42
3.2 Η Μεταναστευτική πολιτική (Ν. 2910/2001 και 3013/2002)	45
3.3 Λειτουργικότητα και αξιολόγηση του θεσμικού πλαισίου και η ανταπόκριση των μεταναστών	50
3.4 Κοινωνική πρόνοια για τους μετανάστες «μορφές» και μέτρα κοινωνικής Κοινωνικής ασφάλισης υπέρ των μεταναστών	57
3.4.1 Κατηγορίες αδειών παραμονής αλλοδαπών – Στάση της ελληνικής κοινωνίας απέναντι στους μετανάστες.....	59
3.5 Υπηρεσίες και φορείς προστασίας των μεταναστών	61

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο : ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΝΟΜΟΥ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	69
4.1 Το προφίλ του Νομού Μεσσηνίας	70
4.2 Ο Νομός Μεσσηνίας ως χώρος υποδοχής μεταναστών	78
4.3 Η μετανάστευση και η απασχόληση των μεταναστών στο Ν. Μεσσηνίας	79
4.4 Αίτια ένταξης των αλλοδαπών στον Μεσσηνιακό τόπο	92
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο : ΕΡΕΥΝΑ – ΓΕΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	94
5.1 Εισαγωγή	94
5.2 Μέθοδος και υλικό	94
5.3 Οι σχέσεις των αλλοδαπών και του ντόπιου πληθυσμού	95
5.4 Ποιοι μετανάστες προτιμούν το Νομό Μεσσηνίας και γιατί	101
5.5 Προβλήματα μεταναστών	103
5.6 Συμπεράσματα έρευνας.....	103
Συμπεράσματα.....	105
Βιβλιογραφία	109
Παράρτημα	111

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

<u>C. SIS</u>	: <u>Central SIS / Κεντρικό SIS</u>
<u>SIS</u>	: <u>Schengen Information System /</u> <u>Πληροφοριακό Σύστημα Σένγκεν</u>
<u>ΑΕΠ</u>	: <u>Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν</u>
<u>BE.NE.LUX</u>	: <u>Βέλγιο, Ολλανδία, Λουξεμβούργο</u>
<u>Δ.Ε.Κ.Ο.</u>	: <u>Δημόσια Επιχείρηση Κοινής Ωφέλειας</u>
<u>Δ.Ε.ΜΕ.</u>	: <u>Διακυβερνητική Επιτροπή Μεσοσηνίας</u>
<u>Δ.Κ.Ε.Μ.</u>	: <u>Διεθνής Καθολική Επιτροπή</u> <u>Μετανάστευσης</u>
<u>Δ.Ο.Μ.</u>	: <u>Διεθνές Οργανισμός Μετανάστευσης</u>
<u>Δ.Σ.</u>	: <u>Διοικητικό Συμβούλιο</u>
<u>Ε.Ε.</u>	: <u>Ευρωπαϊκή Ένωση</u>
<u>Ε.Κ.Α.</u>	: <u>Εργατικό Κέντρο Αθηνών</u>
<u>Ε.Ο.Κ.</u>	: <u>Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα</u>
<u>Ε.Π.Γ.</u>	: <u>Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτνίασης</u>
<u>Ε.Σ.Σ.Δ.</u>	: <u>Ένωση Σοσιαλιστικών Σοβιετικών</u> <u>Δημοκρατιών</u>
<u>Ε.Σ.Υ.Ε.</u>	: <u>Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος</u>
<u>Η.Π.Α.</u>	: <u>Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής</u>
<u>Ι.Κ.Α.</u>	: <u>Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων</u>
<u>Ι.Κ.Ε.</u>	: <u>Ίδρυμα Κοινωνικής Εργασίας</u>
<u>ΚΕΠΕ</u>	: <u>Κέντρο Προγραμματισμού &</u> <u>Οικονομικών Ερευνών.</u>
<u>Κ.Π.</u>	: <u>Κοινωνική Πρόνοια</u>
<u>N.SIS</u>	: <u>National SIS / Εθνικό SIS</u>
<u>NATO</u>	: <u>North Atlantic Treaty Organization</u>
<u>Ο.Α.Ε.Δ.</u>	: <u>Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού</u> <u>Δυναμικού.</u>
<u>Ο.Γ.Α.</u>	: <u>Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων</u>
<u>Ο.Ν.Ε.</u>	: <u>Οικονομική Νομισματική Ενοποίηση</u>

<u>ΟΟΣΑ</u>	: Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
<u>Π.Δ.</u>	: Προεδρικό Διάταγμα
<u>Σ.Ε.Σ.</u>	: Σύμβαση Εφαρμογής Σένγκεν
<u>Τ.Ε.Β.Ε.</u>	: Ταμείο Επαγγελματιών – Βιοτεχνών Ελλάδος
<u>Τ.Ε.Ι.</u>	: Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
<u>Φ.Ε.Κ.</u>	: Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία ασχολείται με το εννοιολογικό περιεχόμενο του εργασιακού καθεστώτος στην Ελλάδα, τις εφαρμογές του στους αλλοδαπούς και τους μετανάστες και τέλος εξετάζεται η περίπτωση των μεταναστών του Νομού Μεσσηνίας.

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η παρουσίαση και περιγραφή της δομής του εργασιακού καθεστώτος της Ελλάδας και πιο ειδικά τις διαδικασίες νομιμοποίησης των μεταναστών και της ασφάλισής τους.

Η εργασία αποτελείται από πέντε κεφάλαια και χωρίζεται σε δύο μέρη.

Το Α' Μέρος περιλαμβάνει το θεωρητικό κομμάτι της εργασίας.

Το πρώτο κεφάλαιο αναφέρεται σε μια ιστορική αναδρομή, σε μια κατηγοριοποίηση των μεταναστών, στην αντιμετώπιση των μεταναστών στα πλαίσια της Ε.Ε. και στο νομικό πλαίσιο της μετανάστευσης στην Ευρώπη και στην Ελλάδα, μέσα από την παρουσίαση της συνθήκης Schengen.

Στο δεύτερο κεφάλαιο δίνεται μια εικόνα του πληθυσμού των μεταναστών στην Ελλάδα, την μετάλλαξη της από χώρα εξαγωγής μεταναστών σε χώρα εισαγωγής, στα αίτια της μετανάστευσης και ποιοι μετανάστες προτιμούν την Ελλάδα. Τέλος γίνεται αναφορά στο πρόβλημα μέτρησης των παράνομων οικονομικών μεταναστών.

Στο τρίτο κεφάλαιο θα αναφερθούμε στην Ελληνική Μεταναστευτική Πολιτική, μέσω των νομοθετικών ρυθμίσεων (Ν. 2910/2001 & 3013/2002) με παρουσίαση και αξιολόγησή τους ως προς το πόσο βοηθούν τους οικονομικούς μετανάστες στην ομαλή είσοδο και ένταξη στην Ελλάδα, καθώς και τις εφαρμογές της Κοινωνικής Πρόνοιας πάνω στους μετανάστες.

Το Β' Μέρος αναφέρεται πιο ειδικά στην περίπτωση του Νομού Μεσσηνίας.

Στο τέταρτο Κεφάλαιο παρουσιάζεται η δημογραφική και οικονομική εικόνα του Νομού Μεσσηνίας, οι λόγοι ένταξης των αλλοδαπών και εικόνα τους σχετικά με την απασχόλησή τους στο Νομό.

Στο πέμπτο κεφάλαιο γίνεται μια αναφορά για τη μέθοδο – υλικό που χρησιμοποιήθηκε για να γίνει η εργασία, τη σχέση των μεταναστών με τον ντόπιο πληθυσμό και ποιοι μετανάστες είναι οι επικρατέστεροι του Νομού, όπως επίσης παρουσιάζονται και τα σημαντικότερα προβλήματα των μεταναστών.

Τέλος γίνεται μια γενική επισκόπηση και δίνονται, κατά την άποψή μας, κάποιες προτεινόμενες λύσεις για την αντιμετώπιση των προβλημάτων.

Οι πηγές που μας βοήθησαν για τη συγγραφή είναι πρωτογενείς και δευτερογενείς, σχετικές με θέματα μεταναστών, καθώς και διακινούμενων εργαζομένων. Αναζητήθηκε επίσης υλικό από γραπτό τύπο, με συλλογή άρθρων από καθημερινές εφημερίδες και επιστημονικά περιοδικά.

Ένα μέρος της εργασίας αποτελείται από προσωπικές συνεντεύξεις, διακίνηση ερωτηματολογίων και συμμετοχική παρατήρηση, ενώ σημαντικό στοιχείο για τη συγγραφή της εργασίας αποτέλεσαν οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες και Φορείς σε θέματα μεταναστών.

Ιδιαίτερο πρόβλημα ως προς τη συλλογή των στοιχείων δεν αντιμετωπίστηκε, εκτός από την καταγραφή του αριθμού των μεταναστών, διότι δεν υπάρχει ξεκάθαρη εικόνα για τον ακριβή αριθμό των μεταναστών που νομιμοποιήθηκαν ως σήμερα, αλλά και του ακριβούς αριθμού των μεταναστών σε κάθε εργασία ξεχωριστά. Γίνεται εκτενέστερη αναφορά στο κεφάλαιο 2.

Τέλος, θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι με αφορμή την παρούσα εργασία, το εν λόγω θέμα της θα μπορούσε να εκπονηθεί σε δεύτερο επίπεδο και να εστιάσει αφενός μεν στα είδη εργασίας των οικονομικών μεταναστών, αφετέρου δε στην εκμετάλλευση της γυναίκας μετανάστριας, ως ειδικής πληθυσμιακής κατηγορίας που υφίσταται εντονότερα τον κοινωνικό αποκλεισμό.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΣΑΦΗΝΙΣΕΙΣ

1.1 Γενικές έννοιες- Ορισμοί.

Για την καλύτερη κατανόηση του θέματος με το οποίο θα ασχοληθούμε, θα ήταν ορθότερη η κατανόηση βασικών εννοιών που είναι αναγκαίες για την βαθύτερη ανάλυση της παρούσας πτυχι- ακής εργασίας, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

ΟΡΙΣΜΟΙ

1. **Ιθαγένεια** είναι ο δεσμός ενός προσώπου προς ένα συγκεκριμένο κράτος.
2. **Εθνικότητα** είναι ο δεσμός ενός προσώπου προς ένα συγκεκριμένο έθνος.
3. **Αλλοδαπός** είναι κάθε πρόσωπο που δεν έχει την ελληνική ιθαγένεια, συνεπώς είναι κάθε πρόσωπο που ανήκει στο λαό άλλου κράτους.
4. **Ομογενής αλλοδαπός** είναι το πρόσωπο που δεν έχει την ελληνική ιθαγένεια, αλλά αντί- θετα έχει την ελληνική εθνικότητα. Πρόκειται δηλ. για αλλοδαπό που όμως συνδέεται με το ελ- ληνικό έθνος με κοινή συνήθως ιστορία, γλώσσα και θρησκεία, με κοινές παραδόσεις, με κοινά ήθη και έθιμα. Όλα αυτά είναι στοιχεία που προσδιορίζουν την κοινή εθνική συνείδηση, η οποία και αποτελεί το κριτήριο για να χαρακτηριστεί κάποιος ως ομογενής.
5. **Αλλογενής αλλοδαπός** είναι το πρόσωπο που δεν έχει ελληνική ιθαγένεια αλλά ούτε και ελληνική εθνικότητα.
6. **Ανιθαγενής, ή άπολις, ή άπατρις** είναι το πρόσωπο που στερείτε παντελώς ιθαγέ- νειας.
7. **Μετανάστης**, νοείται κάθε πρόσωπο που μετοίκησε οικιοθελώς σε ξένη χώρα.
8. **Πρόσφυγας**, είναι κάθε πρόσωπο που λόγω δικαιολογημένου φόβου δίωξης για λόγους φυλής, θρησκείας, πολιτικών πεποιθήσεων κ.τ.λ, βρίσκεται έξω από τη χώρα υπηκοότητας του και δεν μπορεί, είτε δεν θέλει να προσφύγει στην προστασία της χώρας αυτής.

ΤΡΟΠΟΙ ΚΤΗΣΗΣ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ

Ως γνωστό, υπάρχουν διαφορετικοί τρόποι με τους οποίους αποκτάται η ιθαγένεια και αυτοί είναι οι εξής: α) από τη γέννηση, β) λόγω γάμου, γ) λόγω υιοθεσίας, δ) λόγω κατάταξης στις ένοπλες δυνάμεις της Χώρας, ε) με αναγνώριση, στ) με πολιτογράφηση.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΙΤΟΓΡΑΦΗΣΗ

Η πολιτογράφηση είναι ένας από τρόπος κτήσης της ιθαγένειας με ατομική, διοικητική πράξη, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου και κατόπιν ασκήσεως διακριτικής ευχέρειας. Κύριο στοιχείο δηλαδή, είναι, αφενός η βούληση του προσώπου να γίνει πολίτης συγκεκριμένου κράτους και αφετέρου η βούληση του κράτους αυτού να γίνει το συγκεκριμένο πρόσωπο πολίτης του.

ΚΤΗΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ ΜΕ ΠΟΛΙΤΟΓΡΑΦΗΣΗ

Ο ρόλος που καλούνται οι υπεύθυνοι να διαδραματίσουν είναι ιδιαίτερα σοβαρός, δεδομένου ότι η κτήση της ελληνικής ιθαγένειας αφορά πρώτιστα το δημόσιο συμφέρον και την ασφάλεια του κράτους. Και τούτο διότι από αυτή απορρέει μια σειρά δικαιωμάτων, όπως τα πολιτικά δικαιώματα, η κτήση ελληνικού διαβατηρίου, το δικαίωμα διορισμού στο δημόσιο, κοινωνικοασφαλιστικά δικαιώματα, δικαιώματα που προκύπτουν από την εφαρμογή των συνθηκών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κτλ. Για το λόγο αυτό οφείλει η υπηρεσία να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στις νέες της απαιτήσεις.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ : Συγκρότηση, δομή και λειτουργία

1. Τι είναι;

Η Επιτροπή μετανάστευσης είναι ένα συλλογικό όργανο το οποίο συνιστάται σε κάθε Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας. Είναι τριμελή και συγκροτείται από:

- 1) τον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας Αλλοδαπών και Μετανάστευσης ως πρόεδρο
- 2) ένα υπάλληλο που υπηρετεί στην παραπάνω Υπηρεσία και
- 3) έναν εκπρόσωπο της οικείας αστυνομικής αρχής

2. Συγκρότηση

Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας θα εκδώσει απόφαση για τη συγκρότηση της επιτροπής, στην οποία θα ορίζονται ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής με τους αναπληρωτές τους. Στην ίδια απόφαση θα ορίζεται ο εισηγητής και ο γραμματέας της επιτροπής με τους αναπληρωτές τους.

3. Έργο της Επιτροπής Μετανάστευσης

Η Επιτροπή Μετανάστευσης γνωμοδοτεί για τη χορήγηση ή την ανανέωση της άδειας παραμονής αλλοδαπού.

Η γνώμη είναι απλή και δεν δεσμεύει τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, ο οποίος μπορεί να εκδώσει και διαφορετική απόφαση¹.

1.2 Ιστορική αναδρομή

Η μετανάστευση είναι ως γνωστό, φαινόμενο το οποίο έχει τις ρίζες του πολύ βαθιά μέσα στο χρόνο και εξαρτάται από ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που συνδέονται με την οικονομική κατάσταση, τις διεθνείς γεωπολιτικές συνθήκες ή την περίοδο κατά την οποία λαμβάνει χώρα. Διάφορες αιτίες όπως η στενότητα γης, ο υπερπληθυσμός, η φτώχεια και οι καταπιεστικές κοινωνίες ή ηγεσίες ώθησαν στο παρελθόν τον άνθρωπο στη απόφαση να μετακινηθεί. Η μετανάστευση είναι ένα προϊόν των διεθνών εξελίξεων που συνδέονται με την παγκοσμιοποίηση, την κατάρρευση των καθεστώτων της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, τις περιφερειακές συγκρούσεις και τις αναταράξεις στα Βαλκάνια. Στην πρόσφατη ιστορία ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος συνδέθηκε με μεγάλες πληθυσμιακές μετακινήσεις καθώς οδήγησε στον εκτοπισμό και την αναγκαστική εργασία εκατομμυρίου ανθρώπων².

Το φαινόμενο των μαζικών μεταναστευτικών μετακινήσεων παρατηρείται και στην άμεση μεταπολεμική περίοδο ως αποτέλεσμα της εξέλιξης των βιομηχανικών κοινωνιών και των νέων γεωπολιτικών συνθηκών. Σημειώνονται μεταναστεύσεις από και προς την Ευρώπη και ιδιαίτερα

¹ Εγκύκλιος Ν. 2910/2001

² Αποστολοπούλου. Στ., και Τσολάκη, Θ., Η πρόνοια για τους οικονομικούς πρόσφυγες στην Ελλάδα. Το παράδειγμα του νομού Μεσσηνίας. Πτυχιακή εργασία, Καλαμάτα 1999, σελ. 17.

προς τις βιομηχανικές χώρες του βορρά οι οποίες αυτή την περίοδο είχαν ανάγκη και προσέλκυσαν την χειρωνακτική προσφυγική εργασία σε μαζική κλίμακα³.

Ως προς την ελληνική εξωτερική μετανάστευση αυτή στους νεότερους χρόνους κινήθηκε σε διάφορες κατευθύνσεις. Στον 19^ο αιώνα σημειώνονται κινήσεις από τον αλύτρωτο κυρίως ελληνισμό, προς τα Βαλκάνια, τη Μικρά Ασία, και τη Μέση Ανατολή. Στις αρχές του 20^ο αιώνα εμφανίζεται ένα μεγάλο μεταναστευτικό ρεύμα προς τις υπερπόντιες χώρες, κυρίως της Η.Π.Α. όπου οι Έλληνες απασχολούνται σε μεγάλο βαθμό στα ορυχεία και στην επέκταση σιδηροδρομικού σταθμού προς την Δύση. Με τον καιρό οι εργάτες εκείνοι θα γίνουν μικροεπαγγελματίες. Η μεταναστευτική κίνηση προς τις Η.Π.Α. θα σταματήσει με την εφαρμογή του νόμου περί ποσοστώσεων. Με την οικονομική κρίση της δεκαετίας του 1930 ένα μέρος των μεταναστών εκείνων θα επιστρέψει στην Ελλάδα⁴.

Η μετανάστευση από την Ελλάδα θα πάρει νέες διαστάσεις μετά την λήξη του Β' Παγκόσμιου Πολέμου και του Εμφυλίου. Στην αρχή θα στραφεί προς τις υπερπόντιες χώρες (Η.Π.Α., Καναδά, Αυστραλία, Ν. Ζηλανδία) αλλά και προς τις δυτικοευρωπαϊκές χώρες λόγω του γρήγορου ρυθμού ανάπτυξης που έχει σαν αποτέλεσμα την αύξηση των αναγκών σε εργατικό δυναμικό. Αυτό το γεγονός παίζει σημαντικό ρόλο στην πραγματοποίηση του δεύτερου και κατά πολύ μεγαλύτερου σε όγκο μεταναστευτικού ρεύματος. Έτσι ανάμεσα στα έτη 1955 - 1977 υπολογίζεται ότι συνολικά 1200000 άτομα μετακινήθηκαν προς τις υπερπόντιες και δυτικές ευρωπαϊκές χώρες⁵.

Τα αίτια που την προκαλούν και οι επιπτώσεις που δημιουργούνται, εντάσσονται στο ίδιο πλαίσιο των διαδικασιών εξάρτησης των φτωχότερων περιφερειακών κρατών από τις αναπτυγμένες χώρες. Η μετανάστευση της περιόδου αυτής είχε λοιπόν οικονομικά κίνητρα και συνδέεται με την υπανάπτυξη, τις δύσκολες συνθήκες διαβίωσης στην ύπαιθρο και την ανεργία που επικρατούσαν μεταπολεμικά στην Ελλάδα.

Στην δεκαετία του 1960, ο κύριος όγκος της μεταναστευτικής ροής θα κατευθυνθεί προς την βόρεια και κεντρική Ευρώπη με κύρια υποδοχής την Γερμανία. Παράλληλα με το τέλος του εμφυλίου πολέμου ένα μέρος του πληθυσμού θα καταφύγει στις χώρες της Α. Ευρώπης και τη

³ Μουσουρού, Λ., Η μετανάστευση και μεταναστευτική πολιτική στην Ελλάδα και την Ευρώπη, Gutenberg, Αθήνα 1991, σελ. 10-20.

⁴ Αποστολοπούλου, Στ., και Τσολάκη, Θ., *Η πρόνοια για τους οικονομικούς πρόσφυγες στην Ελλάδα. Το παράδειγμα του νομού Μεσσηνίας*, ο.π., σελ. 17-18.

⁵ στο ίδιο

Ρωσία. Ο ακριβής αριθμός του απόδημου ελληνισμού σήμερα υπολογίζεται σε 4 - 5 εκατομμύρια σε όλο τον κόσμο⁶.

Ωστόσο η κατάσταση αρχίζει να αλλάζει από τη δεκαετία του 1970. Η Ελλάδα όπως και άλλες χώρες του Ευρωπαϊκού νότου από χώρες αποστολής μεταναστών αρχίζουν να μετατρέπονται σε χώρες υποδοχής. Δυο είναι οι λόγοι της εξέλιξης αυτής:

1. Η έλλειψη εργατικού δυναμικού για τις ανειδίκευτες, βρώμικες, κακοπληρωμένες κ.τ.λ. εργασίες. Η έλλειψη αυτή οφείλεται στο συνδυασμό τριών παραγόντων της μετανάστευσης, της μείωσης της γεννητικότητας, και της βελτίωσης του επιπέδου ζωής το οποίο αποδεικνύεται από τις απογραφές όπου φαίνεται μια μείωση του φυσικού πληθυσμού και μια αύξηση του γενικού πληθυσμού.

2. Η αλλαγή της μεταναστευτικής πολιτικής χωρών υποδοχής και η συνακόλουθη δραματική μείωση της εισόδου νέων μεταναστών αφού οι χώρες υποδοχής ακολουθούν πλέον άλλη πολιτική ως προς το ζήτημα αυτό. Στο εξής οι μετανάστες στρέφονται προς τις μεσογειακές χώρες.

Η πρώτη μαζική είσοδος αλλοδαπών σημειώνεται το 1972, έτος κατά το οποίο η δικτατορική κυβέρνηση επέτρεψε την είσοδο 10000 αλλοδαπών εργατών προκειμένου να καλυφθούν οι κενές θέσεις εργασίας, που είχαν δημιουργηθεί εξαιτίας της μεγάλης μεταναστευτικής κινητικότητας προς τις χώρες της Δ. Ευρώπης κατά τη διάρκεια του '60. Τη δεκαετία του '80 παρατηρείται αλματώδης αύξηση του ποσοστού των παρανόμων μεταναστών γεγονός που επισημαίνεται και από την Ε.Σ.Υ.Ε. (η οποία είναι η κύρια πηγή πληροφοριών) χωρίς όμως να υπάρχει δυνατότητα για τον ακριβή προσδιορισμό του αριθμού τους. Σύμφωνα όμως με ανεπίσημες πληροφορίες κυμαίνονται γύρω στις 300000. Αξιοπρόσεκτο είναι επίσης ότι ο αριθμός των νόμιμων μεταναστών καθ' όλη αυτή την περίοδο δεν αυξάνεται σημαντικά⁷.

Καταρχήν το συνολικό αριθμό των μεταναστών που μένουν στην χώρα μας, σύμφωνα με τα δεδομένα της EUROSTAT στις αρχές της δεκαετίας του '80 στην Ελλάδα ήταν 230000 αλλοδαποί εκ των οποίων οι περισσότεροι ήταν Έλληνες που επέστρεψαν από το εξωτερικό για ένα περιορισμένο χρονικό διάστημα⁸.

Αν και στο τέλος της ίδιας δεκαετίας, ο συνολικός αριθμός των μεταναστών στην χώρα μας δεν φαίνεται να έχει αυξηθεί, εντούτοις διαφοροποιείται σημαντικά ως προς τη σύνθεση ανάλογα

⁶ Μουσούρου, Λ., Η μετανάστευση και μεταναστευτική πολιτική στην Ελλάδα και την Ευρώπη. ο.π., σελ. 10-20.

⁷ Αποστολοπούλου, Στ., και Τσολάκη, Θ., *Η πρόνοια για τους οικονομικούς πρόσφυγες στην Ελλάδα. Το παράδειγμα του νομού Μεσσηνίας*, ο.π., 17-18.

⁸ Μουσούρου, Λ., Η μετανάστευση και μεταναστευτική πολιτική στην Ελλάδα και την Ευρώπη. ο.π., σελ. 10-20.

με τη χώρα προέλευσης. Έτσι από την μια μεριά , ο αριθμός των Ελλήνων εμφανίζει εντυπωσιακή μείωση, από την άλλη μεριά, ο αριθμός των αλλοδαπών που έρχονται από τις χώρες της Ε.Ε. ή άλλες Ευρωπαϊκές χώρες αυξάνουν σημαντικά.

Το φαινόμενο πήρε εκρηκτικές διαστάσεις μετά το '89 καθώς οι εξελίξεις στις χώρες της ανατολικής Ευρώπης αλλά κυρίως η αλλαγή καθεστώτος στην Αλβανία οδήγησαν ένα μεγάλο μέρος των χωρών αυτών στην απόφαση να αναζητήσουν την τύχη τους στην Ελλάδα. Έτσι με τους πιο συντηρητικούς υπολογισμούς οι λαθρομετανάστες ξεπερνούν τις 400000. Για τους ανθρώπους αυτούς η Ελλάδα φαντάζει ως «γη της επαγγελίας» και το πιθανότερο είναι ότι σύντομα η είσοδος μεταναστών και προσφύγων στη χώρα μας θα ενταθεί. Η Ελλάδα έχει γίνει σήμερα η χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης με έναν από τους μεγαλύτερους αριθμούς ξένων ως ποσοστό του πληθυσμού της. Τουλάχιστον 10% ποσοστό αντίστοιχο ή υψηλότερο με εκείνο χωρών όπως η Γερμανία ή η Γαλλία, οι οποίες, μάλιστα έφθασαν στο σημείο αυτό μετά από δεκαετίες ολόκληρες και αφού οι ίδιες είχαν «ζητήσει» ξένους εργάτες για να ανταποκριθούν στην μεταπολεμική ανοικοδόμηση⁹.

Τέλος, η δεκαετία του '90 διακρίνεται από πολιτικές προσπάθειες για την νομιμοποίηση των μεταναστών και την καλύτερη ένταξη των μεταναστών. Με τα Π.Δ. 358 και 359/1997 νομιμοποιήθηκαν 371641 άτομα από 500000 μετανάστες που προσήλθαν συνολικά. Επίσης το 2001 ήρθε ένας νέος νόμος ο Ν.2910/2001 για μια νέα προσπάθεια νομιμοποίησης. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να νομιμοποιηθούν 351000 από 797000 μετανάστες ως τον Αύγουστο του 2001 (θα αναφερθούμε αναλυτικότερα σε επόμενο κεφάλαιο).

1.3 Κατηγορίες οικονομικών μεταναστών

Οι αλλοδαποί σήμερα υπολογίζονται σε 1150000. Η εγκατάσταση αλλοδαπών στην Ελλάδα διακρίνεται, λοιπόν σε νόμιμη και σε παράνομη και περιλαμβάνει βασικά επτά κατηγορίες μεταναστών:

1. τους ομογενείς από χώρες της Ανατολικής Ευρώπης (πόντιους, Βορειοηπειρώτες, Κυπρίους κ.λ.π.)
2. τους Έλληνες με ξένη υπηκοότητα.
3. τους αλλοδαπούς που εργάζονται στην Ελλάδα κάνοντας χρήση του δικαιώματος της ελεύθερης διακίνησης τα)ν πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

⁹ Κόντης, Α., «Η Ελλάδα: χώρα υποδοχής μεταναστών», Πελαγίδης, Θ., Κωνσταντινίδης, Στ. (επιμ.), Η Ελλάδα προς τον 21ο α. Παπαζήσης, Αθήνα 2000, σελ. 292-324.

4. τους αλλοδαπούς εποχιακά εργαζομένους που παραμένουν νόμιμα στη χώρα μας (από τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης και του τρίτου κόσμου.
5. τους αλλοδαπούς νόμιμα εργαζομένους
6. τους αλλοδαπούς που είναι παράνομοι τόσο από άποψη της παραμονής, όσο και από την άποψη της εργασίας.
7. τους προσφυγές που ζητούν άσυλο και συχνά παράνομα εργαζομένους¹⁰.

Η ηλικιακή σύνθεση των μεταναστών στην Ελλάδα όπως φαίνεται από την απογραφή του 2001, η οποία είναι ένας καθρέπτης της γενικότερης εικόνας που επικρατεί στην Ελλάδα, είναι αντίθετη από την ηλικιακή σύνθεση του γηγενή πληθυσμού.

Έτσι, ενώ το ποσοστό του γηγενή πληθυσμού που είναι 65 ετών και άνω ανέρχεται σε 17,08%, στους μετανάστες το αντίστοιχο ποσοστό ανέρχεται σε μόλις 3,50%. Στις ηλικίες 1-14 ετών, το ποσοστό των μεταναστών είναι 16,67% ενώ του γηγενή πληθυσμού σε 15,20% και με έντονα καθοδική τάση όπως θα αναφερθεί σε επόμενο κεφάλαιο¹¹.

Αν για τους μετανάστες δεν είναι δυνατόν να υπάρξει διαχρονική εκτίμηση ως προς την ηλικιακή σύνθεση καθώς ως σημείο αναφοράς υπάρχει μόνο η απογραφή 2001, βάσιμα εκτιμάται ότι η τάση σε ότι αφορά τα άτομα 0-14 ετών θα είναι ανοδική¹²

Επίσης, τα στοιχεία για το μορφωτικό επίπεδο των νόμιμων μεταναστών δεν μπορούν να οριστούν με ακρίβεια λόγω της αντικειμενικής δυσκολίας της αντιστοίχησης μεταξύ των βαθμίδων εκπαίδευσης κάθε χώρας με την Ελλάδα. Κατά την τελευταία απογραφή φαίνεται ότι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μετανάστες είναι σε μεγάλο ποσοστό αλλά υπάρχει ποσοστό μεταναστών σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης. Όπως φαίνονται στον πίνακα 1 που ακολουθεί:

¹⁰ Μαράτου – Αλιπράντη, Α. «Ξένο εργατικό δυναμικό: τάσεις και το πρόβλημα της κοινωνικής ενσωμάτωσης», Καραντινός, Δ., Μαράτου – Αλιπράντη, Α. (επιμ.), *Γιαστάσεις του κοινωνικού αποκλεισμού στην Ελλάδα: Κύρια θέματα και προσδιορισμός προτεραιοτήτων πολιτικής*, εκδ. 2, τομ. Α, Ε.Κ.Κ.Ε., Αθήνα 1999, σελ. 280-281.

¹¹ στο ίδιο

¹² στο ίδιο

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.1

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	2001
ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΟΙ	9,73%
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	42,66%
ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ	18%
ΠΤΥΧΙΟ ΠΟΥ ΠΡΟΕΡΧΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΡΙΤΕΣ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΕΣ ΧΩΡΕΣ	11,97%

ΠΗΓΗ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ www.oke.gr/intex-gr.htm

Ακόμα θα πρέπει να αναφέρουμε ότι η απασχόληση των μεταναστών ποικίλλει σε διάφορες κατηγορίες οι οποίες θα αναφερθούν εκτενέστερα σε επόμενο κεφάλαιο. Αξίζει μόνο να αναφέρουμε, σύμφωνα με την απογραφή του 2001, ότι οι μετανάστες εργάζονται σε μεγαλύτερο ποσοστό στις κατασκευές και εμπόριο λόγω της απορρόφησης τους σε αυτούς τους κλάδους. Επιπλέον κατά την διαδικασία της απογραφής, δήλωσαν ότι εργάζονται από τον συνολικό αριθμό των μεταναστών το 51,78%, ενώ το αντίστοιχο για τους γηγενείς είναι μικρότερο και ανέρχεται σε 39,7%. Η διαφορά αυτή οφείλεται κυρίως στην δυσαναλογία μεταξύ του ποσοστού των αλλοδαπών που είναι μεγαλύτεροι των 65 ετών σε σχέση με το ποσοστό του γηγενή πληθυσμού¹³.

1.3.1 Νόμιμοι οικονομικοί μετανάστες

Σε αυτό το σημείο θα εξετάσουμε τους νόμιμους οικονομικούς μετανάστες οι οποίοι αποτελούν το νόμιμο εργατικό δυναμικό. Το Υπουργείο Εργασίας διακρίνει τους αλλοδαπούς εργαζομένους με άδεια εργασίας σε τρεις κατηγορίες:

1. στους ομογενείς.
2. στους προερχόμενους από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
3. στους προερχόμενους από άλλες χώρες¹⁴.

¹³ στο ίδιο

¹⁴ στο ίδιο

Σύμφωνα με την απογραφή του 2001 και με άλλους υπολογισμούς αργότερα από φορείς σε μετέπειτα χρόνια, οι μετανάστες υπολογίζονται γύρω στις 797000 από τους οποίους οι 351000 προερχόμενοι από άλλες χώρες έχουν νομιμοποιηθεί αλλά πρέπει να υπολογίσουμε ότι υπάρχουν οι ομογενείς και οι προερχόμενοι από Ευρωπαϊκής Ένωσης που υπολογίζονται σε 50000 επιπλέον και ο αριθμός θα συνεχίζει να αυξάνεται¹⁵

Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε σε αυτό το σημείο ότι έως τα τέλη του 2004, ο συνολικός αριθμός των μεταναστών ανέρχεται σε 1 150000 από τους οποίους το 80% έχει άδεια παραμονής¹⁶. Στον πίνακα 1.2 που ακολουθεί παρατηρούμε ότι άδεια παραμονής σε μεγάλο ποσοστό έχουν οι Αλβανοί με 63,2% ενώ οι άλλες εθνότητες είναι σε ποσοστό κάτω του 10%.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.2

ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ ΜΕ ΑΔΕΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ 2004

ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ ΜΕ ΑΔΕΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ 2004	
ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΛΒΑΝΟΙ	63,20
ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ	9,80
ΡΟΥΜΑΝΟΙ	4,30
ΟΥΚΡΑΝΟΙ	3,40
ΠΑΚΙΣΤΑΝΟΙ	2,40

ΠΗΓΗ: Εφημερίδα CITY PRESS, 21 Φεβρουαρίου 2005, σελ 2

1.3.2 Παράνομοι οικονομικοί μετανάστες

Το κύμα της παράνομης οικονομικής μετανάστευσης αποτελεί ένα φαινόμενο που συνεχώς διογκώνεται.

Ειδικότερα στην Ελλάδα, η σημαντική αύξηση των παράνομων μεταναστών την ίδια περίοδο συνδέεται με τις ανάγκες και τις εξελίξεις της ελληνικής αγοράς εργασίας, οι οποίες δεν καλύπτονται από το υπάρχον εργατικό δυναμικό, ενώ η αναζήτηση φθηνών εργατικών χεριών ενισχύει ακόμη περισσότερο την παρουσία τους στην εσωτερική αγορά εργασίας.

¹⁵ www.okc.gr/intex-gr.htm, 12/10/2005

¹⁶ Εφημερίδα City Press, 21 Φεβρουαρίου 2005, σελ. 2.

Εξάλλου, όπως αναφέραμε σε προηγούμενο υποκεφάλαιο ότι η βασική αιτία παράνομης μετανάστευσης είναι η γεωπολιτική θέση και ο σχετικός τρόπος προσπέλασης.

Ο αριθμός των αλλοδαπών που εργάζονται στην χώρα μας παράνομα δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν επακριβώς αλλά ούτε η χώρα προέλευσης, όπως αναφέραμε σε προηγούμενο υποκεφάλαιο¹⁷.

Εκτιμήσεις από διάφορες πηγές δείχνουν ότι παράνομοι μετανάστες για το 2001 πρέπει να είναι γύρω στις 400000. Η χώρα προέλευσης μπορεί να είναι από οποιαδήποτε χώρα, αφού η Ελλάδα μπορεί να προσεγγιστεί και να προσπελαστεί από ξηρά και θάλασσα. Στοιχεία από διάφορες πηγές δείχνουν ότι μπορούν να είναι από Αλβανία, Αίγυπτο, Πολωνία, Φιλιππίνες, Κουρδιστάν, Αφγανιστάν, Ιράν, Ιράκ, Πακιστάν και άλλες της Ασίας και της Αφρικής.

Βέβαια στην χώρα μας γίνονται προσπάθειες ώστε να μειωθούν οι παράνομοι μετανάστες οι οποίες επιτυγχάνονται με το Ν. 2910/2001. Το 2004 οι παράνομοι μετανάστες μειώθηκαν στο μισό περίπου. Η παράνομη μετανάστευση είναι ένα πρόβλημα που θα πρέπει να λυθεί από την ρίζα αλλά και με την βοήθεια της μεταναστευτικής πολιτικής της χώρας μας. Έτσι θα έχει το κράτος την απαραίτητη γνώση για τον αριθμό των μεταναστών στην Ελλάδα. Αυτά θα αναφερθούν σε επόμενο κεφαλαίο.

1.4 Η αντιμετώπιση των μεταναστών στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η μετανάστευση από τη μια χώρα στην άλλη είναι, συνδεμένη με την ανθρώπινη ιστορία, με τη φτώχεια, πολέμους, πολιτικές διώξεις κλπ. Γενικά μπορεί να διαπιστωθεί ότι οι άνθρωποι εγκαταλείπουν την πατρίδα τους για να βελτιώσουν την κατάσταση τους, κυρίως οικονομική και κοινωνική.

Από τη στιγμή που θα εγκατασταθεί ο μετανάστης στην άγνωστη χώρα μπαίνει σε λειτουργία ένας σχεδόν αόρατος γι' αυτόν μηχανισμός διεργασιών με αποφασιστική σημασία για την καινούρια περιπέτεια της ζωής του¹⁸

Σ' αυτό το σημείο πρέπει να υπογραμμίσουμε την εξής κύρια διαφορά της μετανάστευσης στην Δ. Ευρώπη από την υπερωκεάνια.

¹⁷ Μαράτου – Αλιπράντη, Λ. «Ξένο εργατικό δυναμικό: τάσεις και το πρόβλημα της κοινωνικής ενσωμάτωσης», ο.π. σελ. 284-285.

¹⁸ Από το περιοδικό «Κοινωνική Εργασία» τεύχος 9^ο & 10^ο, *Η μετανάστευση και η επίδρασή της στην ανθρώπινη συμπεριφορά*. Αθήνα 1988, σελ. 70-72, 75-76.

Ο ευρωπαϊός μετανάστης δεν «προτίθεται» να εγκατασταθεί μόνιμα στην χώρα υποδοχής, αλλά να εργασθεί εκεί ένα ορισμένο χρονικό διάστημα, γι' αυτό ονομάζεται «φιλοξενούμενος εργάτης» (Gastarbeiter).

Η προγραμματισμένη προσωρινή παραμονή του εργάτη στη χώρα εργασίας είναι η καινοτομία της σύγχρονης μετανάστευσης για λόγους εργασίας. Οι Βορειοευρωπαϊκές χώρες δεν επιθυμούν μέσα από παρουσία των ξένων εργατών να λύσουν και δημογραφικά τους προβλήματα, όπως στο παρελθόν η Β. Αμερική, Καναδάς, Αυστραλία. Αν και έχουν πολλά προβλήματα να αντιμετωπίσουν, όπως η πτώση της γεννητικότητας, γερασμένοι πληθυσμοί κ.λ.π., δεν μπορούμε να πούμε ότι έχουν μια θετική στάση απέναντι στο μετανάστη. Χαρακτηριστική είναι η επίσημη θέση της Ομοσπονδιακής Γερμανικής Κυβέρνησης όπως και της υπόλοιπης Δ. Ευρώπης, που δηλώνει: «Δεν είμαστε μεταναστευτική χώρα».

Η χώρα υποδοχής ενδιαφέρεται μόνο για την εργατική δύναμη και ικανότητα που λειτουργεί σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο της ανθρώπινης ζωής, την ηλικία των 18-20 έως 50-55 ετών.

Το μονοετές συμβόλαιο εργασίας και παραμονής υπήρξε η πρώτη φάση διακίνησης, με παντελή απουσία υποδομής υποδοχής των ξένων εργατών στις χώρες αυτές.

Ειδικά οι κρατικοί φορείς στη φάση αυτή μένουν τελείως αδρανής, και μόνο οι εργοδότες έχουν αναλάβει την στεγαστική και υποτυπώδη μέριμνα των εργατών τους. Το κράτος όμως με επίσημη διακρατική συμφωνία (Ελληνογερμανική συμφωνία του 1960) επέλεξε και ενέκρινε με ειδικές επιτροπές την διακίνηση των Ελλήνων στην Ο.Δ. Γερμανίας.

Πολύ αργότερα όταν αυξήθηκαν τα προβλήματα των εργατών δραστηριοποιήθηκαν οι αρμόδιοι κρατικοί και εκκλησιαστικοί φορείς με ειδικά προγράμματα χαρακτήρα «Πρώτων Βοηθειών» ή «Πυροσβεστικής Υπηρεσίας» προσωρινά και ευκαιριακά.

Ως σήμερα μετά από 30 χρόνια παρουσίας ξένων εργατών στην Δ. Ευρώπη η δημιουργία υποδομής παραμένει μόνιμο και βασικό αίτημα των ξένων εργατών και οικογενειών τους, με πρωταρχικό το αίτημα για συμμετοχή στις Δημοτικές εκλογές στο χώρο που ζουν και εργάζονται. Επίσης ζητούν την αναγνώριση των εκλεγμένων μαζικών φορέων τους, όπως π.χ τις Ελληνικές Κοινότητες.

1.5 Συνθήκη Schengen

Η Ενωμένη Ευρώπη αποτελεί το μεγαλύτερο πόλο έλξης μεταναστών και προβλήματα όπως η ανεργία, οι μεγάλες διαφορές στην κατανομή του εισοδήματος μεταξύ των πολιτών, η ανισοκατανομή της ανάπτυξης μεταξύ των διάφορων γεωγραφικών περιοχών και η ύπαρξη σημαντικών

εστιών αστάθειας δίπλα της, σε συνδυασμό με τη διαρκή φιλελευθεροποίηση των συνθηκών κίνησης και κυκλοφορίας, οικονομικής δράσης και κίνησης κεφαλαίων, διαμορφώνουν ένα πεδίο πρόσφορο στην ανάπτυξη κάθε μορφής εγκληματικότητας¹⁹.

Η κατάσταση αυτή μπορεί να οδηγήσει και σε γενικότερες κοινωνικές αποκλίσεις με φαινόμενα ρατσισμού και ξενοφοβίας. Απαιτείται κοινή δράση και συνεργασία απέναντι στα προβλήματα της εγκληματικότητας ώστε να μην επέλθει έλλειμμα ασφάλειας στους πολίτες της τέτοιο, που να κλονίζει την εμπιστοσύνη τους προς τους εθνικούς και ευρωπαϊκούς θεσμούς ή να θέτει σε κίνδυνο τη χρήση των δικαιωμάτων και των ελευθεριών τους²⁰.

Πριν από αρκετά ακόμη χρόνια στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (Ε.Ο.Κ.) γίνονται αρκετές προσπάθειες μεταξύ των κρατών μελών για την καθιέρωση της ελεύθερης κίνησης κεφαλαίων, εμπορευμάτων, υπηρεσιών και προσώπων. Παρ' όλες τις σημαντικές προόδους που έγιναν για τα τρία πρώτα, η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων παρέμεινε ως την τελευταία στιγμή ανεπίτευκτη. Στην Ευρώπη υπήρχαν ήδη παραδείγματα κρατών που με απόλυτη επιτυχία είχαν καθιερώσει μεταξύ τους εκτός των άλλων, την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, όπως οι χώρες BENELUX (Βέλγιο, Λουξεμβούργο, Ολλανδία) ή οι βόρειες και σκανδιναβικές χώρες. Παράλληλα στις δυτικοευρωπαϊκές χώρες η διασυνοριακή κυκλοφορία είχε αυξηθεί κατακόρυφα με αποτέλεσμα να διασχίσουν τα κοινά σύνορα των χωρών της Δυτικής Ευρώπης, εκατοντάδες χιλιάδες άτομα καθημερινά. Η κατάσταση αυτή καθιστούσε πρακτικά ιδιαίτερα δύσκολους συνοριακούς ελέγχους με αποτέλεσμα οι χώρες να είναι αναγκασμένες να διατηρούν στα κοινά τους σύνορα εγκαταστάσεις, κτίρια, υπαλλήλους κ.τ.λ. για να ενεργούν μόνο ελέγχους προσώπων χωρίς ουσιαστικό όφελος²¹.

Αυτή η κατάσταση επικρατούσε το 1985 πριν την υπογραφή της πράξης για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Λόγω των ερμηνευτικών διαφορών που υπήρχαν σχετικά με το άρθρο 7 Α της ενιαίας πράξης που προέβλεπε την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, η Γαλλία, η Γερμανία και τα κράτη BENELUX υπέγραψαν το χρόνο αυτό στην κωμόπολη Schengen του Λουξεμβούργου τη συμφωνία για την κατάργηση των εσωτερικών συνόρων και την καθιέρωση ενός χώρου ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων.

Η σύμβαση εφαρμογής υπεγράφη τον Ιούνιο του 1990 από τα ίδια κράτη, ενώ την ίδια χρονιά προσχώρησε και η Ιταλία και η Πορτογαλία. Τον Απρίλιο του 1992 η Ελλάδα πήρε την θέση του παρατηρητή και το Νοέμβριο του ίδιου χρόνου προσχώρησε ως πλήρες μέλος. Από το 1994

¹⁹ Αποστολοπούλου, Στ. και Τσολάκη, Θ., Η πρόνοια για τους οικονομικούς πρόσφυγες στην Ελλάδα. Το παράδειγμα του νομού Μεσσηνίας, ο.π., σελ. 31.

²⁰ στο ίδιο

²¹ Μουσούρου, Α., Η μετανάστευση και η μεταναστευτική πολιτική στην Ελλάδα και την Ευρώπη, ο.π., σελ. 35-40.

γίνονται προσπάθειες για την έναρξη εφαρμογής της σύμβασης αλλά αυτή αναβάλλεται λόγω τεχνικών προβλημάτων του κεντρικού συστήματος πληροφοριών Schengen (C.SIS). Τελικά κατά τη σύνοδο της εκτελεστικής επιτροπής της Βιέννης το Δεκέμβριο του 1994 αποφασίστηκε η έναρξη εφαρμογής να λάβει χώρα την 26/3/1995.

Τα κράτη από νομική και τεχνική άποψη ήταν έτοιμα για την εφαρμογή της σύμβασης. Φόρτωσαν στο Schengen Information System (SIS) τα πραγματικά δεδομένα των αρχείων τους σύμφωνα με την σύμβαση και από την ημερομηνία έναρξης κατέργησαν τους συνοριακούς ελέγχους στα μεταξύ τους σύνορα. Από την έναρξη εφαρμογής εξαιρέθηκαν η Ιταλία και η Ελλάδα γιατί δεν είχαν προχωρήσει στην υλοποίηση των νομικών και τεχνικών προϋποθέσεων. Τον Απρίλιο του 1995, έγινε δεκτή η Αυστρία ως παρατηρητής στο Schengen ενώ το φθινόπωρο του ίδιου έτους έγινε δεκτή ως πλήρες μέλος. Τον ίδιο χρόνο ξεκίνησαν οι διαπραγματεύσεις με την Ένωση Βορείων και Σκανδιναβικών χωρών που κατέληξαν στο να πάρουν το καθεστώς του παρατηρητή την άνοιξη του 1996 και να γίνουν οι 3 πρώτες πλήρη μέλη τον Δεκέμβριο του ίδιου έτους, ενώ η Ισλανδία και η Νορβηγία υπέγραψαν ειδική συμφωνία σύμβασης γιατί δεν είναι μέλη της Ε.Ε.. Την ίδια χρονιά διεξήχθη μελέτη για την οργάνωση της γενικής γραμματείας Schengen και βέβαια οι συμφωνίες Schengen περιλήφθηκαν στις συζητήσεις Διακυβερνητικής Συνδιάσκεψης και κατέληξαν στην απόφαση της Συνόδου του Άμστερνταμ τον Ιούλιο του 1997, για ενσωμάτωση του Schengen, στην Ε.Ε. Τέλος μέσα στο 1996 οι χώρες Ιταλία, Ελλάδα, Αυστρία, που ήταν πλήρη μέλη, αλλά δεν εφάρμοσαν την σύμβαση, επιτάχυναν τους ρυθμούς υλοποίησης των νομικών και τεχνικών προϋποθέσεων για την εφαρμογή της η οποία ξεκίνησε το 1997²².

Η συμφωνία Schengen διαμορφώνει ένα χώρο που κατοχυρώνεται η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι οι υπήκοοι των συμβαλλομένων μερών μπορούν να διέλθουν τα εσωτερικά σύνορα οποτεδήποτε και οποιοδήποτε σημείο. Επιπλέον όμως και οι αλλοδαποί που διαμένουν μόνιμα στο χώρο Schengen μπορούν στα πλαίσια των διατάξεων που προβλέπεται στο άρθρο 21 της σύμβασης, να κυκλοφορούν ελεύθερα στον ίδιο χώρο για μια περίοδο 3 μηνών, εφόσον είναι κάτοχοι ενός τίτλου διαμονής που έχει χορηγηθεί από ένα συμβαλλόμενο μέρος και πληρούν τις προϋποθέσεις που προβλέπεται στο άρθρο 5 της σύμβασης. Μεταξύ των προϋποθέσεων περιλαμβάνεται η κατοχή έγκυρου εγγράφου, όπως καθορίζεται από την εκτελεστική επιτροπή, το οποίο επιτρέπει την διέλευση των συνόρων.

Η σύμβαση εφαρμογής συμφωνίας περιλαμβάνει 142 άρθρα από αυτά:

⇒ Στο άρθρο 1 μεταξύ άλλων ορίζεται ότι: αλλοδαπός είναι κάθε πρόσωπο το οποίο δεν είναι υπήκοος κράτους μέλους των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, διευκρινίζεται επίσης ότι

²² στο ίδιο

αλλοδαπός καταχωρηθείς με σκοπό την απαγόρευση εισόδου είναι κάθε αλλοδαπός, ο οποίος κατά τις διατάξεις του άρθρου 96 έχει καταχωρηθεί στο S.I.S. με σκοπό την απαγόρευση εισόδου.

⇒ Στο άρθρο 5 αναφέρονται οι προϋποθέσεις βάσει των οποίων μπορεί να επιτραπεί η είσοδος στα εδάφη συμβαλλομένων μελών για διαμονή που δεν υπερβαίνει τους 3 μήνες.

⇒ Στα άρθρα 19-25 αναφέρονται οι όροι κυκλοφορίας των αλλοδαπών.

⇒ Στα άρθρα 92-125 ολόκληρος ο τίτλος IV της σύμβασης αφιερώνονται στο S.I.S. που μπορεί να χαρακτηριστεί η «καρδιά» της σύμβασης Schengen και στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στην σύγχρονη τεχνολογία πληροφορικής αλλά και στην απόλυτη σχεδόν τυποποίηση των διαδικασιών και των εντύπων ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των εταίρων. Το S.I.S. στοχεύει στην διατήρηση της δημόσιας τάξης και ασφάλειας καθώς και στην εφαρμογή των διατάξεων της σύμβασης για την κυκλοφορία των προσώπων χρησιμοποιώντας τις πληροφορίες που διαβιβάζονται μέσω του εν λόγω συστήματος. Οι κατηγορίες των δεδομένων που καταγράφονται στο σύστημα αφορούν πρόσωπα, αντικείμενα και οχήματα²³.

Ως προς την αρχιτεκτονική του συστήματος αυτό αποτελείται από ένα εθνικό τμήμα σε κάθε ένα από τα συμβαλλόμενα μέλη και ένα τμήμα τεχνική υποστήριξης κοινό για όλα τα κράτη για το οποίο είναι υπεύθυνη η Γαλλική Δημοκρατία και έχει εγκατασταθεί στο Στρασβούργο. Όλες οι μεταβιβάσεις πληροφοριών γίνονται κρυπτογραφημένα και με τρόπο που εγγυάται την ανυπαρξία διαρροών.

Το κάθε εθνικό σύστημα πληροφοριών Schengen διαθέτει ένα αρχείο δεδομένων το οποίο χρησιμεύει στην αυτόματη αναζήτηση στοιχείων στην Επικράτεια του συγκεκριμένου χώρου. Η απευθείας εξέταση των δεδομένων των εθνικών συστημάτων των άλλων κρατών δεν είναι δυνατή. Η επικοινωνία μεταξύ των εθνικών συστημάτων γίνεται μέσω της υπηρεσίας τεχνικής υποστήριξης που εδρεύει στο Στρασβούργο. Το σύστημα αυτό λειτουργεί στην ουσία σαν τροχονόμος υποβολής ερωτημάτων και απαντήσεων μεταξύ των αρχείων δεδομένων των εθνικών μερών έτσι που τα αρχεία αυτά καθίστανται ουσιαστικά όμοια μεταξύ τους. Τα μόνα αρχεία δεδομένων που διαθέτει το κεντρικό σύστημα είναι οι πίνακες σημάσεως προσώπων και πραγμάτων που αφορούν όλα τα κράτη μέλη καθώς και τα στοιχεία που εξασφαλίζουν την άμεση διάβαση πληροφοριών²⁴.

²³ Αποστολοπούλου, Στ., και Τσολάκη, Θ., Η πρόνοια για τους οικονομικούς πρόσφυγες στην Ελλάδα. Το παράδειγμα του νομού Μεσσηνίας. ο.π., σελ. 33-35.

²⁴ στο ίδιο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

2.1 Ο πληθυσμός των μεταναστών

Σ' αυτό το σημείο της ερευνάς μας θα προσπαθήσουμε όσο είναι δυνατό να δώσουμε μια σφαιρική εικόνα των μεταναστών που διαμένουν στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια. Ποιο κάτω γίνεται μια εκτίμηση των μεταναστών, σύμφωνα με την απογραφή που διενεργείται μια φορά κάθε δέκα χρόνια, η τελευταία έγινε το Μάρτιο του 2001.

Το σύνολο των αλλοδαπών στην Ελλάδα σύμφωνα με τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης, για το έτος 2001 εκτιμήθηκε ότι είναι 650.000 άτομα από τα οποία μόνο 391.674 έχουν καταγραφεί και διαμένουν νόμιμα στη χώρα (βλέπε παρακάτω πίνακα Ε.Σ.Υ.Ε.)

Το μεγάλο εύρος εκτιμήσεων για τον πληθυσμό των αλλοδαπών που διαμένουν στην Ελλάδα οφείλεται κυρίως στις χιλιάδες των Αλβανών που περνούν τα εκτεταμένα χερσαία ελληνοαλβανικά σύνορα. Πολλοί από αυτούς τους παράνομα εισελθόντες συλλαμβάνονται από την ελληνική αστυνομία και απελαύνονται αμέσως για να επιστρέψουν και πάλι στη χώρα προέλευσής τους. Το χάσμα μεταξύ του αριθμού των νομίμως και παρανόμως εισελθόντων υπογραμμίζει το μέγεθος του προβλήματος, όσον αφορά τη μέτρηση και όσον αφορά τις πιέσεις που ασκούνται στην κοινωνική υποδομή της Ελλάδας.²⁵

²⁵ Από το βιβλίο της Ξ. Πετρινώτη «Η μετανάστευση στην Ελλάδα», Εκδόσεις Οδυσσέας & Βιβλιοθήκη Διεθνών Σχέσεων, Αθήνα 1993, σελ. 16-17.

Πίνακας 5. Απασχολούμενοι αλλοδαποί κατά υπηκοότητα, φύλο και ομάδες ατομικών επαγγελματιών.

Πίνακας 5. Απασχολούμενοι αλλοδαποί κατά υπηκοότητα, φύλο και ομάδες ατομικών επαγγελματιών.

Σύνολο Ελλάδος, περιφέρειες και νομοί.
Απογραφή πληθυσμού της 1ης Μαΐου 2001

Φύλο	Υπηκοότητα	Σύνολο	Ομάδες ατομικών επαγγελματιών								
			Μέλη των βουλευτικών συλλόγων, συνεταιριστικών και βελτιωτικών σωματείων του ιδιωτικού τομέα	Πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, τεχνολογικά και συναφή επαγγέλματα	Τεχνολόγοι, τεχνικοί βοηθοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	Υπάλληλοι γραφείου και συναφείς συναφή επαγγέλματα	Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές σε καταστήματα και υπαίθριες αγορές	Ειδικευμένα γιγαντιαία επιχειρήματα, βιοτεχνίες και βιοεργασίες	Τεχνικές χειρσπέδες μεταφορικών μέσων, ανεπίδικευτοι εργάτες και μικροεπαγγελματίες	Δηλωσαν ανεπαρκώς ή ασκούν το επάγγελμα τους	Δε δηλώσαν επάγγελμα
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΟΣ		391.874	9.212	12.661	7.281	8.525	40.902	26.874	267.621	5.117	13.461
Αγία Ελένη		4	0	0	0	2	0	0	2	0	0
Άγιος Βικέντιος-		28	1	3	0	1	4	1	18	0	0
Άγιος Μαρτίνος		2	0	0	0	0	1	0	1	0	0
Αγκόλα		6	0	3	1	1	0	1	0	0	0
Αγκουίλλα		2	0	0	0	1	0	0	1	0	0
Αζερμπαϊτζάν		48	2	2	1	1	4	1	34	0	3
Αίγυπτος		4.823	226	97	69	128	618	319	3.131	55	160
Αιθιοπία		760	13	13	14	13	151	5	522	6	23
Αιτή		47	1	3	1	2	2	2	36	0	0
Ακτή Ελεφαντοστού		37	0	0	3	0	4	1	27	0	2
Αλβανία		220.301	1.798	1.714	1.624	2.405	19.406	18.030	171.840	2.434	7.051
Αλγερία		148	2	1	4	11	25	6	83	5	11
Ανδόρα		1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Αντίγκουα & Μπαρμπούντα		6	0	0	0	0	1	1	3	0	1
Αντίλλες Ολλανδικές		3	0	1	0	0	0	0	2	0	0
Αργεντινή		85	13	16	10	4	12	1	22	3	4
Αρμενία		3.702	60	62	52	71	513	80	2.667	65	132
Αρούμπα		13	0	0	0	0	2	0	10	1	0
Αυστραλία		3.200	368	467	273	328	522	317	744	61	99
Αυστρία		471	66	97	42	64	66	30	77	10	19
Αφγανιστάν		33	1	2	0	0	4	2	20	0	4
Βατικανό		1	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Βέλγιο		464	68	97	36	65	77	19	71	15	16
Βενεζουέλα		73	12	3	9	9	15	5	15	1	4
Βιέτ Ναμ		127	4	2	2	1	88	1	26	1	2

Πίνακας 5. Απασχολούμενοι αλλοδαποί κατά υπηκοότητα, φύλο και ομάδες ατομικών επαγγελματιών.

Σελίδα 2 από 15

Βολκβία	5	0	2	1	0	0	0	2	0	0
Βοσνία-Ερζεγοβίνη	164	14	14	5	9	22	10	84	3	3
Βουλγαρία	23.147	184	279	327	214	2.850	2.210	16.264	255	764
Βραζιλία	316	38	20	40	23	89	15	101	2	8
Γάζα (Λωρίδα)	87	11	26	5	8	10	3	22	2	0
Γαλλία	1.772	277	548	157	196	223	57	179	48	87
Γερμανία	3.746	441	747	336	378	595	271	660	123	195
Γεωργία	11.181	101	135	149	98	1.452	345	8.425	165	311
Γιβραλτάρ	8	0	1	0	1	2	0	4	0	0
Γουγκοσλαβία	1.916	99	145	149	94	465	114	726	38	86
Γκάμπια	18	4	1	0	0	5	0	8	0	0
Γκαμπόν	8	1	0	0	1	3	0	1	0	0
Γκάνα	279	3	3	12	6	39	16	176	2	22
Γκουινέα	6	0	0	1	0	1	1	3	0	0
Γκουινέα-Μπισαύ	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0
Γουαδελούπη	4	0	1	1	0	0	0	2	0	0
Γουατεμάλα	9	0	1	1	0	1	0	5	1	0
Γουάνα	3	1	0	1	0	0	0	0	0	1
Γουιάνα Γαλλική	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Γροιλανδία	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Δανία	262	45	28	38	28	53	17	25	8	20
Δομηνικανική Δημοκρ.	33	5	0	2	0	9	6	10	1	0
Δομηνικός	90	4	1	2	1	39	15	22	1	5
Δυτική Σαχάρα	2	0	1	0	0	0	0	1	0	0
Ελβετία	298	43	57	36	35	39	38	32	4	14
Εμιράτα (Ηνωμ. Αραβ.)	7	3	1	0	0	1	0	1	1	0
Ερυθραία	51	1	2	1	1	8	0	33	0	5
Εσθονία	18	1	7	3	0	2	0	5	0	0
Ζαΐρ	51	3	7	5	5	12	0	17	2	0
Ζάμπια	10	3	0	1	1	0	0	6	0	0
Ζημπάμπουε	31	1	7	2	1	5	1	13	0	1
Ζουαζιλάνδη	2	0	0	0	1	0	1	0	0	0
Ηνωμένες Πολιτείες	5.438	788	1.128	462	583	1.023	292	725	179	258
Ηνωμένο Βασίλειο	4.641	588	1.383	430	569	742	138	459	157	177
Ιαπωνία	83	29	16	7	14	13	4	4	0	6
Ινδία	6.082	32	31	22	18	171	1.178	4.128	90	398
Ινδονησία	117	13	0	7	8	11	0	73	0	5
Ιορδανία	273	26	112	17	21	30	2	55	3	7
Ιράκ	2.682	45	38	24	39	403	14	1.969	49	81
Ιράν	477	54	42	15	23	70	7	231	12	23
Ιρλανδία	183	18	60	17	21	35	4	15	6	7

Πίνακας 5. Απασχολούμενοι αλλοδαποί κατά ηλικιότητα, φύλο και ομάδες ατομικών επαγγελματιών.

Ισημερινή Γουινέα	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Ισημερινός	9	0	1	2	0	1	1	3	1	0
Ισλανδία	9	2	3	1	0	0	0	3	0	0
Ισπανία	358	39	115	31	49	41	9	56	9	9
Ισραήλ	96	13	21	11	9	17	4	15	2	4
Ιταλία	2 289	415	531	235	200	321	57	349	62	99
Καζακιστάν	957	23	20	19	28	146	21	666	17	17
Καμερούν	46	1	1	13	2	5	1	21	2	0
Καμπότζη	3	0	2	0	0	0	0	1	0	0
Καναδάς	2.254	313	435	178	224	358	199	384	59	104
Κατάρ	2	0	0	0	0	0	0	2	0	0
Κάμαν (Νήσοι)	2	0	0	1	0	0	0	1	0	0
Κεντροαφρικανική Δημοκ.	8	1	1	0	3	1	0	2	0	0
Κένυα	147	1	7	4	6	29	0	91	0	9
Κίνα	326	75	7	9	15	156	4	34	5	21
Κιργιστάν	23	0	0	1	0	5	1	16	0	0
Κονγκό	84	5	9	6	7	9	0	42	2	4
Κολομβία	78	5	7	11	4	16	4	27	3	1
Κορέα	50	10	12	2	9	6	0	9	1	1
Κορέα Α. Δ.	2	0	1	0	0	1	0	0	0	0
Κόστα Ρίκα	3	0	1	0	2	0	0	0	0	0
Κούβα	44	12	5	6	5	5	0	7	2	2
Κουβέιτ	12	0	3	0	0	1	0	7	0	1
Κουκ Νήσοι	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0
Κροατία	93	11	13	15	10	11	5	22	3	3
Κύπρος	5.670	800	2.066	660	568	427	61	640	145	243
Λάτβια	12	4	1	2	0	3	0	2	0	0
Λεσότο	2	0	1	0	0	0	1	0	0	0
Λευκορωσία	198	0	4	2	4	31	11	139	2	5
Λίβανος	640	73	132	55	51	82	3	210	13	21
Λιβερία	10	1	1	3	0	1	0	3	0	1
Λιβύη	73	13	18	6	5	9	3	18	0	1
Λιθουανία	44	3	3	7	2	11	0	16	0	0
Λουξεμβούργο	15	3	2	0	1	1	0	7	0	1
Μαδαγασκάρη	19	1	2	1	2	5	1	5	0	2
Μαλαισία	10	3	1	0	0	5	0	1	0	0
Μαλδίβες	2	0	0	0	0	0	0	2	0	0
Μάλι	6	0	0	1	0	0	1	4	0	0
Μόλτα	10	3	0	2	3	0	0	2	0	0
Μον (Νήσος)	4	1	1	1	0	1	0	0	0	0
Μαριάνες Νήσοι (Βόρειες)	5	0	0	0	0	0	0	5	0	0

Πίνακας 5. Απισχολούμενοι αλλοδαποί κατά υπηκοότητα, φύλο και ομάδες ατομικών επαγγελματιών.

Μαρόκο	320	18	6	4	15	56	9	193	9	10
Μαρτίκα	2	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Μαυρίκιος	18	1	0	1	2	4	1	9	0	0
Μαυριτανία	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Μεξικό	48	10	4	5	4	9	5	7	3	1
Μογγολία	2	0	0	0	0	0	1	1	0	0
Μοζαμβίκη	15	1	1	0	0	1	1	11	0	0
Μολδαβία	3.859	20	38	53	55	650	217	2.677	34	115
Μονακό	3	0	0	1	1	0	0	1	0	0
Μονσεράτ	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Μπανγκλαντές	4.101	55	7	21	24	673	34	3.013	38	236
Μπαρμπάντος	4	0	0	0	1	1	1	1	0	0
Μπαχάμες	6	3	0	0	0	0	0	3	0	0
Μπενίν	2	0	1	0	0	0	0	1	0	0
Μπουρκίνα Φάσο	2	1	0	0	0	0	0	1	0	0
Μπουρούνι	8	1	2	0	1	0	0	4	0	0
Μπουτάν	2	0	0	0	0	0	0	2	0	0
Μυσινάρ	19	0	0	0	0	0	0	15	2	2
Νέα Ζηλανδία	84	10	20	8	9	13	5	9	6	4
Νεπάλ	6	0	0	0	0	0	1	4	0	1
Νιγηρας	10	0	0	0	0	3	0	6	1	0
Νιγηρία	1.183	54	25	50	14	456	11	506	13	54
Νικαράγουα	12	0	1	1	2	1	1	5	1	0
Νορβηγία	138	23	20	13	22	31	7	10	3	9
Νόρφολκ (Νήσος)	2	0	0	0	0	0	0	2	0	0
Νόπος Αφρική	439	59	67	35	45	85	21	102	8	17
Ολλανδία	857	107	111	94	151	197	85	70	23	39
Ονδούρα	9	1	0	0	0	0	1	6	0	1
Ουάλλης & Φιουτούνα Νήσοι	4	0	1	0	0	1	0	2	0	0
Ουγγαρία	180	13	6	14	10	42	12	64	3	16
Ουγκάντα	28	1	3	5	1	7	0	11	0	0
Ουζμπεκιστάν	336	12	25	16	8	57	6	202	5	5
Ουκρανία	8.356	89	162	150	152	1.458	269	5.709	89	277
Ουρουγουάη	18	3	3	1	2	2	0	6	0	1
Πακιστάν	9.238	80	24	35	114	551	371	7.445	158	459
Παλάου	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Παναμάς	19	4	0	1	1	3	1	8	0	1
Παπούα	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Παραγουάη	15	0	0	2	0	7	1	5	0	0
Παρθένοι (Νήσοι) Βρετανία	4	0	1	0	1	1	0	1	0	0
Παρθένοι Νήσοι (Η.Π.Α.)	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0

Πίνακας 5. Απασχολούμενοι αλλοδαποί κατά ηλικιότητα, φύλο και ομάδες ατομικών επαγγελμάτων.

Σελίδα 5 από 15

Περιοχές μη οριζόμενες	189	6	6	6	2	16	10	127	6	9
Περιοχές μη οριζόμενες	23	2	2	2	0	2	0	14	0	1
Περου	50	3	8	6	2	9	2	14	1	3
Πολωνία Γαλλική	6	1	0	0	0	1	0	3	1	0
7.333	109	120	132	166	734	144	5.607	88	231	
Πόρτο Ρίκο	4	0	0	0	0	0	4	0	0	
Πορτογαλία	104	12	12	10	16	12	4	34	2	2
Πράσινο Ακρωτήριο	11	1	1	1	0	2	0	6	0	0
Ρουάντα	48	0	1	3	0	7	2	34	0	1
Ρουμανία	14.808	148	258	185	180	1.430	1.164	10.675	158	610
Ρωσική Ομοσπ.	7.855	178	243	242	210	1.252	254	5.100	104	274
Σαιντ Πιέρ & Μικελόν	6	0	0	0	0	1	0	5	0	0
Σαουδική Αραβία	84	17	8	0	9	5	1	39	1	4
Σενεγάλη	16	0	0	2	1	2	0	11	0	0
Σεϋθέλλες	12	0	0	0	0	2	0	7	1	2
Σιγκαπούρη	7	1	0	1	1	1	1	1	0	1
Σιέρα Λεόνε	142	7	2	2	0	32	3	91	3	2
Σκότσια	368	18	12	10	8	39	53	213	2	13
Σλοβακία	143	13	6	8	5	21	19	63	1	7
Σλοβενία	26	4	3	3	1	6	1	6	1	1
Σομαλία	13	0	0	1	0	3	0	8	1	0
Σουδάν	177	18	21	13	12	22	0	75	8	10
Σουηδία	640	93	106	66	75	131	34	94	17	24
Σουρινάμ	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Σρι Λάνκα	634	11	10	7	18	52	17	472	5	42
Συρία	3.679	168	104	59	47	234	26	2.899	51	81
Ταϊβάν	9	2	1	1	0	1	0	3	1	0
Ταϊλάνδη	81	4	3	1	5	27	1	20	0	0
Τανζανία	98	4	2	6	3	16	2	51	1	4
Τατζικιστάν	6	0	0	0	1	1	0	4	0	0
Τζαμάικα	17	0	1	1	0	3	1	11	0	0
Υζμπουκί	2	0	0	1	0	0	0	1	0	0
Τόγκο	2	0	0	0	0	1	0	1	0	0
Τοκελάου	2	0	1	0	0	0	0	1	0	0
Τουβαλού	9	3	0	0	1	2	0	3	0	0
Τουρκία	2.489	366	222	158	202	429	50	913	49	80
Τουρκμενιστάν	10	0	0	0	0	1	0	8	0	1
Τρινιτάδ-Τομπάγκο	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0
Τσαντ	2	0	1	0	0	0	0	1	0	0
Τσεχία	278	20	9	12	21	63	12	122	4	13

Πίνακας 5. Απασχολούμενοι αλλοδαποί κατά υπηκοότητα, φύλο και ομάδες αιτιμικών επαγγελμάτων.

Σελίδα 6 από 15

Τυνησία	152	8	4	7	9	25	4	92	2	3
Υεμένη	10	2	0	1	1	0	0	5	1	0
Φεράες (Νήσοι)	2	0	1	0	0	0	0	1	0	0
Φιλιππίνες	4.948	48	84	56	127	497	118	3.786	51	201
Φινλανδία	205	29	25	15	42	54	14	14	2	10
Φιτζ	5	0	1	0	0	0	0	4	0	0
Χιλή	145	9	14	7	9	23	8	67	4	4
Χονγκ Κονγκ	9	0	1	0	0	5	0	1	0	2
Ελ Σαλβαδόρ	8	0	0	0	0	2	0	4	0	0
Χωρίς Υπηκοότητα	18	1	1	0	0	1	2	12	0	1
Αδικοκρινιστη Υπηκοότητα	31	0	0	1	0	2	0	25	0	3
Άρρενες	270.771	8.587	8.595	4.080	4.101	19.422	19.118	197.334	3.782	9.772
Αγία Ελένη	3	0	0	0	1	0	0	2	0	0
Αγος Βικέντιος-	18	1	2	0	1	2	0	12	0	0
Αγκόλα	5	0	2	1	1	0	1	0	0	0
Αγκουάλα	2	0	0	0	1	0	0	1	0	0
Αζερμπαϊτζάν	27	2	1	0	1	1	0	20	0	2
Αιγύπτος	4.515	202	83	78	97	549	298	3.014	52	142
Αιθιοπία	231	10	10	6	6	51	3	129	4	10
Αιτή	32	0	2	1	1	1	2	25	0	0
Ακτή Ελεφανταστού	25	0	0	1	0	1	1	22	0	0
Αλβανία	172.136	1.437	1.219	1.031	1.661	10.696	13.690	134.906	1.958	5.538
Αλγερία	123	1	1	4	9	20	3	69	5	11
Ανδόρα	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Αντίγκουα & Μπαρμπούνια	6	0	0	0	0	1	1	3	0	1
Αντίλλες Ολλανδικές	3	0	1	0	0	0	0	2	0	0
Αργεντινή	82	12	8	8	2	8	0	18	3	3
Αρμενία	2.136	34	35	31	39	182	44	1.647	45	79
Αρούμπα	9	0	0	0	0	2	0	6	1	0
Αυστραλία	1.820	250	160	127	110	253	169	634	49	68
Αυστρία	211	39	51	18	14	19	5	47	5	13
Αφγανιστάν	32	1	2	0	0	3	2	20	0	4
Βέλγιο	232	42	38	14	20	31	8	59	10	10
Βενεζουέλα	38	8	1	2	4	6	3	11	1	3
Βιέτ Ναμ	87	2	2	1	1	56	1	22	0	2
Βολιβία	2	0	1	1	0	0	0	0	0	0
Βοσνία-Ερζεγοβίνη	72	6	7	3	2	4	5	41	2	2
Βουλγαρία	10.216	97	101	121	86	491	1.111	7.718	129	362
Βραζιλία	137	17	13	27	6	21	4	47	0	2
Γάζα (Λωρίδα)	77	11	21	5	6	8	2	22	2	0

Πίνακας 5. Απασχολούμενοι αλλοδαποί κατά υπηκοότητα, φύλο και ομάδες ατομικών επαγγελματιών.

Σελίδα 7 από 15

Γαλλία	884	188	247	83	44	87	15	139	29	52
Γερμανία	1.817	259	323	151	76	206	86	515	77	124
Γεωργία	5.598	59	59	50	43	319	181	4.634	102	149
Γιβραλτάρ	2	0	0	0	1	0	0	1	0	0
Πουγκολαβία	1.150	64	82	118	35	175	57	528	29	61
Γκάμπια	13	2	1	0	0	3	0	7	0	0
Γκαμπόν	2	1	0	0	1	0	0	0	0	0
Γκάνα	224	3	3	11	4	29	14	142	2	16
Γκουινέα	8	0	0	1	0	1	1	3	0	0
Γκουινέα-Μπισσάου	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Γουαδελούπη	4	0	1	1	0	0	0	2	0	0
Γουατεμάλα	5	0	0	1	0	1	0	2	1	0
Γουάνα	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Γροιλανδία	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Δανία	112	25	13	23	7	10	5	15	2	12
Δαμηνικανική Δημοκρ.	10	1	0	1	0	1	1	5	1	0
Δομηνικός	5	0	0	0	1	0	0	2	0	2
Δυτική Σαχάρα	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Ελβετία	133	30	20	18	6	13	9	23	3	11
Εμιράτα (Ηνωμ. Αραβ.)	7	3	1	0	0	1	0	1	1	0
Ερυθραία	22	1	2	1	1	2	0	12	0	3
Εσθονία	8	1	3	1	0	0	0	3	0	0
Ζαίρ	34	2	4	5	4	4	0	13	2	0
Ζάμπια	7	2	0	1	0	0	0	4	0	0
Ζιμπάμπουε	16	0	4	2	0	3	1	4	0	1
Ηνωμένες Πολιτείες	3.234	561	479	252	236	689	154	611	117	165
Ηνωμένο Βασίλειο	2.232	355	615	231	172	250	45	360	95	109
Ιαπωνία	54	24	7	3	6	6	1	4	0	4
Ινδία	5.862	31	27	18	15	156	1.139	4.005	87	364
Ινδονησία	53	10	0	5	6	5	0	22	0	5
Ισραδανία	244	25	107	15	14	26	1	49	1	6
Ιράκ	2.411	38	34	18	36	376	14	1.778	44	75
Ιράν	412	51	27	12	17	54	6	214	11	20
Ιρλανδία	74	13	25	9	5	4	2	11	2	3
Ισημερινή Γουινέα	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Ισημερινός	2	0	0	1	0	0	0	1	0	0
Ισλανδία	5	1	2	1	0	0	0	1	0	0
Ισπανία	173	27	31	18	23	17	0	44	5	6
Ισραήλ	75	10	17	10	6	12	2	15	0	3
Ιταλία	1.399	310	227	157	85	186	27	282	42	73
Καζακστάν	494	6	8	4	13	38	5	399	11	10

http://www.statistics.gr/gr_tables/S1100_SAP_4_allod_5.htm

13/10/2005

Πίνακας 5. Απασχολούμενοι αλλοδαποί κατά ηλικιότητα, φύλο και ομάδες ατομικών επαγγελματιών.

Σελίδα 8 από 15

Καμερούν	30	1	1	12	1	2	1	10	2	0
Καμπότζη	2	0	1	0	0	0	0	1	0	0
Καναδάς	1.281	206	172	96	74	202	108	334	41	58
Κατόρ	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Κάμαν (Νήσοι)	2	0	0	1	0	0	0	1	0	0
Κεντροαφρικανική Δημοκ.	5	1	1	0	2	0	0	1	0	0
Κένυα	59	1	6	3	3	12	0	32	0	2
Κίνα	229	65	4	7	11	110	3	24	2	13
Κιργιστάν	10	0	0	0	0	1	0	9	0	0
Κανγκό	68	4	7	6	6	6	0	35	2	2
Κολομβία	29	3	3	9	1	3	0	9	1	0
Κορέα	35	9	9	2	4	2	0	7	1	1
Κορέα Α. Δ.	2	0	1	0	0	1	0	0	0	0
Κόστα Ρίκα	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0
Κούβα	22	8	3	5	1	1	0	2	1	1
Κουβέιτ	11	0	3	0	0	0	0	7	0	1
Κουκ Νήσοι	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0
Κροατία	54	8	7	12	3	2	3	13	3	2
Κύπρος	3.529	623	1.229	391	254	203	36	509	100	182
Λάτβια	8	3	1	0	0	0	0	2	0	0
Λευκορωσία	63	0	0	0	1	2	4	53	2	1
Λίβανος	529	68	113	41	27	56	2	194	10	18
Λιβερία	10	1	1	3	0	1	0	3	0	1
Λιβύη	67	12	16	5	4	8	3	16	0	1
Λιθουανία	19	3	2	5	1	1	0	7	0	0
Λουξεμβούργο	10	2	0	0	0	1	0	7	0	0
Μαδαγασκάρη	7	1	1	1	1	1	0	2	0	0
Μαλαισία	8	3	0	0	0	4	0	1	0	0
Μαλδίβες	2	0	0	0	0	0	0	2	0	0
Μάλι	6	0	0	1	0	0	1	4	0	0
Μάλτα	5	2	0	1	1	0	0	1	0	0
Μαν (Νήσος)	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Μαριανες Νήσοι (Βόρειες)	2	0	0	0	0	0	0	2	0	0
Μαρόκο	236	15	4	3	12	37	8	145	5	7
Μαρτίνικα	2	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Μαυρίκιος	8	0	0	0	2	2	1	3	0	0
Μαυριτανία	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Μεξικό	14	4	2	0	0	3	0	3	2	0
Μογγολία	2	0	0	0	0	0	1	1	0	0
Μοζαμβίκη	7	1	1	0	0	0	1	4	0	0
Μολδοβία	1.243	6	7	9	10	72	120	956	17	46

http://www.statistics.gr/gr_tables/S1100_SAP_4_allod_5.htm

13.10.2005

Πίνακας 5 Απασχολούμενοι αλλοδαποί κατά υπηκοότητα, φύλο και ομάδες ατομικών επαγγελμάτων.

Μονακό	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Μοντεράτ	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Μπανγκλαντές	4.018	54	8	19	21	662	33	2.956	37	230
Μπαρμπάντος	2	0	0	0	1	1	0	0	0	0
Μπαχάμες	3	1	0	0	0	0	0	2	0	0
Μπενίν	2	0	1	0	0	0	0	1	0	0
Μπουρκίνα Φάσο	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Μπουραούντι	8	1	2	0	1	0	0	2	0	0
Μπουτάν	2	0	0	0	0	0	0	2	0	0
Μυσανμάρ	16	0	0	0	0	0	0	12	2	2
Νέα Ζηλανδία	39	3	8	2	7	3	0	8	4	4
Νεπάλ	5	0	0	0	0	0	0	4	0	1
Νιγηρας	10	0	0	0	0	3	0	6	1	0
Νιγηρία	973	48	22	39	11	379	9	410	12	43
Νικαράγουα	8	0	1	0	2	0	0	2	1	0
Νορβηγία	49	12	8	5	4	8	0	7	1	4
Νότιος Αφρική	228	39	24	13	16	43	14	80	5	14
Ολλανδία	309	58	55	37	20	47	12	51	7	22
Ονδούρα	4	1	0	0	0	0	0	3	0	0
Ουάλλης & Φιατουά Νήσοι	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Ουγγαρία	90	9	2	7	3	12	3	42	2	10
Ουγκάντα	15	0	3	0	0	4	0	8	0	0
Ουζμπεκιστάν	165	5	7	8	3	10	3	127	1	3
Ουκρανία	2.161	35	54	52	34	125	93	1.661	33	74
Ουρουγουάη	7	1	1	1	1	0	0	2	0	1
Πακιστάν	9.041	77	22	34	110	539	365	7.299	154	441
Παναμάς	11	2	0	1	1	1	1	4	0	1
Παραγουάη	3	0	0	1	0	1	0	1	0	0
Παρθένοι (Νήσοι) Βρετανία	2	0	0	0	0	1	0	1	0	0
Παρθένοι Νήσοι (Η.Π.Α.)	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Περιοχές μη οριζόμενες	187	4	5	4	2	9	8	121	5	9
Περιοχές μη οριζόμενες	20	2	2	2	0	2	0	11	0	1
Περου	25	0	4	8	1	3	1	6	0	2
Πολυνησία Γαλλική	3	0	0	0	0	0	0	2	1	0
Πολωνία	4.388	58	43	66	58	180	64	3.717	63	139
Πόρτο Ρίκο	4	0	0	0	0	0	0	4	0	0
Πορτογαλία	58	8	5	8	4	7	1	25	0	0
Πράσινο Ακρωτήριο	6	0	1	1	0	1	0	3	0	0
Ρουάντα	44	0	1	3	0	7	2	30	0	1
Ρουμανία	10.225	91	111	70	89	419	736	8.160	120	439

Πίνακας 5. Αμισχολούμενοι αλλοδαποί κατά υπηκοότητα, φύλο και ομάδες ατομικών επαγγελματιών.

Σελίδα 10 από 15

Ρωσική Ομοσπ	3 596	120	90	92	97	228	114	2 050	65	140
Σαιντ Πιέρ & Μικελόν	5	0	0	0	0	0	0	5	0	0
Σαουδική Αραβία	78	16	6	0	8	4	1	38	1	4
Σενεγάλη	13	0	0	2	1	1	0	9	0	0
Σεούχеллес	3	0	0	0	0	1	0	1	1	0
Σιγκαπούρη	4	1	0	1	0	1	0	1	0	0
Σιέρα Λεόνε	98	5	2	1	0	23	3	59	3	2
Σκότσια	291	13	10	6	4	18	40	187	2	11
Σλοβακία	77	8	1	7	0	1	9	43	1	7
Σλοβενία	11	1	2	1	0	3	0	3	1	0
Σομαλία	11	0	0	0	0	2	0	8	1	0
Σουδάν	182	13	21	13	10	19	0	71	6	9
Σουηδία	274	48	52	24	16	30	14	81	11	18
Σουρινόμ	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Σρι Λάνκα	248	6	5	3	9	27	15	150	2	29
Συρία	3.542	180	95	54	38	212	22	2.827	47	87
Ταϊβάν	8	2	0	1	0	1	0	3	1	0
Ταϊλάνδη	20	1	0	1	3	9	0	6	0	0
Τανζανία	73	3	2	5	3	11	2	42	1	4
Τατζικιστάν	2	0	0	0	0	0	0	2	0	0
Τζαμάικα	10	0	0	0	0	1	0	9	0	0
Τζιμπουτι	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Τόγκο	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Τοκλάου	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Τουβαλού	6	2	0	0	0	1	0	3	0	0
Τουρκία	1 920	303	138	118	111	311	36	801	37	65
Τουρκμενιστάν	5	0	0	0	0	0	0	5	0	0
Τρινιδάδ-Τομπάγκο	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0
Τσαντ	2	0	1	0	0	0	0	1	0	0
Τσεχία	149	13	3	4	3	18	1	87	3	11
Τυνησία	131	5	3	7	8	18	4	82	2	2
Υεμένη	9	2	0	1	1	0	0	4	1	0
Φιλιππίνες	1 082	30	32	21	41	204	97	584	24	49
Φινλανδία	37	10	5	2	6	4	0	7	1	2
Φίτζι	4	0	1	0	0	0	0	3	0	0
Χιλή	84	5	5	5	6	9	2	46	3	3
Χανγκ Κονγκ	7	0	1	0	0	4	0	1	0	1
Ελ Σαλβαδόρ	2	0	0	0	0	0	0	2	0	0
Χωρίς Υπηκοότητα	12	1	1	0	0	0	0	9	0	1
Αδιευκρίνιστη Υπηκοότητα	20	0	0	1	0	1	0	17	0	1
Θήλειες	120.903	2.625	6.086	3.221	4.424	21.480	7.856	70.187	1.335	3.689

Πίνακας 5. Απασχολούμενοι αλλοδαποί κατά υπηκοότητα, φύλο και ομάδες ατομικών επαγγελματιών.

Σελίδα 11 από 15

Αγία Ελένη	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Άγιος Βικέντιος-	10	0	1	0	0	2	1	8	0	0
Άγιος Μαρτίνος	2	0	0	0	0	1	0	1	0	0
Αγκόλα	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Αζερμπαϊτζάν	21	0	1	1	0	3	1	14	0	1
Αίγυπτος	308	24	14	11	31	69	21	117	3	18
Αιθιοπία	529	3	3	8	7	100	2	393	2	13
Αιτή	15	1	1	0	1	1	0	11	0	0
Ακτή Ελεφαντοστού	12	0	0	2	0	3	0	5	0	2
Αλβανία	54.165	361	495	593	744	8.709	4.340	38.834	476	1.513
Αλγερία	26	1	0	0	2	5	3	14	0	0
Αργεντινή	23	1	8	2	2	4	1	4	0	1
Αρμενία	1.586	26	27	21	32	331	36	1.020	20	53
Αρούμπα	4	0	0	0	0	0	0	4	0	0
Αυστραλία	1.380	118	307	146	219	269	146	110	32	31
Αυστρία	260	27	46	24	50	47	25	30	5	6
Αφγανιστάν	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Βατικανό	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Βέλγιο	232	26	59	22	45	46	11	12	5	6
Βενεζουέλα	34	4	2	7	5	9	2	4	0	1
Βιέτ Ναμ	40	2	0	1	0	32	0	4	1	0
Βολιβία	3	0	1	0	0	0	0	2	0	0
Βοσνία-Ερζεγοβίνη	92	8	7	2	7	18	5	43	1	1
Βουλγαρία	12.931	87	178	206	128	2.159	1.099	8.546	126	402
Βραζιλία	179	21	7	13	17	48	11	54	2	6
Γάζα (Λωρίδα)	10	0	5	0	2	2	1	0	0	0
Γαλλία	888	89	301	74	152	136	42	40	19	35
Γερμανία	1.929	182	424	185	302	389	185	145	46	71
Γεωργία	5.585	42	76	89	55	1.133	164	3.791	63	162
Γιβραλτάρ	6	0	1	0	0	2	0	3	0	0
Γιουγκοσλαβία	766	35	63	30	59	290	57	196	9	26
Γκάμπια	5	2	0	0	0	2	0	1	0	0
Γκαμπόν	4	0	0	0	0	3	0	1	0	0
Γκάνα	56	0	0	1	2	10	2	34	0	6
Γκουινέα-Μπισσάου	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Γουατεμάλα	4	0	1	0	0	0	0	3	0	0
Γουιάνα	2	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Γουάνα Γαλλική	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Δανία	150	20	15	15	21	43	12	10	6	8
Δομηκανική Δημοκρ.	23	4	0	1	0	8	5	5	0	0

Πίνακας 5. Απασχολούμενοι αλλοδαποί κατά υπηκοότητα, φύλο και ομάδες ατομικών επαγγελματιών.

Σελίδα 12 από 15

Δομήνικος	85	4	1	2	0	38	15	20	1	3
Δυτική Σαχάρα	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Ελβετία	165	13	37	18	29	26	29	9	1	3
Ερυθραία	29	0	0	0	0	6	0	21	0	2
Εσθονία	10	0	4	2	0	2	0	2	0	0
Ζαΐρ	17	1	3	0	1	8	0	4	0	0
Ζάμπια	3	1	0	0	1	0	0	1	0	0
Ζιμπάμπουε	16	1	3	0	1	2	0	9	0	0
Ζουαζιλάνδη	2	0	0	0	1	0	1	0	0	0
Ηνωμένες Πολιτείες	2.204	237	649	210	347	354	138	114	62	93
Ηνωμένο Βασίλειο	2.409	233	788	199	397	492	91	99	62	68
Ιαπωνία	39	5	9	4	8	8	3	0	0	2
Ινδία	200	1	4	4	1	15	39	121	3	12
Ινδονησία	64	3	0	2	2	6	0	51	0	0
Ιορδανία	29	1	5	2	7	4	1	6	2	1
Ιράκ	251	7	4	6	3	27	0	193	5	6
Ιράν	65	3	15	3	6	16	1	17	1	3
Ιρλανδία	109	5	35	8	16	31	2	4	4	4
Ισημερινός	7	0	1	1	0	1	1	2	1	0
Ισλανδία	4	1	1	0	0	0	0	2	0	0
Ισπανία	185	12	84	13	26	24	9	12	4	1
Ισραήλ	21	3	4	1	3	5	2	0	2	1
Ιταλία	870	105	304	78	115	135	30	57	20	26
Καζακστάν	463	17	12	15	15	108	16	267	6	7
Καμερούν	16	0	0	1	1	3	0	11	0	0
Καμπότζη	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Καναδάς	973	107	263	82	150	156	91	50	18	46
Κατάρ	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Κεντροαφρικανική Δημοκ	3	0	0	0	1	1	0	1	0	0
Κένυα	88	0	1	1	3	17	0	59	0	7
Κίνα	97	20	3	2	4	46	1	10	3	8
Κιργιστάν	13	0	0	1	0	4	1	7	0	0
Κονγκό	16	1	2	0	1	3	0	7	0	2
Κολομβία	49	2	4	2	3	13	4	18	2	1
Κορέα	15	1	3	0	5	4	0	2	0	0
Κόστα Ρίκα	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Κούβα	22	4	2	1	4	4	0	5	1	1
Κουβέη	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Κροατία	39	2	6	3	7	9	2	9	0	1
Κύπρος	2.141	177	657	289	314	224	43	131	45	61
Λάτβια	6	1	0	2	0	3	0	0	0	0

Πίνακας 5. Απασχολούμενοι αλλοδαποί κατά υπηκοότητα, φύλο και ομάδες ατομικών επαγγελματιών.

Σελίδα 13 από 15

Λεσότο	2	0	1	0	0	0	1	0	0	0
Λευκορωσία	135	0	4	2	3	29	7	86	0	4
Λίβανος	111	5	19	14	24	26	1	16	3	3
Λιβύη	6	1	2	1	1	1	0	0	0	0
Λιθουανία	25	0	1	2	1	10	0	11	0	0
Λουξεμβούργο	5	1	2	0	1	0	0	0	0	1
Μαδαγασκάρη	12	0	1	0	1	4	1	3	0	2
Μαλαισία	2	0	1	0	0	1	0	0	0	0
Μάλτα	5	1	0	1	2	0	0	1	0	0
Μαν (Νήσος)	3	1	1	0	0	1	0	0	0	0
Μαριάνες Νήσοι (Βόρειες)	3	0	0	0	0	0	0	3	0	0
Μαρόκο	84	3	2	1	3	19	1	48	4	3
Μαυρίκιος	10	1	0	1	0	2	0	6	0	0
Μεξικό	34	6	2	5	4	6	5	4	1	1
Μοζαμβίκη	6	0	0	0	0	1	0	7	0	0
Μολδαβία	2.516	14	31	44	45	578	97	1.721	17	69
Μονακό	2	0	0	0	1	0	0	1	0	0
Μπανγκλαντές	83	1	1	2	3	11	1	57	1	6
Μπαρμίντος	2	0	0	0	0	0	1	1	0	0
Μπαχάμες	3	2	0	0	0	0	0	1	0	0
Μπουρκίνα Φάσο	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Μπουραίντι	2	0	0	0	0	0	0	2	0	0
Μυσονάρ	3	0	0	0	0	0	0	3	0	0
Νέα Ζηλανδία	45	7	12	6	2	10	5	1	2	0
Νεπάλ	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Νιγηρία	210	6	3	11	3	77	2	96	1	11
Νικαράγουα	6	0	0	1	0	1	1	3	0	0
Νορβηγία	89	11	12	8	18	23	7	3	2	5
Νόρφολκ (Νήσος)	2	0	0	0	0	0	0	2	0	0
Νότιος Αφρική	211	20	43	22	29	42	7	42	3	3
Ολλανδία	548	49	56	57	131	150	53	19	16	17
Ονδούρα	5	0	0	0	0	0	1	3	0	1
Ουάλλης & Φιουτσόνα Νήσοι	3	0	1	0	0	1	0	1	0	0
Ουγγαρία	90	4	4	7	7	30	9	22	1	6
Ουγκάντα	13	1	0	5	1	3	0	3	0	0
Ουζμπεκιστάν	171	7	18	10	5	47	3	75	4	2
Ουκρανία	6.195	54	108	98	118	1.334	176	4.048	56	203
Ουρουγουάη	11	2	2	0	1	2	0	4	0	0
Πακιστάν	197	3	2	1	4	12	6	148	5	18
Παλάου	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Παναμός	8	2	0	0	0	2	0	4	0	0

Πίνακας 5. Απασχολούμενοι αλλοδαποί κατά υπηκοότητα, φύλο και ομάδες ατομικών επαγγελματιών.

Παπούα	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Παραγουάη	12	0	0	1	0	0	1	4	0	0
Παρθένοι (Νήσοι) Βρετανία	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0
Περιοχές μη οριζόμενες	22	2	1	4	0	7	2	6	0	0
Περιοχές μη οριζόμενες	3	0	0	0	0	0	0	3	0	0
Περου	25	3	4	0	1	6	1	8	1	1
Πολωνία	3	1	0	0	0	1	0	1	0	0
Πολωνία	2.045	51	77	66	110	554	80	1.890	25	92
Πορτογαλία	46	4	7	2	12	5	3	8	2	2
Πράσινο Ακρωτήριο	5	1	0	0	0	1	0	3	0	0
Ρουάντα	4	0	0	0	0	0	0	4	0	0
Ρουμανία	4.583	57	147	115	91	1.011	428	2.525	38	171
Ρωσική Ομοσπ.	4.259	56	153	150	113	1.024	140	2.450	39	134
Σαιντ Πιέρ & Μικελόν	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Σαουδική Αραβία	8	1	2	0	1	1	0	1	0	0
Σενεγάλη	3	0	0	0	0	1	0	2	0	0
Σερχέλλες	9	0	0	0	0	1	0	6	0	2
Σιγκαπούρη	3	0	0	0	1	0	1	0	0	1
Σίερα Λεόνε	44	2	0	1	0	9	0	32	0	0
Σκόπια	77	5	2	4	4	21	13	26	0	2
Σλοβακία	66	5	5	1	5	20	10	20	0	0
Σλοβενία	15	3	1	2	1	3	1	3	0	1
Σομαλία	2	0	0	1	0	1	0	0	0	0
Σουδάν	15	5	0	0	2	3	0	4	0	1
Σουηδία	366	45	54	42	59	101	20	33	6	6
Σρι Λάνκα	388	5	5	4	9	25	2	322	3	13
Συρία	137	8	9	5	9	22	4	72	4	4
Ταϊβάν	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Ταϊλάνδη	41	3	3	0	2	18	1	14	0	0
Τανζανία	15	1	0	0	0	5	0	9	0	0
Τατζικιστάν	4	0	0	0	1	1	0	2	0	0
Τζαμάικα	7	0	1	1	0	2	1	2	0	0
Τζιμπουτί	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Τόγκο	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Τοκλάου	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Τουβαλού	3	1	0	0	1	1	0	0	0	0
Τουρκία	549	63	84	40	91	118	14	112	12	15
Τουρκμενιστάν	5	0	0	0	0	1	0	3	0	1
Τσεχία	133	7	8	8	18	45	11	35	1	2
Τυνησία	21	1	1	0	1	7	0	10	0	1

Πίνακας 5. Απασχολούμενοι αλλοδαποί κατά υπηκοότητα, φύλο και ομάδες ατομικών επαγγελματιών.

Σελίδα 15 από 15

Υεμένη	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Φερόες (Νήσοι)	2	0	1	0	0	0	0	1	0	0
Φιλιππίνες	3.866	18	32	35	86	293	21	3.202	27	152
Φινλανδία	168	19	20	13	36	50	14	7	1	8
Φιτζ	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Χιλή	61	4	9	2	3	14	6	21	1	1
Χονγκ Κονγκ	2	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Ελ Σαβαδόρ	4	0	0	0	0	2	0	2	0	0
Χωρίς Υπηκοότητα	6	0	0	0	0	1	2	3	0	0
Αδιευκρίνιστη Υπηκοότητα	11	0	0	0	0	1	0	8	0	2

2.2 Η Ελλάδα ως χώρα «εξαγωγής» μεταναστών.

Στην μεταπολεμική περίοδο η Ελλάδα υπήρξε χώρα αποστολής μεταναστών. Άρχισε τον Αύγουστο του 1949, με την ήττα του δημοκρατικού στρατού στο Γράμμο και στο Βίτσι. Η αποχώρηση Ελλήνων πολιτών από την ελληνική επικράτεια που αναζητούσαν μια ζωή χωρίς κινδύνους σε γειτονικά κράτη άρχισε τη νύχτα της 30^{ης} Αυγούστου και συνεχίστηκε όλο τον Σεπτέμβριο.

Στη Γιουγκοσλαβία πέρασαν περίπου 60.000 συνολικά και εγκαταστάθηκαν στην περιοχή των Σκοπίων. Από αυτούς οι 40.000 έφυγαν αργότερα για τη Τσεχοσλοβακία και την Ουγγαρία, ενώ οι υπόλοιποι έμειναν στα Σκόπια. Από αυτούς που πέρασαν στην Αλβανία και τη Βουλγαρία ελάχιστοι έμειναν εκεί τελικώς. Οι περισσότεροι μετακινήθηκαν προς την Τσεχοσλοβακία(13.500), στην Πολωνία(12.000), τη Βουλγαρία(8.800), τη Ρουμανία(6.600), την Ουγγαρία(4.000), την Ανατολική Γερμανία(2.200) και τη Σοβιετική Ένωση(22.000).

Σ' όλες τις χώρες είχε προετοιμαστεί η άφιξη τους και υπήρχαν καταλύματα. Όσοι έφυγαν από την Αλβανία για την Σοβιετική Ένωση, διέπλευσαν το Αιγαίο κλεισμένοι σε αμπάρια πλοίων.

Οι χώρες που δέχτηκαν να φιλοξενήσουν τους πολιτικούς πρόσφυγες της Ελλάδας, φρόντισαν να τους εξασφαλίσουν εργασία. Στις Ευρωπαϊκές χώρες η εγκατάσταση τους έγινε κατά μικρές ομάδες, που κατά κάποιο τρόπο ενσωματώθηκαν στην κοινωνία. Αργότερα οι Έλληνες πρόσφυγες προσπάθησαν να επιστρέψουν στην Ελλάδα, αλλά δεν τους δέχονταν. Μετά το 1955, το Ελληνικό κράτος άρχισε να εξετάζει μεμονωμένες περιπτώσεις για να χορηγήσει άδεια επιστροφής, αλλά ελάχιστες ενέκρινε. Μόνο μετά την πτώση της δικτατορίας των συνταγματαρχών το 1974 άνοιξε ο δρόμος για επαναπατρισμό, οπότε άρχισε και η ομαδική επιστροφή.

Αρκετοί έμειναν και εξακολουθούν να ζουν στους τόπους που τους φιλοξένησαν. Το σύνολο της προσφυγιάς υπολογίζεται ότι έφτασε τους 155.000 ανθρώπους²⁶

2.3 Η Ελλάδα ως χώρα «υποδοχής» μεταναστών.

Μετά το τέλος του εμφυλίου πολέμου, η Ελλάδα, όπως προαναφέρθηκε, αποτέλεσε μια από τις κυριότερες χώρες «εξαγωγής» μεταναστών στην Ευρώπη. Παρ' όλ' αυτά κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του '50 είχαν καταγραφεί περίπου 20.000 πρόσφυγες, οι οποίοι προέρχονταν

²⁶ Από την πτυχιακή εργασία των Τσιρώνη-Μιχαλοπούλου Η αντιμετώπιση των προσφύγων και των διακινούμενων εργαζόμενων από το σύστημα της ελληνικής κοινωνικής πολιτικής. Σχολή ΔΜΥΠ, Τ.Ε.Ι., σελ. 80-81.

κυρίως από Αρμενία, τη Λευκορωσία, τη Ρουμανία, τη Σοβιετική Ένωση και άλλες γειτονικές χώρες.

Για τη φιλοξενία τους είχαν δημιουργηθεί από το ελληνικό κράτος ειδικοί καταυλισμοί. Το 1955, με τη συνεργασία της ελληνικής κυβέρνησης και της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους πρόσφυγες, ξεκίνησε η εφαρμογή ενός κοινού προγράμματος για την εκκένωση των καταυλισμών και την παροχή στέγης, εκπαίδευσης και απασχόλησης. Αυτά τα προγράμματα συνεχίστηκαν με επιτυχία στη δεκαετία του '60, οπότε και οι ευεργετηθέντες πήραν την ελληνική υπηκοότητα.

Στη δεκαετία του 1970 η Ελλάδα αποτελούσε για τους πρόσφυγες ενδιάμεσο σταθμό για τη μεταφορά τους και την εγκατάστασή τους σε τρίτες χώρες. Στις αρχές της δεκαετίας του '70 πέρασαν από την Ελλάδα αρκετές εκατοντάδες Ανατολικοευρωπαίοι πρόσφυγες οι περισσότεροι από τους οποίους εγκαταστάθηκαν σε τρίτες χώρες. Το 1976 περίπου 3.000 Ιρακινοί, Χριστιανικής - ασσυριακής καταγωγής μεταφέρθηκαν από το Λίβανο στην Ελλάδα, από όπου αναχώρησαν επίσης για τρίτες χώρες.

Από τα τέλη της δεκαετίας του 1970, οι πρόσφυγες άρχισαν να αλλάζουν στάση απέναντι στην Ελλάδα, η οποία από ενδιάμεσο σταθμό άρχισε να μετατρέπεται σε τελικό προορισμό προσφύγων. Έτσι το 1979, προσφέρθηκε μόνιμη εγκατάσταση σε 200 Βιετναμέζους.

Η μετεξέλιξη αυτή της Ελλάδας κορυφώνεται στις αρχές της δεκαετίας του 1980 όπου σημειώνεται σημαντική εισροή αιτούντων άσυλο από την Τουρκία, την Πολωνία, την Αιθιοπία, το Ιράκ καθώς και διάφορες χώρες της Μέσης Ανατολής.

Οι πρόσφυγες που έρχονται στην Ελλάδα εγκαταλείπουν τις πατρίδες εξαιτίας της φτώχειας, της εξαθλίωσης, της ανεργίας, της τρομοκρατίας. Η εισροή αυτή οφείλεται αφ' ενός στις πολιτικές και οικονομικές αναταραχές και άλλων κοινωνικοπολιτικών συνθηκών που επικρατούν στις χώρες τους και αφ' ετέρου στη γεωγραφική θέση και στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης στην Ελλάδα.

Επιπλέον η Ελλάδα προτιμάτε κυρίως από τους πολίτες των κρατών της Βαλκανικής, τους Τούρκους, τους Κούρδους, τους Πολωνούς, τους Ρώσους, τους Αφρικανούς και τους Ασιάτες.

Το 1987 και το 1988 ο αριθμός των αιτούντων άσυλο ήταν ιδιαίτερα αυξημένος. Η Ελλάδα πλέον έχει ολοκληρώσει τη μετεξέλιξη της από χώρα «εξαγωγής» σε χώρα «υποδοχής» μεταναστών. Το 1990-1991 σημειώνεται μεγάλη αύξηση Αλβανών εξαιτίας της εσωτερικής αναταραχής, της οικονομικής δυσπραγίας που επικρατεί στη χώρα τους καθώς και του ξαφνικού ανοίγματος των ελληνικών συνόρων.

Όλο αυτό το κύμα προσφύγων, που καταφτάνει από τα τέλη της δεκαετίας του '70 και έπειτα αναγκάζει την Ελλάδα να αμβλύνει την παραδοσιακή της πολιτική απέναντι στους πρόσφυγες, προσφέροντας τους δυνατότητες εγκατάστασης, βελτιώνοντας έτσι τις κοινωνικοοικονομικές προοπτικές των προσφύγων.

Η Ελλάδα και βάση του νόμου μετατρέπεται σε χώρα υποδοχής μεταναστών με το Π.Δ. 209/1994, το οποίο αφορά τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία για τη χορήγηση άδειας ή άλλης βοήθειας για την επαγγελματική αποκατάσταση των προσφύγων, με το Φ.Ε.Κ. 184/4-12-91 με το οποίο καθορίζονται θέματα αναγνώρισης και περίθαλψης προσφύγων καθώς και με τον νέο νόμο που έχει ψηφισθεί Ν2910/2001, όπου αφορά την ιατροφαρμακευτική, ασφαλιστική, εκπαιδευτική και προνοιακή κατοχύρωση των δικαιωμάτων των μεταναστών,(Βλέπε κεφ. 3.2)²⁷.

2.3.1 Αίτια μετανάστευσης προς την Ελλάδα

Τα αίτια της μετανάστευσης προς την Ελλάδα είναι συνάρτηση τριών παραγόντων:

⇒ Η Διεθνείς συγκυρία

⇒ Συνθήκες που επικρατούν στις χώρες προέλευσης των μεταναστών

⇒ Τις συνθήκες στις χώρες υποδοχής²⁸.

Πιο συγκεκριμένα:

⇒ Από τις αρχές της δεκαετίας του '70 οι αναπτυγμένες χώρες της Δυτικής Ευρώπης και της Αμερικής άρχισαν να ασκούν περιοριστική πολιτική εισόδου μεταναστών.

Σε αυτό συνέβαλαν η πετρελαϊκή κρίση και η συνακόλουθη ανεργία. Στην δεκαετία του '80 προστέθηκε και ο παράγοντας της ξενοφοβίας. Επιπλέον, η αυξανόμενη ευαισθησία του πληθυσμού σε θέματα που σχετίζονται με το περιβάλλον και η αύξηση του κόστους παραγωγής οδήγησαν αρκετές πολυεθνικές εταιρίες στην αλλαγή πολιτική τους με κύριο άξονα την εγκατάσταση τους σε χώρες του τρίτου κόσμου. Με τον τρόπο αυτό έληξε και η χρησιμότητα των μεταναστών ως φθηνού και εφεδρικού εργατικού δυναμικού. Η συνειδητοποίηση αυτή διαμόρφωσε καταλυτικά την μεταναστευτική πολιτική στις Η.Π.Α. και στη δυτική Ευρώπη δημιουργώντας αποτρεπτικούς μηχανισμούς, οι οποίοι έλαβαν στις μεν Η.Π.Α. τη μορφή του «προσωρινού κατοίκου» στις δε χώρες της Δ. Ευρώπης την συμφωνία του Schengen.

²⁷ Από την πτυχιακή εργασία των Τσιρώνη-Μιχαλόπουλου «Η αντιμετώπιση των προσφύγων και των διακινούμενων εργαζόμενων από το σύστημα της ελληνικής κοινωνικής πολιτικής», σελ.82-83

²⁸ Αποστολοπούλου, Στ., και Τσολάκη, Θ., *Η πρόνοια για τους οικονομικούς πρόσφυγες στην Ελλάδα. Το παράδειγμα του νομού Μεσσηνίας*, ο.π. σελ. 21-23.

⇒ Ο υπερπληθυσμός, η φτώχεια, η εξαθλίωση, η ανεργία που επικρατούν στις χώρες του τρίτου κόσμου οδηγούν πολλούς κατοίκους στη μετανάστευση με την ελπίδα μιας καλύτερης ζωής.

⇒ Στο σημείο αυτό υπάρχει μια πληθώρα παραγόντων που συνέβαλλαν και συντηρούν τη παράνομη είσοδο μεταναστών.

- Η γεωγραφική θέση της Ελλάδας ως σταυροδρόμι ανάμεσα στις φτωχές χώρες της Ασίας και της Αφρικής και στις οικονομικά εύρωστες χώρες της Δυτικής Ευρώπης καθιστά την Ελλάδα ιδανικό προσωρινό σταθμό.

- Η γειτνίαση με βαλκανικά κράτη με τα οποία η Ελλάδα, για λόγους εξωτερικής πολιτικής επιδιώκει καλές σχέσεις, έχει δημιουργήσει ένα ελαστικό καθεστώς αναφορικά με την είσοδο μεταναστών από τις χώρες αυτές.

- Αδυναμία αστυνόμευσης των συνόρων η οποία ήταν πιο έντονη τα πρώτα χρόνια της εμφάνισης της μετανάστευσης αλλά συνεχίζει να υφίσταται λόγω μη επαρκούς προσωπικού για την αστυνόμευση.

- Διάρθρωση της Ελληνικής οικονομίας με την ύπαρξη ενός κυκλώματος παραοικονομίας, το οποίο σε πολλούς τομείς συντηρείται από την παράνομη μετανάστευση.

- Η κοινωνική απόρριψη της χειρωνακτικής εργασίας από την πλειονότητα της ελληνικής κοινωνίας ως αποτέλεσμα ανόδου του μορφωτικού επιπέδου.

Η μεγάλη έκταση της μετανάστευσης οφείλεται στους εξής λόγους:

- Στη μείωση του ντόπιου εργατικού δυναμικού που προέκυψε από τις δημογραφικές αλλαγές.

- Στο γεγονός ότι οι γηγενείς διαθέσιμοι άνεργοι δεν μπορούν να καλύψουν τις ανάγκες (λόγο) των υψηλών προσδοκιών που τρέφουν σχετικά με τις θέσεις εργασίας που διατίθενται να καταλάβουν.

- Στις συναλλαγματικές διαφορές και στις διαφορές στην αγοραστική δύναμη που καθιστούν τους μετανάστες έτοιμους να δεχθούν πολύ χαμηλότερους μισθούς.

- Στην ευκολία αντιμετώπισης των μεταναστών από τους εργοδότες λόγω της προσωρινότητας της απασχόλησης τους.

- Στη μείωση του κόστους εργασίας λόγω της μείωσης του κόστους της κοινωνικής ασφάλισης²⁹.

2.3.2 Ποιοι μετανάστες προτιμούν την Ελλάδα.

Χώρος υποδοχής μεταναστών για περισσότερες από 120 χώρες έχει αναδειχθεί η Ελλάδα την τελευταία δεκαετία, όπως προκύπτει από έρευνες καθώς και από την πρώτη ανάλυση των στοιχείων, βάση των αιτήσεων που υπέβαλαν 369.629 αλλοδαποί (από 1/1/00 έως 31/5/01) για την απόκτηση της «λευκής κάρτας» από τον ΟΑΕΔ. Σύμφωνα με εκτιμήσεις, οι αλλοδαποί που δεν υπέβαλαν αίτηση παρ' ό,τι διαβιούσαν παράνομα το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα ανέρχονται σε 150.000 άτομα.

Σύμφωνα με την ανάλυση των στοιχείων από το Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας (με την επιστημονική ευθύνη των Τζ. Καβουνίδη, Α. Χατζάκη), προκύπτουν μεταξύ άλλων, τα εξής συμπεράσματα:

Πίνακας 2.1³⁰

* ΕΠΙΚΡΑΤΕΣΤΕΡΕΣ ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΕΣ *

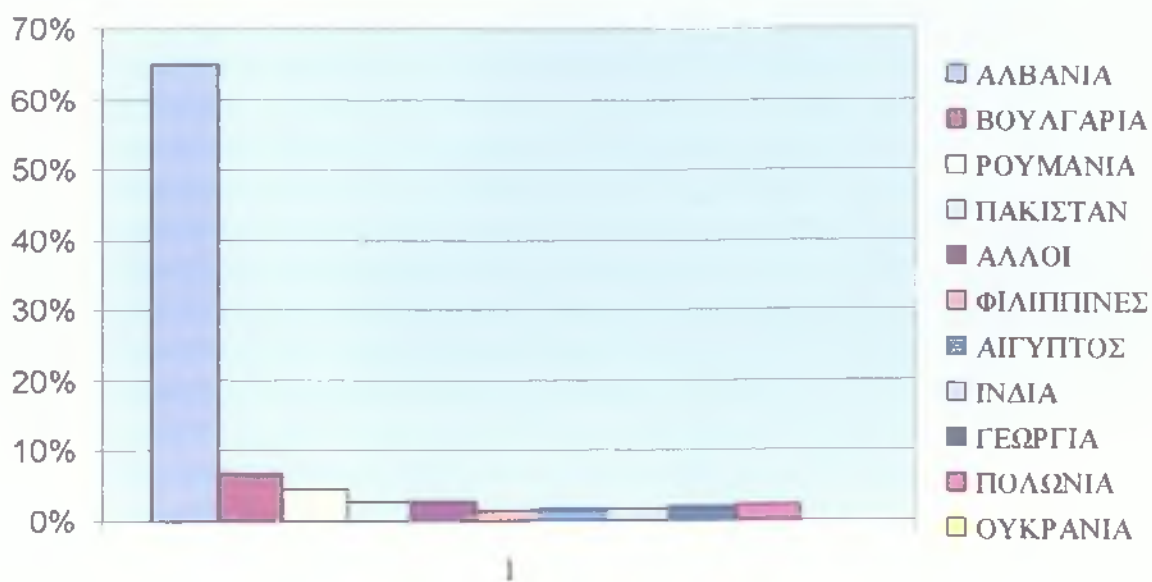
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ

ΑΛΒΑΝΙΑ	65,0%
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	6,7%
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	4,5%
ΠΑΚΙΣΤΑΝ	2,9%
ΟΥΚΡΑΝΙΑ	2,7%
ΦΙΛΙΠΠΙΝΕΣ	1,5%
ΑΙΓΥΠΤΟΣ	1,7%
ΙΝΔΙΑ	1,7%
ΓΕΩΡΓΙΑ	2,0%
ΠΟΛΩΝΙΑ	2,3%
ΑΛΛΟΙ	6.9%

Εφημερίδα «Καθημερινή», Τετάρτη 1/12/2002, σελ. 6

²⁹ Κασίμης Χ., Ζακοπούλου Κ., και Παπαδόπουλος Α.Γ.. «Η συμβολή των μεταναστών στην σύγχρονη οικογενειακή εκμετάλλευση: Μελέτη τριών παραδειγμάτων περιοχών», *The Greek review of social research*, τεύχος 111 - 112. 2003

³⁰ Δημοσίευση της εφημερίδας «Καθημερινή», Τετάρτη 1/12/2002, σελ. 6.

Όταν λέμε Άλλοι νοείται: Σρι Λάνκα 0,2%, Αιθιοπία 0,3%, Νιγηρία 0,5%, Γιουγκοσλαβία 0,6%, Αρμενία 0,7%, Ιράκ 0,8%, Μπαγκλαντές 0,8%, Ρωσία 0,8%, Συρία 0,9%, Μολδαβία 1,2%.

Όπως προκύπτει από τα παραπάνω, δεσπόζουσα θέση στις χώρες προέλευσης κατέχει η αλβανική υπηκοότητα με 65% στο σύνολο των αιτήσεων. Δεύτερη, με μεγάλη απόσταση έρχεται η βουλγαρική(6,7%) και τρίτη η ρουμανική(4,5%). Ακολουθούν το Πακιστάν(2,9%), η Ουκρανία(2,7%), η Πολωνία(2,3%), η Γεωργία(2%), η Ινδία(1,7%), η Αίγυπτος(1,7%), οι Φιλιππίνες (1,5%) και η Μολδαβία(1,2%).

Σχεδόν παντελής είναι η απουσία των γυναικών στη μετανάστευση από το Πακιστάν, την Ινδία, την Αίγυπτο, τη Συρία και το Μπαγκλαντές. Σε αυτές τις χώρες η μετανάστευση φαίνεται ότι αποτελεί αποκλειστικά ανδρική εμπειρία, αφού το ποσοστό των ανδρών κυμαίνεται από 99,5% έως 95%³¹.

Για άλλες χώρες η μετανάστευση προς την Ελλάδα είναι κυρίως γυναικείο φαινόμενο, όπως συμβαίνει με το 83% των Φιλιππινέζων, το 80% των Ουκρανών και το 74% των Μολδαβών. Μεγάλο ποσοστό γυναικών παρατηρείται στους μετανάστες από τη Ρωσία (75%), την Αιθιοπία (71%), τη Σρι Λάνκα (64%), τη Γεωργία (63%) και τη Βουλγαρία (57%). Είναι αξιοσημείωτο ότι στους προερχόμενους μετανάστες από τη Ρωσία, η αριθμητική υπεροχή ανήκει στις γυναίκες³².

³¹ Δημοσίευση της εφημερίδας «Καθημερινή», Τετάρτη 1/12/2002, σελ. 6.

³² Δημοσίευση της εφημερίδας «Καθημερινή», Τετάρτη 1/12/2002, σελ. 6.

2.4 Το πρόβλημα της μέτρησης των οικονομικών μεταναστών

Η σύγχυση και τα αντιφατικά αισθήματα που χαρακτηρίζουν την εθνική συζήτηση για το ζήτημα της μετανάστευσης προέρχονται σε σημαντικό βαθμό από την αβεβαιότητα όσον αφορά τον αριθμό και τη σύνθεση των μεταναστών κατά εθνικότητα. Ακριβείς στατιστικές για τα μεταναστευτικά αποθέματα και τις ροές θα συνέβαλλαν σε μια πιο μετριοπαθή αντίδραση στη διαδεδομένη άποψη για τον μεγάλο αριθμό παράνομων μεταναστών που απειλεί την απασχόληση των Ελλήνων εργαζομένων. Θα επέτρεπαν επίσης την έγκαιρη και βασισμένη σε σωστή πληροφόρηση αντίδραση εκείνων που χαράσσουν την πολιτική σε αυτό το ευαίσθητο θέμα.

Το πρόβλημα της αξιόπιστης μέτρησης πηγάζει αφενός μεν από διοικητικές αδυναμίες, αφετέρου δε από τη σύνδεση που φαίνεται να έχει η μετανάστευση, ένα μεγάλο ποσοστό της οποίας η είσοδος είναι παράνομη. Μια άλλη πηγή αβεβαιότητας είναι η έλλειψη ομοφωνίας σχετικά με το ποιοι από τους εισερχόμενους θα πρέπει να συμπεριληφθούν στην κατηγορία «μετανάστης». Έτσι, στις διάφορες εκτιμήσεις που εμφανίζονται τόσο από επίσημες όσο και ανεπίσημες πηγές, οι πρόσφυγες και οι ομογενείς Έλληνες με ξένη υπηκοότητα που επιστρέφουν στην Ελλάδα, άλλοτε συμπεριλαμβάνονται και άλλοτε όχι. Καθώς οι ομάδες αυτές φαίνονται να έχουν διαφορετικά δημογραφικά και κοινωνικο-οικονομικά χαρακτηριστικά από την πλειονότητα των μεταναστών, η αποτίμηση της μετανάστευσης και των συνεπειών της για την Ελλάδα επηρεάζεται ουσιαστικά από το αν θα συμπεριληφθούν ή όχι³³

Επιβάλλεται επομένως να διαχωρίσουμε τις διάφορες κατηγορίες νέο-εισελθόντων. Η κατηγοριοποίηση έχει κριτήρια διοικητικής φύσης, πράγμα που σημαίνει ότι τα πρόσωπα που εισέρχονται στην Ελλάδα ταξινομούνται σύμφωνα με την διοικητική μεταχείριση που τους επιφυλάσσουν οι ελληνικές Αρχές και όχι με νομικές είτε με κοινωνικοοικονομικές κατηγορίες.

Η τυπολογία υιοθετεί δυο βασικούς τύπους: νόμιμους μετανάστες, παράνομοι μετανάστες.

Σε αυτό το σημείο είναι χρήσιμο να αναφέρουμε ότι όταν αναφερόμαστε στους μετανάστες εννοούμε τους οικονομικούς μετανάστες γιατί ουσιαστικά οι λόγοι μετανάστευσης είναι οικονομικοί (εργασία). Επίσης όταν αναφερόμαστε σε αλλοδαπούς εννοούμε όλους τους ξένους, δηλαδή με άλλη υπηκοότητα, που εισέρχονται στην χώρα μας.

Στην πρώτη κατηγορία των νόμιμων μεταναστών περιλαμβάνονται όλα εκείνα τα άτομα που εισήλθε στην χώρα μας με νόμιμες διαδικασίες και είναι εγγεγραμμένοι από τις αρμόδιες αρχές.

³³ Πετριώτη, Ξ., *Η μετανάστευση προς την Ελλάδα. Μια πρώτη καταγραφή, ταξινόμηση και ανάλυση*. Εκδόσεις Οδυσσέας και Βιβλιοθήκη Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων, Αθήνα 1993, σελ. 11-12.

Η δεύτερη κατηγορία μεταναστών είναι η κατηγορία «παράνομοι μετανάστες». Αυτή η ομάδα ατόμων, η οποία περιλαμβάνει ένα διαρκώς αυξανόμενο μερίδιο της μετανάστευσης, απαρτίζεται από ποικίλες υποκατηγορίες όπως π.χ. μετανάστες που αρχικά ήταν νόμιμοι αλλά αργότερα έχασαν την ιδιότητα τους, μετανάστες που εισήλθαν με όχι νόμιμες διαδικασίες³⁴

Προφανώς η μέτρηση αυτής της ομάδας συναντά τα μεγαλύτερα εμπόδια.

Όπως μπορεί εύκολα κανείς να συμπεράνει από τη συνοπτική παρουσίαση των βασικών ομάδων μεταναστών, τα στοιχεία που σχετίζονται με καθεμία από αυτές είναι μεταβλητά και όσον αφορά τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά τους.

³⁴ στο ίδιο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

3.1 Η νομιμοποίηση των οικονομικών μεταναστών στην Ελλάδα

Συμφώνα με την επιστήμη της πολιτικής οικονομίας το πρόγραμμα νομιμοποίηση οικονομικών μεταναστών είναι ένα δημόσιο αγαθό που παράγεται από την αλληλόδραση οικονομικών και κοινωνικών παραγόντων. Στους πολιτικούς παράγοντες ανήκουν οι πολιτικές προεκλογικές δεσμεύσεις της κυβέρνησης, οι κανόνες του διεθνούς δικαίου και οι στόχοι της εξωτερικής πολιτικής. Στους οικονομικούς παράγοντες υπάγονται οι ζημιές και οι ωφέλειες που δέχονται άτομα ή πληθυσμιακές μονάδες από την απόφαση για νομιμοποίηση επειδή αυτή επιφέρει αναδιανεμητικές επιπτώσεις στις συμμετέχουσες οικονομικές μονάδες³⁵.

Η νομιμοποίηση των παράνομων οικονομικών μεταναστών αφορά αυτούς που μετανάστευσαν στην Ελλάδα κυρίως για οικονομικούς λόγους και η παράνομη μετανάστευση ταυτίζεται (αν και δεν είναι απαραίτητο) με την παράνομη απασχόληση τους. Αντίστοιχα χρησιμοποιούνται οι όροι παράνομοι οικονομικοί μετανάστες και παράνομο εργατικό δυναμικό. Ο όρος "πρόγραμμα νομιμοποίησης" δηλώνει την πολυφασική φύση και τις πολυδιάστατες επιπτώσεις της πολιτικής και οικονομικής επίλογής για την νομιμοποίηση των-παράνομων μεταναστών³⁶. Το πρόγραμμα νομιμοποίησης αποτελεί προϊόν συνεργασίας ανεξάρτητων μεταβλητών όπως:

1) Πολιτικές / προεκλογικές δεσμεύσεις της κυβέρνησης: Πρόθεση είναι η ένταξη των μεταναστών στην νόμιμη αγορά εργασίας. Οι οικονομικοί μετανάστες αντιμετωπίζονται εκτός από οικονομικά και με ανθρωπιστικά κριτήρια και η μεταναστευτική πολιτική εμπλουτίζεται με στοιχεία κοινωνικής πολιτικής. Αποτελεί άλλωστε διαχρονικό στόχο της οικονομικής πολιτικής η σύζευξη οικονομικής αποτελεσματικότητας και κοινωνικής δικαιοσύνης.

2) Οι αναπτυξιακές επιπτώσεις: Η νομιμοποίηση του παράνομου εργατικού δυναμικού έχει θετικές και αρνητικές επιπτώσεις στην παραγωγή, στους μισθούς, στην κλαδική και περιφερειακή κατανομή οικονομικών δραστηριοτήτων, στην δημογραφική σύνθεση, στον πολιτισμό, στις κοινωνικές υπηρεσίες, στις διακρατικές σχέσεις της χώρας, στο ισοζύγιο πληρωμών.

³⁵ Κόντης, Λ., «Η Ελλάδα: χώρα υποδοχής μεταναστών», ο.π. σελ. 292-324.

³⁶ στο ίδιο

3) Το διεθνές δίκαιο: Η πολιτεία υποχρεούται ως προς τη διοικητική - πρακτική αντιμετώπιση των μεταναστών και γενικότερα των αλλοδαπών να εφαρμόσει θεμελιώδη δικαιώματα του γενικού Δημοσίου Δικαίου και δικαιώματα που απορρέουν από διεθνείς συμβάσεις με αντικείμενο «τη Διεθνή Προστασία των Δικαιωμάτων του ανθρώπου». Κύρια συστατικά στοιχεία του «Διεθνούς μεταναστευτικού Δικαίου» είναι το δίκαιο ανθρωπίνων δικαιωμάτων, το δίκαιο των μεταναστών εργατών και το δίκαιο των αλλοδαπών και των προσφύγων. Η Ελλάδα με τη συμμετοχή της σε περιφερειακούς και διεθνείς οργανισμούς σχετικώς με τα παραπάνω ζητήματα και την υπογραφή σχετικών διεθνών συμβάσεων, επηρεάζεται ως προς την αντιμετώπιση του παρανόμου αλλοδαπού από τις αρχές τους. Εφαρμόζει τις διεθνείς συμβατικές υποχρεώσεις της και δεν αποκλίνει από τη συμπεριφορά παραδοσιακών και νέων κρατών υποδοχής³⁷.

4) Η συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην συνθήκη Schengen: Για την εφαρμογή του προγράμματος νομιμοποίηση σημαντικός παράγοντας αποτέλεσε η συμμετοχή της Ελλάδος στην Ε.Ε. και η ένταξή της στην συνθήκη Schengen με σκοπό την καταπολέμηση της παράνομης απασχόλησης υπηκόων τρίτων χωρών στα κράτη μέλη εκτιμάται ότι το θέμα είναι κοινού ενδιαφέροντος και ενισχύετε η συνεργασία των κρατών μελών στον τομέα της μετανάστευσης. Τον ίδιο στόχο επιδιώκει και πρόταση της επιτροπής σχετικά με κοινή όραση για κατάρτιση, ανταλλαγές και συνεργασία στους τομείς του ασύλου, της μετανάστευσης και της διέλευσης των εξωτερικών συνόρων. Σημαντική είναι και η ανακοίνωση της επιτροπής για την πολιτική μετανάστευσης και ασύλου με την οποία η επιτροπή επιδιώκει την περιγραφή, ερμηνεία του μεταναστευτικού φαινομένου και τη χάραξη συνεκτικής μεταναστευτικής πολιτικής στα κράτη μέλη. Η συνθήκη Schengen αποτελεί καταλύτη στην διαμόρφωση της μεταναστευτικής πολιτικής της Ε.Ε. Η συμμετοχή της Ελλάδος στην συνθήκη την υποχρεώνει να ρυθμίσει το ζήτημα των παράνομων μεταναστών με την μέθοδο της επαναπροώθησης ή της νομιμοποίησης.

5) Το γεωπολιτικό και γεωοικονομικό περιβάλλον: Η νέα γεωπολιτική κατάσταση στην Νότια - Ανατολική Ευρώπη και η συμπεριφορά της Ελλάδας ως χώρας υποδοχής παράνομου εργατικού δυναμικού ερμηνεύεται ικανοποιητικά. Κατά αυτήν, η Ελλάδα συγκεντρώνει τα χαρακτηριστικά «κυρίαρχης δύναμης» στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, εκφραζόμενα με υψηλότερο επίπεδο οικονομικής ευημερίας, σταθερό πολιτικό σύστημα και συμμετοχή στους βασικούς ειδικούς και περιφερειακούς οργανισμούς. Η κυρίαρχη θέση της Ελλάδας πηγάζει πρωταρχικά από την οικονομική της ισχύ, που της επιτρέπει τον έλεγχο διακρατικών ροών παραγωγι-

³⁷ Αποστολοπούλου, Στ., και Τσολάκη, Θ., Η πρόνοια για τους οικονομικούς πρόσφυγες στην Ελλάδα. Το παράδειγμα του νομού Μεσσηνίας, ο.π. σελ. 67-78.

κών συντελεστών. Επίσης με την ουσιαστική κατάργηση των συνόρων, δημιουργείται ένας νέος οικονομικός χώρος αποτελούμενος από τις χώρες του Εύξεινου Πόντου, της Ν.Α. Ευρώπης και της Μεσογείου, με πρωταγωνιστική, οικονομική παρουσία της Ελλάδας. Αναβαθμίζεται πλέον εκ των πραγμάτων ως «γέφυρα» προς την Ε.Ε., ως κυρίαρχη οικονομική δύναμη με επίδειξη οικονομικής και πολιτικής δραστηριότητας σύμφωνα με την αρχή του αμοιβαίου συμφέροντος³⁸

6) Η δραστηριοποίηση των ομάδων συμφερόντων: Οι ομάδες συμφερόντων, δραστηριοποιούνται για τον επηρεασμό των κυβερνητικών αποφάσεων προς όφελος τους με βασικό μηχανισμό επηρεασμού, την ψηφοθηρία. Αυτές οι ομάδες είναι - όπως το ημεδαπό εργατικό δυναμικό, τις ιδιωτικές επιχειρήσεις και μη κυβερνητικές ομάδες απέναντι στη νομιμοποίηση παράνομου εργατικού δυναμικού επειδή επηρεάζει διαφορετικά τη οικονομική

⇒ Το ημεδαπό εργατικό δυναμικό επιδιώκει τη νομιμοποίηση του αλλοδαπού εργατικού δυναμικού και τη μείωση του μεταναστευτικού αποθέματος για τη χορήγηση ισότιμων εργασιακού αποθέματος για τη χορήγηση ισότιμων εργασιακών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων. Στη θέση αυτή οδηγείται από την αρχή της εργατικής αλληλεγγύης, τα οικονομικά αίτια και την αποδοχή ότι η επαναπροώθηση / απέλαση αντίκειται στο διεθνές δίκαιο και στην εφαρμογή αρχών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Το Εργατοϋπαλληλικό κέντρο Αθήνας, στη γραπτή του τοποθέτηση για τους όρους νομιμοποίησης των οικονομικών μεταναστών στο πλαίσιο του Ν. 2434/96 επαληθεύει τα παραπάνω.

⇒ Επιδίωξη των επιχειρηματιών είναι η υψηλή ευελιξία προσφοράς στην αγορά εργασίας και το χαμηλό μισθολογικό κόστος, η διατήρηση υψηλού μεταναστευτικού αποθέματος και συχνής ανακύκλωσής του είναι προς όφελός τους. Μέσω αυτού επιτυγχάνουν χαμηλό εργατικό κόστος, καλύπτουν ευκολότερα χαμηλού κύρους και ανθυγιεινές θέσεις εργασίας, προσλαμβάνουν εργατικό δυναμικό με υψηλά παραγωγικά χαρακτηριστικά. Ενδεικτική είναι η στάση των αγροτικών συλλόγων να διατηρηθεί χαμηλό το εργατικό κόστος του παράνομου εργατικού δυναμικού μέσω τις εξαιρέσεις τους από την υποχρέωση ένταξης στο Ι.Κ.Α. Αυτό πραγματοποιείται από την μια σε κλάδους εργασίας, όπως η γεωργία, που ευνοούνται από την παράνομη εργασία η οποία είναι χαμηλής ειδίκευσης. Από την άλλη όμως ο Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών υποστηρίζει το πρόγραμμα νομιμοποίησης τονίζοντας συγχρόνως την ανάγκη το κράτος να περιορίσει δραστικά την είσοδο των παράνομων μεταναστών και την διεπιστημονική μελέτη και έρευνα για τη χάραξη μιας ολοκληρωμένης πολιτικής με άξονες τον έλεγχο της μεταναστευτικής ροής και την ενσωμάτωση αριθμού παρανόμων μεταναστών με κατάλληλα κριτήρια.

³⁸ Μουσσούρου, Α., Η μετανάστευση και η μεταναστευτική πολιτική στην Ελλάδα και την Ευρώπη. ο.π., σελ. 35-40.

⇒ Οι μη κυβερνητικές οργανώσεις έχουν ως αντικείμενο τα προβλήματα των μεταναστών, την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξеноφοβίας. Επιδιώκουν την πλήρη νομιμοποίηση των παρανόμων μεταναστών. Έχουν θεσμοθετήσει πλέον την παρουσία τους και παρεμβαίνουν ως συνδεδετικός κρίκος μεταξύ πολιτών και κυβέρνησης ή περιφερειακών, διεθνών οργανισμών, κινούνται στην ίδια κατεύθυνση με αυτή των εργατικών σωματείων τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης³⁹.

Αυτοί είναι οι λόγοι που οδηγούν σε προσπάθειες προς μια τέλεια μεταναστευτική πολιτική οι οποίες συνεχίζονται μέχρι τις μέρες μας. Οι συνεχιζόμενες προσπάθειες οφείλονται από την αδυναμία του εκάστοτε νόμου να επιτύχει το επιθυμητό αποτέλεσμα, σε συνδυασμό με τις αλλαγές του αριθμού μεταναστών και των αναγκών και προστασίας των πολιτών αλλά και μεταναστών.

3.2 Η Μεταναστευτική πολιτική (Ν. 2910/2001 και 3013/2002)

Το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο αποδείχθηκε ανεπαρκές για την αντιμετώπιση του σημερινού αυξημένου μεταναστευτικού πλαισίου. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να κριθεί επιτακτική η διαμόρφωση μιας μακροπρόθεσμης μεταναστευτικής πολιτικής και να ψηφιστεί ο Ν. 2910/2001 ο οποίος ισχύει μέχρι σήμερα. Με το νόμο αυτό πέραν των θεμάτων εισόδου και παραμονής αλλοδαπών στην χώρα, αλλάζει ριζικά και ο τρόπος κτήσης της Ελληνικής ιθαγένειας με πολιτογράφηση. Με νέες διατάξεις επιδιώκεται αφενός μεν η αποκέντρωση σημαντικού τμήματος της διαδικασίας της πολιτογράφησης, αφετέρου δε η διαμόρφωση άποψης με άμεσο τρόπο, για την προσωπικότητα του αλλοδαπού, ο οποίος επιθυμεί να αποκτήσει την Ελληνική ιθαγένεια. Έτσι καθίσταται πλέον δυνατή η δημιουργία μιας πολιτικής με επιτελικό χαρακτήρα που θα ανταποκρίνεται πλήρως, τόσο στα σημερινά δεδομένα της Ελληνικής κοινωνίας όσο και στις διεθνείς εξελίξεις. Την άνοιξη του 2002 τροποποιήθηκε από τα άρθρα 19-25 του Ν. 3013/2002 με τίτλο «Αναβάθμιση της πολιτικής προστασίας και λοιπές διατάξεις»⁴⁰.

Τα βασικά σημεία από ο νόμος αυτός ρυθμίζει είναι τα εξής:

i. Οι προϋποθέσεις της εισόδου και της παραμονής αλλοδαπών για παροχή εξαρτημένης εργασίας ή για άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας.

ii. Η είσοδος και παραμονή αλλοδαπών για οικογενειακή συνένωση

³⁹ στο ίδιο

⁴⁰ Κατσορίδα Δ., και Καψάλη Α., «Η σύγχρονη ελληνική μεταναστευτική πολιτική: περιεχόμενο και αποτέλεσμα», ο.π., σελ. 17

iii. Η κτήση της ελληνικής ιθαγένειας με πολιτογράφηση και

iv. Οι εκκρεμείς αιτήσεις για άδεια παραμονής και οι προϋποθέσεις για την νομιμοποίηση των ανεπίσημων μεταναστών που ήδη ζούσαν στην Ελλάδα κατά την έναρξη ισχύος του νόμου

Θα πρέπει να αναφερθεί ότι το μεγαλύτερο ενδιαφέρον που παρουσίασε ο Ν. 2910/2001 ήταν σε σχέση με το νομικό καθεστώς των αλλοδαπών που ήδη ζούσαν εκείνη την στιγμή στην Ελλάδα. Δεν θα πρέπει όμως να παραβλεφθεί το γεγονός ότι στις διατάξεις του προβλέπονται και οι προϋποθέσεις εισόδου και εργασίας για τους μελλοντικούς μετανάστες⁴¹.

Ο νόμος 2910/2001 ρυθμίζει ως προς την είσοδο και παραμονή αλλοδαπών με τα άρθρα 5 - 38. Αναλυτικότερα οι γενικές προϋποθέσεις εισόδου και παραμονής είναι ότι ο αλλοδαπός που εισέρχεται στο ελληνικό έδαφος απαιτείται να έχει διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο και αν απαιτείται θεώρηση εισόδου (VISA). Η θεώρηση εισόδου χορηγείται από την ελληνική προξενική αρχή του τόπου κατοικίας και έχει διάρκεια 3 μηνών.

Κατά την διέλευση οι αλλοδαποί υπόκεινται σε έλεγχο και οι ελληνικές αρχές μπορούν να υποχρεώσουν την άμεση αναχώρηση αν διαπιστώσουν ότι δεν έχει θεώρηση εισόδου, παρόλο την ύπαρξη θεώρησης εισόδου, μπορεί να επιτευχθεί από τις ελληνικές αρχές αν συντρέχουν μια από τις ακόλουθες περιπτώσεις⁴²

⇒ Ο αλλοδαπός περιλαμβάνεται σε καταλόγους απαγόρευσης εισόδου

⇒ Η είσοδος μπορεί να αποκαλέσει κίνδυνο δημόσιας ασφάλειας ή υγείας

⇒ Τα έγγραφα που φέρει δεν εξασφαλίζουν την επάνοδο τους

⇒ Όταν απαιτείται έκδοση άδειας παραμονής και δεν έχει ακολουθήσει νόμιμη διαδικασία (άδεια παραμονής χορηγείται για συγκεκριμένο πόσο και αναγράφεται στην αίτηση αφού έχει λάβει θεώρηση εισόδου ή δεν έχει λήξει)

⇒ Δεν κατέχει απαραίτητα έγγραφα

Οι λόγοι εισόδου και παραμονής αλλοδαπών είναι:

⇒ Για παροχή εξαρτημένης εργασίας

⇒ Για άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας

⇒ Για οικογενειακούς λόγους

⇒ Για λόγους σπουδών και

⁴¹ στο ίδιο

⁴² Φ.Ε.Κ., Ν. 2910, αρ. φύλλου 91, Αθήνα 2001, άρθρο 5-38

⇒ Για άλλους λόγους

Θα ήταν χρήσιμο να αναφέρουμε ότι η εισόδος και η παραμονή για την παροχή εξαρτημένης εργασίας προϋποθέτει την ύπαρξη άδειας εργασίας. Η άδεια εισόδου εκτός του διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου και την άδεια εργασίας. Η άδεια εργασίας χορηγείται από τον νομάρχη με την βοήθεια των στοιχείων - προσφοράς και ζήτησης εργασίας - από την έκθεση που καταρτίζει ο Ο.Α.Ε.Δ. Θα πρέπει να αναφέρουμε σε αυτό το σημείο ότι η διαδικασία για την άδεια παραμονής και εισόδου για λόγους εξαρτημένης εργασίας είναι περίπλοκη.

Επίσης θα πρέπει να επισημάνουμε ότι η θεώρηση εισόδου και άδειας παραμονής για τον εκάστοτε λόγο χορηγείται όταν συντρέχουν προϋποθέσεις και αποδεικνύονται με έγγραφα. Όλα αυτά μπορούν να ανακληθούν για τους εξής λόγους:

⇒ Εθνικής προστασίας και δημόσιας τάξης

⇒ Προστασίας της δημόσιας υγείας

⇒ Παραβίαση του αλλοδαπού των υποχρεώσεων του (δήλωση στην υπηρεσία αλλοδαπών ως προς κάθε μεταβολή των δηλωθέντων στοιχείων του)⁴³. Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για την ασφάλιση των αλλοδαπών ισχύουν τα ίδια, δηλαδή οι αλλοδαποί που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα ασφαλιζονται στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς και απολαμβάνουν των ίδιων ασφαλιστικών δικαιωμάτων με τους ημεδαπούς, σύμφωνα με το άρθρο 39.

Η πρόσβαση των ανηλίκων αλλοδαπών στην εκπαίδευση ορίζεται με το άρθρο 40. Σύμφωνα με αυτό οι ανήλικοι αλλοδαποί που διαμένουν στην ελληνική επικράτεια, υπάγονται στην υποχρέωση της ελάχιστης σχολικής φοίτησης, όπως και οι ημεδαποί, επίσης αν φοιτούν σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης έχουν χωρίς περιορισμούς πρόσβαση στις δραστηριότητες της σχολικής ή εκπαιδευτικής κοινότητας, ακόμα και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Ακόμα θα πρέπει να αναφέρουμε ότι με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις για την αναγνώριση τίτλων σπουδών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της χώρας προέλευσης και οι προϋποθέσεις για την κατάταξη στις βαθμίδες στην χώρα μας.

Επίσης ρυθμίζονται τα θέματα για την διδασκαλία της μητρικής γλώσσας και πολιτισμού των αλλοδαπών όπου υπάρχει ικανός αριθμός που ενδιαφέρεται στο πλαίσιο των ενισχυτικών δράσεων του Υπουργείου Παιδείας.

⁴³ στο ίδιο

Για την εγγραφή αλλοδαπών ανηλίκων στα δημόσια σχολεία απαιτούνται τα αντίστοιχα με τα προβλεπόμενα για τους ημεδαπούς δικαιολογητικά. Κατ' εξαίρεση, με ελλιπή δικαιολογητικά μπορεί να εγγράφονται στα δημόσια σχολεία τέκνα:

⇒ Όσων προστατεύονται από το ελληνικό κράτος ως πρόσφυγες και όσων τελούν υπό την προστασία της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών.

⇒ Όσων προέρχονται από περιοχές στις οποίες επικρατεί έκρυθμη κατάσταση

⇒ Όσων έχουν υποβάλλει αίτηση για την χορήγηση ασύλου

⇒ Αλλοδαπών που διαμένουν στην Ελλάδα, ακόμη και αν έχει ρυθμιστεί η νόμιμη παραμονή τους σε αυτήν⁴⁴.

Πέρα από τα εκπαιδευτικά δικαιώματα των αλλοδαπών, έχουν και κάλυψη σε υγειονομικο-φαρμακευτικές φροντίδες ανεξάρτητα από την νομιμότητα τους (όπου θα αναφερθούμε αναλυτικότερα παρακάτω για τα δικαιώματα τους σε κοινωνικό και προνοιακό επίπεδο.

Ο νόμος ρυθμίζει ως προς την κτήση της ελληνικής ιθαγένειας με πολιτογράφηση με τα άρθρα 58 - 64.

Η απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας απαιτεί:

1) Ο αλλοδαπός να είναι ενήλικας

2) Μην εκκρεμεί απέλαση σε βάρος του

3) Μην έχει καταδικασθεί για κάποιο έγκλημα ανεξαρτήτως ποινής.

Και αν είναι αλλογενής απαιτείται:

1) Νόμιμη διαμονή δέκα συνολικών ετών την τελευταία δωδεκαετία

2) Επαρκή γνώση της ελληνικής γλώσσας.

Η διαδικασία είναι:

⇒ Υποβολή δικαιολογητικών τα οποία είναι μια δήλωση πολιτογράφησης, παράβολο 1500 €, αντίγραφο διαβατηρίου, άδεια παραμονής, πιστοποιητικό γεννήσεως εκκαθαριστικό σημείωμα δακτυλοσκόπησης.

⇒ Εξέταση πληρότητα από δήμο ή κοινότητα

⇒ Εξέταση του φακέλου από αρμόδιες επιτροπές για την αποδοχή ή μη αυτής⁴⁵.

⁴⁴ στο ίδιο

⁴⁵ στο ίδιο, άρθρο 58-64

Τέλος ο νόμος ρυθμίζει ως προς τις εκκρεμείς αιτήσεις για την θεώρηση εισόδου και παραμονής με το άρθρο 65.

Οι εκκρεμείς αιτήσεις εξετάζονται με το νόμο 2910/2001. Εκκρεμείς αιτήσεις κρίνονται οι αιτήσεις που έγιναν σύμφωνα με το προεδρικό διάταγμα 359/1997 και δεν ολοκληρώθηκαν. Οι αιτήσεις αυτές αφορούν:

- 1) Χορήγηση κάρτας παραμονής περιορισμένης χρονικής διάρκειας («πράσινη» κάρτα)
- 2) Χορήγηση ή ανανέωση άδειας παραμονής
- 3) Η λήξη «πράσινης» κάρτας ως 31/12/2001 παρατείνει την λήξη για 1 εξάμηνο⁴⁶

Επίσης με το νόμο αυτό ρυθμίζονται και κυρώσεις αλλά και υποχρεώσεις ως προς την παράνομη είσοδο και έξοδο από την χώρα, ως προς τις υποχρεώσεις των εργοδοτών, υπάλληλων και λοιπών ιδιωτών και μεταφορέων για τους αλλοδαπούς. Αυτά ρυθμίζονται με τα άρθρα 50-55 ως εξής:

⇒ Τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών μηνών και χρηματική ποινή τουλάχιστον 1.500 € οποιός επιχειρεί παράνομη είσοδο ή έξοδο από την χώρα.

⇒ Δεν επιτρέπεται η πρόσληψη και η απασχόληση αλλοδαπών, εφόσον δεν έχουν άδεια παραμονής και όποιος απασχολεί τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

⇒ Οι εργοδότες που απασχολούν αλλοδαπούς εργαζομένους οφείλουν να ενημερώνουν αμέσως την υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης, τα γραφεία ευρέσεως εργασίας της έδρας τους και την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για κάθε πρόσληψη αλλοδαπού και για κάθε μεταβολή στο καθεστώς εργασίας του, όπως παράταση της σύμβασης, καταγγελία της σύμβασης, αποχώρηση.

⇒ Οι εργοδότες που απασχολούν παράνομους αλλοδαπούς τιμωρούνται με χρηματικό πρόστιμο 3.000 € έως 15.000 € για κάθε παράνομο αλλοδαπό. Τιμωρούνται όμως και οι αλλοδαποί με ποινή φυλάκισης.

⇒ Όταν η απασχόληση του αλλοδαπού γίνεται με σκοπό την προαγωγή αλλοδαπών σε πορνεία τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον 2 ετών και σε περίπτωση ανηλικού 3 ετών.

⇒ Απαγορεύεται η εκμίσθωση ακινήτων σε αλλοδαπούς που δεν έχουν διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο ή θεώρηση εισόδου ή άδεια παραμονής. Οι διευθυντές ξενοδοχείων, παραθεριστικών κέντρων, κλινικών και θεραπευτηρίων οφείλουν να ενημερώσουν την αστυνομία

⁴⁶ στο ίδιο, άρθρο 65.

μική υπηρεσία ή την υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης για την άφιξη και την αναχώρηση αλλοδαπών που φιλοξενούν. Η τιμωρία σε χρηματικό πρόστιμο κυμαίνεται από πεντακόσιες χιλιάδες έως ένα εκατομμύριο δραχμές και σε ποινή φυλάκισης έως σε τρεις μήνες ανάλογα με την βαρύτητα της παραβίασης.

⇒ Πλοίαρχοι ή κυβερνήτες πλοίου, πλωτού μέσου ή αεροπλάνου και οδηγοί κάθε είδους μεταφορικού μέσου που μεταφέρουν από το εξωτερικό στην Ελλάδα αλλοδαπούς, που δεν έχουν δικαίωμα εισόδου στο ελληνικό έδαφος, ή στους οποίους έχει απαγορευτεί η είσοδος για οποιαδήποτε αιτία, καθώς και αυτοί που τους προωθούν στο εσωτερικό της χώρας, ή διευκολύνουν τη μεταφορά ή προώθηση τους, ή εξασφαλίζουν σε αυτό κατάλυμα για απόκρυψη τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή 3.000 € για κάθε μεταφερόμενο αλλοδαπά. Επίσης αυτοί δεν πρέπει να δέχονται να μεταφέρουν και στο εξωτερικό παράνομους αλλοδαπούς οι οποίοι τιμωρούνται με ακριβώς τον ίδιον τρόπο με την μεταφορά στο εσωτερικό της χώρας⁴⁷.

Με την παρουσίαση αυτών των μηχανισμών υλοποίησης της ελληνικής μεταναστευτικής πολιτικής, εύκολα αντιλαμβάνεται κανείς ότι κάθε άλλο παρά απλές και σύντομες είναι οι διαδικασίες που θεσπίστηκαν. Μετά την ψήφιση του νόμου είμαστε πλέον σε θέση να εκτιμήσουμε αν η εφαρμογή του οδήγησε στην πραγματοποίηση των βασικών στόχων που τέθηκαν αλλά και των προβλημάτων που είχε κατά την εφαρμογή του.

3.3 Η λειτουργικότητα και αξιολόγηση του θεσμικού πλαισίου και η ανταπόκριση των μεταναστών

Το σημαντικότερο, ίσως, ζήτημα που προκύπτει από κάθε νέα νομοθετική παρέμβαση της πολιτείας είναι αυτό της επιτυχούς ή μη υλοποίησης της, στο πεδίο βεβαίως των σχέσεων τις οποίες επιθυμεί να ρυθμίσει. Όταν μάλιστα πρόκειται για ένα πρωτοεμφανιζόμενο φαινόμενο, όπως αυτό της μαζικής εισόδου μεταναστών με σκοπό την εργασία στη χώρα μας, το νομοθετικό πλαίσιο θα πρέπει να αποδειχθεί και επαρκές.

Θα πρέπει, βέβαια, να διευκρινισθεί σε αυτό το σημείο, ότι εμπόδια στην εφαρμογή ενός νόμου μπορεί να προέρχονται από δύο παράγοντες. Το πρώτο έχει σχέση με τις πρακτικές δυσκολίες που εμφανίζονται από τις εν στενή έννοια διαδικασίες πραγματοποίησης των στόχων που ορίζονται. Πρόκειται για τις λειτουργίες των αρμοδίων υπηρεσιών και το βαθμό ετοιμότητά τους απέναντι στα νέα ή στα πρόσθετα καθήκοντά τους, ιδίως λόγω ελλιπούς οργάνωσης ή απουσίας ανά-

⁴⁷ στο ίδιο, άρθρο 50-55.

λογης εμπειρίας. Ενδεχομένως, να παρουσιάζεται και αδυναμία των ενδιαφερομένου να ανταποκριθούν στις προϋποθέσεις και στις απαιτήσεις που τους επιβάλλονται.

Όσον αφορά στο δεύτερο πρόβλημα, είναι ιδιαίτερα πιθανό να προκύψουν και προβλήματα αμιγώς νομικής φύσης από τις ίδιες τις διατάξεις του νόμου. Αυτά μπορεί να οφείλονται είτε στην ακαταλληλότητα μιας συγκεκριμένης ρύθμισης είτε σε κενά της νομοθεσίας γύρω από κάποια σημαντικά ζητήματα⁴⁸

Όσον αφορά στη πρώτη κατηγορία, αν ήθελε να χαρακτηρίσει κανείς μονολεκτικά τα πρακτικά στάδια εφαρμογής της ελληνικής μεταναστευτικής πολιτικής θα χρησιμοποιούσε τον όρο «γραφειοκρατία». Βέβαια, το φαινόμενο αυτό κάθε άλλο παρά πρωτόγνωρο είναι για την ελληνική πραγματικότητα. Στην προκειμένη περίπτωση, παρόλα αυτά, λαμβάνει ιδιαίτερες διαστάσεις κι αυτό γιατί ταλαιπωρεί μια από τις ασθενέστερες ομάδες του πληθυσμού με πολλά οικονομικά, και όχι μόνον, προβλήματα.

Ο υπεύθυνος μετανάστευσης του Ε.Κ.Α. παρατηρεί ότι τα έγγραφα που κάθε φορά απαιτούνται για την έκδοση άδειας παραμονής και εργασίας είναι πάρα πολύ με αποτέλεσμα η προσπάθεια των μεταναστών να τα συλλέξουν να είναι εξαιρετικά χρονοβόρα και επίμονη. Κι αυτό γιατί πολύ συχνά οι αρμόδιες υπηρεσίες δεν τους χορηγούν εύκολα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για δύο κυρίως λόγους:

1. τα δικαιολογητικά αυτά ή τα ενημερωτικά φυλλάδια είναι γραμμένα στην ελληνική μόνο γλώσσα με αποτέλεσμα όσοι μετανάστες δεν την χειρίζονται επαρκώς, να αδυνατούν να διευκρινίσουν στον αρμόδιο υπάλληλο τι ακριβώς χρειάζονται.

2. απροθυμία κάποιων υπαλλήλων να τροφοδοτήσουν τους μετανάστες με αυτά τα έγγραφα διότι ερμηνεύοντας κατά το δοκούν τις διατάξεις του νόμου, πολλές φορές αρνούνται να εξυπηρετήσουν τους αλλοδαπούς⁴⁹.

Η συνολική εικόνα εμφανίζει την δημόσια διοίκηση τουλάχιστον ανέτοιμη για την εξυπηρέτηση εκατοντάδων χιλιάδων ατομικών υποθέσεων. Στην πραγματικότητα, όλα αυτά τα προβλήματα έχουν την ρίζα τους στην ιδέα του νομοθέτη να αναθέσει στους δήμους την ανανέωση των «πράσινων» καρτών του προηγούμενου καθεστώτος και την έκδοση νέων αδειών παραμονής, έργο το οποίο είχαν υπό την ευθύνη του άλλοι φορείς μέχρι τότε και συγκεκριμένα ο Ο.Α.Ε.Δ. ή το τμήμα αλλοδαπών.

⁴⁸ Κατσορίδα, Δ., και Καψάλη, Α., «Η σύγχρονη ελληνική μεταναστευτική πολιτική: περιεχόμενο και αποτέλεσμα», ο.π., σελ. 21.

⁴⁹ στο ίδιο, σελ. 21-22.

Ας σημειωθεί ότι όλη αυτή η αργοπορία έχει ανυπολόγιστες νομικές συνέπειες για τους μετανάστες. Οι αρμόδιες υπηρεσίες υλοποίησης της ελληνικής μεταναστευτικής πολιτικής, η μετατροπή των προξενείων σε γραφεία εργασίας και η ανάθεση στον Ο.Α.Ε.Δ. της εκπόνησης της Ετήσιας Έκθεσης για τις ανάγκες της ελληνικής αγοράς εργασίας σε «αλλοδαπό» εργατικό δυναμικό.

Το βασικό μειονέκτημα του νόμου, παρατηρεί ο Γραμματέας του Δ.Σ του Δικτύου Κοινωνικής Υποστήριξης Προσφύγων και Μεταναστών, είναι ότι η φιλοσοφία του εξαρτά την είσοδο και την νομιμοποίηση των μεταναστών από την προέγκριση και εν συνεχεία, την έκδοση της αδειάς εργασίας, κάτω όμως από συνθήκες αρρυθμιστης αγοράς εργασίας.

Άλλωστε, κατά τον πρώτο χρόνο εφαρμογής του νόμου ο Ο.Α.Ε.Δ. δεν ήταν υποχρεωμένος να παρουσιάσει αυτή την έκθεση αλλά δεν αναμένεται να το κάνει ούτε το 2003⁵⁰

Το ύψος του παράβολου για την ετήσια άδεια παραμονής (από 50000 δραχμές) αποτελεί σαφώς ανασταλτικό παράγοντα με δεδομένα τα χαμηλό κατά τεκμήριο εισοδήματα των μεταναστών ιδίως στη περίπτωση που σε μια οικογένεια οι υπόχρεοι σε αυτό το ποσό είναι συνολικά περισσότεροι από ένας.

Κι αν αυτή είναι η κατάσταση που δημιουργήθηκε από τις τεχνικές μεθόδους που υιοθετήθηκαν, ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει και η εξέταση των νομικών παρενεργειών από την εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 2910/2001, οι οποίες όχι σπάνια τελούν σε άμεση σχέση και συνάρτηση με τα πρακτικά προβλήματα.

Σε αυτή την κατηγορία των θεμάτων που ανακύπτουν από την εφαρμογή ενός θεματικού πλαισίου, η συζήτηση για την λειτουργικότητα του αποκτά βαρύνουσα σπουδαιότητα όταν μάλιστα πρόκειται για τους οικονομικούς μετανάστες. Περισσότερο από κάθε άλλον πολίτη στην Ελλάδα οι ανήκοντες σε αυτή την ομάδα βλέπουν τα σημαντικότερα ζητήματα της ζωής και της προσωπικότητάς τους να εξαρτώνται σε πολύ μεγάλο βαθμό, ουσιαστικά από ένα και μόνο νομικό κείμενο. Ένα κείμενο, το οποίο φιλοδοξεί να ρυθμίσει όχι μόνο πολλές πτυχές της καθημερινής τους πραγματικότητας, αλλά και την ίδια τους την επιβίωση.

Η εργασία και το δικαίωμα σε αυτή αποτελεί θεμελιώδη προϋπόθεση για την πρόοδο και την ευημερία του καθενός. Κατά συνέπεια, οι παράνομοι μετανάστες έχουν από το νόμο μειωμένη δικαιοπρακτική ικανότητα απέναντι στους ιδιώτες και την Διοίκηση⁵¹

⁵⁰ στο ίδιο, σελ. 24.

⁵¹ Ψημμένος, Ιορδ., Μετανάστευση και εργασία στην Ευρώπη: Η δημιουργία νέων κοινωνικών χωρών, Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής και Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα 1999, σελ. 40-56.

Η μεγάλη καθυστέρηση που παρατηρείται κατά την έκδοση και κυρίως την ανανέωση της άδειας παραμονής έχει ανυπολόγιστες συνέπειες για τους μετανάστες και τις οικογένειές τους. Στο διάστημα που μεσολαβεί από την λήξη ισχύος της άδειας παραμονής μέχρι την ανανέωση της, αναστέλλονται βασικά δικαιώματά τους. Λαμβάνοντας υπόψη τις επαναλήψεις του φαινομένου σε ετήσια βάση, δεν θα ήταν υπερβολικό να πούμε ότι σε μεγάλα τμήματα της ζωής του οι άνθρωποι αυτοί τελούν συνολικά σε αναστολή.

Υπάρχει ασάφεια ως προς την στενή αλληλεξάρτηση της σύμβασης με την άδεια εργασίας η οποία έχει και άλλες προεκτάσεις όπως φαίνεται από το άρθρο 53. Επιπλέον σε σχέση με τα ένσημα επικρατεί και μια πρόσθετη σύγχυση σχετικά με το αν ή πόσα ένσημα χρειάζονται για να ανανεωθεί η άδεια εργασίας με το καθεστώς. Επίσης, προβλήματα παρουσιάζονται και για όσους είναι εγγεγραμμένοι στο ταμείο ανεργίας και σύμφωνα με το ισχύον δίκαιο δεν μπορούν να ανανεώσουν την άδεια εργασίας.

Τέλος αξίζει να σημειωθεί ότι η «δεύτερη ευκαιρία» που εισήγαγε ο Ν. 2910/2001 για τους ανεπίσημους μετανάστες δεν απευθύνεται σε όλους επειδή για να νομιμοποιηθεί κάποιος, ο οποίος δεν έχει αναλάβει ποτέ καμία πρωτοβουλία προς την απόκτηση της άδειας παραμονής κατά το προηγούμενο σε ισχύ δίκαιο, θα πρέπει να αποδείξει ότι διέμενε στην χώρα για ένα τουλάχιστον έτος πριν την έναρξη ισχύος του νόμου. Όσοι δεν μπορούν να το κάνουν ή απλά εισήλθαν στην Ελλάδα μετά την 1ου Ιουνίου 2000 δεν έχουν καμία απολύτως δυνατότητα να παραμείνουν και να εργαστούν νόμιμα στην Ελλάδα⁵².

Είναι απορίας άξιο γιατί ο νομοθέτης στέρησε αυτή την δυνατότητα σε μια πολυάριθμη ομάδα μεταναστών από τους οποίους οι περισσότεροι, αν όχι όλοι θα επιθυμούσαν σίγουρα να νομιμοποιηθούν.

Η ανταπόκριση των μεταναστών στις διαδικασίες νομιμοποίησης κάθε άλλο παρά απλές θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν, έδωσαν νέα πνοή ελπίδας σε εκατοντάδες χιλιάδες μετανάστες. Από την πρώτη στιγμή πολλοί από αυτούς έσπευσαν να ενημερωθούν για τις διατάξεις του νέου μεταναστευτικού νόμου ώστε να προσπαθήσουν να συλλέξουν τα απαιτούμενα έγγραφα.

Ωστόσο, κάποιοι παράγοντες επιδρούν ανασταλτικά στην προσπάθεια των μεταναστών να αποκτήσουν νόμιμους τίτλους. Ένας από αυτούς είναι το πλέγμα της γραφειοκρατίας. Λόγω όμως της αποφασιστικότητάς τους, σπάνια αποθαρρύνονται και μάλιστα εξαντλούν κάθε περιθώριο πριν αποφασίσουν να παραιτηθούν από τις νόμιμες διαδικασίες⁵³.

⁵² Κατσορίδα, Δ., και Καψάλη, Α., «Η σύγχρονη ελληνική μεταναστευτική πολιτική: περιεχόμενο και αποτέλεσμα», ο.π., σελ. 27.

⁵³ στο ίδιο, σελ. 28.

Βεβαία χωρίς να υποτιμούμε και τον ρολό που διαδραμάτισε στη ζωή των μεταναστών το προηγούμενο στάδιο της ταλαιπωρίας τους κατά το τελευταίο σε ισχύ δίκαιο. Στην προηγούμενη δεκαετία, τη μεγάλη προσδοκία ότι η πρώτη νομιμοποίηση θα έλυne τα προβλήματα τους διαδέχτηκε η απογοήτευση της αποτυχίας της προσπάθειας αυτής, λόγω της ανεπάρκειας του νομοθετικού πλαισίου αλλά και της γραφειοκρατίας.

Αυτό δεν στάθηκε μεν ικανό να τους αποτρέψει να εκμεταλλευτούν τις ευεργετικές διατάξεις του Ν. 2910/2001 σε πρώτη φάση, όμως η συνέχεια δεν ήταν ανάλογη. Έτσι, ο εκπρόσωπος του Δικτύου κοινωνικής υποστήριξης προσφύγων και μεταναστών εκτιμά ότι ένας μεγάλος αριθμός μεταναστών υπέβαλλε την αίτηση για την χορήγηση της αρχικής εξάμηνης άδειας παραμονής, όμως πολλοί δεν ήταν διατεθειμένοι να επαναλάβουν ία ίδια βήματα προκειμένου να την ανανεώσουν.

Είναι αλήθεια ότι κατά τους πρώτους μήνες εφαρμογής του νόμου οι ουρές στα αρμόδια γραφεία για την έκδοση των αδειών εργασίας και παραμονής ήταν τεράστιες. Επειδή η διοίκηση ήταν απροετοίμαστη να εξυπηρετήσει τους ενδιαφερόμενους δεν είχε καν προβλεφθεί το στοιχειώδες, δηλαδή, ένας τρόπος να τηρηθεί μια σειρά προτεραιότητας. Όπου αυτό έγινε, για παράδειγμα σε ένα κατάστημα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αθηνών πολύ σύντομα και λόγω του συντονισμού, το ηλεκτρονικό μηχάνημα καταστράφηκε και δεν αντικαταστάθηκε ποτέ⁵⁴.

Το αποτέλεσμα των ελλείψεων της Διοίκησης ήταν ότι αρκετοί μετανάστες συγκεντρώνονταν στη είσοδο των καταστημάτων από το προηγούμενο βράδυ και για πολλές ημέρες ή και εβδομάδες χωρίς να καταφέρνουν να εισέλθουν ποτε, και ενώ διάρκεια της άδειας τους είχε ήδη λήξει. Ίσως τα πολλά χαμένα μεροκάματα και η ταλαιπωρία «να ήταν στο πρόγραμμα». Εκείνο το εμπόδιο που δεν θα μπορούσε ποτε να καμφθεί ήταν η συχνή άρνηση του εργοδότη να επιτρέψει την παρατεταμένη απουσία για την υποβολή των δικαιολογητικών, έστω και με μια μορφή άδειας.

Οι ασθενέστεροι οικονομικά μετανάστες εγκατέλειψαν τελικά την προσπάθεια και πέρασαν σε καθεστώς παρανομίας. Όσοι ήταν ικανοί να δαπανήσουν κάποια επιπλέον χρήματα κατάφυγαν στη λύση της νομικής αρωγής. Δυστυχώς, κάποιοι δικηγόροι αξιοποίησαν την απελπισία των μεταναστών και έναντι αμοιβής ανέλαβαν την διεκπεραίωση πολλών ατομικών υποθέσεων. Είναι πλέον αυτονόητο ότι η συγκέντρωση της αμοιβής κατέστη αναγκαία για κάποιους μετανάστες ως έσχατη λύση στο πρόβλημα τους. Εκ του αποτελέσματος, λοιπόν, κρινόμενη η συμμετοχή των οικονομικών μεταναστών στα στάδια προέβλεπε οι νόμοι είναι περιορισμένοι.

Αναλυτικά, με τα στοιχεία που έχει στην διάθεση του το Δίκτυο, 350000 μετανάστες υπέβαλλαν αίτηση για λευκή κάρτα το 1997 και μέχρι 31/01/2001 είχαν αποκτήσει την πράσινη

⁵⁴ στο ίδιο, σελ. 28-29

κάρτα μόλις οι 200000. Από αυτούς μόνο οι μισοί είχαν την δυνατότητα να την ανανεώσουν. Τέλος, με τη ευκαιρία που παρουσιάστηκε με το τελευταίο νόμο καταγράφηκαν για το 2001 συνολικά 372000 μετανάστες, αλλά όπως υπογραμμίστηκε αυτός ο αριθμός αφορά στην πρώτη φάση νομιμοποίησης από την οποία στην πορεία παραιτήθηκαν παρά πολλοί αλλοδαποί.

Αν οι εκτιμήσεις όλων των φορέων για το 2001 ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα και το σύνολο των ανεπίσημων και επίσημων μεταναστών ξεπερνά τις 750000 τότε στην καλύτερη περίπτωση το 40% μόνο του συνόλου δεν ζει πια στη σκιά της σύλληψης και της διοικητικής απέλασης. Συνοψίζοντας, το συμπέρασμα που εξάγεται από τα παραπάνω είναι ότι η ανταπόκριση των μεταναστών ήταν θετική αλλά η συγκυρία μέσα στην οποία έπρεπε να την εκδηλώσουν ήταν αρνητική.

Επίσης στοιχεία για το 2004 μας δείχνουν ότι το σύνολο των μεταναστών είναι 1150000 εκ των οποίων κατάφεραν να νομιμοποιηθεί το 83,1%. Ακόμα θα πρέπει να σημειώσουμε ότι 92% των αδειών έχει διάρκεια ισχύος ενός με δυο χρόνια και η αιτιολογία για την χορήγηση ποικίλει με μεγαλύτερο ποσοστό την αιτιολογία τη: εξαρτημένης εργασίας: όπιο: φαίνεται στον παρακάτω πίνακα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.1

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ 2004	
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	68%
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΣΥΝΕΝΩΣΗ	12%
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	12%

ΠΗΓΗ: Εφημερίδα City Press, 21 Φεβρουαρίου 2005, σελ. 2

Η συνολική αξιολόγηση της ελληνικής μεταναστευτικής πολιτικής είναι ότι δυο είναι οι τομείς στους οποίους δοκιμάζεται η σύγχρονη μεταναστευτική πολιτική. Ο πρώτος αφορά στη λύση που προτείνει για τα προβλήματα της επικαιρότητας και ο δεύτερος στη δυνατότητα της να προσφέρει συνολικά μακροπρόθεσμα αποτελέσματα. Για το πρώτο σκέλος και με βάση την εικόνα που αποτυπώθηκε η απάντηση φαίνεται αυτονόητη. Εάν όντως ο αρχικός στόχος της νομοθετικής παρέμβασης ήταν η νομιμοποίηση, τότε μπορούμε να συμπεράνουμε από τα στατιστικά στοιχεία ότι δεν στέφθηκε με πλήρη επιτυχία.

Είναι αντιληπτό ότι ένας νόμος τόσο γραφειοκρατικός δεν είναι ένας λειτουργικός νόμος. Ίσως αν μπορούσε να περιοριστεί η έκταση της γραφειοκρατίας η εικόνα θα βελτιωνόταν αισθητά. Θα πρέπει τονιστεί ότι σε καμία περίπτωση η οποιαδήποτε διαδικασία νομιμοποίησης, όσο επιτυχημένη κι αν είναι δεν υποκαθιστά την χάραξη της μεταναστευτικής πολιτικής μιας χώρας σαν την Ελλάδα. Όσο για τις μελλοντικές προοπτικές του νέου θεσμικού πλαισίου δεν μπορεί κανείς να αισιοδοξει⁵⁵.

⁵⁵ στο ίδιο, σελ. 30.

Είναι αλήθεια ότι στη πράξη χάνονται πολλά στοιχεία από αυτό το οποίο θεωρείται συγκροτημένη πολιτική αφού δίνεται η εντύπωση ότι η εμφάνιση του Ν. 2010/2001 είχε συγκυριακό χαρακτήρα και δεν περιέχει γνωρίσματα προνοητικότητας για το μέλλον, για την έλευση νέων μεταναστών.

Πολλοί θα είναι αυτοί που από εδώ και πέρα θα συνεχίσουν να είναι επισήμως αόρατοι για την πολιτεία ή τις διοικητικές αρχές και ταυτόχρονα εγκλωβισμένοι στο πεδίο της μαύρης εργασίας. Όσο για τα δημόσια ταμεία, η εξυγίανση των οποίων έχει προκαλέσει μεγάλη συζήτηση το τελευταίο διάστημα, θα χάνουν πολλά εκατομμύρια ευρώ ετησίως από τις εισφορές που συνεπάγεται η νόμιμη εργασία. Αν και τα συνδικάτα είχαν εκφράσει την άποψη ότι μακροπρόθεσμα θα ήταν προς όφελος όλων η νομιμοποίηση των μεταναστών χωρίς καμία διάκριση.

Υπάρχουν βέβαια δηλώσεις από την τότε κυβέρνηση ότι η Ελλάδα στα πλαίσια της ενσωμάτωσης της αντίστοιχης κοινοτικής οδηγίας, θα χορηγεί άδειες παραμονής αόριστου διάρκειας σε όσους μετανάστες συμπληρώνουν 5ετη νόμιμης παραμονής και εργασίας στη χώρα. Η ρύθμιση θα έχει αναδρομική ισχύ. Επίσης από το Ινστιτούτο μεταναστευτικής πολιτικής πιστεύεται ότι θα πρέπει να γίνουν χειρισμοί και ως προς την κοινωνική ενσωμάτωση των μεταναστών στον ελληνικό χώρο. Υπάρχει πολύς πάντως χρόνος για να κρίνουμε ένα νέο γύρο δοκιμών από την πλευρά των υπευθύνων για τη μετανάστευση, ενώ οι μετανάστες καλούνται να διάγουν βίο επίσημο, αλλά μετ' εμποδίων⁵⁶

3.4 Η Ελλάδα και οι μορφές κοινωνικής πρόνοιας για τους μετανάστες.

Με το νέο νόμο *N2910 2001* πέραν των θεμάτων εισόδου και παραμονής αλλοδαπών στη Χώρα, αλλάζει ριζικά και ο τρόπος κτήσης της Ελληνικής ιθαγένειας με πολιτογράφηση (όπως μιλήσαμε σε προηγούμενο κεφάλαιο). Με νέες διατάξεις επιδιώκεται, αφενός μεν η αποκέντρωση σημαντικού τμήματος της διαδικασίας της πολιτογράφησης, αφετέρου δε η διαμόρφωση άποψης με άμεσο τρόπο, για την προσωπικότητα του αλλοδαπού, ο οποίος επιθυμεί να αποκτήσει την Ελληνική ιθαγένεια,

Έτσι, καθίσταται πλέον δυνατή η δημιουργία μιας πολιτικής με επιτελικό χαρακτήρα που θα ανταποκρίνεται πλήρως, τόσο στα σημερινά δεδομένα της Ελληνικής κοινωνίας, όσο και στις διεθνείς εξελίξεις.

Όπως προαναφέραμε ποιο πάνω μεγαλύτερη βοήθεια και οργάνωση για τα προβλήματα των μεταναστών σε κοινωνικοπρονοιακό επίπεδο καθώς και σε επίπεδο υγειονομικής περίθαλψης, έρ-

⁵⁶ στο ίδιο, σελ. 31.

χεται να δώσει το νέο νομοσχέδιο που ψηφίστηκε από την Ελληνική Κυβέρνηση, Ν2910/2001. Το παραπάνω νομοσχέδιο αναφέρεται στις ακόλουθες ρυθμίσεις⁵⁷.

1. Κατοχυρώνονται τα θεμελιώδη δικαιώματα των αλλοδαπών και λαμβάνεται μέριμνα για την ένταξη τους στην ελληνική κοινωνία. **Υποχρεωτικά** τα παιδιά των αλλοδαπών που βρίσκονται στην κατάλληλη ηλικία παρακολουθούν την εννιάχρονη εκπαίδευση που προβλέπει το Σύνταγμα για τους Ελληνόπαιδες. Μετά την επιτυχή περάτωση της φοίτησης τους στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση έχουν, κατά όρους νόμου, δικαίωμα σπουδών στα Α.Ε.Ι και Τ.Ε.Ι.

2. **Αυτεπάγγελτα** διώκονται στο εξής οι πράξεις ρατσισμού και ξενοφοβίας που προβλέπονται και τιμωρούνται από τα άρθρα 1, 2 και 3 του Ν927/1979.

3. Υποχρεούνται να παράσχουν τις υπηρεσίες τους όσοι εργάζονται σε νοσοκομεία, θεραπευτήρια και κλινικές

A. Σε αλλοδαπούς, που διακομίζονται σ' αυτά εκτάκτως για Νοσηλεία, **ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΤΟΥΣ**, καθώς και

B. στα ανήλικα τέκνα αλλοδαπών **ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΤΟΥΣ** ή των γονέων τους.

4. Απαγορεύεται απόλυτα η απασχόληση αλλοδαπών χωρίς Άδεια Παραμονής. Οι εργοδότες που απασχολούν αλλοδαπούς εργαζόμενους οφείλουν να ενημερώνουν αμέσως για την πρόσληψη, μεταβολή καθεστώτος εργασίας, απόλυση ή αποχώρηση τους.

5. Βαρύτατες ποινές και διοικητικές κυρώσεις απειλούνται για όσους μεταφέρουν παράνομα αλλοδαπούς, ιδίως κατ' επάγγελμα, για όσους διευκολύνουν την διέλευση αλλοδαπών για αποφυγή του ελέγχου και γενικά για όσους δυσκολεύουν την εφαρμογή του εισαγόμενου θεσμικού πλαισίου.

6. Στην περίπτωση που ο νόμος παραβιάζεται με σκοπό την προαγωγή των αλλοδαπών στην πορνεία, η επιβαλλόμενη φυλάκιση είναι τουλάχιστον δύο χρόνια και η χρηματική ποινή τουλάχιστον δύο εκατομμύρια(2.000.000) δραχμές. Εάν η παράβαση αφορά ανήλικο, η φυλάκιση είναι το λιγότερο τρία χρόνια και η χρηματική ποινή τουλάχιστον πέντε εκατομμύρια(5.000.000) δραχμές. Τα παραπάνω αδικήματα δικάζονται πάντα με την διαδικασία του αυτοφώρου.

⁵⁷ Οι σελίδες 47-49 που ακολουθούν, είναι από το αντίστοιχο νομοσχέδιο που ψηφίστηκε και εκδόθηκε στην Αθήνα, στις 2 Μαΐου 2001.

7. Όλοι δικαιούνται προστασία από τα δικαστήρια. Ο Ν2910/2001 επισημαίνει ότι ο αλλοδαποί πρέπει να διευκολύνονται στην άσκηση αυτού του δικαιώματος τους, πράγμα που σημαίνει διευκολύνσεις σε σχέση κυρίως με την γλώσσα και την εξοικείωση με το ελληνικό δικανικό σύστημα. Ιδιαίτερη σημασία έχει η φροντίδα των υπηρεσιών για την εφαρμογή της αρχής της προηγούμενης ακρόασης, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις δυσμενών διοικητικών πράξεων, όπως η ανάκληση Άδειας Παραμονής κ.ο.κ.

3.4.1 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΔΕΙΩΝ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΑΛΛΟΘΑΠΩΝ – ΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΟΥΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ

Σ' αυτό το σημείο θα ήταν καλό να αναφέρουμε τις ακόλουθες άδειες παραμονής που θέσπισε η ελληνική κυβέρνηση για τους μετανάστες. Έτσι λοιπόν με στόχο την θέσπιση ξεκάθαρων και ενιαίων διαδικασιών χορήγησης και ελέγχου ο Ν2910/2001 θεσπίζει τις ακόλουθες κατηγορίες αδειών παραμονής.

- * Άδεια παραμονής για σπουδές.
- * Άδεια παραμονής για παροχή εξαρτημένης εργασίας.
- * Άδεια παραμονής για παροχή ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου.
- * Άδεια παραμονής για παροχή εποχιακής εργασίας.
- * Άδεια παραμονής για άσκηση ανεξάρτητης επιχειρηματικής δραστηριότητας.
- * Άδεια παραμονής για οικογενειακή συνένωση.
- * Άδεια παραμονής για συζύγους Ελλήνων πολιτών και για πολίτες χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- * Άδεια παραμονής για αθλητές και προπονητές.
- * Άδεια παραμονής για πνευματικούς δημιουργούς.
- * Άδεια παραμονής για στελέχη εταιριών.
- * Άδεια παραμονής ολιγοήμερης διάρκειας.
- * Άλλες μορφές αδειών παραμονής. (Για πρόσωπα οικονομικός ανεξάρτητα, για μη δικαιούμενα άδεια παραμονής, αλλά παραμένοντα στη χώρα για ανθρωπιστικούς λόγους, για άτομα που αναγκάζονται λόγω ανώτερες βίας να εγκαταλείψουν την χώρα ιθαγένειάς τους, για πρόσωπα διακεκριμένα σε επιστημονική προσφορά κ.τ.λ.)

**«ΠΩΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΗ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ
ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ» (N2910/2001)**

72,2% των Ελλήνων: «Ναι» στη δεύτερη ευκαιρία

Βάση των αποτελεσμάτων της έρευνας-που διεξήχθη σε 1.804 από 18 ετών και πάνω-το 72,2% των ερωτηθέντων συμφωνεί με την ευκαιρία και τη διαδικασία χορήγησης στους αλλοδαπούς της νόμιμης παραμονής, ενώ αντίθετο εμφανίζεται μόνο το 22,6% των ερωτηθέντων.

Από τους συμμετέχοντες στην έρευνα, το 69,5% συμφωνεί με την ιδέα παροχής ίσων εργατικών δικαιωμάτων στους μετανάστες που ζουν στην χώρα, ενώ σε ποσοστό 87,9% οι ερωτηθέντες τάσσονται υπέρ της άποψης των μεταναστών να φορολογούνται και να καταβάλλουν ασφαλιστικά κόμιστρα στα ταμεία.

40,8% : Αρνητική η παρουσία οικονομικών μεταναστών

Σε αντιδιαστολή με τα υψηλά αυτά ποσοστά θετικών απόψεων ένα ποσοστό ερωτηθέντων,το 40,8%, χαρακτηρίζει αρνητική την παρουσία στη χώρα οικονομικών μεταναστών και μάλιστα στις γυναίκες το ποσοστό αυτό αυξάνεται στο 43,5%. Στον αντίποδα, μόνο το 23,6% θεωρεί την παρουσία των μεταναστών ως θετική και το 31,9% τηρεί «ουδέτερη» στάση.

Περισσότερα μέτρα για λαθρομετανάστες

Αρνητικά αντιμετωπίζει η κοινή γνώμη το φαινόμενο της λαθρομετανάστευσης καθώς - όπως προκύπτει από την έρευνα - το 86,2% των ερωτηθέντων υποστηρίζει ότι η κυβέρνηση πρέπει να λάβει εντατικότερα μέτρα για την απαγόρευση εισόδου στη χώρα επιπλέον μεταναστών και μόνο το 10,1% χαρακτηρίζει επαρκεί τα μέτρα που λαμβάνονται μέχρι σήμερα.

Τέλος, η εικόνα της ξενοφοβίας φαίνεται πως αντιστρέφεται, όταν έρχονται σε επαφή με μετανάστες μέσω της διαβίωσης σε κοινές γειτονιές. Μεγάλη πλειοψηφία των ερωτηθέντων 59,8% δηλώνει ότι η συμβίωση σε γειτονιές δεν δημιουργεί προβλήματα, ενώ το 9,4% των ερωτηθέντων θεωρεί μάλιστα την συμβίωση και θετική.

⁵⁸ Internet, <http://Greece.flash.gr/soon/2001/5/30/864lid/>

Μέτρα Κοινωνικής Ασφάλισης υπέρ των μεταναστών

Η ασφάλιση του αλλοδαπού στους τρεις βασικούς τομείς ασφάλισης Ι.Κ.Α, Τ.Ε.Β.Ε και Ο.Γ.Α πραγματοποιείται εφ' όσον ο αλλοδαπός βρίσκεται νόμιμα στη χώρα μας και βεβαίως πληροί κάποιες προϋποθέσεις, όπως:

* Στο Ι.Κ.Α ασφαλίζονται όσοι έχουν σχέση εξαρτημένης εργασίας. Με την ασφάλιση ο αλλοδαπός εφοδιάζεται με κάρτα ενσήμων. Οι εισφορές, που πρέπει να καταβάλλει ανέρχεται για τα «βαριά επαγγέλματα» στο ποσοστό του 19,35% και για τα υπόλοιπα στο ποσοστό του 15,9% επί του βασικού μισθού, ο οποίος ανέρχεται σε 138.316 δρχ.(ημερομίσθιο 6.195 δρχ).

* Στο Τ.Ε.Β.Ε. ασφαλίζονται οι ελεύθεροι επαγγελματίες, όσοι έχουν δελτίο παροχής υπηρεσιών. Για να ασφαλιστεί κάποιος στο Τ.Ε.Β.Ε. πρέπει να είναι 18 ετών και να προσκομίσει:

- Έγγραφο που να αποδεικνύει την ταυτότητα του.
- Εταιρικό(αν πρόκειται για εταιρεία).
- Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86, σχετικά με το επάγγελμα που πρόκειται να ασκήσει.
- Μισθωτήριο συμβόλαιο.

Επίσης θα πρέπει να καταβάλει εισφορά ύψους 42.860 δρχ. αν ασφαλίζεται για πρώτη φορά και 15.400 δρχ. αν μέχρι τις 31/12/1997 ήταν ασφαλισμένος σε άλλο ταμείο.

* Στον Ο.Γ.Α. ασφαλίζονται όσοι απασχολούνται στον αγροτικό τομέα.

Για να αποδείξει ο αλλοδαπός ότι απασχολείται σε αγροτικές υπηρεσίες θα πρέπει να απευθύνεται στους κατά τόπους ανταποκριτές του Ο.Γ.Α. και να συμπληρώνει το ειδικό απογραφικό δελτίο.

3.5 Υπηρεσίες και φορείς προστασίας των μεταναστών

Όπως αναφέραμε σε προηγούμενο κεφάλαιο η Ελλάδα από τα τέλη του '80 μεταβλήθηκε από χώρα αποστολής μεταναστών σε χώρα δότη. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να δημιουργηθούν και να δράσουν στην Ελληνική επικράτεια υπηρεσίες και φορείς κοινωνικής προστασίας για την άμβλυνση των προβλημάτων των μεταναστών από την εγκατάστασή τους στον Ελληνικό τόπο. Ποιοι κάτω παραθέτονται υπηρεσίες και φορείς προστασίας για τους μετανάστες:

1. Το Ίδρυμα Κοινωνικής Εργασίας (Ι.Κ.Ε).
2. Η Διεθνής Καθολική Επιτροπή Μετανάστευσης.
3. Η Διακυβερνητική Επιτροπή Μετανάστευσης (Δ.Ε.ΜΕ).

4. Η Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε για τους πρόσφυγες.
5. Το Ελληνικό Συμβούλιο για τους πρόσφυγες.
6. Εθελοντικές οργανώσεις.
7. Το Πολυδύναμο Κέντρο Κοινωνικής Στήριξης και Ενσωμάτωσης Προσφύγων.

8. Τέλος, μπορούμε να προσθέσουμε ένα πρόγραμμα που έχει θεσπίσει το Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Το παραπάνω πρόγραμμα ονομάζεται « *Καταπολέμηση του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας*».

A . Το Ίδρυμα Κοινωνικής Εργασίας (Ι.Κ.Ε.)

Το πρόγραμμα του Ι.Κ.Ε που αφορά τους πρόσφυγες, χρηματοδοτείται από την Ύπατη Αρμοστεία προσφύγων και επί το πλείστον έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα. Σε αυτό παρέχονται πληροφορίες και βοήθεια σε προβλήματα υγείας, στέγης και απασχόλησης γενικότερα. Σε άπορους το Ίδρυμα χορηγεί επίδομα, που κυμαίνεται από 44 €-88 €, ανάλογα με την οικογενειακή κατάσταση καθώς και το μέγεθος της οικογένειάς του κάθε νοικοκυριού. Μερικές φορές χορηγείται και έκτακτη οικονομική ενίσχυση, για να καλυφθούν επείγουσες ανάγκες, όπως ανάγκες ασθένειας, ατυχήματος κ.τ.λ. Βοήθεια παρέχεται επίσης σε διάφορους τομείς της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής ειδίκευσης για δίδακτρα, υλικά και οικονομική υποστήριξη γενικότερα,

Το Ι.Κ.Ε επίσης παρέχει στους μετανάστες και άλλες υπηρεσίες με τη μορφή κοινωνικής πρόνοιας, οι οποίες είναι:

- Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.
- Διευθέτηση των προσωπικών προβλημάτων και υποθέσεων των μεταναστών,
- Προάσπιση των κοινοτικών και ατομικών δικαιωμάτων των μεταναστών.
- Καλλιέργεια θετικού κλίματος και εξομάλυνση των σχέσεων με την κοινότητα.

B. Η Καθολική Επιτροπή Μετανάστευσης

Λειτουργεί στην Αθήνα από το 1968. Έργο του είναι να συμβουλευεί τους πρόσφυγες και τους μετανάστες, καθώς και την αποκατάστασή τους σε τρίτες χώρες.

Γ. Η Διακυβερνητική Επιτροπή Μετανάστευσης (Δ.Ε.ΜΕ.)

Ιδρύθηκε το 1951 και άρχισε να λειτουργεί το 1952. Έργο της είναι να παρέχει βοήθεια σε μετανάστες και πρόσφυγες και να τους προωθεί σε άλλες χώρες, όπου υπάρχουν δυνατότητες αποκατάστασης. Η επιτροπή αυτή παρέχει επίσης:

- Πληροφορίες.
- Συμβουλές.
- Έκδοση πιστοποιητικών.
- Ιατρικές εξετάσεις.
- Εκμάθηση γλώσσας.
- Πληροφορίες για τη χώρα υποδοχής.
- Πληροφορίες για την εγκατάστασή τους.

Δ. Η Ύψιτη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους πρόσφυγες

Είναι ένας ανθρωπιστικός, μη πολιτικός φορέας. Σκοπός του είναι η παροχή διεθνούς προστασίας και η λύση των προβλημάτων, που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες. Εκτός των υπηρεσιών κοινωνικής και νομικής προστασίας και αρωγής, που προσφέρει τους πρόσφυγες, τη βοήθεια για μετεγκατάσταση σε άλλες χώρες, την προστασία τους από απέλαση σε συνεργασία με τις ελληνικές αρχές, διοργανώνει σεμινάρια, διαλέξεις, προβαίνει σε ενημερωτικές εκδόσεις, εξετάζει τις αιτήσεις ασύλου, συμμετέχει συμβουλευτικά στην Επιτροπή Συναρμόδιων Υπουργείων, που εξετάζουν σε δεύτερο βαθμό τις αιτήσεις ασύλου, που απορρίφθηκαν.

Ε. Το Ελληνικό Συμβούλιο για τους πρόσφυγες

Σωματείο μη κερδοσκοπικό, που ιδρύθηκε το 1989, με σκοπό να βοηθήσει την επίλυση των προβλημάτων, που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες στην Ελλάδα. Χρηματοδοτείται από την Υ.Α του Ο.Η.Ε για τους πρόσφυγες. Η Κοινωνική του Υπηρεσία προσφέρει:

- Συμβουλευτική βοήθεια.
- Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.
- Οικονομική ενίσχυση.
- Σίτιση.
- Βοήθεια εξεύρεσης στέγης.

- Εκπαίδευση.
- Επιμορφωτικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες.

Για την πραγματοποίηση αυτών των προγραμμάτων υπάρχει στενή συνεργασία με κρατικές και ιδιωτικές υπηρεσίες, ώστε να αξιοποιηθεί κάθε πηγή βοήθειας, που προσφέρει η κοινότητα.

Στ. Εθελοντικές οργανώσεις

Η Ορθόδοξη και Καθολική Αρχιεπισκοπή προσφέρουν βοήθεια και διάφορες υπηρεσίες στους πρόσφυγες και τους μετανάστες, όπως εκπαίδευση των παιδιών τους κ.τ.λ.

Σημαντική βοήθεια τα τελευταία χρόνια για την αντιμετώπιση των προβλημάτων των μεταναστών και προσφύγων προσφέρει και η ιδιωτική πρωτοβουλία π.χ η *Φιλαλλία* κοινωφελές σωματείο που ιδρύθηκε το 1987 και το οποίο παρέχει σε πρόσφυγες και μετανάστες συμπαράσταση, περίθαλψη, φιλοξενία, ασυλία, μορφωτική και επαγγελματική κατάρτιση, καθώς και ψυχαγωγία.

Ανάμεσα σε άλλα η *Φιλαλλία* επιδίδεται στη δραστηριότητα οργάνωσης σχολείων για προσφυγόπουλα από την Πολωνία, Αιθιοπία και το Ιράν. Ακόμη φροντίζει για τη στέγαση των οικογενειών των προσφύγων καθώς και τη συλλογή και διανομή μεταχειρισμένης οικοσκευής και ρουχισμού.

Άλλες εθελοντικές οργανώσεις που δρουν προς όφελος των μεταναστών και των προσφύγων είναι: το Διαπολιτισμικό Κέντρο Δάφνης, το Διαπολιτισμικό κέντρο Περιστερίου, το Διαπολιτισμικό Κέντρο στα Πατήσια, καθώς και οι Φιλικές κατ' οίκων Επισκέψεις. Οι παραπάνω εθελοντικές οργανώσεις έχουν τις εξής αρμοδιότητες:

Διαπολιτισμικό Κέντρο Δάφνης

Έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- Απασχόληση των παιδιών κάθε Τρίτη 4:30μ.μ-7:00μ.μ
- Συνοδεία προσφύγων και μεταναστών σε δημόσιες υπηρεσίες κ.τ.λ.
- Εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας
- Εξασφάλιση ειδών ρουχισμού, τροφίμων για τις οικογένειες των μεταναστών.

Διαπολιτισμικό Κέντρο Περιστερίου

Εξυπηρετούμενοι: πρόσφυγες τις κοινότητας (Ιρακινοί).

- Εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας.
- Δημιουργική απασχόληση προσφύγων.

Διαπολιτισμικό Κέντρο στα Πατήσια

Εξυπηρετούμενοι: πρόσφυγες και μετανάστες. Δραστηριότητες:

- Εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας.

Φιλικές κατ' οίκων Επισκέψεις

Εξυπηρετούμενοι: πρόσφυγες, αλλοδαποί, παλιννοστούντες που απευθύνονται στην Κοινωνική Υπηρεσία της Δ/σης Κοινωνικής Πρόνοιας του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού. Δραστηριότητες:

- Συντροφιά και συμπαράσταση.
- Βοήθεια στην επικοινωνία αυτών των ανθρώπων σε νοσοκομεία, υπηρεσίες κ.τ.λ.
- Ενισχύσει σε είδη ιματισμού, οικιακής χρήσης κ.τ.λ.
- Προσπάθεια εξεύρεσης εργασίας, στέγης κ.τ.λ.
- Κάλυψη πρακτικών αναγκών των εξυπηρετούμενων, όπως συνοδεία σε φορείς και υπηρεσίες, αγορά φαρμάκων, ψώνια, καθώς και άλλες εξωτερικές δουλειές.

Z. Πολυδύναμο Κέντρο Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Προσφύγων.

Το επιχορηγούμενο από την Ε.Ε πρόγραμμα, λειτουργεί στην περιοχή της Ακαδημίας Πλάτωνος, με τις ακόλουθες δράσεις:

- Πληροφόρηση προσφύγων σχετικά με πηγές της κοινότητας όπου μπορούν να απευθυνθούν για την κάλυψη ειδικών αναγκών, όπως νοσηλεία / περίθαλψη, εργατικά δικαιώματα, κοινωνικές παροχές κ.α.
- Κοινωνική στήριξη ατόμων, οικογενειών και ομάδων από κοινωνικούς λειτουργούς, για την αντιμετώπιση δυσκολιών ενσωμάτωσης τους στην ελληνική κοινωνία.
- Λειτουργία Κέντρου Ημέρας για τη δημιουργική απασχόληση παιδιών μεταναστών με ψυχαγωγικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες και παροχή δυνατότητας για καλύτερη κοινωνικοποίηση των παιδιών.

- Μαθήματα ελληνικής γλώσσας για ενήλικες σε συνεργασία με τον Διεθνή Οργανισμό Μεταναστεύσεως, ώστε να διευκολύνεται η ικανότητα επικοινωνίας των μεταναστών με την κοινότητα, και κατά συνέπεια η κοινωνική τους ένταξη και ενσωμάτωση.

- Μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας για τα παιδιά προσφύγων που φοιτούν σε ελληνικά σχολεία, ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν καλύτερα στις απαιτήσεις του σχολικού προγράμματος.

- Διαπολιτισμικές δραστηριότητες με οργάνωση εκθέσεων, μουσικών εκδηλώσεων κ.α. με σκοπό την επαφή των προσφύγων με την κοινότητα και την ανταλλαγή πολιτισμικών και κοινωνικών στοιχείων με αυτή.

- Διοργάνωση ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων όπως εκδρομές, γιορτές κ.α που θα έχουν διαπολιτισμικό χαρακτήρα αλλά και θα ευνοούν την ανάπτυξη φιλίας και κοινωνικής επαφής μεταξύ των προσφύγων.

- Επαγγελματική κατάρτιση ανηλίκων στη χρήση Η/Υ, σε συνεργασία με τον Ο.Α.Ε.Δ με σκοπό την ενίσχυση της δυνατότητας για απορρόφηση τους στην αγορά εργασίας, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των σύγχρονων αναγκών.

- Έκδοση έντυπου ενημερωτικού υλικού, παραγωγής βιντεοκασέτας.

« Καταπολέμηση του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας»

Οι ωφελούμενοι του προγράμματος είναι άνεργοι ή εργαζόμενοι με επισφαλή απασχόληση των κάτωθι κατηγοριών. Άτομα με ειδικές ανάγκες, Παλινοστούντες, Μετανάστες, Πρόσφυγες, Φυλακισμένοι, Αποφυλακισμένοι, Ανήλικοι Παραβάτες, Χρήστες ναρκωτικών ουσιών, Άτομα ορεινών και απομακρυσμένων περιοχών, καθώς και Άτομα με ψυχικές ασθένειες.

Οι κύριοι στόχοι του Επιχειρησιακού Προγράμματος είναι:

1. Καταπολέμηση των αντικειμενικών και υποκειμενικών συνθηκών, αιτιών και μηχανισμών που οδηγούν στον αποκλεισμό από την αγορά εργασίας και συμβολή στην αναστολή των διαδικασιών αναπαραγωγής και διαίωνισης του φαινομένου.

2. Ενθάρρυνση για τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης.

3. Μεταφορά εμπειριών και τεχνολογίας.

4. Η προώθηση της απασχόλησης.

5. Καταπολέμηση των διακρίσεων και του κοινωνικού στιγματισμού και προαγωγή της κοινωνικής αλληλεγγύης.

6. Προώθηση της ισότητας των ευκαιριών και της κοινωνικής σύγκλισης.

Οι συνολικοί πόροι του Ε.Π είναι 240.000.000 ΕΥΡΩ. Κατά την περίοδο 1994-1999 έχουν ωφεληθεί 31.000 άτομα όλων των ομάδων στόχου, και μέχρι το τέλος του 2001 που λήγει η επιλεξιμότητα των δαπανών του προγράμματος θα ωφεληθούν ακόμη 7.000 άτομα.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΝΟΜΟΥ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΦΙΛ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

4.1 Η δημογραφική και οικονομική εικόνα του Νομού Μεσσηνίας

Ο Νομός Μεσσηνίας (192.849 κάτοικοι) είναι ένας από τους 52 νομούς της χώρας που βρίσκεται στη νοτιοδυτική Πελοπόννησο. περικλείεται στα βόρεια από τον ποταμό Νέδα και τα Αρκαδικά όρη, στα ανατολικά από το όρος Ταΰγετος, στα νότια από το Μεσσηνιακό Κόλπο και στα δυτικά από το Ιόνιο Πέλαγος. συνορεύει στα βόρεια με το Νομό Ηλείας, στα βορειοανατολικά με το νομό Αρκαδίας και στα ανατολικά με το νομό Λακωνίας. πρωτεύουσα του νομού είναι η Καλαμάτα και σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας του Νομού, ο πληθυσμός της κυμαίνεται στους 55.943 κατά το 2001⁵⁹.

Οικονομία

Η οικονομία της Μεσσηνίας είναι κατεξοχήν αγροτική. Χάρη στο κλίμα της και το εύφορο του εδάφους, η γεωργική παραγωγή είναι πολύ πλούσια. Τις μεγαλύτερες εκτάσεις καταλαμβάνουν οι δενδροκαλλιέργειες, τα αμπέλια, οι σταφίδες, τα δημητριακά και τα κτηνοτροφικά φυτά. Στα ορεινά μέρη του νομού είναι περισσότερο αναπτυγμένη η κτηνοτροφία, κυρίως αιγοπροβάτων και βοοειδών. βιομηχανικά ο νομός δεν είναι αναπτυγμένος, ενώ η αλιεία είναι περιορισμένη και καλύπτει τις ανάγκες του τόπου⁶⁰.

Η Καλαμάτα είναι το εμπορικό και βιομηχανικό κέντρο του νομού, καθώς και σημαντικό λιμάνι. ο αγροτικός τομέας παραμένει σημαντικός με κύρια προϊόντα τα σύκα, τις ελιές και το ελαιόλαδο⁶¹.

Για την καλύτερη παρουσίαση της εικόνας του Νομού, παραθέτω τους παρακάτω πίνακες και κάποιους δείκτες ευημερίας.

⁵⁹ <http://el.wikipedia.org/wiki>

⁶⁰ www.Ailns.idx.org/wiki

⁶¹ <http://el.wikipedia.org/wiki>

Πίνακας 4.1

Νόμος Πληθυσμός κατά νομό Δήμο ή Κοινότητα

Νομός, Δημ. Διαμέρισμα, Δήμος και Κοινότητα	Νόμος Πληθυσμός	Νομός, Διαμέρισμα, και Κοινότητα Δημ. Δήμος
<u>17 ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ</u>		
Σ ό ν ο λ ο Ν ο μ ο ύ	192.849	
1 ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	55.493	
2 ΔΗΜΟΣ ΑΒΙΑΣ	3.110	
3 ΔΗΜΟΣ ΑΕΤΟΥ	3.648	
4 ΔΗΜΟΣ ΑΙΠΕΙΑΣ	2.741	
5 ΔΗΜΟΣ ΑΝΔΑΝΙΑΣ	4.182	
6 ΔΗΜΟΣ ΑΝΔΡΟΥΣΑΣ	3.898	
7 ΔΗΜΟΣ ΑΡΙΟΥΣ	2.666	
8 ΔΗΜΟΣ ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΟΥΣ	4.357	
9 ΔΗΜΟΣ ΑΡΦΑΡΩΝ	4.006	
10 ΔΗΜΟΣ ΑΥΛΩΝΑ	3.052	
11 ΔΗΜΟΣ ΒΟΥΦΡΑΔΩΝ	2.104	
12 ΔΗΜΟΣ ΓΑΡΓΑΛΙΑΝΩΝ	9.474	
13 ΔΗΜΟΣ ΔΩΡΙΟΥ	4.858	
14 ΔΗΜΟΣ ΕΙΡΑΣ	1.123	
15 ΔΗΜΟΣ ΘΟΥΡΙΑΣ	4.512	
16 ΔΗΜΟΣ ΙΘΩΜΗΣ	3.414	
17 ΔΗΜΟΣ ΚΥΡΩΝΗΣ	6.323	
18 ΔΗΜΟΣ ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑΣ	9.049	
19 ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟΥ	5.591	
20 ΔΗΜΟΣ ΜΕΘΩΝΗΣ	2.748	
21 ΔΗΜΟΣ ΜΕΛΙΓΑΛΑ	5.066	
22 ΔΗΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΗΣ	13.204	
23 ΔΗΜΟΣ ΝΕΣΤΩΡΟΣ	5.494	
24 ΔΗΜΟΣ ΟΙΚΑΛΙΑΣ	3.808	
25 ΔΗΜΟΣ ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑ	2.057	
26 ΔΗΜΟΣ ΠΕΤΑΛΙΔΙΟΥ	5.063	
27 ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΟΥ	6.618	
28 ΔΗΜΟΣ ΦΙΛΙΑΤΡΩΝ	9.204	
29 ΔΗΜΟΣ ΧΙΛΙΟΧΩΡΙΩΝ	3.601	
30 ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΤΡΙΚΟΡΦΟΥ	1.412	
31 ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΤΡΙΠΥΛΑΣ	973	

Πηγή: Ε. Σ. Υ. Ε.

Δείκτες Ευημερίας

	Νομός Μεσσηνίας	Μέσος όρος χώρας	Κατάταξη σε σχέση με τους 52 νομούς
ΑΕΠ κατά κεφαλή 1999	2,47 εκατ. δρχ.	3,64	173429
Κατά κεφαλή αποταμιευτικές καταθέσεις 1998	1,28 εκατ. δρχ.	1,57	45463
Εισόδημα ανά κάτοικο	0,97 εκατ. δρχ.	1,52	-
Άμεσοι φόροι ανά κάτοικο 1997	79 χιλ. δρχ.	2,53	-
Φυσική αύξηση πληθυσμού / 1000 κατοίκους 1998	-4,9	-0,17	1558
Μαθητές γυμνασίων, λυκείων / 1000 κατοίκους 1998	64	69	350
Μαθητές δημοτικού / 1000 κατοίκους 1998	53	61	24412
Συμμετοχή στα συνολικά μεγέθη της χώρας			570
ΑΕΠ	1,1%		310
Φορολογούμενοι	1,3%		39766
Δηλωθέν στην εφορία εισόδημα	1,1%		23570
Άμεσοι φόροι ανά κάτοικο 1997	0,5%		5478
Αποταμιευτικές καταθέσεις	1,4%		22953

<http://www.kalamata.chambernet.gr/nomos/nomos3.htm>

ΣΧΗΜΑ 4Α

Πηγή: Ίδια έρευνα, επεξεργασία των στοιχείων της ΕΣΥΕ.

- ❖ 775 τ.μ. καλύπτουν οι ημιορεινές περιοχές και καταλαμβάνουν ποσοστό **26%**.
- ❖ 1201 τ.μ. καλύπτουν οι ορεινές περιοχές και καταλαμβάνουν ποσοστό **40%**
- ❖ 1013 τ.μ. καλύπτουν οι πεδινές περιοχές και καταλαμβάνουν ποσοστό **34%**

Πληθυσμιακή κάλυψη μελέτης για το νομό Μεσσηνίας

(Πιο αναλυτικά η πληθυσμιακή και γεωγραφική κάλυψη της περιοχής παρουσιάζεται παρακάτω)

Τα στοιχεία της επικράτειας του νομού Μεσσηνίας, αποτυπώνονται στον Πίνακα 3.1

Πίνακας 4.3 Στοιχεία επικράτειας νομού Μεσσηνίας

Δημοτικά Διαμερίσματα	Αριθμός Νοικοκυριών	Συνολικός Πληθυσμός	Ανδρες	Γυναίκες	Επιφάνεια (τετρ. χλμ)	Πυκνότητα Πληθυσμού (κάτοικοι / τ. χλμ.)
280	54.796	166.566	84.010	82.556	2.990,89	87,59 •

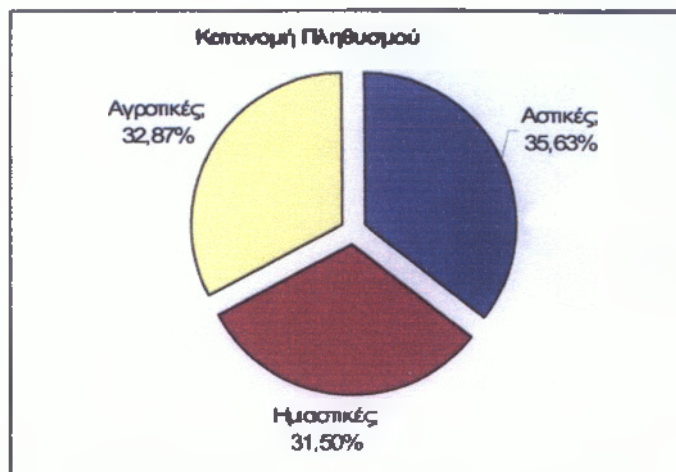
• Εθνικό & Κατοδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. «Μελέτη Ζήτησης και Ανάπτυξης». Νοέμβριος 2005

Η ποσόστωση που προκύπτει, λόγω της παραπάνω κατηγοριοποίησης, παρουσιάζεται στον Πίνακα 3-4:

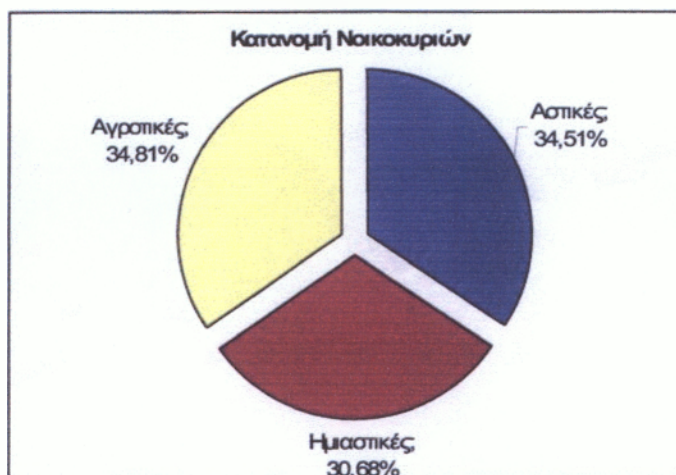
Πίνακας 4.4 Κατανομή αστικότητας Νομού Μεσσηνίας

	Πληθυσμός	Νοικοκυριά	Επιφάνεια (τ.χλμ)
Αστικές	35,63%	34,51%	2,46%
Ημιαστικές	31,50%	30,68%	22,48%
Αγροτικές	32,87%	34,81%	75,06%

ενώ η γραφική τους αποτύπωση στα παρακάτω σχήματα (Σχήμα 3-2 έως Σχήμα 3-4)

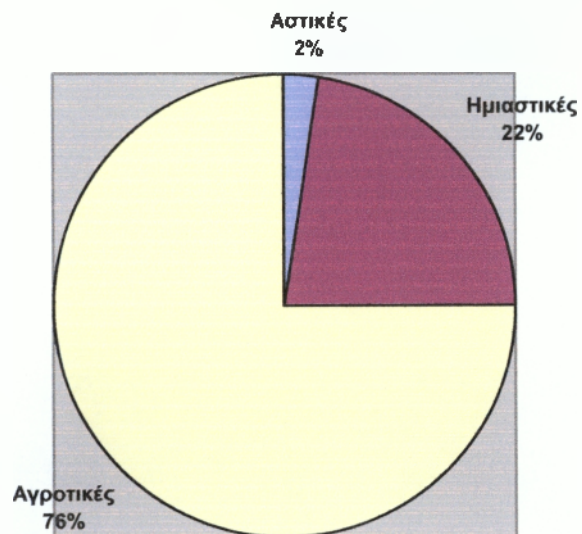
Σχήμα 4B Κατανομή Πληθυσμού Ν. Μεσσηνίας

Σχήμα 4Γ Κατανομή Νοικοκυριών Ν. Μεσσηνίας

• Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. «Μελέτη Ζήτησης και Ανάπτυξης». Νοέμβριος 2005

Κατανομή Επιφάνειας

- Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. «Μελέτη Ζήτησης και Ανάπτυξης». Νοέμβριος 2005

4.2 Ο Νομός Μεσσηνίας ως χώρος υποδοχής μεταναστών.

Σήμερα στο Ν. Μεσσηνίας υπάρχουν περίπου 11.500 αλλοδαποί, εκ των οποίων οι 8.500 είναι νόμιμοι. Συγκεκριμένα στο Δήμο Καλαμάτας 2.100, στο δήμο Μεσσήνης 604, ενώ παράλληλα αποτελούν το βασικό πληθυσμό στα ερημωμένα χωριά της Μεσσηνίας⁶².

Η μετανάστευση από πρόθεση, προσωρινή ή μόνιμη, είναι μία δύσκολη και οδυνηρή απόφαση. Τα αίτια που οδήγησαν τους οικονομικούς μετανάστες στην εγκατάσταση τους στο Ν. Μεσσηνίας δεν διαφέρουν από εκείνα που ώθησαν τους αλλοδαπούς να εγκατασταθούν σε οποιοδήποτε τμήμα της χώρας. Συχνά συνδέεται με εξωτερικούς παράγοντες που έχουν σχέση με την ευημερία του υποψηφίου μετανάστη ή μετανάστριας. Τα αίτια που συνδέονται με τους ίδιους τους μετανάστες έχουν αποτελέσει αντικείμενο πολλών μελετών στο εξωτερικό και στην Ελλάδα.

Οι μετανάστες δέχονται στις χώρες υποδοχής δουλειές που θεωρούν ταπεινωτικές και υποβαθμισμένες, πιστεύοντας πολλές φορές πως θα συντελέσουν στην κοινωνική άνοδο των ίδιων όσο και των οικογενειών τους όταν επιστρέψουν στη χώρα τους. Έτσι και στο νομό Μεσσηνίας οι μετανάστες εργάζονται κυρίως σε χειρονακτικές εργασίες, σε οικοδομές, ως εργάτες σε αγροτικές περιοχές και γενικά σε κουραστικές και κακοπληρωμένες εργασίες όπου οι συνθήκες είναι εξαιρετικά δύσκολες. Στις παραπάνω εργασίες απασχολούνται κυρίως άνδρες, ενώ το μεγαλύτερο σύνολο των γυναικών εργάζεται σε μπαρ, σε κέντρα διασκέδασης και άλλα καταστήματα στα οποία διενεργούνται ψυχαγωγικά παίγνια. Άλλες πάλι εργάζονται σε αγροτικές περιοχές ως εργάτριες.

Για τις γυναίκες παίζει ρόλο η κρίση των αξιών καθώς η επιθυμία να ξεφύγουν από παραδόσεις και έθιμα που δεν είναι ποια αποδεκτά. Ειδικότερα οι Φιλιππινέζες που δέχονται τη θέση οικιακής βοηθού, ενώ στη χώρα τους ίσως είναι ειδικευμένες και μορφωμένες. Υπάρχουν όμως και άλλοι παράγοντες οι οποίοι σχετίζονται με την παράνομη μετανάστευση, όπως ψυχολογικοί, η επιθυμία φυγής από μία κοινωνία όπου δεν αισθάνονται καλά ενσωματωμένοι, προσωπικοί όπως ο γάμος με Έλληνα ή Ελληνίδα ή ο ερωτικός δεσμός αλλά και ένα εξώγαμο παιδί ή η αδυναμία ενός διαζυγίου.

Όπως τονίσαμε και παραπάνω στο Ν. Μεσσηνίας υπάρχουν δυνατότητες εποχιακής απασχόλησης στη γεωργία, στην αλιεία, στις οικοδομές και στον τουρισμό, σε συνδυασμό όμως με μεγάλες περιόδους υποαπασχόλησης και ανεργίας. Στον τουρισμό, ο ρυθμός

⁶² Εφημερίδα «Επακρότητα», σελ. 7

απασχόλησης είναι εντονότερος τους 4-5 μήνες της τουριστικής περιόδου. Είναι περίοδος έντασης εργασίας, όπου το εργατικό δυναμικό αυξάνει σταθερά παρά τις προσπάθειες για αύξηση της παραγωγικότητας μέσα από νέες τεχνολογίες. Το εργατικό δυναμικό είναι σχετικά νέο, με μικρή ειδικευση. Οι κάτοικοι των τουριστικών περιοχών έχουν στραφεί στα τουριστικά επαγγέλματα είτε σε μόνιμη βάση είτε με τη μορφή της διπλής απασχόλησης π.χ με συνδυασμό απασχόλησης στον τουρισμό και στον αγροτικό τομέα ή αλλιώς.

Το εργατικό δυναμικό της περιοχής δεν αρκεί για να καλύψει τις ανάγκες της περιόδου αιχμής με αποτέλεσμα τη χρησιμοποίηση ατόμων από άλλες περιοχές της Ελλάδας που καταφτάνουν για ανεύρεση εργασίας καθώς και με την πρόσληψη αλλοδαπών, κυρίως γυναικών. Ένα μεγάλο μέρος αλλοδαπών-γυναικών καθώς και ανδρών απασχολούνται σε μπαρ, ξενοδοχεία και άλλες τοπικές εργασίες. Έντονα αυξημένη παρουσιάζεται και η ζήτηση της εργασίας στον αγροτικό τομέα σε περιόδους κυρίως συγκομιδής που ικανοποιείται επίσης από μετανάστες, αλλοδαπούς ή ακόμα από πολιτικούς πρόσφυγες που προέρχονται από χώρες των Βαλκανίων, της Αφρικής και της Ασίας⁶³.

4.3 Η μετανάστευση και η απασχόληση των μεταναστών στο Νομό Μεσσηνίας.

Σ' αυτό το σημείο θα προσπαθήσουμε να δείξουμε πιο γενικά αλλά και πιο ειδικά την εικόνα και την κατάσταση των αλλοδαπών στο νομό Μεσσηνίας. Αυτό θα το καταφέρουμε με την παράθεση των παρακάτω στοιχείων που αντλήσαμε από διάφορες πηγές (Ε.Σ.Υ.Ε., Περιφέρεια Ν. Μεσσηνίας, Γραφείο αλλοδαπών Μεσσηνίας).

Στην πρώτη φάση θα προσπαθήσουμε να δούμε τη χώρα προέλευσης των αλλοδαπών (ΠΙΝΑΚΑΣ 4.1) μέσα από τον πίνακα «Πραγματικού Πληθυσμού κατά υπηκοότητα και φύλο στο νομό Μεσσηνίας».

⁶³ Προσωπική συνέντευξη που διεξήχθη ύστερα από επαφή με αλλοδαπούς διαφόρων εθνικοτήτων.

**Πραγματικός Πληθυσμός κατά υπηκοότητα και φύλο
N. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ**

Υπηκοότητα κατά σύγγρα Ελλιάς	Αρρέτες		Θήλιες
	176.876	69.617	87.259
Ελλάδα	161.394	81.196	80.199
ΕΛΛΗΝΙΚΗ και :	1.434	671	763
Αιγύπτος	7	2	5
Αιτή	2	1	1
Αλβανία	4	2	2
Αργεντινή	2	0	2
Αρμενία	4	1	3
Αυστραλία	262	127	156
Αυστρία	9	4	5
Βέλγιο	7	2	5
Βενεζουέλα	23	15	8
Βουλγαρία	69	42	57
Βραζιλία	1	0	1
Γαβία (Αιτωπία)	3	2	1
Γαλλία	4	2	2
Γερμανία	48	23	25
Γεωργία	48	32	16
Γουαταμάλα	24	12	12
Δανία	1	1	0
Δομηκανική Δημοκρ	0	0	0
Δομηκός	8	3	5
Ελβετία	6	4	2
Ηνωμένες Πολιτείες	301	144	157
Ηνωμένο Βασίλειο	12	2	10
Ιράν	2	1	1
Ιράν	4	3	1
Ιταλία	1	0	1
Ισραήλ	1	1	0
Ιαλία	9	2	7
Καζακστάν	8	3	5
Καναδάς	245	118	127
Κιργιστάν	1	1	0
Κίπρος	18	11	7
Λιβανός	1	0	1
Λιθουανία	2	1	1
Μαλι	1	0	1
Μάλτα	1	0	1
Μεξικό	1	1	0
Μολδαβία	37	20	17
Νορβηγία	1	1	0
Νότια Αφρική	13	7	8
Ολλανδία	4	1	3
Ουγγαρία	49	15	34
Ουζουμπιστάν	1	0	1
Πακιστάν	0	0	0
Παναμάς	15	6	9
Περιοχές μη ορισμένες	2	0	2
Πολωνία	17	5	12
Ρουμανία	42	25	17
Ρωσία (Ομοσπ)	35	16	19
Σαουδική Αραβία	1	1	0
Σλοβακία	2	1	1
Σλοβενία	3	1	2
Συρία	5	4	1

http://www.statistics.gr/grc/tables/S1100_SA?_T=upkoontes_pug.htm

12/16/2016

Τουρκία	7	5	2
Τσεχία	2	0	2
Φιλιππίνες	2	0	2
Φινλανδία	2	0	2
Φίτζι	1	0	1
Χιλή	1	0	1
Ξένη Υπηκοότητα	14.044	7.749	6.295
Αιγύπτος	29	27	2
Αιθιοπία	2	0	2
Αιτή	2	2	0
Αλβανία	6.856	4.294	2.562
Αλγερία	1	0	1
Αργεντινή	4	2	2
Αρμενία	102	54	48
Αυστραλία	352	176	176
Αυστρία	64	26	38
Βέλγιο	21	11	10
Βενεζουέλα	13	8	7
Βοσνία-Ερζεγοβίνη	3	1	2
Βουλγαρία	2.317	1.032	1.285
Βραζιλία	11	3	8
Γάζα (Λωκίδα)	2	1	1
Γαλλία	49	22	27
Γερμανία	504	233	271
Γεωργία	75	26	49
Γιουγκοσλαβία	63	20	43
Γκάνα	3	2	1
Δανία	9	4	5
Δομινικανική Δημοκρ.	8	3	5
Δομίνικος	14	0	14
Ελβετία	47	26	21
Ηνωμένες Πολιτείες	373	192	181
Ηνωμένο Βασίλειο	180	70	90
Ιαπωνία	1	0	1
Ινδία	16	15	1
Ινδονησία	17	17	0
Ιορδανία	1	1	0
Ιράκ	8	4	4
Ιράν	6	4	2
Ιρλανδία	4	0	4
Ισημερινός	1	0	1
Ισλανδία	1	0	1
Ισπανία	9	2	7
Ισραήλ	1	0	1
Ιταλία	116	51	65
Καζακιστάν	2	0	2
Καμερούν	4	3	1
Καναδάς	256	120	138
Κίνα	1	0	1
Κορέα	1	0	1
Κροατία	4	1	3
Κύπρος	103	37	66
Λάτβια	1	0	1
Λευκορωσία	3	0	3
Λίβανος	3	2	1
Λιθουανία	5	1	4
Μαλαισία	1	0	1
Μαρόκο	3	1	2
Μεξικό	2	0	2
Μολδαβία	137	46	91

http://www.statistics.gr/gr_tables/S1100_SAP_I_ipikootites_prg.htm

12/10/2005

Νέα Ζηλανδία	1	1	0
Νιγηρία	3	3	0
Νορβηγία	2	0	2
Νότιος Αφρική	19	6	13
Ολλανδία	70	36	34
Ουαλλίς & Φιουτουνα Νήσοι	1	1	0
Ουγγαρία	3	0	3
Ουζμπεκιστάν	1	0	1
Ουκρανία	178	36	142
Πακιστάν	3	3	0
Παναμάς	8	7	1
Περιοχές μη οριζόμενες	3	2	1
Πολωνία	232	95	137
Πορτογαλία	2	2	0
Ρουμανία	1 462	901	561
Ρωσική Ομοσπ	107	24	83
Σκόπια	11	8	5
Σλοβακία	14	4	10
Σλοβενία	3	1	2
Σουηδία	31	15	16
Σρι Λάνκα	1	1	0
Συρία	29	25	4
Ταϊλάνδη	4	1	3
Τζαμάικα	1	1	0
Τουρκία	16	11	5
Τσιχιά	5	3	2
Τυνησία	1	1	0
Φιλιππίνες	31	22	9
Φινλανδία	2	0	2
Χιλή	7	3	4

Παρατήρηση που θα μπορούσαμε να κάνουμε είναι ότι βλέπουμε ένα αυξημένο δυναμικό αλλοδαπών από τις γείτονες χώρες Αλβανία, Βουλγαρία και Ρουμανία.

Στη δεύτερη φάση θα προσπαθήσουμε να δούμε την απασχόληση των αλλοδαπών στο νομό Μεσσηνίας (ΠΙΝΑΚΑΣ 4.2) πιο γενικά αλλά και πιο ειδικά (ΠΙΝΑΚΑΣ 4.3)

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.2

Απασχολούμενοι αλλοδαποί κατά φύλο, ομάδες ατομικών επαγγελματιών και θέση στο επάγγελμα

Σύνολο Ελλάδας, Περιφέρειες και Νομοί

ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

Κωδικός αριθμός	Φύλο Ομάδες ατομικών επαγγελματιών	Θέση στο επάγγελμα				
		Σύνολο	Εργοδότες	Μενοι για δικό τους λογαριασμό	Μισθωτοί	Συμβοηθούντα και μη αμειβόμενα μέλη νοικοκυριού
		1	2	3	4	5
ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ		7.512	166	605	6.464	277
0/1	Μέλη των βουλευομένων σωμάτων, ανώτερα διοικητικά και διευθυντικά στελέχη του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα	62	45	2	15	0
0/2	Πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλμ	120	12	33	75	0
0/3	Τεχνολόγοι τεχνικοί βοηθοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	81	14	8	57	2
0/4	Υπάλληλοι γραφείου και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	54	4	3	43	4
0/5	Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές σε καταστήματα και υπαίθριες αγορές	423	9	11	391	12
0/6	Ειδικευμένοι γεωργοί, κτηνοτρόφοι, δασοκόμοι και αλιείς	1,526	17	281	984	244

1/7/8/9	Τεχνίτες, χειριστές μεταφορικών μέσων, ανειδίκευτοι εργάτες και μικροεπαγγελματίες	5,005	52	248	4,692	13
0/998	Δήλωσαν ανεπαρκώς ή ασαφώς το επάγγελμά τους	27	1	4	21	1
0/999	Δε δήλωσαν επάγγελμα	214	12	15	186	1
1/0	Άρρενες	5.103	92	444	4.557	13
1/1	Μέλη των βουλευομένων σωμάτων, ανώτερα διοικητικά και διευθυντικά στελέχη του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα	35	21	2	12	0
1/2	Πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλμ.	52	5	14	33	0
1/3	Τεχνολόγοι τεχνικοί βοηθοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	33	2	3	28	0
1/4	Υπάλληλοι γραφείου και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	18	3	0	15	0
1/5	Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές σε καταστήματα και υπαίθριες αγορές	131	3	5	122	1
1/7/8/9	Τεχνίτες, χειριστές μεταφορικών μέσων, ανειδίκευτοι εργάτες και μικροεπαγγελματίες	3.732	41	206	3.476	9
1/998	Δήλωσαν ανεπαρκώς ή ασαφώς το επάγγελμά τους	15	0	2	12	1
1/999	Δε δήλωσαν επάγγελμα	146	5	11	130	0
2/0	Θήλειες	2.409	74	164	1.907	264
2/1	Μέλη των βουλευομένων σωμάτων, ανώτερα διοικητικά και διευθυντικά στελέχη του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα	27	24	0	3	0
2/2	Πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή	68	7	19	42	0

	επαγγέλμ.					
2/3	Τεχνολόγοι τεχνικοί βοηθοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	48	12	5	29	2
2/4	Υπάλληλοι γραφείου και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	36	1	3	28	4
2/5	Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές σε καταστήματα και υπαίθριες αγορές	292	6	6	269	11
2/6	Ειδικευμένοι γεωργοί, κτηνοτρόφοι, δασοκόμοι και αλιείς	585	5	83	255	242
2/7/8/9	Τεχνίτες, χειριστές μεταφορικών μέσων, ανειδίκευτοι εργάτες και μικροεπαγγελματίες	1.273	11	42	1.216	4
2/9/9/8	Δήλωσαν ανεπαρκώς ή ασαφώς το επάγγελμά τους	12	1	2	9	0
2/999	Δε δήλωσαν επάγγελμα	68	7	4	56	1

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.2

Πίνακας 4. Απασχολούμενοι αλλοδαποί κατά υπηκοότητα, φύλο και ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας.

Σύνολο Ελλάδος, περιφέρεια και νομοί.

Φύλο	Υπηκοότητα	Σύνολο	Ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας									άλλη ασφαλώς ή δε δηλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας
			Γεωργία, κτηνο-τροφία, θήρα, δασοκομία, αλιεία	Ορυχεία, λατομεία	Μεταποιητικές βιομηχανίες	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, νερού	Κατασκευές	Εμπόριο, επισκευές, ξενοδοχεία, εστιατόρια	Μεταφορές, αποθήκευση, επικοινωνίες	Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	Λοιπές υπηρεσίες	
	ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	7.512	3.937	2	228	9	1.507	510	97	10	903	309
	Αιγύπτος	23	3	0	0	0	15	1	0	0	2	2
	Αιτή	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Αλβανία	3.893	2.152	2	97	5	1.017	185	17	2	283	133
	Αλγερία	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
	Αργεντινή	2	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0
	Αρμενία	41	1	0	5	1	13	6	0	0	11	4
	Αυστραλία	104	27	0	6	0	2	21	3	2	37	6
	Αυστρία	16	6	0	2	0	0	4	0	0	2	2
	Βέλγιο	4	1	0	0	0	0	1	0	0	2	0
	Βενεζουέλα	4	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	Βοσνία-Ερζεγοβίνη	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Βουλγαρία	1.481	972	0	19	0	138	83	7	0	217	45
	Βραζιλία	5	1	0	0	0	0	0	0	0	4	0
	Γάζα (Λωρίδα)	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Γαλλία	9	2	0	1	0	0	2	0	0	4	0
	Γερμανία	86	21	0	6	0	14	12	2	1	24	6
	Γεωργία	44	17	0	4	0	1	2	0	0	16	4
	Γουγκοσλαβία	36	12	0	2	2	4	10	0	0	4	2
	Γκάνα	3	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0
	Δανία	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
	Δομινικανική Δημοκρ.	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Δομηνικός	7	2	0	0	0	0	3	0	0	2	0
	Ελβετία	8	5	0	1	0	0	1	0	0	0	1
	Ηνωμένες Πολιτείες	70	18	0	5	0	4	14	5	0	19	5
	Ηνωμένο Βασίλειο	27	5	0	1	0	1	5	3	0	9	3
	Ινδία	15	3	0	0	0	0	0	4	0	0	8
	Ινδονησία	15	0	0	0	0	0	0	12	0	0	3
	Ιορδανία	2	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
	Ιράκ	4	1	0	0	0	0	0	0	0	3	0
	Ιράν	2	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0

Πίνακας 4. Απασχολούμενοι αλλοδαποί κατά υπηκοότητα, φύλο και ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας.

Σύνολο Ελλάδος, περιφέρεια και νομοί.												
Απογραφή πληθυσμού της 18ης Μαρτίου 2001												
Φύλο	Υπηκοότητα	Σύνολο	Ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας									Δηλώσαν οσαφώς ή δε δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας
			Γεωργία, κτηνο-τροφία, θήρα, δασοκομία, αλιεία	Ορυχεία, λατομεία	Μεταποιητικές βιομηχανίες	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, νερού	Κατασκευές	Εμπόριο, επισκευές ξενοδοχεία εστιατόρια	Μεταφορές, αποθήκευση, επικοινωνίες	Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	Λοιπές υπηρεσίες	
Ιρλανδία		1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Ισλανδία		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Ισπανία		2	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0
Ιταλία		50	2	0	1	0	1	4	18	2	10	12
Καζακστάν		1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Καμερούν		1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Καναδάς		53	12	0	0	0	2	18	1	1	15	4
Κίνα		1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Κύπρος		23	0	0	1	0	2	3	0	0	14	3
Λίβανος		2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Λιθουανία		1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Μαρόκο		1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Μεξικό		1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Μολδαβία		81	31	0	4	0	9	7	0	0	25	5
Νέα Ζηλανδία		1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Νιγηρία		1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Νορβηγία		1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Νότιος Αφρική		3	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0
Ολλανδία		9	3	0	0	0	1	2	1	0	1	1
Ουγγαρία		2	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Ουκρανία		96	14	0	7	0	4	15	1	0	50	5
Παναμάς		2	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Περιοχές μη οριζόμενες		2	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0
Πολωνία		126	20	0	7	0	44	21	2	0	25	7
Πορτογαλία		2	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
Ρουμανία		995	558	0	53	1	201	70	6	0	76	30
Ρωσική Ομοσπ.		53	17	0	1	0	4	8	0	0	22	1
Π.Γ.Δ.Μ.		8	1	0	0	0	2	1	1	0	3	0
Σλοβακία		9	5	0	0	0	1	1	0	0	2	0
Σουηδία		7	1	0	2	0	0	0	0	0	3	1
Σρι Λάνκα		1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Πίνακας 4. Απασχολούμενοι αλλοδαποί κατά υπηκοότητα, φύλο και ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας.

Σύνολο Ελλάδος, περιφέρεια και νομοί.												
Απογραφή πληθυσμού της 18ης Μαρτίου 2001												
Φύλο	Υπηκοότητα	Σύνολο	Ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας									
			Γεωργία, κτηνο-τροφία, θήρα, δασοκομία, αλιεία	Ορυχεία, λατομεία	Μεταποιητικές βιομηχανίες	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, νερού	Κατασκευές	Εμπόριο, επισκευές, ξενοδοχεία, εστιατόρια	Μεταφορές, αποθήκευση, επικοινωνίες	Ενδύμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	Λοιπές υπηρεσίες	ασφαώς ή δε δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας
Συρία		23	1	0	1	0	14	1	1	0	1	4
Τζαμάικα		1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Τουρκία		9	5	0	0	0	0	2	1	0	1	0
Τσεχία		3	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Τυνησία		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Φιλιππίνες		24	1	0	0	0	0	2	11	0	2	8
Φινλανδία		1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Χιλή		2	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
Χωρίς Υπηκοότητα		2	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Αρρενες		5.103	2.785	2	189	9	1.469	244	74	3	117	211
Αιγύπτος		23	3	0	0	0	15	1	0	0	2	2
Αιτή		1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Αλβανία		3.053	1.713	2	84	5	1.001	106	16	1	25	100
Αργεντινή		2	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0
Αρμενία		29	0	0	5	1	12	5	0	0	3	3
Αυστραλία		56	17	0	6	0	2	10	3	1	13	4
Αυστρία		5	2	0	1	0	0	1	0	0	1	0
Βενεζουέλα		3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Βουλγαρία		787	557	0	17	0	128	31	6	0	8	20
Βραζιλία		2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
Γάζα (Λωρίδα)		1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Γαλλία		2	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
Γερμανία		39	6	0	2	0	13	4	1	0	7	6
Γεωργία		15	8	0	2	0	1	1	0	0	0	3
Γιουγκοσλαβία		15	6	0	0	2	4	3	0	0	0	0
Γκάνα		2	0	0	3	0	0	0	0	0	2	0
Δανία		1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Δομινικανική Δημοκρ		1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ελβετία		5	2	0	1	0	0	1	0	0	0	1
Ηνωμένες Πολιτείες		39	8	0	5	0	4	10	3	0	8	1
Ηνωμένο Βασίλειο		13	1	0	0	0	1	3	1	0	4	3

Πίνακας 4. Απασχολούμενοι αλλοδαποί κατά υπηκοότητα, φύλο και ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας

Σύνολο Ελλάδος, περιφέρεια και ναυαί.												
Απογραφή πληθυσμού της 18ης Μαρτίου 2001												
Φύλο	Υπηκοότητα	Σύνολο	Ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας								αοσφός ή σε βήλων κλάδο οικονομ- κής δραστηρ.	
			Γεωργία, κτηνο-τροφία, θήρα, θασσοκομία, αλιεία	Ορυχεία, ασμακία	Μεταποιη- πές βιομηχανίες	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, νερού	Κατα- σκευές	Εμπόριο, επισκευές ξυνοδοχεία ενοικώματα	Μετα- φορές, αποθή- κευση, επικοινωνίες	Ενδιάμεσα χρηματο- πιστωτικοί οργανισμοί		Λοιπές υπηρεσίες
Ινδία		14	2	0	0	0	0	0	4	0	0	0
Ινδονησία		15	0	0	0	0	0	0	12	0	0	3
Ιορδανία		2	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
Ιράκ		4	1	0	0	0	0	0	0	0	3	0
Ιράν		1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Ισπανία		2	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0
Ιταλία		18	1	0	1	0	1	2	4	0	3	6
Καμερούν		1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Καναδάς		24	4	0	0	0	2	9	1	0	6	2
Κύπρος		16	0	0	0	0	2	3	0	0	9	2
Λίβανος		2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Μαρόκο		1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Μολδαβία		34	15	0	3	0	9	2	0	0	0	5
Νέα Ζηλανδία		1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Νιγηρία		1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Νότιος Αφρική		2	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
Ολλανδία		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Ουκρανία		19	5	0	6	0	3	3	1	0	0	1
Παναμάς		2	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Περσικές μη οριζόμενες		2	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0
Πολωνία		77	10	0	5	0	44	7	2	0	4	5
Πορτογαλία		2	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
Ρουμανία		708	402	0	47	1	194	35	6	0	4	19
Ρωσική Ομοσπ.		15	8	0	1	0	4	1	0	0	1	0
Π.Γ.Δ.Μ.		5	0	0	0	0	2	0	1	0	2	0
Σλοβακία		3	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Σουηδία		3	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1
Σρι Λάνκα		1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Συρία		21	0	0	1	0	14	0	1	0	1	4
Τζαμάικα		1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Τουρκία		6	4	0	0	0	0	1	1	0	0	0

Πίνακας 4. Απασχολούμενοι αλλοδαποί κατά υπηκοότητα, φύλο και ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας.

Σύνολο Ελλάδας, περιφέρεια και νομοί.

Απογραφή πληθυσμού της 18ης Μαρτίου 2001

Φύλο	Υπηκοότητα	Σύνολο	Ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας											
			Γεωργία, κτηνο-τροφία, θήρα, δασοκομία, αλιεία	Ορυχεία, λατομεία	Μεταποιητικές βιομηχανίες	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, νερού	Κατασκευές	Εμπόριο, επισκευές, ξενοδοχεία, καφετόρια	Μεταφορές, αποθήκευση, επικοινωνίες	Ενδιαμεσολογητικοί οργανισμοί	Λοιπές υπηρεσίες	ασαφώς ή μη δηλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας		
	Τσεχία	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	Τυνησία	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	Φιλιππίνες	20	1	0	0	0	0	0	1	11	0	0	0	7
	Χιλή	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
	Χωρίς Υπηκοότητα	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
	Θήλειες	2.409	1.152	0	39	0	38	266	23	7	786	98		
	Αλβανία	840	439	0	13	0	16	79	1	1	258	33		
	Αλγερία	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0		
	Αρμενία	12	1	0	0	0	1	1	0	0	8	1		
	Αυστραλία	48	10	0	0	0	0	11	0	1	24	2		
	Αυστρία	11	4	0	1	0	0	3	0	0	1	2		
	Βέλγιο	4	1	0	0	0	0	1	0	0	2	0		
	Βενεζουέλα	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
	Βοσνία-Ερζεγοβίνη	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
	Βουλγαρία	714	415	0	2	0	10	52	1	0	209	25		
	Βραζιλία	3	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0		
	Γάζα (Λωρίδα)	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
	Γαλλία	7	2	0	1	0	0	1	0	0	3	0		
	Γερμανία	47	15	0	4	0	1	8	1	1	17	0		
	Γεωργία	29	9	0	2	0	0	1	0	0	18	1		
	Γιουγκοσλαβία	21	6	0	2	0	0	7	0	0	4	2		
	Γκάνα	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0		
	Δομηνικανική Δημοκρ	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
	Δομηνικός	7	2	0	0	0	0	3	0	0	2	0		
	Ελβετία	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
	Ηνωμένες Πολιτείες	31	10	0	0	0	0	4	2	0	11	4		
	Ηνωμένο Βασίλειο	14	4	0	1	0	0	2	2	0	5	0		
	Ινδία	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
	Ιράν	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
	Ιρλανδία	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0		
	Ισπανία	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0		

Πίνακας 4. Απασχολούμενοι αλλοδαποί κατά υπηκοότητα, φύλο και ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας.

Σύνολο Ελλάδος, περιφέρεια και νομοί.

Απογραφή πληθυσμού της 18ης Μαρτίου 2001

Φύλο	Υπηκοότητα	Σύνολο	Ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας									ασφαώς ή δε δηλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας	
			Γεωργία, κτηνο-τροφία, θήρα, δασοκομία, αλιεία	Ορυχεία-λατομεία	Μεταποιητικές βιομηχανίες	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, νερού	Κατασκευές	Εμπόριο, επαγγελματίες, ξενοδοχεία, εστιατόρια	Μεταφορές, αποθήκευση, επικοινωνίες	Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	Λοιπές υπηρεσίες		
	Ιταλία	32	1	0	0	0	0	0	2	14	2	7	0
	Καζακστάν	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
	Καναδάς	29	8	0	0	0	0	0	9	0	1	9	2
	Κίνα	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
	Κύπρος	7	0	0	1	0	0	0	0	0	0	5	1
	Λιθουανία	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
	Μεξικό	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Μολδαβία	47	16	0	1	0	0	0	5	0	0	25	0
	Νορβηγία	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Νότιος Αφρική	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
	Ολλανδία	8	3	0	0	0	0	1	2	1	0	1	0
	Ουγγαρία	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
	Ουκρανία	77	9	0	1	0	0	1	12	0	0	50	4
	Πολωνία	49	10	0	2	0	0	0	14	0	0	21	2
	Ρουμανία	287	156	0	6	0	0	7	35	0	0	72	11
	Ρωσική Ομοσπ.	38	9	0	0	0	0	0	7	0	0	21	1
	Π.Γ.Δ.Μ.	3	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
	Σλοβακία	6	3	0	0	0	0	0	1	0	0	2	0
	Σουηδία	4	1	0	2	0	0	0	0	0	0	1	0
	Συρία	2	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
	Τουρκία	3	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
	Τσεχία	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Φιλιππίνες	4	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	1
	Φινλανδία	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
	Χιλή	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
	Χωρίς Υπηκοότητα	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

4.4 Αίτια ένταξης των αλλοδαπών στο Μεσσηνιακό τόπο.

4.4.1 Αίτια που σχετίζονται με τους ίδιους.

Οι αλλοδαποί που βρίσκονται στο νομό Μεσσηνίας προέρχονται από χώρες κυρίως της νοτιανατολικής Ευρώπης, της Ασίας και της Αφρικής. Τα αίτια τα οποία ωθούν ως προς τη μετανάστευση ποικίλουν ανάλογα με την περίπτωση. Αυτά μπορεί να είναι κοινωνικά-πολιτισμικά, οικονομικά, πολιτικά καθώς και δημογραφικά. Αναλυτικότερα:

α) Κοινωνικά και πολιτισμικά.

Μια σειρά από δυσμενείς συνθήκες στις λιγότερο αναπτυγμένες χώρες όπως, τα ισχύοντα χαμηλά ημερομίσθια, προσδοκία για κοινωνική άνοδο των οικογενειών και των ίδιων των ατόμων συντελούν στη μετανάστευση προς τις περισσότερο αναπτυγμένες χώρες έτσι ώστε επιστρέφοντας να βελτιώσουν την μελλοντική τους κατάσταση. Τέλος η δημιουργία καταναλωτικών επιθυμιών που δεν μπορούν να ικανοποιηθούν στη χώρα τους, ωθούν στο φαινόμενο της μετανάστευσης.

β) Οικονομικά αίτια.

Η ανεργία, οι χαμηλοί ρυθμοί ανάπτυξης, η φτώχεια, η πείνα, οι φυσικές καταστροφές, η αθλιότητα, οι κακουχίες, η παθολογική αστικοποίηση, το χαμηλό εισόδημα κ.α είναι βασικές αιτίες μετανάστευσης από τις υποανάπτυκτες χώρες. Αν και σε πολλές χώρες, ιδιαίτερα της Ασίας, τα τελευταία χρόνια σημειώνεται μεγάλη οικονομική ανάπτυξη και βελτιώνεται το βιοτικό επίπεδο των κατοίκων, οι διαφορές εισοδήματος ανάμεσα στις χώρες προέλευσης και υποδοχής μεταναστών είναι μεγάλες και τα μικρά εισοδήματα δεν είναι δυνατόν να ικανοποιήσουν τις αυξανόμενες προσδοκίες. Ρόλο επίσης προς τη μετανάστευση έπαιξαν επίσης η ενθάρρυνση των κυβερνήσεων χωρών προέλευσης.

γ) Πολιτικά αίτια.

Οι ανώμαλες πολιτικές καταστάσεις, οι πολεμικές συρράξεις, τα δικτατορικά καθεστώτα, οι εσωτερικές συγκρούσεις, η δημιουργία νέων κρατών οδήγησαν ένα μέρος του πληθυσμού των χωρών αυτών στη λύση της μετανάστευσης.

δ) Δημογραφικά αίτια

Η δημογραφική εξέλιξη περιοχών του τρίτου κόσμου δεν έχει καμία σχέση με την κοινωνικοοικονομική τους ανάπτυξη ακόμη κι όταν αυτή γίνεται με ταχύ ρυθμό. Η μείωση της θνησιμότητας ιδιαίτερα της βρεφικής σε συνδυασμό με την υψηλή γονιμότητα καταλήγει σε αύξηση του πληθυσμού κυρίως των νέων.

4.4.2 Αίτια που σχετίζονται με τον τόπο μετανάστευσης.

Τα προτερήματα που προσφέρει ο τόπος προορισμού του μετανάστη παίζει σημαντικό ρόλο στην επιλογή του για εγκατάσταση. Συγκεκριμένα ο Μεσσηνιακός τόπος έχει τα εξής να προσφέρει στον αλλοδαπό, τον μετανάστη.

Η μορφολογία του Ν. Μεσσηνίας το οποίο συνδυάζει βουνό και θάλασσα, αποτελούμενο από αγροτικές περιοχές που προσφέρουν εργασία στο μετανάστη καθώς και προσφορά εργασίας στον τουριστικό τομέα, στην αλιεία ή το λιμάνι.

Ο Ν. Μεσσηνίας όπως προαναφέραμε, αποτελείται από 270 αγροτικές περιοχές στις οποίες καλλιεργούνται επί το πλείστον ελιές αμπέλια, καθώς και διάφορα κηπευτικά προϊόντα στα οποία μεγάλος αριθμός εργατών αλλοδαπών απασχολούνται.

Επίσης ο Ν. Μεσσηνίας με πρωτεύουσα την Καλαμάτα, γίνεται πόλος έλξης των αλλοδαπών, αφού βρίσκουν πιο εύκολα εργασία είτε στον αγροτικό τομέα, είτε στον τουριστικό, σε εστιατόρια, μπαρ, ξενοδοχεία κ.τ.λ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΕΡΕΥΝΑ - ΓΕΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ.

5.1 Εισαγωγή

Μέσα από το Κεφάλαιο 5 γίνεται μία προσπάθεια έτσι ώστε να γίνει όσο δυνατόν κατανοητό:

- Η αξιολόγηση των συνθηκών εύρεσης εργασίας στο Ν. Μεσσηνίας.
- Η αντιμετώπιση των αλλοδαπών από τον ντόπιο πληθυσμό, καθώς και της εικόνας των σχέσεών τους με το μεσσηνιακό λαό.
- Αναφορά στο ποιοι μετανάστες προτιμούν το νομό Μεσσηνίας και γιατί.

Η έρευνα για την κάλυψη των παραπάνω ερωτημάτων έγινε ύστερα από προσωπική επαφή με μετανάστες που κατοικούν στο νομό, καθώς και από την συμπλήρωση ανάλογων ερωτηματολογίων που συμπληρώθηκαν βάση δικών τους απαντήσεων.

5.2 Μέθοδος και υλικό.

Ο πληθυσμός της έρευνας ήταν μετανάστες από διάφορες χώρες της υφηλίου. Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου έγινε ,όπως προαναφέρθηκε, ύστερα από προσωπική επαφή (βλέπε πίνακα 5λα),κατά την διάρκεια της κατάθεσης των απαραίτητων εγγράφων στη Νομαρχία Μεσσηνίας που γινόταν από αυτούς για την νομιμοποίηση τους, σύμφωνα με το Ν2910/2001.

Για την καλύτερη αποτελεσματικότητα της έρευνας συμπληρώθηκαν ερωτηματολόγια με τη μέθοδο της απλής, τυχαίας δειγματοληψίας τα οποία απαντήθηκαν από 45 γυναίκες και από 55 άνδρες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.2.α

Χώρα προέλευσης	Άνδρας	Γυναίκα	Αριθμός
Αίγυπτος	2	2	4
Αλβανία	29	4	33
Βουλγαρία	2	11	13
Ουκρανία	1	9	10
Πακιστάν	7	1	8
Πολωνία	2	6	8
Ρουμανία	3	10	13
Συρία	9	2	11
Σύνολο:	55	45	100

Πίνακας 5.2.α:Αριθμός ερωτηθέντων για τη συμπλήρωση ερωτήσεων του ερωτηματολογίου

Πηγή: Ιδία έρευνα.

5.3 Ποιοι μετανάστες προτιμούν τον νομό Μεσσηνίας.

5.3.1 Δημογραφικά στοιχεία

Στην ερώτηση σχετικά με την ηλικία των μεταναστών δόθηκαν οι εξής απαντήσεις:

Πίνακας 5.3.1.α

Ηλικία	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο Ερωτηθέντων	Ποσοστό
< 20	2	2	4	4%
21-30	31	13	44	44%
31-40	15	7	22	22%
41-50	5	2	7	7%
51-60	2	1	3	3%
>60	0	0	0	0%
Σύνολο:	55	45	100	100%

Πηγή: Ιδία έρευνα

Από τον πίνακα 5.3.1.α διαπιστώνουμε τα εξής:

- Το 4% είναι ηλικίας κάτω των είκοσι ετών.
- Το 44% είναι μεταξύ εικοσιένα και τριάντα ετών.
- Το 22% είναι μεταξύ τριάντα ένα και σαράντα ετών.
- Το 7% είναι μεταξύ σαράντα ένα και πενήντα.
- Το 3% είναι μεταξύ πενήντα ένα και εξήντα ετών.

Οικογενειακή κατάσταση.

Στην ερώτηση σχετικά με την οικογενειακή κατάσταση των μεταναστών δόθηκαν οι εξής απαντήσεις:

Πίνακας 5.3.1.β

Οικογενειακή κατάσταση	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο ερωτηθέντων	Ποσοστό
Ανύπαντρος/η	33	27	60	60%
Παντρεμένος/η	22	13	35	35%
Διαζευγμένος/η	0	5	5	5%
Σύνολο:	55	45	100	100%

Πηγή: Ιδία

έρευνα

Στο σχετικό ερώτημα το μεγαλύτερο ποσοστό, το 60% είναι ανύπαντρος/η, το 35% είναι παντρεμένο/η, ενώ μόλις το 5% είναι διαζευγμένο/η.

5.3.2 Επίπεδο εκπαίδευσης

Στην ερώτηση σχετικά με το επίπεδο εκπαίδευσης δόθηκαν οι εξής απαντήσεις:

Πίνακας 5.3.2.α

Επίπεδο εκπαίδευσης	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο ερωτηθέντων	Ποσοστό
Δημοτικό	18	13	31	31%
Γυμνάσιο	27	23	50	50%
Λύκειο	9	7	16	16%
Ανώτερη/Ανώτατη εκπαίδευση	1	2	3	3%
Σύνολο:	55	45	100	100%

Πηγή: Ιδία έρευνα

Στη σχετική ερώτηση δόθηκαν οι εξής απαντήσεις:

- Το 31% έχει εκπαίδευση δημοτικού
- Το 50% έχει εκπαίδευση γυμνασίου

- Το 16% έχει εκπαίδευση λυκείου
- Ενώ το 3% έχει ανώτερη – ανώτατη εκπαίδευση

Συμμετοχή σε σεμινάρια

Πίνακας 5.3.2.β

Σεμινάρια	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο ερωτηθέντων	Ποσοστό
ΝΑΙ	1	1	2	2%
ΌΧΙ	54	44	98	98%
Σύνολο:	55	45	100	10%

Πηγή: Ιδία έρευνα

Το 98% δηλώνει άγνοια για τα σεμινάρια, ενώ μόλις το 2% έχει συμμετάσχει σε σεμινάρια.

Εργασιακή εμπειρία

Πίνακας 5.3.2.γ

Εργασιακή εμπειρία	Άνδρες	Γυναίκες	Αριθμός ερωτηθέντων
0 - 5 χρόνια	20	26	46%
6 - 10 χρόνια	28	15	43%
10 - 15 χρόνια	7	4	11%
Σύνολο:	55	45	100%

Πηγή: Ιδία έρευνα

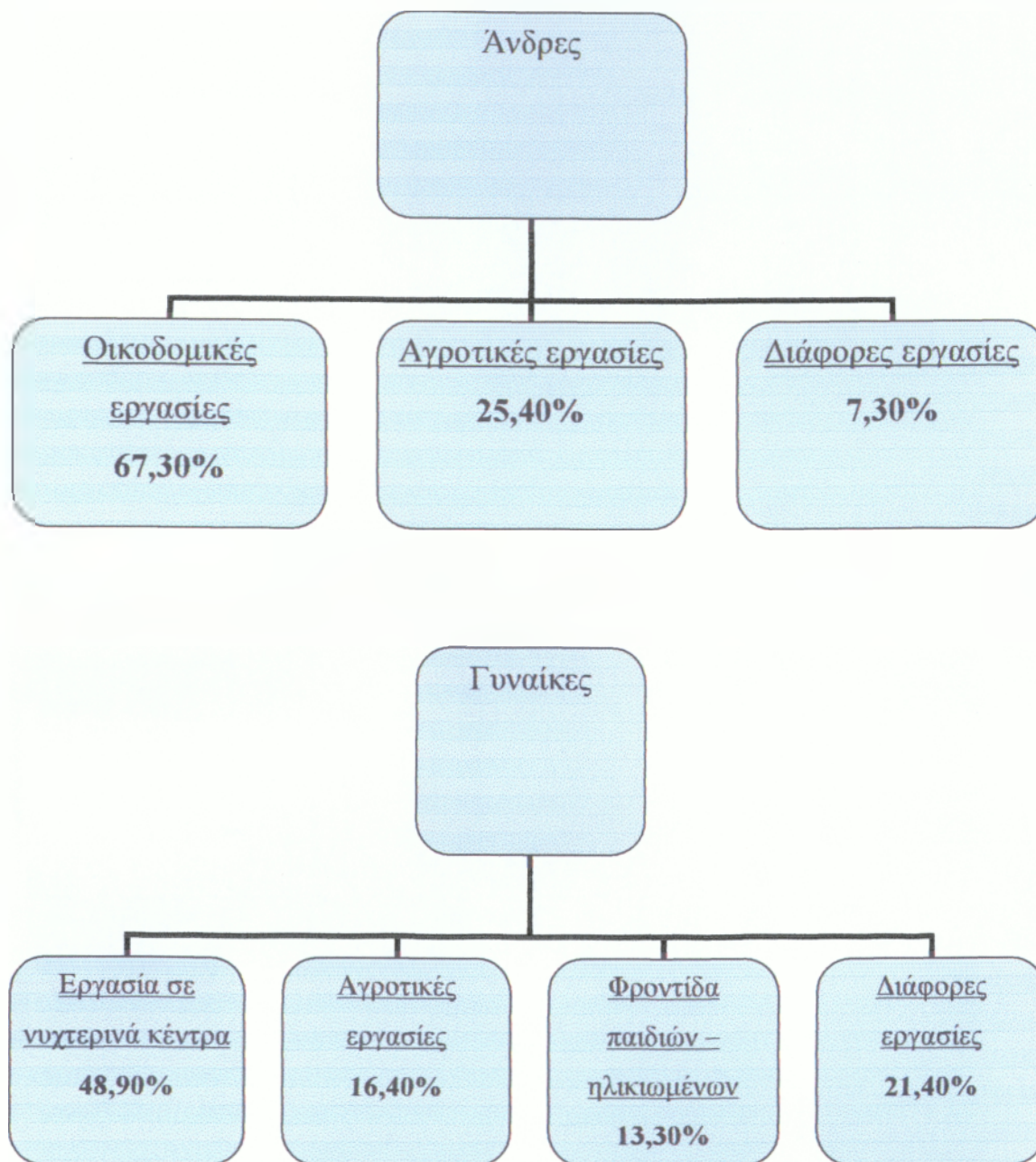
Από τον πίνακα 5.3.2.γ διαπιστώνουμε τα εξής:

- Το 46% έχει εργασιακή εμπειρία από 0 – 5 χρόνια
- Το 43% έχει εργασιακή εμπειρία από 6 – 10 χρόνια
- Και το 11% έχει εργασιακή εμπειρία από 11 – 15 χρόνια

5.3.3 Οικονομική κατάσταση

Στη σχετική ερώτηση που αφορά στο είδος των εργασιών στις οποίες έχουν απασχοληθεί στο παρελθόν, παρατηρείται η εξής τάση:

Πίνακας 5.3.3.α

Λόγος αλλαγής εργασίας

Στη σχετική ερώτηση για αλλαγή εργασίας, δόθηκαν οι εξής απαντήσεις:

Πίνακας 5.3.3.β

	Αντρες	Γυναίκες	Σύνολο ερωτηθέντων	Ποσοστό
Με απέλυσαν	12	13	25	25%
Έληξε η σύμβαση	2	3	5	5%
Έκλεισε η επιχείρηση	4	8	12	12%
Παραιτήθηκα	31	17	48	48%
Άλλο	6	4	10	10%
Σύνολο:	55	45	100	100%

Πηγή: Ιδία έρευνα

Από τον πίνακα 5.3.3.β προκύπτουν τα εξής:

- Το 25% απολύθηκε
- Το 5% έληξε η σύμβαση
- Το 12%, έκλεισε η επιχείρηση
- Το 48% παραιτήθηκε από την εργασία του
- Ενώ το 10% σταμάτησε για άλλους λόγους.

Δραστηριότητες στον ελεύθερο χρόνο – χόμπι

Κυριότερες δραστηριότητες των ανδρών είναι:

- Το ποδόσφαιρο
- Παρακολούθηση τηλεόρασης

Κυριότερες δραστηριότητες των γυναικών είναι:

- Παρακολούθηση τηλεόρασης
- Ταξίδια

Οικογενειακό εισόδημα

Πίνακας 5.3.3.δ

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο ερωτηθέντων	Ποσοστό
2000€ - 6000€	42	34	76	76%
6000€ - 10000€	7	3	10	10%
Δεν απάντησε	6	8	14	14%
Σύνολο:	55		100	100%

Πηγή: Ιδία έρευνα

Από τον πίνακα 5.3.3.δ παρατηρούμε ότι:

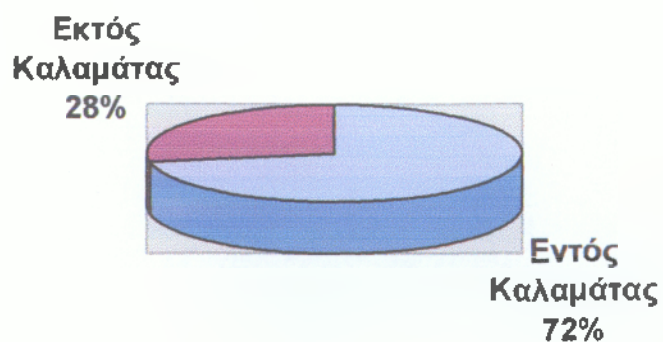
- Το 76% έχει εισόδημα μεταξύ 2000€ και 6000€
- Το 10% έχει εισόδημα μεταξύ 6000€ και 10000€
- Ενώ το 14% δεν απάντησε θεωρώντας την ερώτηση, προσωπική.

Κατοικία

Στην ερώτηση σχετικά με τον τόπο κατοικίας καταλήξαμε στα εξής συμπεράσματα:

Πίνακας 5.3.3.ε

Τόπος κατοικίας

Πηγή: Ιδία έρευνα

5.4 Σχέσεις των αλλοδαπών και του ντόπιου πληθυσμού

5.4.1 Σχέσεις με υπόλοιπους κατοίκους περιοχής

Στη ερώτηση σχετικά με τις σχέσεις των αλλοδαπών με τους υπόλοιπους κατοίκους δόθηκαν οι εξής απαντήσεις:

Πίνακας 5.4.1

Είδος σχέσεων	Αντρες	Γυναίκες	Σύνολο ερωτηθέντων	Ποσοστό
Αρκετά καλές	17	14	31	31%
Καλές	35	30	65	65%
Όχι ιδιαίτερα καλές	3	1	4	4%
Κακές	0	0	0	0%
Σύνολο:	55	45	100	100%

Πηγή: Ίδια έρευνα

Από τον πίνακα 5.4.1 α προκύπτει ότι:

- Το 31% έχει αρκετά καλές σχέσεις.
- Το 65% έχει καλές σχέσεις.
- Μόλις το 4% έχει όχι ιδιαίτερα καλές σχέσεις.
- Ενώ προξενεί εντύπωση ότι κανένας, από τους ερωτηθέντες δεν έχει κακές σχέσεις με τον ντόπιο πληθυσμό.

5.4.2 Ενδιαφέρον σχετικά με το τι συμβαίνει στη περιοχή.

Πίνακας 5.4.2

Ενδιαφέρον	Αντρες	Γυναίκες	Σύνολο ερωτηθέντων	Ποσοστό
ΝΑΙ	47	31	78	78%
ΌΧΙ	8	14	22	22%
Σύνολο:	55	45	100	100%

Πηγή: Ίδια έρευνα

Από τον πίνακα 5.4.2 προκύπτει ότι:

- Το 78% ενδιαφέρεται για το τι συμβαίνει στη περιοχή
- Ενώ το 22% είναι αδιάφορο

5.4.3 Πώς σκέφτονται την συμβολή τους στην τοπική κοινωνία, έπειτα από την ένταξη τους σε αυτήν.

Στην ερώτηση «Πιστεύετε ότι η τοπική κοινωνία θα ωφεληθεί από την ένταξη σας στην παραγωγική δραστηριότητα;», δόθηκαν οι εξής απαντήσεις:

Πίνακας 5.4.3

Γνώμη	Άντρες	Γυναίκες	Σύνολο ερωτηθέντων	Ποσοστό
ΝΑΙ	51	43	94	94%
ΌΧΙ	0	0	0	0%
ΔΕΝ ΞΕΡΩ	4	2	6	6%
Σύνολο:	55	45	100	100%

Πηγή: Ιδία έρευνα

Με βάση τον πίνακα 5.4.3 προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα:

- Το 94% πιστεύει πως συμβάλει στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας
- Το 6% δεν γνωρίζει - δεν θέλει να εκφέρει κάποια γνώμη
- Ενώ κανείς δεν απάντησε πως δεν ωφελείται η τοπική κοινωνία από την ένταξη τους στην παραγωγική δραστηριότητα.

5.4.4 Ευκολία αρχικής εγκατάστασης

Στην ερώτηση για το πόσο εύκολη ήταν η αρχική τους εγκατάσταση, λάβαμε τις εξής απαντήσεις:

Πίνακας 5.4.4

Ευκολία αρχικής Εγκατάστασης	Άνδρες	Γυναίκες	Αριθμός ερωτηθέντων	Ποσοστό
Εύκολη	24	34	58	58%
Δύσκολη	31	11	42	42%
Σύνολο	55	45	100	100%

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Από τον πίνακα 5.4.4 προκύπτει ότι το 58% είχε εύκολη εγκατάσταση γεγονός που οφείλεται σε ευκαιρίες απασχόλησης που υπάρχουν στην Μεσσηνία και την ύπαρξη συγγενι-

κών προσώπων που υπάρχουν ήδη. Ενώ το 42% είχε αρκετές δυσκολίες κατά την εγκατάσταση του.

5.4.5 Ευκολία πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας

Στην σχετική ερώτηση, δόθηκαν οι εξής απαντήσεις:

Πίνακας 5.4.5

Πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας	Αντρες	Γυναίκες	Αριθμός ερωτηθέντων	Ποσοστό
ΝΑΙ	27	34	61	61%
ΌΧΙ	28	11	39	39%
Σύνολο:	55	45	100	100%

Πηγή: Ιδία έρευνα

Από τον παραπάνω πίνακα 5.4.5 προκύπτει ότι το 61% των αλλοδαπών παρουσιάζει εύκολη πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας, ενώ το 39% δεν έχει εύκολη πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας.

5.5 Προβλήματα μεταναστών.

Έπειτα από την εμπειριστατωμένη και σφαιρική μελέτη βιβλίων και συγγραμμάτων, που αναφέρονται στους μετανάστες και στα προβλήματά τους, αλλά και λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα που εξήχθησαν από την αξιολόγηση των ερωτηματολογίων, καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι τα κυριότερα προβλήματα των μεταναστών είναι:

- Ανεργία
- Οικονομικές δυσκολίες
- Γλώσσα(αδυναμία εκμάθησης ελληνικής γλώσσας)

5.6 Συμπεράσματα έρευνας

→ Οι περισσότεροι μετανάστες προέρχονται από Αλβανία, Ρουμανία και Βουλγαρία.

→ Το επίπεδο εκπαίδευσής τους είναι αρκετά χαμηλό, καθώς το μεγαλύτερο ποσοστό είναι τελειόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, αλλά και πρωτοβάθμιας.

→ Άγνοια για την έννοια των σεμιναρίων

- Το μεγαλύτερο ποσοστό ασχολείται με βαριές εργασίες – χαμηλού κύρους και με μειωμένη ζήτηση από τους ντόπιους (οικοδομικές – αγροτικές).
- Πολλές παραιτούνται από την εργασία τους
- Έχουν περιορισμένο ελεύθερο χρόνο
- Έχουν χαμηλές ετήσιες αποδοχές με αποτέλεσμα το χαμηλό τους βιοτικό τους επίπεδο και τις δύσκολες συνθήκες διαβίωσης.
- Εναρμονισμένες σχέσεις μεταξύ των μεταναστών και των ντόπιων.
- Ενδιαφέρον για τις εξελίξεις που λαμβάνουν χώρα στην περιοχή τους.
- Επικρατεί η πεποίθηση, στους κόλπους των μεταναστών, ότι συμβάλουν στην ανάπτυξη της παραγωγικής δραστηριότητας της τοπικής κοινωνίας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από όλα τα παραπάνω κεφάλαια καθώς και ύστερα από την μεγάλη έρευνα για την κάλυψη του παρόντος θέματος, μπορούμε ίσως να δώσουμε κάποιες ενδεικτικές λύσεις και απόψεις καθώς να βγάλουμε και κάποια συμπεράσματα για την καλύτερη πολιτική διαχείριση όσο και διευθέτηση του προβλήματος της μετανάστευσης, καθώς και των διαφόρων προβλημάτων που διαρρέουν από αυτή.

Βέβαια το πρόβλημα της μετανάστευσης αποτελεί μείζον πρόβλημα για την Ελληνική κοινωνία και είναι παρά πολύ δύσκολο να διευθετηθεί. Μπορεί όμως, με την υλοποίηση κάποιων προτάσεων να αμβλυνθεί. Αρχικά πρέπει να συμπεράνουμε ότι:

- Η Ελλάδα υπήρξε χώρα με μεγάλη μεταναστευτική παράδοση. Ωστόσο, σε όλη τη διάρκεια του 20^{ου} αιώνα υπήρξε χώρα αποστολής μεταναστών και μόλις κατά την τελευταία τριανταετία έχει καταστεί και χώρα υποδοχής μεταναστών τόσο από ευρωπαϊκές χώρες, όσο και από χώρες του τρίτου κόσμου, οι οποίοι στην πλειοψηφία τους είναι παράνομοι μετανάστες.
- Τα αίτια πηγάζουν γενικότερα από τις διεθνές συγκυρίες, εθνικές συγκυρίες και από τις συγκυρίες της χώρας αποστολής μεταναστών. Ειδικότερα, η συνθήκη Schengen , ο υπερπληθυσμός - η φτώχεια - η ανεργία του τρίτου κόσμου, η γεωγραφική θέση, η υπογεννητικότητα στην Ελλάδα, η αδυναμία κάλυψης των αναγκών των εργασιών χαμηλής ζήτησης από γηγενή πληθυσμό.
- Η έννοια «μετανάστης» συγχέεται με την έννοια «οικονομικός μετανάστης» λόγω της οικονομικής φύσης κυρίως αιτίας που οδηγεί στην μετανάστευση.
- Η συνθήκη Schengen αποτέλεσε τον σταθμό για τους όρους κυκλοφορίας των αλλοδαπών αφού οριοθέτησε την ελεύθερη κυκλοφορία όσων μετέχουν στην συνθήκη αλλά και την κυκλοφορία των άλλων εκτός ορίων όταν πληρούν προϋποθέσεις.
- Οι νομοθεσίες πριν το 1997 ήταν σε αυστηρά πλαίσια ως προς την είσοδο. Όμως με τα χρόνια ο αριθμός της μεταναστευτικής ροής αυξήθηκε και η ανάγκη για αλλαγή πολιτικής ήταν διάχυτη.
- Ο νόμος 2910/2001 αποτελεί μια προσπάθεια για την ρύθμιση εισόδου και παραμονής μεταναστών αλλά και για την κτήση της ελληνικής ιθαγένειας. Ασχολείται και με τους ήδη εγκαταστημένους μετανάστες που δεν έχουν νομιμοποιηθεί αλλά και για τους μελλοντικούς μετανάστες.

- Η ελληνική μεταναστευτική πολιτική ως τώρα αποδείχτηκε γραφειοκρατική με αποτέλεσμα να δυσκολεύει τις διαδικασίες αυτές νομιμοποιήθηκαν αρκετοί.
- Η κοινωνική ανομοιογένεια επηρεάζεται από ότι: ο συνολικός αριθμός του πληθυσμού αυξάνεται σε αντίθεση με τον γηγενή πληθυσμό που μειώνεται. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα το μεγάλο αριθμό των μεταναστών ο οποίος είναι σε παραγωγική ηλικία αλλά και με προοπτικές αναπαραγωγής. Επιπλέον η ανομοιογένεια αυτή αποτελεί μια κοινωνική μεταβολή που επιφέρει χωρικές διαφοροποιήσεις. Αυτό φαίνεται από κοινωνικό διαχωρισμό στον ελλαδικό χώρο που παίρνει διάφορες μορφές.
- Οι θετικές οικονομικές συνέπειες είναι η αύξηση της παραγωγής, μείωση του κόστους, βελτίωση μακροοικονομικών μεγεθών της οικονομίας.
- Η αρνητική οικονομική συνέπεια είναι η παρασικονομία.
- Η ανεργία είναι ένα σοβαρό πρόβλημα που μαστιίζει την ελληνική κοινωνία. Άλλοι πιστεύουν ότι λόγω της φτηνής εργασίας που προσφέρουν οι μετανάστες, το γηγενή εργατικό δυναμικό αντικαθίστανται από μετανάστες, άλλοι υποστηρίζουν ότι οι μετανάστες καλύπτουν τις θέσεις που δεν έχουν ζήτηση.
- Οι συνθήκες ζωής και εργασίας των μεταναστών είναι άθλιες. Οι μετανάστες έχουν πρόβλημα ως προς το πώς θα βρουν σπίτι με καλές συνθήκες ζωής, έχουν οικονομικά προβλήματα και επίσης επηρεάζει και αυτούς η ανεργία.
- Η γλωσσά αποτελεί το μεγαλύτερο πρόβλημα ένταξης των αλλοδαπών στην κοινωνία και χρησιμοποίησης των παρεχόμενων υπηρεσιών. Η αδυναμία επικοινωνίας απομονώνει πολιτισμικά και κοινωνικά.
- Πολλοί πιστεύουν ότι η μετανάστευση προκάλεσε την αύξηση της εγκληματικότητας και της ανεργίας. Ως προς το πρώτο η εγκληματικότητα θα υπήρχε, κατά άλλους, και χωρίς την ύπαρξη των μεταναστών και ως προς το δεύτερο, κατά άλλους, οι μετανάστες προσλαμβάνονται σε εργασία η οποία ήταν απορριπτόμενη από τον γηγενή πληθυσμό. Τα Μ.Μ.Ε. παίζουν έναν πολύ σημαντικό ρόλο για την δημιουργία της εσφαλμένης αντίληψης.
- Μέσω της νομοθεσίας, το κράτος έχει θεσμοθέτηση την πρόνοια για τους μετανάστες η οποία δεν είναι αρκετή ώστε να βοηθήσει στο έπακρο την ομαλή ένταξη των μεταναστών.
 - Πολλά θέματα αντιμετωπίζονται μέσω των υπηρεσιών και φορέων προστασίας των μεταναστών.

- Οι εθελοντικές οργανώσεις αποτελούν για τους μετανάστες μια λύση για την καλύτερη και σωστότερη αντιμετώπιση των όποιων προβλημάτων αντιμετωπίζουν οι μετανάστες.
- Η κοινωνική ασφάλιση είναι απαραίτητη για τους μετανάστες ώστε να μπορούν με αυτό τον τρόπο να ανανεώνουν την άδεια παραμονής αλλά και να ασφαρίζονται από τον κίνδυνο. Όμως μένει εκεί γιατί δεν παρέχεται η δυνατότητα συνταξιοδότησης αυτών.
- Συμπεραίνουμε ακόμη ότι η παράνομη μετανάστευση συνεχίζει να υφίσταται παρ' όλες τις προσπάθειες μέσω της μεταναστευτικής πολιτικής για εξάλειψη του φαινομένου.
Αποδείχτηκαν όλες οι προσπάθειες με μη μελλοντική προοπτική και προβλήματα κατά την εφαρμογή τους.
- Οι μετανάστες δεν έχουν τα ίδια δικαιώματα που έχουν οι κάτοικοι της Ελλάδας αλλά σε καμία περίπτωση δεν θεωρούνται πολίτες δεύτερης κατηγορίας όπως το πρόσφατο παράδειγμα στην Γαλλία με τις αναταραχές.

Τα προβλήματα αυτά που εμποδίζουν την ένταξη των μεταναστών σε όλους τους τομείς πρέπει να βρουν λύση. Οι προτεινόμενες λύσεις για την καλύτερη ένταξη των μεταναστών στον ελληνικό χώρο είναι:

- Η υποχρεωτική εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας από τους μετανάστες.
- Να περιοριστεί η γραφειοκρατία της μεταναστευτικής πολιτικής ώστε να βοηθήσουν τους μετανάστες στην νομιμοποίηση τους. Ένας τρόπος είναι να χορηγείται ένα ενιαίο έγγραφο το οποίο θα ισχύει ταυτόχρονα ως άδεια παραμονής και εργασίας. Με αυτό τον τρόπο εξοικονομείται αυτομάτως η περίοδος των 2 μηνών που απαιτείται για να εκδοθεί η άδεια εργασίας από την Νομαρχία.
- Να τους δοθούν όλα τα δικαιώματα ώστε να νιώθουν ότι το κράτος τους έχει εντάξει στους κόλπους της.
- Να θεσμοθετηθεί η συνταξιοδότηση για τους οικονομικούς μετανάστες ώστε οι οικονομικοί μετανάστες να νιώθουν ότι προστατεύονται όχι μόνο για το τώρα αλλά και για το μέλλον που είναι σημαντικό.
- Θα ήταν ακόμα καλύτερο, οι υπηρεσίες που ασχολούνται με τους μετανάστες, πρόσφυγες και αλλοδαπούς να τεθούν σε ένα ενιαίο φορέα έτσι ώστε να υπάρχει καλύτερος συντονισμός για την καλύτερη αντιμετώπιση των προβλημάτων τους.

- Χρειάζεται μια βασική υποδομή που θα έχει να κάνει με την επικοινωνία των αλλοδαπών και τις αντίστοιχες υπηρεσίες.
- Κοινή χρηματοδότηση των ευρωπαϊκών πολιτικών και συμπεριλαμβανομένων των ελληνικών πολιτικών και να κατανέμεται στα κράτη μέλη ανάλογα με το βάρος που είναι αναγκασμένα να επωμίζονται.
- Θα μπορούσε ακόμα να παρέχεται σε παγκόσμιο επίπεδο, όσο το δυνατόν μεγαλύτερη υλική και οικονομική ενίσχυση και στήριξη στις χώρες προέλευσης μεταναστών.
- Αυστηρότερα μέτρα θα μπορούσαν να ισχύουν να επιληφθούν όσον αφορά την ασφάλιση των μεταναστών και αλλοδαπών, έτσι ώστε να μη γίνονται αντικείμενο εκμετάλλευσης από τους εκάστοτε εργοδότες.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ, ΣΤ. & ΤΣΟΛΑΚΗ, Θ, *Η πρόνοια για τους οικονομικούς πρόσφυγες στην Ελλάδα. Το παράδειγμα του νομού Μεσσηνίας*. Πτυχιακή εργασία, Καλαμάτα 1999.
- ΕΘΝΙΚΟΝ και ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ, *Μελέτη ζήτησης και Ανάπτυξης*. Νοέμβρ. 2005.
- ΚΑΡΑΝΤΙΝΟΣ, Δ., ΜΑΡΑΤΟΥ – ΑΛΙΜΠΡΑΝΤΗ, Λ. (Επιμ.), *Διαστάσεις του κοινωνικού αποκλεισμού στην Ελλάδα: Κόρια θέματα και προσδιορισμός προτεραιοτήτων πολιτικής*. Εκδ.2, τομ. Α, ΕΚΚΕ, Αθήνα 1999.
- ΚΑΤΣΟΡΙΔΑ, Δ. & ΚΑΨΑΛΗ, Α. « Η σύγχρονη Ελληνική Πολιτική. Περιεχόμενα και αποτελέσματα». ΕΚΚΕ, Αθήνα 2000.
- ΚΟΛΟΚΑΘΗ, Ρ., «8.500 οι νόμιμοι μετανάστες της Μεσσηνίας». Εφ. *Επικαιρότητα* 7 Ιουνίου, σελ. 7.
- ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ, Χ. & ΤΣΙΡΩΝΗΣ, Ι., *Η αντιμετώπιση των προσφύγων και των διακινούμενων εργαζομένων από το σύστημα της ελληνικής κοινωνικής πολιτικής*. Πτυχιακή εργασία, Καλαμάτα 1998.
- ΜΟΥΣΟΥΡΟΥ, Λ., *Η μετανάστευση και μεταναστευτική πολιτική στην Ελλάδα και την Ευρώπη*. Gutenberg, Αθήνα 1991.
- ΠΕΛΑΓΙΔΗΣ, Θ., - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, ΣΤ. (Επιμ.), *Η Ελλάδα προς τον 21^ο αι.* Παπαζήσης, Αθήνα 2000.

- ΠΕΤΡΙΝΙΩΤΗ, Ξ., *Η μετανάστευση προς την Ελλάδα. Μια πρώτη καταγραφή, ταξινόμηση και ανάλυση*. Εκδόσεις Οδυσσεάς και Βιβλιοθήκη Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων, Αθήνα 1993.
- ΦΥΛΛΟ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ, Ν. 2910, αρ. φυλ, Αθήνα 2001.
- ΨΗΜΜΕΝΟΣ, Ιορδ., *Μετανάστευση και εργασία στην Ευρώπη: Η δημιουργία νέων κοινωνικών χωρών*, Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής και Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα 1999.

www.Atlas.idx.gr 7/11/2005

<http://el.wikipedia.org/wiki> 7/11/2005

<http://Greece.Flash.gr/soon/2001/5/30/864lid> 3/10/2005

www.Kalamata.chambernet.gr/nomos/nomos_3.htm

www.oke.gr/intex.gr.htm. 12/10/2005

www.statistics.gr/gr-tables/51100-SAP-4-allod-5htm 13/10/2005

www.statistics.gr/gr-tables/51100-SAP-1-ipikootites-grg.htm. 12/10/2005

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

15. ΕΥΚΟΛΙΑ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

A. ΝΑΙ

B. ΟΧΙ

16. ΕΥΚΟΛΙΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ

A. ΝΑΙ

B. ΟΧΙ

01000910205070024

1693

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 91

2 Μαΐου 2001

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2910

Είσοδος και παραμονή αλλοδαπών στην Ελληνική επικράτεια. Κτήση της ελληνικής ιθαγένειας με πολιτογράφηση και άλλες διατάξεις.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΟΡΙΣΜΟΙ - ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 1

Ορισμοί

Για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού:

α. Αλλοδαπός είναι κάθε φυσικό πρόσωπο που δεν έχει την ελληνική ιθαγένεια ή που δεν έχει ιθαγένεια.

β. Πρόσφυγες είναι οι αλλοδαποί που πληρούν τις προϋποθέσεις της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 περί του νομικού καθεστώτος των προσφύγων και του συναφούς Πρωτοκόλλου της Νέας Υόρκης του 1967, στους οποίους έχει αναγνωρισθεί η ιδιότητα του πρόσφυγα από τις αρμόδιες αρχές.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Οι διατάξεις του νόμου αυτού δεν έχουν εφαρμογή στις ακόλουθες κατηγορίες προσώπων, εκτός αν ρητά ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις αυτού:

α. Στα πρόσωπα των οποίων η είσοδος και η έξοδος, καθώς και η εν γένει κίνηση, διαμονή, εγκατάσταση και απασχόληση στο ελληνικό έδαφος ρυθμίζονται από κανόνες του κοινοτικού δικαίου.

β. Στους πρόσφυγες. Οι πρόσφυγες υπάγονται στις ειδικές διατάξεις που τους αφορούν, εκτός αν ρητά ορίζεται διαφορετικά στις διατάξεις του νόμου αυτού. Πρόσφυγας συνεχίζει να υπάγεται στο καθεστώς των προσφύγων, έστω και αν εξέλιπαν οι λόγοι βάσει των οποίων αναγνωρίστηκε, εφόσον λόγω μακράς διαμονής απέκτησε ισχυρούς κοινωνικούς, οικονομικούς και οικογενειακούς δεσμούς με τη χώρα.

γ. Στα πρόσωπα που έχουν υποβάλει αίτηση για την αναγνώριση του καθεστώτος του πρόσφυγα κατά την έννοια της Σύμβασης της Γενεύης του 1951.

2. Πρόσωπα που έχουν περισσότερες ιθαγένειες, από τις

οιοίς η μία είναι ελληνική, θεωρούνται ημεδαποί και έχουν τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των Ελλήνων πολιτών. Πρόσωπα που έχουν περισσότερες ιθαγένειες, στις οποίες δεν συμπεριλαμβάνεται η ελληνική, είναι υποχρεωμένα να επιλέξουν με δήλωσή τους στην υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης ιθαγένεια, εφόσον είναι εφοδιασμένοι με διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο του οικείου κράτους.

3. Ευνοϊκότερες ειδικές ρυθμίσεις κρατικών διμερών ή πολυμερών συμφωνιών υπερισχύουν υπό τον όρο της αμοιβαιότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

**ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ
ΜΕΘΟΡΙΑΚΩΝ ΔΙΑΒΑΣΕΩΝ**

Άρθρο 3

Σημεία εισόδου - εξόδου

1. Κάθε άτομο επιτρέπεται να εισέρχεται στο ελληνικό έδαφος και να εξέρχεται από αυτό μόνο από τις ελεγχόμενες μεθοριακές διαβάσεις.

2. Με απόφαση των Υπουργών Δημόσιας Τάξης, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Άμυνας, Εξωτερικών, Οικονομικών και Εμπορικής Ναυτιλίας καθορίζονται οι αερολιμένες, οι λιμένες και τα σημεία στα σύνορα της χώρας, μέσω των οποίων επιτρέπεται η είσοδος προσώπων στο ελληνικό έδαφος και η έξοδος από αυτό.

3. Η είσοδος και η έξοδος εκτός των μεθοριακών διαβάσεων της προηγούμενης παραγράφου μπορεί να επιτραπεί κατά περίπτωση, για εξαιρετικούς λόγους, με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης, που καθορίζει και τον τρόπο διενέργειας του ελέγχου.

Άρθρο 4

Αστυνομικός έλεγχος

1. Κάθε άτομο που εισέρχεται στο ελληνικό έδαφος ή εξέρχεται από αυτό, υποβάλλεται σε αστυνομικό έλεγχο κατά την άφιξη και την αναχώρησή του.

2. Ο αστυνομικός έλεγχος των προσώπων που εισέρχονται στο ελληνικό έδαφος ή εξέρχονται από αυτό ανήκει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και ενεργείται από τις κατά τόπους αστυνομικές αρχές.

3. Με απόφαση των Υπουργών Δημόσιας Τάξης, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Οικονομικών, Δικαιοσύνης, και Εμπορικής Ναυτιλίας καθορίζεται το περιεχόμενο του αστυνομι-

κού ή άλλης μορφής ελέγχου, τα όργανα ελέγχου και η διαδικασία εφαρμογής των δικαστικών και διοικητικών πράξεων, που έχουν σχέση με την είσοδο και την έξοδο προσώπων από τη χώρα.

4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών και Δημόσιας Τάξης, καθορίζονται τα έγγραφα με τα οποία πρέπει να εφοδιάζονται οι αλλοδαποί που στερούνται ταξιδιωτικών εγγράφων και δεν καθίσταται δυνατός ο έγκαιρος εφοδιασμός τους από τις διπλωματικές αρχές της χώρας τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ

Άρθρο 5

Θεώρηση εισόδου

1. Ο αλλοδαπός που εισέρχεται στο ελληνικό έδαφος απαιτείται να έχει διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο που αναγνωρίζεται από διεθνείς συμβάσεις.

2. Τα έγγραφα αυτά πρέπει να φέρουν, εφόσον αυτό απαιτείται, και θεώρηση εισόδου (VISA).

3. Η θεώρηση εισόδου χορηγείται από την ελληνική προξενική αρχή του τόπου κατοικίας του αλλοδαπού, αφού ληφθούν υπόψη λόγοι που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας και στη δημόσια υγεία και έχει διάρκεια τριών μηνών, αν δεν ορίζεται διαφορετικά από τις διατάξεις του παρόντος.

4. Αλλοδαποί που δεν έχουν υποχρέωση θεώρησης εισόδου επιτρέπεται να εισέρχονται ελεύθερα στο ελληνικό έδαφος και να παραμένουν μέχρι τρεις μήνες συνολικά μέσα σε διάστημα έξι μηνών από την ημερομηνία της πρώτης εισόδου.

5. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, θεώρηση εισόδου επιτρέπεται να χορηγηθεί από τις υπηρεσίες ελέγχου διαβατηρίων κατά την άφιξη του αλλοδαπού στο σημείο εισόδου, ύστερα από απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης.

6. Με απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Δημόσιας Τάξης και Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία χορήγησης θεωρήσεων εισόδου, το είδος, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία χορήγησης εισόδου για ειδικές περιπτώσεις, καθώς και το κατά περίπτωση επιβαλλόμενο τέλος χαρτοσήμου.

Άρθρο 6

Διέλευση αλλοδαπών

1. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου δεν συνιστά είσοδο στο ελληνικό έδαφος η παραμονή αλλοδαπού στη ζώνη διερχομένων αερολιμένος ή λιμένος της χώρας με σκοπό να συνεχίσει το ταξίδι του στην αλλοδαπή, με το ίδιο ή άλλο αεροσκάφος ή πλοίο.

2. Για την παραμονή στη ζώνη διερχομένων δεν απαιτείται θεώρηση εισόδου. Με απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Δημόσιας Τάξης επιτρέπεται για λόγους γενικότερου δημόσιου συμφέροντος ή δημόσιας τάξης και ασφάλειας να ορισθεί θεώρηση για διερχόμενους επιβάτες, πολίτες ορισμένων χωρών.

3. Ο αλλοδαπός που παραμένει στη ζώνη διερχομένων υποχρεούται να αναχωρήσει. Αν δεν αναχωρήσει, επιβιβάζεται σε αεροσκάφος ή πλοίο, με φροντίδα της αστυνομικής αρχής. Οι αερολιμενικές ή λιμενικές αρχές είναι υποχρεωμένες να συνδράμουν, εφόσον τους ζητηθεί.

4. Τα πρόσωπα που παραμένουν στη ζώνη διερχομένων υποκείνται στον έλεγχο που κρίνεται αναγκαίος από τις αρμόδιες αστυνομικές, τελωνειακές, λιμενικές και υγειονομικές αρχές.

5. Οι ελληνικές αρχές ελέγχου μπορεί να υποχρεώσουν σε άμεση αναχώρηση διερχόμενο αλλοδαπό, αν διαπιστώσουν ότι δεν έχει θεώρηση εισόδου, εφόσον απαιτείται, και εισιτήριο για τη συνέχιση του ταξιδιού του, τόσο για τη χώρα προορισμού, όσο και τις ενδιάμεσες χώρες, από το έδαφος των οποίων κατ' ανάγκη θα διέλθει.

Άρθρο 7

Άρνηση εισόδου

1. Ο πρόξενος μπορεί να αρνηθεί, χωρίς αιτιολογία, τη χορήγηση θεώρησης εισόδου. Αιτιολογία απαιτείται αν ο αλλοδαπός είναι σύζυγος, ανήλικο τέκνο ή γονέας πολίτη Κράτους - Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Οι ελληνικές αρχές ελέγχου μπορούν να απαγορεύσουν την είσοδο στην Ελλάδα αλλοδαπού που έχει θεώρηση εισόδου, εφόσον διαπιστώσουν ότι στο πρόσωπο αυτού συντρέχει μία τουλάχιστον από τις παρακάτω περιπτώσεις:

α. περιλαμβάνεται στον κατάλογο των αλλοδαπών, για τους οποίους υπάρχει απαγόρευση εισόδου σύμφωνα με το άρθρο 49 του νόμου αυτού,

β. η είσοδός του μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία, σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και τον Π.Ο.Υ.,

γ. το διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο που κατέχει δεν εξασφαλίζει την επάνοδό του στη χώρα προέλευσης ή καταγωγής του ή σε τρίτη χώρα,

δ. έρχεται με σκοπό να παραμείνει στην Ελλάδα για λόγο για τον οποίο απαιτείται η έκδοση άδειας παραμονής και δεν έχει ακολουθήσει τη νόμιμη διαδικασία,

ε. δεν κατέχει τα απαραίτητα έγγραφα για να δικαιολογήσει το σκοπό του ταξιδιού του και τα αναγκαία για τη συντήρησή του οικονομικά μέσα. Είναι όμως δυνατόν ημεδαπός, με δήλωση υποδοχής που συντάσσεται σε ειδικό προς τούτο έντυπο και κατατίθεται ως δικαιολογητικό στις αρμόδιες για την έκδοση των θεωρήσεων ή τον διαβατηριακό έλεγχο αρχές, να αναφέρει το σκοπό του ταξιδιού του αλλοδαπού και να εγγυηθεί με την κατάθεση στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ποσού, που καλύπτει τις δαπάνες τυχόν επαναπροώθησής του ή απέλασής του και ποσού ίσου με τριμηνιαίες αποδοχές του ανειδίκευτου εργάτη για την κάλυψη μέρους ή του συνόλου των αναγκαίων για τη συντήρησή του εξόδων.

3. Αλλοδαπός που έχει εισέλθει στην Ελλάδα από τη ζώνη διερχομένων και δεν του επιτρέπεται η είσοδος στη χώρα προορισμού, δεν γίνεται δεκτός για επανείσοδο, εάν δεν πληροί εκ νέου τις προϋποθέσεις του παρόντος νόμου, εφόσον κατά την επιστροφή του μεσολάβησε είσοδός του σε τρίτη ενδιάμεση χώρα.

4. Δεν επιτρέπεται η απαγόρευση εισόδου στην Ελλάδα προσώπου που αποδεικνύεται ότι έχει την ελληνική ιθαγένεια, και αν ακόμη στερείται διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου.

Άρθρο 8

Χορήγηση και ανανέωση άδειας παραμονής

1. Αλλοδαπός που έχει λάβει θεώρηση εισόδου στην Ελλάδα, για έναν από τους λόγους που προβλέπονται στον παρόντα νόμο, μπορεί να ζητήσει άδεια παραμονής για τον ίδιο λόγο, εφόσον πληροί τις προβλεπόμενες από το νόμο αυτών προϋποθέσεις.

2. Η άδεια παραμονής αλλοδαπού χορηγείται για συγκεκριμένο σκοπό, ο οποίος αναγράφεται στην αίτηση.

3. Ο αλλοδαπός που επιθυμεί τη χορήγηση άδειας παραμονής στην Ελλάδα οφείλει, δύο τουλάχιστον μήνες πριν τη λήξη της θεώρησης εισόδου, να υποβάλλει στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του αίτηση για τη χορήγηση της άδειας παραμονής.

4. Μαζί με την αίτηση πρέπει να καταθέτει αντίγραφο διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου με τη θεώρηση εισόδου και τα λοιπά προβλεπόμενα από τον παρόντα νόμο δικαιολογητικά.

5. Ο δήμος ή η κοινότητα εξετάζει την πληρότητα των δικαιολογητικών και τα διαβιβάζει μαζί με την αίτηση του αλλοδαπού στην αρμόδια κατά περίπτωση υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης. Η υπηρεσία αυτή εξετάζει την αίτηση μέσα σε ένα μήνα από την περιέλευσή της σε αυτήν και, αφού λάβει υπόψη τους λόγους που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας, καλεί τον αλλοδαπό σε συνέντευξη σε συγκεκριμένο τόπο και χρόνο, ενώπιον της Επιτροπής Μετανάστευσης.

6. Η κλήση του αλλοδαπού σε συνέντευξη γίνεται με απόδειξη. Μη εμφάνιση του αλλοδαπού δικαιολογείται μόνο για λόγους ανωτέρας βίας. Στην περίπτωση αυτήν ο αλλοδαπός καλείται εκ νέου σε συνέντευξη κατά την ίδια πιο πάνω διαδικασία. Σε περίπτωση αδικαιολόγητης μη εμφάνισης, η αίτηση απορρίπτεται.

7. Η άδεια παραμονής χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Μετανάστευσης.

8. Με τη διαδικασία που προβλέπεται στις παραγράφους 3 - 7 αυτού του άρθρου ανανεώνεται η άδεια παραμονής, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο.

Άρθρο 9

Επιτροπή Μετανάστευσης

1. Σε κάθε περιφερειακή διεύθυνση αλλοδαπών και μετανάστευσης συνιστάται τριμελής Επιτροπή Μετανάστευσης, η οποία αποτελείται από δύο υπαλλήλους της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης, από τους οποίους ο ένας είναι ο προϊστάμενός της, και έναν εκπρόσωπο της αστυνομικής αρχής. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας ορίζονται τα μέλη της Επιτροπής, τακτικά και αναπληρωματικά, και ο γραμματέας με τον αναπληρωτή του. Με όμοια απόφαση ορίζεται ως πρόεδρος ο προϊστάμενος της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης, καθώς και εισηγητής, χωρίς δικαίωμα ψήφου, με τον αναπληρωτή του, από τους υπαλλήλους της διεύθυνσης αλλοδαπών και μετανάστευσης.

2. Έργο της Επιτροπής Μετανάστευσης είναι η διατύπωση γνώμης για τη χορήγηση ή την ανανέωση άδειας παραμονής του αλλοδαπού. Η Επιτροπή για να σχηματίσει γνώμη λαμβάνει υπόψη τα προβλεπόμενα από τις επί μέρους διατάξεις του παρόντος νόμου στοιχεία και την εν γένει προσωπικότητα του αλλοδαπού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΕΙΣΟΔΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΓΙΑ ΛΟΓΟΥΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Άρθρο 10

Είσοδος για λόγους σπουδών

1. Η είσοδος αλλοδαπού στην Ελλάδα για σπουδές σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.), Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.), Ανωτέρα Σχολή Εκπαιδευτικών

Τεχνολόγων Μηχανικών της Σχολής Εκπαιδευτικών Λειτουργιών Επαγγελματικής και Τεχνικής Εκπαιδευσεως (Α.Σ.Ε.Τ.Ε.Μ./Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε.), στην Ανώτερη Σχολή Τουριστικών Επαγγελματιών του Ε.Ο.Τ., σε Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια (Τ.Ε.Ε.), σε σχολείο ελληνικής γλώσσας των Πανεπιστημίων Αθηνών ή Θεσσαλονίκης ή στο Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας Θεσσαλονίκης επιτρέπεται, εφόσον προηγουμένως λάβει θεώρηση εισόδου για το λόγο αυτόν. Στις σπουδές περιλαμβάνονται πτυχιακές και μεταπτυχιακές, καθώς και απόκτηση ειδικότητας στην περίπτωση ιατρικών σπουδών.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται κατ' έτος, καθορίζεται ο αριθμός των θέσεων ανά σχολή, τμήμα ή εκπαιδευτήριο, που θα καταλαμβάνουν οι αλλοδαποί φοιτητές ή σπουδαστές.

3. Για τη χορήγηση στον αλλοδαπό θεώρησης εισόδου για σπουδές πρέπει να συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Να έχει γίνει δεκτός σε ένα από τα εκπαιδευτικά ιδρύματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

β. Να μπορεί να εξασφαλίσει τα έξοδα των σπουδών και της διαβίωσής του στην Ελλάδα.

4. Ο αλλοδαπός που επιθυμεί να έλθει για σπουδές στην Ελλάδα οφείλει να προσκομίσει στο ελληνικό προξενείο του τόπου κατοικίας του:

α. διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο,

β. βεβαίωση του οικείου ελληνικού εκπαιδευτικού ιδρύματος ότι τον αποδέχεται να εγγραφεί σε αυτό,

γ. δήλωση ότι έχει εξασφαλίσει τα απαραίτητα οικονομικά μέσα για την αντιμετώπιση των δαπανών σπουδών και διαβίωσής του στην Ελλάδα,

δ. πιστοποιητικό ποινικού μητρώου των αλλοδαπών αρχών.

Άρθρο 11

Χορήγηση άδειας παραμονής

1. Αλλοδαπός που έχει λάβει θεώρηση εισόδου για σπουδές στην Ελλάδα μπορεί να ζητήσει άδεια παραμονής για το σκοπό αυτόν, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α. έχει εγγραφεί στο οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα,

β. διαθέτει επαρκείς πόρους για την κάλυψη των εξόδων παραμονής και σπουδών για το χρόνο που καλύπτει η άδεια παραμονής,

γ. είναι υγιής και ασφαλισμένος για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης,

δ. έχει εξασφαλίσει κατάλυμα.

2. Η αίτηση του αλλοδαπού για τη χορήγηση άδειας παραμονής συνοδεύεται από:

α. βεβαίωση εγγραφής στο οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα,

β. στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι μπορεί να καλύψει τα έξοδα διαμονής και σπουδών για το χρόνο που καλύπτει η άδεια παραμονής,

γ. αποδεικτικά στοιχεία ότι είναι ασφαλισμένος για την κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης ή ότι έχει υποβληθεί σχετική αίτηση,

δ. δήλωση, στην οποία αναφέρεται η διεύθυνση του καταλύματός του,

ε. πιστοποιητικό υγείας, που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α., ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.) μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Τα έξοδα βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο αλλοδαπό.

Άρθρο 12

Διάρκεια της άδειας παραμονής

Η άδεια παραμονής ισχύει για ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα. Ο συνολικός χρόνος παραμονής δεν μπορεί να υπερβεί την προβλεπόμενη από τις οικείες διατάξεις συνολική διάρκεια σπουδών προσαυξημένη κατά το ήμισυ. Στο χρόνο αυτόν προστίθεται ένα επιπλέον έτος για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας.

Άρθρο 13

Ανανέωση της άδειας παραμονής

Για την ανανέωση της άδειας παραμονής ο αλλοδαπός οφείλει, δύο τουλάχιστον μήνες πριν τη λήξη της, να υποβάλει στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας του αίτηση που συνοδεύεται από βεβαίωση του οικείου εκπαιδευτικού ιδρύματος, από την οποία να προκύπτει η εγγραφή του και η συμμετοχή του στις εξετάσεις.

Άρθρο 14

Επαγγελματική κατάρτιση

1. Επαγγελματική κατάρτιση για την εφαρμογή του παρόντος είναι η φοίτηση σε Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν. 2009/1992 (ΦΕΚ 18 Α'), όπως ισχύει κάθε φορά. Της εν λόγω κατάρτισης μπορεί να προηγείται ένα προπαρασκευαστικό έτος εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας σε Σχολείο της Νέας Ελληνικής Γλώσσας Ελληνικού Πανεπιστημίου.

2. Η είσοδος αλλοδαπού στην Ελλάδα για κατάρτιση σε δημόσια ή ιδιωτικά Ι.Ε.Κ. επιτρέπεται εφόσον ο αλλοδαπός γίνει δεκτός από αυτά και χορηγηθεί σχετική έγκριση φοίτησης από τον Οργανισμό Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

3. Η είσοδος αλλοδαπού στην Ελλάδα για την παρακολούθηση αδιαβάθμητου εκπαιδευτικού επιπέδου προγραμμάτων σε εργαστήρια ελεύθερων σπουδών επιτρέπεται, εφόσον ο αλλοδαπός γίνει δεκτός από αυτά και η σχετική βεβαίωση του εργαστηρίου ότι γίνεται δεκτός και για τη διάρκεια των σχετικών προγραμμάτων θεωρηθεί από την αρμόδια υπηρεσία της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

4. Η θεώρηση εισόδου και η άδεια παραμονής, καθώς και η ανανέωσή της χορηγούνται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στα άρθρα 10 έως 13 του νόμου αυτού, που εφαρμόζονται αναλόγως.

Άρθρο 15

Αλλαγή κατεύθυνσης σπουδών

Αλλοδαπός ο οποίος έχει λάβει άδεια παραμονής για σπουδές στην Ελλάδα, μπορεί να αλλάξει κατεύθυνση σπουδών ή επαγγελματικής κατάρτισης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και υπό την προϋπόθεση ότι ο συνολικός χρόνος παραμονής που προβλεπόταν για τις αρχικές σπουδές δεν θα ξεπεραστεί.

Άρθρο 16

Συμμετοχή σε ειδικά προγράμματα

Αλλοδαποί που μετέχουν σε προγράμματα ανταλλαγών, σε προγράμματα συνεργασίας με χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και υπότροφοι υπουργείων, οργανισμών και του Ι.Κ.Υ., γίνονται δεκτοί για παραμονή στη χώρα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 8 έως 13 του νόμου αυτού που εφαρμόζονται αναλόγως. Με απόφαση

των Υπουργών Εξωτερικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Δημόσιας Τάξης μπορεί να καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή αυτού του άρθρου.

Άρθρο 17

Σπουδές σε στρατιωτικές σχολές

Αλλοδαποί που έχουν γίνει δεκτοί για φοίτηση στις Σχολές των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας ή Ακαδημίες του Εμπορικού Ναυτικού λαμβάνουν άδεια παραμονής για όσο χρόνο διαρκεί η φοίτησή τους σε αυτές.

Άρθρο 18

Επαγγελματική δραστηριότητα αλλοδαπών φοιτητών και σπουδαστών

Αλλοδαποί που έχουν λάβει άδεια παραμονής για λόγους σπουδών, σύμφωνα με τα άρθρα 8 έως 16 του νόμου αυτού, επιτρέπεται να ασκούν μόνο μερική απασχόληση, αφού λάβουν άδεια εργασίας για μερική απασχόληση από το νομάρχη, που χορηγείται με την επίδειξη της άδειας παραμονής τους. Στην περίπτωση αυτήν εφαρμόζονται σε αυτούς οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας για τη μερική απασχόληση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΕΙΣΟΔΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Άρθρο 19

Χορήγηση άδειας εργασίας

1. Επιτρέπεται η είσοδος αλλοδαπού στην Ελλάδα για απασχόληση με σχέση εξαρτημένης εργασίας σε συγκεκριμένο εργοδότη και για συγκεκριμένο είδος απασχόλησης, αν του χορηγηθεί άδεια εργασίας από το νομάρχη.

2. Ο Ο.Α.Ε.Δ. κατάρτιζει στο τελευταίο τρίμηνο κάθε έτους έκθεση, στην οποία καταχωρούνται οι υπάρχουσες ανάγκες σε εργατικό δυναμικό στην επικράτεια και οι κενές θέσεις εργασίας κατά ειδικότητα και περιφέρεια που μπορεί να καλυφθούν από αλλοδαπούς. Κατά την κατάρτιση της έκθεσης λαμβάνονται υπόψη το συμφέρον της εθνικής οικονομίας, η προσφορά εργασίας από ημεδαπούς και αλλοδαπούς και η ζήτηση. Με βάση αυτήν την έκθεση καθορίζονται, με απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Εξωτερικών, ο ανώτατος αριθμός αδειών εργασίας που χορηγούνται κάθε έτος σε αλλοδαπούς κατά ιθαγένεια, νόμο, είδος και διάρκεια απασχόλησης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Η απόφαση αυτή διαβιβάζεται στις ελληνικές προξενικές αρχές και στα Γραφεία Ευρέσεως Εργασίας που λειτουργούν στο εξωτερικό και στις υπηρεσίες εργασίας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

3. Τα Γραφεία Ευρέσεως Εργασίας εξωτερικού καλούν με ανακοινώσεις τους, που μπορεί να δημοσιεύονται στα τοπικά μέσα μαζικής ενημέρωσης, τους ενδιαφερομένους αλλοδαπούς να υποβάλλουν αιτήσεις για εργασία στην Ελλάδα. Με βάση τις αιτήσεις αυτές καταρτίζουν ονομαστικές καταστάσεις αλλοδαπών που επιθυμούν να εργασθούν ως μισθωτοί στην Ελλάδα και τις αποστέλλουν στον Ο.Α.Ε.Δ. και στις υπηρεσίες εργασίας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

4. Ο εργοδότης για να προσλάβει προσωπικό με σύμβαση

εξαομημένης ερνασίας υποβάλλει αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία εργασίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

5. Αν οι θέσεις που ζητούνται δεν καλύπτονται από ημεδαπούς ή αλλοδαπούς που διαμένουν νομίμα στην Ελλάδα, ο Ο.Α.Ε.Δ. μπορεί να εγκρίνει την κάλυψη των θέσεων αυτών από αλλοδαπούς που δεν διαμένουν στην Ελλάδα. Αν ο Ο.Α.Ε.Δ. εγκρίνει την κάλυψη των θέσεων αυτών από το εξωτερικό, ο εργοδότης επιλέγει από τις ονομαστικές καταστάσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 3 αυτού του άρθρου τους αλλοδαπούς που τον ενδιαφέρουν και υποβάλλει αίτηση στο νομάρχη για τη χορήγηση άδειας εργασίας σε αυτούς.

6. Η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από τα εξής έγγραφα:

α. βεβαίωση του εργοδότη ότι θα προσλάβει τους συγκεκριμένους αλλοδαπούς και ότι αναλαμβάνει τις δαπάνες διαβίωσής τους μέχρι να λάβουν άδεια παραμονής ή, αν δεν τους χορηγηθεί άδεια, μέχρι να αναχωρήσουν από τη χώρα,

β. εγγυητική επιστολή τράπεζας ποσού ίσου τουλάχιστον με τις τριμηνιαίες αποδοχές ανειδίκευτου εργάτη για την κάλυψη των δαπανών τρίμηνης διαβίωσης του αλλοδαπού στην Ελλάδα και ποσού που καλύπτει τις δαπάνες επανπροώθησής του ή απέλασής του στη χώρα προέλευσής.

7. Η άδεια εργασίας χορηγείται από το νομάρχη, ύστερα από γνώμη της αστυνομικής αρχής του νομού για θέματα που αφορούν τη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας.

8. Η άδεια εργασίας χορηγείται για περίοδο μέχρι ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά για χρονικό διάστημα μέχρι ενός έτους. Απαραίτητη προϋπόθεση για την ανανέωση είναι η ύπαρξη σύμβασης εργασίας και η εκπλήρωση των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων εκ μέρους του αλλοδαπού. Ο αλλοδαπός που επιθυμεί την ανανέωση οφείλει, πριν από τη λήξη της άδειας εργασίας, να υποβάλλει αίτηση στο νομάρχη για ανανέωση με τα σχετικά δικαιολογητικά.

9. Ο νομάρχης διαβιβάζει την άδεια εργασίας στο ελληνικό προξενείο για να δοθεί θεώρηση εισόδου και την κοινοποιεί στην υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης.

Άρθρο 20

Θεώρηση εισόδου

Για τη χορήγηση σε αλλοδαπό θεώρησης εισόδου για την απασχόλησή του με σχέση εξαρτημένης εργασίας απαιτείται να συγκεντρωθούν στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου κατοικίας του τα εξής έγγραφα:

α. διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο και πιστοποιητικό ποινικού μητρώου των αλλοδαπών αρχών, που προσκομίζει ο αλλοδαπός και

β. άδεια εργασίας για το συγκεκριμένο αλλοδαπό που διαβιβάζει ο νομάρχης.

Άρθρο 21

Χορήγηση άδειας παραμονής

1. Στον αλλοδαπό που έχει λάβει θεώρηση εισόδου για την παροχή εξαρτημένης εργασίας στην Ελλάδα χορηγείται άδεια παραμονής, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α. έχει άδεια εργασίας,

β. έχει συνάψει σύμβαση εργασίας,

γ. είναι υγιής και ασφαλισμένος για την κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης και για την κάλυψη εργατικού ατυχήματος ή ότι έχει υποβληθεί σχετική αίτηση,

δ. έχει εξασφαλίσει κατάλυμα.

2. Η αίτηση του αλλοδαπού συνοδεύεται από:

α. άδεια εργασίας,

β. σύμβαση εξαρτημένης εργασίας,

γ. αποδεικτικά στοιχεία ότι είναι ασφαλισμένος για την κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης και για την κάλυψη εργατικού ατυχήματος ή ότι έχει υποβληθεί σχετική αίτηση,

δ. δήλωση, στην οποία αναφέρεται η διεύθυνση του καταλύματος του,

ε. πιστοποιητικό υγείας, που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α., ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.) μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Τα έξοδα βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο αλλοδαπό.

Άρθρο 22

Διάρκεια και ανανέωση άδειας παραμονής

1. Η άδεια παραμονής για την παροχή εξαρτημένης εργασίας χορηγείται για ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά για όσο χρόνο ισχύει η άδεια εργασίας. Για την ανανέωση ο αλλοδαπός οφείλει δύο τουλάχιστον μήνες πριν τη λήξη της άδειας παραμονής, να υποβάλλει στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας του αίτηση και δικαιολογητικά από τα οποία να προκύπτει ότι:

α. έχει άδεια εργασίας,

β. έχει εκπληρώσει τις φορολογικές και ασφαλιστικές του υποχρεώσεις,

γ. εξακολουθούν να πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 21.

2. Μετά την πάροδο έξι ετών, η ανανέωση της άδειας παραμονής γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και έχει διετή διάρκεια. Ύστερα από δεκαετή συνολική παραμονή στην Ελλάδα και υπό τις αυτές προϋποθέσεις μπορεί με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης να χορηγείται άδεια παραμονής αόριστης διάρκειας. Και στις δύο αυτές περιπτώσεις κατά τα λοιπά έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των παραγράφων 3 έως 6 του άρθρου 8 αυτού του νόμου.

3. Ο αλλοδαπός επιτρέπεται να συνάψει σύμβαση εργασίας με άλλο εργοδότη κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας εργασίας και της άδειας παραμονής του. Για τη μεταβολή αυτή οφείλει να ενημερώνει άμεσα τον οικείο νομάρχη.

Άρθρο 23

1. Οι διατάξεις των άρθρων 19, 20, 21 και 22 του νόμου αυτού εφαρμόζονται αναλόγως και στους αλλοδαπούς που επιθυμούν να εισέλθουν στην Ελλάδα για την παροχή ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου.

2. Για την ανανέωση της άδειας εργασίας και της άδειας παραμονής των αλλοδαπών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, αντί της σύμβασης παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου μπορεί να προσκομίζεται δήλωση του εργοδότη ότι θα απασχολήσει τον αλλοδαπό σε συγκεκριμένη εργασία για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα ή βιβλιάριο ενσήμων ασφαλιστικού οργανισμού, από το οποίο να προκύπτει ότι ο αλλοδαπός έχει πραγματοποιήσει αριθμό ημερομισθίων ίσο τουλάχιστον με το μισό των εργασιμων ημερών που αντιστοιχούν στο χρονικό διάστημα από την έκδοση της άδειας εργασίας μέχρι την υποβολή της αίτησής του για την ανανέωσή της.

Άρθρο 24

Εποχιακή εργασία αλλοδαπών

1. Εποχιακή εργασία αλλοδαπού είναι η απασχόλησή του στην Ελλάδα για χρονικό διάστημα μέχρι έξι συνολικά μήνες ανά ημερολογιακό έτος σε τομέα δραστηριότητας που συναρτάται με το ρυθμό των εποχών, με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου για συγκεκριμένο εργοδότη και είδος απασχόλησης και υπό την προϋπόθεση ότι ο αλλοδαπός δεν διατηρεί μόνιμη κατοικία στην Ελλάδα.

2. Ο εργοδότης που επιθυμεί να απασχολήσει αλλοδαπό για εποχιακή εργασία οφείλει να λάβει προηγούμενη έγκριση του Ο.Α.Ε.Δ. σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 19 του παρόντος, ύστερα από αίτησή του προς την αρμόδια υπηρεσία εργασίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης τουλάχιστον τρεις μήνες πριν από την έναρξη των εργασιών του. Η αίτηση διαβιβάζεται στον Ο.Α.Ε.Δ. Κατά τα λοιπά η είσοδος και παραμονή αλλοδαπών για εποχιακή εργασία στην Ελλάδα ρυθμίζονται από διμερείς ή πολυμερείς διεθνείς συμφωνίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΕΙΣΟΔΟΣ ΓΙΑ ΑΣΚΗΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Άρθρο 25

Θεώρηση εισόδου

1. Είσοδος για την άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας είναι η είσοδος στη χώρα αλλοδαπού φυσικού προσώπου με σκοπό την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας χωρίς εξάρτηση από κάποιον εργοδότη.

2. Επιτρέπεται η είσοδος αλλοδαπού στη χώρα, προκειμένου αυτός να ασκήσει ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, εφόσον αναιρετικές:

α. διαθέτει επαρκείς πόρους για την άσκηση της δραστηριότητας,

β. η δραστηριότητα συμβάλλει στην ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας.

3. Η αίτηση για τη χορήγηση άδειας άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας υποβάλλεται στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου κατοικίας του αλλοδαπού και συνοδεύεται από τα εξής έγγραφα:

α. οικονομοτεχνική μελέτη, στην οποία περιλαμβάνονται τουλάχιστον το είδος και το ύψος της επένδυσης, καθώς και οι πηγές χρηματοδότησης,

β. πιστοποιητικό φορολογικής ενημερότητας της χώρας προέλευσης,

γ. στοιχεία που αποδεικνύουν την επιστημονική ή τεχνική ή επαγγελματική του κατάρτιση, ως προς τη δραστηριότητα που επιθυμεί να ασκήσει,

δ. πιστοποιητικό ποινικού μητρώου των αλλοδαπών αρχών.

4. Η αίτηση με τα δικαιολογητικά διαβιβάζεται στην υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης στην περιφέρεια της οποίας βρίσκεται ο δήμος ή η κοινότητα, όπου προτίθεται να εγκατασταθεί και να ασκήσει τη δραστηριότητα που επιθυμεί.

5. Η υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης εξετάζει την σκοπιμότητα άσκησης της συγκεκριμένης οικονομικής δραστηριότητας. Η υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης μπορεί να απαιτεί από τον αλλοδαπό να προσκομίσει και πρόσθετα δικαιολογητικά. Αν η υπηρεσία κρίνει σκόπιμη την άσκηση της συγκεκριμένης δραστηριότητας, διαβιβάζει την αίτηση μαζί με τα σχετικά έγγραφα στο αρμόδιο κα-

τά περίπτωση όργανο ή υπηρεσία, το οποίο, αφού προβεί στον προβλεπόμενο από το νόμο έλεγχο, χορηγεί στον αλλοδαπό την προβλεπόμενη άδεια άσκησης της συγκεκριμένης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας. Αν από το νόμο δεν προβλέπεται χορήγηση άδειας άσκησης της συγκεκριμένης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας, η άδεια αυτή χορηγείται από την υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης του τόπου όπου ο αλλοδαπός προτίθεται να ασκήσει τη δραστηριότητα αυτήν.

6. Η άδεια άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας αποστέλλεται στην ελληνική προξενική αρχή, η οποία τη γνωστοποιεί στον ενδιαφερόμενο.

7. Στον αλλοδαπό που έχει λάβει άδεια άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας χορηγείται από το ελληνικό προξενείο του τόπου κατοικίας του θεώρηση εισόδου.

Άρθρο 26

Χορήγηση άδειας παραμονής

1. Στον αλλοδαπό, που έχει λάβει θεώρηση εισόδου στην χώρα για άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας, χορηγείται άδεια παραμονής εφόσον:

α. είναι υγιής και ασφαλισμένος για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης,

β. έχει εξασφαλίσει κατάλυμα.

2. Η αίτηση του αλλοδαπού συνοδεύεται και από:

α. στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι μπορεί να καλύψει τα έξοδα παραμονής του και της δραστηριότητας που θα ασκήσει,

β. αποδεικτικά στοιχεία ότι είναι ασφαλισμένος για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης ή ότι έχει υποβληθεί σχετική αίτηση,

γ. δήλωση στην οποία αναφέρεται η διεύθυνση του καταλύματός του,

δ. πιστοποιητικό υγείας, που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α., ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο, σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.), μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Τα έξοδα βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο αλλοδαπό.

Άρθρο 27

Διάρκεια και ανανέωση της άδειας παραμονής

1. Η άδεια παραμονής χορηγείται για δύο έτη και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα.

2. Η ανανέωση χορηγείται εφόσον:

α. η συγκεκριμένη δραστηριότητα πράγματι εξακολουθεί να ασκείται,

β. πρόκειται για την ίδια δραστηριότητα ή συνέχεια ή εξέλιξη της αρχικής δραστηριότητας,

γ. έχει εκπληρώσει τις φορολογικές και ασφαλιστικές του υποχρεώσεις.

3. Η αίτηση για την ανανέωση υποβάλλεται δύο τουλάχιστον μήνες πριν τη λήξη της, στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας του και συνοδεύεται από:

α. τα δικαιολογητικά από τα οποία προκύπτει ότι πληροί τις προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου,

β. τα δικαιολογητικά της παρ. 2 του άρθρου 26.

4. Μετά την πάροδο έξι ετών, η ανανέωση της άδειας παραμονής γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και έχει διετή διάρκεια. Ύστερα από δεκαετή συνολική παραμονή στην Ελλάδα και υπό τις αυτές προϋποθέσεις μπορεί, με απόφαση του

Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, να χορηγείται άδεια παραμονής αόριστης διάρκειας. Και στις δύο αυτές περιπτώσεις κατά τα λοιπά έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των παραγράφων 3 έως 6 του άρθρου 8.

5. Αν η άδεια παραμονής ανακληθεί ή δεν ανανεωθεί, επιτρέπεται να χορηγηθεί στον αλλοδαπό προθεσμία μέχρι έξι μηνών για την αναχώρησή του από την Ελλάδα, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο για την εκκαθάριση της επιχείρησής του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΕΙΣΟΔΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΓΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΣΥΝΕΝΩΣΗ

Άρθρο 28

Θεώρηση εισόδου

1. Ο αλλοδαπός που κατοικεί νόμιμα στην Ελλάδα επί δύο τουλάχιστον έτη μπορεί να ζητήσει την είσοδο και την εγκατάσταση στη χώρα μελών της οικογένειάς του εφόσον:

α. τα μέλη της οικογένειας του πρόκειται να κατοικήσουν μαζί του,

β. ο αιτών αλλοδαπός αποδεικνύει ότι διαθέτει προσωπικό εισόδημα σταθερό και επαρκές για τις ανάγκες της οικογένειάς του, που δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το ημερομίσθιο του ανειδίκευτου εργάτη, καθώς και κατάλληλο κατάλυμα και ασφάλιση υγειονομικής περίθαλψης, που μπορεί να καλύψει και τα μέλη της οικογένειάς του που θα συντηρούνται από αυτόν.

2. Ως μέλη οικογένειας του αλλοδαπού που εισέρχονται στη χώρα στο πλαίσιο της οικογενειακής συνένωσης νοούνται:

α. ο σύζυγος,

β. τα κάτω των 18 ετών άγαμα τέκνα του,

γ. τα κάτω των 18 ετών άγαμα τέκνα του συζύγου του, εφόσον του έχει ανατεθεί η άσκηση της γονικής μέριμνας.

3. Ο αλλοδαπός υποβάλλει στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας του αίτηση για τη χορήγηση άδειας εισόδου για οικογενειακή συνένωση. Η αίτηση αυτή συνοδεύεται από:

α. αντίγραφο της άδειας παραμονής,

β. αντίγραφο εκκαθαριστικού σημειώματος ή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος του τελευταίου οικονομικού έτους πριν την υποβολή της αίτησης,

γ. πρόσφατο πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασής του, από το οποίο προκύπτει ο συγγενικός δεσμός,

δ. δήλωσή του, ότι τα μέλη της οικογένειας θα κατοικήσουν μαζί με τον αλλοδαπό.

4. Ο δήμος ή η κοινότητα εξετάζει την πληρότητα των δικαιολογητικών και τα διαβιβάζει μαζί με την αίτηση του αλλοδαπού στην υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης.

5. Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας αποφαινεται, ύστερα από γνώμη της αστυνομικής αρχής, για θέματα που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας για τη χορήγηση θεώρησης εισόδου. Αν αποφανθεί θετικά, η οικεία ελληνική προξενική αρχή χορηγεί στα μέλη της οικογένειας του αλλοδαπού τη θεώρηση εισόδου για οικογενειακή συνένωση, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 7 αυτού του νόμου.

Άρθρο 29

Χορήγηση άδειας παραμονής

1. Η αίτηση μέλους της οικογένειας αλλοδαπού για τη χορήγηση άδειας παραμονής για οικογενειακή συνένωση

πρέπει να συνοδεύεται από πιστοποιητικό υγείας, που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α., ότι το μέλος της οικογένειας δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας. Για τα ανήλικα τέκνα η αίτηση υποβάλλεται από εκείνον που ασκεί τη γονική μέριμνα. Τα έξοδα βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο αλλοδαπό.

2. Στους ανήλικους αλλοδαπούς που έχουν συμπληρώσει το 14ο έτος της ηλικίας τους χορηγείται ατομική άδεια παραμονής, η οποία λήγει με τη λήξη της άδειας παραμονής εκείνου που ασκεί τη γονική μέριμνα. Για όσους δεν έχουν συμπληρώσει το παραπάνω έτος της ηλικίας τους, καθώς και για τέκνα αλλοδαπών που γεννιούνται στην Ελλάδα, η παραμονή τους καλύπτεται από την άδεια παραμονής εκείνου που ασκεί τη γονική μέριμνα.

Άρθρο 30

Διάρκεια και ανανέωση της άδειας παραμονής

1. Η άδεια παραμονής χορηγείται για χρονικό διάστημα μέχρι ενός έτους, μπορεί να ανανεώνεται για χρονικό διάστημα μέχρι ενός έτους και ακολουθεί την τύχη της άδειας παραμονής του αλλοδαπού.

2. Αλλοδαπός που επιθυμεί την ανανέωση της άδειας παραμονής για λόγους οικογενειακής συνένωσης υποχρεούται, δύο τουλάχιστον μήνες πριν τη λήξη της, να υποβάλει στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας του σχετική αίτηση. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 8 του νόμου αυτού.

Άρθρο 31

Άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας από μέλη οικογένειας αλλοδαπού

Τα πρόσωπα που γίνονται δεκτά για λόγους οικογενειακής συνένωσης επιτρέπεται να εργάζονται με σχέση εξαρτημένης εργασίας ή να παρέχουν ανεξάρτητες υπηρεσίες ή έργο ή να ασκούν ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα. Προς το σκοπό αυτόν απαιτείται να λαμβάνουν άδεια εργασίας ή άδεια άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας, προσκομίζοντας την άδεια παραμονής λόγω οικογενειακής συνένωσης, εφαρμοζόμενων αναλόγως των διατάξεων των παραγράφων 6.ι., 7.ι. και 8.ι. του άρθρου 66 του παρόντος ως προς τη διαδικασία και τα λοιπά απαιτούμενα δικαιολογητικά.

Άρθρο 32

Αυτοτελής άδεια παραμονής μελών οικογένειας αλλοδαπού

1. Πρόσωπα που έχουν γίνει δεκτά για λόγους οικογενειακής συνένωσης μπορούν να αποκτήσουν αυτοτελές δικαίωμα παραμονής στην Ελλάδα όταν:

α. ενηλικιωθούν,

β. αποβιώσει ο αλλοδαπός,

γ. ο αλλοδαπός ασκεί βία στα πρόσωπα αυτά,

δ. εκδοθεί απόφαση διαζυγίου του αλλοδαπού.

2. Η αίτηση για τη χορήγηση αυτοτελούς άδειας παραμονής συνοδεύεται ιδίως από ληξιαρχική πράξη γέννησης ή θανάτου ή δικαστική απόφαση διαζυγίου.

3. Η διάρκεια της αυτοτελούς άδειας παραμονής δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος και μπορεί να ανανεωθεί για ένα ακόμη έτος. Περαιτέρω ανανέωσή της επιτρέπεται μόνο για λόγο που προβλέπεται από τον παρόντα νόμο.

Άρθρο 33

Άδεια παραμονής αλλοδαπού, συζύγου Έλληνα ή πολίτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Στον αλλοδαπό, σύζυγο ημεδαπού ή πολίτη χώρας της Ευρωπαϊκής Ένωσης χορηγείται άδεια παραμονής διάρκειας μέχρι πέντε ετών. Η άδεια αυτή ανανεώνεται κάθε φορά με τη λήξη της για χρονικό διάστημα μέχρι πέντε έτη και επέχει θέση άδειας εργασίας.

2. Η άδεια αυτή δεν χορηγείται ή, αν έχει ήδη χορηγηθεί, ανακαλείται, εφόσον διαπιστωθεί ότι ο γάμος τελέστηκε με κύριο σκοπό την καταστρατήγηση των διατάξεων του παρόντος νόμου, προκειμένου ο αλλοδαπός να αποκτήσει άδεια παραμονής ή την ελληνική ιθαγένεια. Ο γάμος θεωρείται ότι έχει τελεσθεί για το σκοπό αυτόν ιδίως όταν δεν υπάρχει συμβίωση των δύο συζύγων ή δυνατότητα επικοινωνίας ή όταν ο ένας σύζυγος αγνοεί στοιχεία της ταυτότητας του άλλου συζύγου. Στις περιπτώσεις αυτές η υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης προβαίνει στους αναγκαίους ελέγχους για να διαπιστώσει τα στοιχεία ή άλλα περιστατικά από τα οποία αποδεικνύεται ή τεκμαίρεται ο παραπάνω σκοπός τέλεσης του γάμου. Τα στοιχεία αυτά γνωστοποιούνται και στη Διεύθυνση Αστικής και Δημοτικής Κατάστασης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

ΕΙΣΟΔΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ
ΓΙΑ ΑΛΛΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ

Άρθρο 34

Είσοδος και παραμονή αλλοδαπών αθλητών
και προπονητών

1. Η είσοδος στη χώρα αλλοδαπών αθλητών και προπονητών αθλήματος, που έχει αναγνωρισθεί από τις ελληνικές αθλητικές αρχές, για την εγγραφή, μεταγραφή ή πρόσληψή τους σε αναγνωρισμένο αθλητικό σωματείο σε Αθλητική Ανώνυμη Εταιρία (Α.Α.Ε.) ή σε Τμήμα Αμειβομένων Αθλητών (Τ.Α.Α.), επιτρέπεται ύστερα από έγκριση της ελληνικής αθλητικής ομοσπονδίας του οικείου αθλήματος και χορήγηση θεώρησης εισόδου.

2. Ο αλλοδαπός αθλητής ή προπονητής που επιθυμεί να έλθει στην Ελλάδα εν όψει εγγραφής, μεταγραφής ή πρόσληψης, οφείλει να προσκομίσει στο ελληνικό προξενείο του τόπου κατοικίας του:

α. διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο.

β. έγκριση της ελληνικής ομοσπονδίας του οικείου αθλήματος για την είσοδό του στην Ελλάδα για εγγραφή, μεταγραφή ή πρόσληψη,

γ. πιστοποιητικό ποινικού μητρώου των αλλοδαπών αρχών.

3. Αλλοδαπός αθλητής ή προπονητής, που έχει λάβει θεώρηση εισόδου για την εγγραφή, μεταγραφή ή πρόσληψη, μπορεί να ζητήσει άδεια παραμονής, εφόσον σωρευτικώς:

α. έχει εγγραφεί, μεταγραφεί ή προσληφθεί σε ελληνικό αθλητικό σωματείο, Α.Α.Ε. ή Τ.Α.Α.,

β. είναι υγιής και ασφαλισμένος για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης,

γ. έχει εξασφαλίσει κατάλυμα.

4. Η αίτηση για τη χορήγηση άδειας παραμονής συνοδεύεται από:

α. αντίγραφο της εγγραφής συμφωνίας συνεργασίας, αν πρόκειται για εγγραφή ή μεταγραφή αθλητή σε ερασιτεχνικό σωματείο ή της σύμβασης εργασίας, αν πρόκειται για εγ-

γραφή ή μεταγραφή επαγγελματία ή αμειβομένου αθλητή ή για πρόσληψη προπονητή με το συγκεκριμένο αθλητικό σωματείο Α.Α.Ε. ή Τ.Α.Α. στην ελληνική γλώσσα,

β. πιστοποιητικό υγείας που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α. ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.) μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Τα έξοδα βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο αλλοδαπό.

γ. δήλωση στην οποία αναγράφεται η διεύθυνση του καταλύματός του,

δ. αποδεικτικά στοιχεία ότι είναι ασφαλισμένος στην Ελλάδα για κάλυψη των εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης ή ότι έχει υποβληθεί σχετική αίτηση,

ε. βεβαίωση της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού, με την οποία πιστοποιείται ότι ο αθλητής έχει δικαίωμα να ενταχθεί στη δύναμη αθλητικού σωματείου, Α.Α.Ε. ή Τ.Α.Α. του οικείου αθλήματος ή ότι ο προπονητής έχει τα νόμιμα προσόντα για την άσκηση του επαγγέλματός του.

5. Η άδεια παραμονής χορηγείται για όσο χρονικό διάστημα διατηρείται σε ισχύ η έγγραφη συμφωνία συνεργασίας ή η σύμβαση εργασίας του αλλοδαπού. Αν η συμφωνία αυτή παραταθεί, ανανεώνεται ισόχρονα και η άδεια παραμονής.

Άρθρο 35

Είσοδος και παραμονή μελών διοικητικού
συμβουλίου, διαχειριστών και προσωπικού εταιριών

1. Επιτρέπεται να εισέλθουν στη χώρα, αφού προηγουμένως λάβουν ειδική θεώρηση εισόδου:

α. Αλλοδαποί, μέλη διοικητικών συμβουλίων, διαχειριστές και ανώτατα διευθυντικά στελέχη (γενικοί διευθυντές και διευθυντές) θυγατρικών εταιριών και υποκαταστημάτων αλλοδαπών εταιριών που ασκούν νομίμως εμπορική δραστηριότητα στην Ελλάδα.

β. Το αλλοδαπό υπαλληλικό προσωπικό που απασχολείται αποκλειστικώς σε εταιρίες που έχουν υπαχθεί σε διατάξεις του Α.Ν. 89/1967 (ΦΕΚ 132 Α'), Α.Ν. 378/1968 (ΦΕΚ 82 Α') και του άρθρου 25 του Ν. 27/1975 (ΦΕΚ 77 Α'), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 4 του Ν. 2234/1994 (ΦΕΚ 142 Α'), καθώς και σε επιχειρήσεις του Ν.Δ. 2687/1953 (ΦΕΚ 317 Α').

γ. Αλλοδαποί τεχνικοί που απασχολούνται σε βιομηχανίες ή μεταλλεία υπό τους όρους που προβλέπονται στον Α.Ν. 448/1968 (ΦΕΚ 130 Α').

δ. Αλλοδαποί, προερχόμενοι από τρίτες χώρες, οι οποίοι εργάζονται σε επιχειρήσεις εγκατεστημένες σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποσπώνται στην Ελλάδα σε θυγατρικές εταιρίες ή υποκαταστήματα αυτών των επιχειρήσεων.

ε. Άλλες κατηγορίες αλλοδαπών που μπορεί να καθορίζονται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού.

2. Οι αλλοδαποί που επιθυμούν να εισέλθουν στην Ελλάδα για τον σκοπό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 προσκομίζουν στο ελληνικό προξενείο του τόπου κατοικίας τους:

α. διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο.

β. βεβαίωση της εταιρίας ότι θα απασχοληθούν σε αυτή στην Ελλάδα. Κατ' εξαίρεση κατά την αρχική εγκατάσταση των εταιριών της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 και για

τη θεώρηση εισόδου του νόμιμου εκπροσώπου αυτών, αντί της βεβαίωσης της εταιρίας, πρέπει να προσκομίζεται βεβαίωση του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας ή του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, κατά περίπτωση, από την οποία προκύπτει ο διορισμός του νόμιμου εκπροσώπου.

γ. πιστοποιητικό ποινικού μητρώου των αλλοδαπών αρχών.

3. Στους αλλοδαπούς της παραγράφου 1 χορηγείται άδεια παραμονής, εφόσον:

α. Έχουν σύμβαση εργασίας με την εταιρία ή, εφόσον πρόκειται για μέλη διοικητικού συμβουλίου ή διαχειριστές, προσκομίσουν απόφαση του αρμόδιου οργάνου της εταιρίας για την ιδιότητά τους.

β. Είναι ασφαλισμένοι για την κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης. Η ισχύς της παρ. 11 του άρθρου 8 του Ν. 2166/1993 δεν θίγεται.

γ. Προσκομίσουν πιστοποιητικό υγείας που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α. ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.) μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Τα έξοδα βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο αλλοδαπό.

δ. Δήλωση στην οποία αναγράφεται η διεύθυνση του καταλύματός του.

4. Η άδεια παραμονής χορηγείται για χρονικό διάστημα ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται για ίσο χρονικό διάστημα.

5. Οι παραπάνω αλλοδαποί μπορούν να συνοδεύονται και από τα κατά το άρθρο 28 παράγραφος 2 μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται ατομική άδεια παραμονής που λήξει με τη λήξη της άδειας παραμονής των αλλοδαπών, εφόσον προσκομίσουν το υπό στοιχείο γ' της παραγράφου 3 αυτού του άρθρου πιστοποιητικό.

Άρθρο 36

Εισόδος και παραμονή αλλοδαπών πνευματικών δημιουργών και μελών καλλιτεχνικών συγκροτημάτων και τσίρκων

1. Αλλοδαποί πνευματικοί δημιουργοί, όπως συγγραφείς, λογοτέχνες, σκηνοθέτες, ζωγράφοι, γλύπτες, ηθοποιοί, χορογράφοι, σκηνογράφοι, καθώς και μέλη καλλιτεχνικών συγκροτημάτων και τσίρκων και οι εργαζόμενοι σε αυτά επιτρέπεται να εισέλθουν στη χώρα, εφόσον αποδεικνύουν τη συγκεκριμένη δραστηριότητά τους και αφού λάβουν θεώρηση εισόδου στην Ελλάδα.

2. Στους αλλοδαπούς της παραγράφου 1 χορηγείται άδεια παραμονής, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α. είναι υγιείς και ασφαλισμένοι για την κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης,

β. έχουν εξασφαλίσει κατάλυμα και διαθέτουν τα οικονομικά μέσα για τη διαβίωσή τους.

3. Η αίτηση του αλλοδαπού για τη χορήγηση άδειας παραμονής συνοδεύεται από:

α. αντίγραφο σύμβασης εξαρτημένης εργασίας ή έργου,

β. πιστοποιητικό υγείας που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α. ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.) μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Τα έξοδα βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο αλλοδαπό.

γ. δήλωση στην οποία αναγράφεται η διεύθυνση του καταλύματός του,

δ. αποδεικτικά στοιχεία ότι είναι ασφαλισμένος στην Ελλάδα για την κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης ή ότι έχει υποβληθεί σχετική αίτηση και

ε. αποδεικτικά στοιχεία ότι διαθέτει τα απαραίτητα οικονομικά μέσα για τη διαβίωσή του.

4. Η άδεια παραμονής χορηγείται για χρονικό διάστημα μέχρι ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά για χρονικό διάστημα μέχρι ένα έτος.

5. Τα μέλη καλλιτεχνικών συγκροτημάτων, που έρχονται στην Ελλάδα στα πλαίσια πολιτιστικών ή μορφωτικών ανταλλαγών υπό την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού ή των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, επιτρέπεται να εισέρχονται στη χώρα, αφού λάβουν θεώρηση εισόδου που χορηγείται για όσο χρονικό διάστημα πρόκειται να διαρκέσουν οι εκδηλώσεις.

Άρθρο 37

Άλλες περιπτώσεις χορήγησης άδειας παραμονής

1. Επιτρέπεται να χορηγείται άδεια παραμονής σε αλλοδαπό για ένα έτος, που μπορεί να ανανεώνεται για ίσο χρονικό διάστημα, εφόσον:

α. αποδεικνύει ότι διαθέτει πόρους για την κάλυψη των δαπανών διαβίωσής του χωρίς να παρέχει εξαρτημένη εργασία ή να ασκεί ανεξάρτητη δραστηριότητα και ότι η προέλευση των πόρων αυτών είναι νόμιμη,

β. έχει εξασφαλίσει κατάλυμα,

γ. είναι υγιής και είναι ασφαλισμένος για κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης.

2. Η αίτηση του αλλοδαπού για τη χορήγηση άδειας παραμονής συνοδεύεται από:

α. αποδεικτικά στοιχεία ότι διαθέτει τα απαραίτητα οικονομικά μέσα για τη διαβίωσή του,

β. δήλωση, στην οποία αναφέρεται η διεύθυνση του καταλύματός του,

γ. αποδεικτικά στοιχεία ότι είναι ασφαλισμένος για την κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης ή ότι έχει υποβληθεί σχετική αίτηση.

δ. πιστοποιητικό υγείας, που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α., ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.) μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Τα έξοδα βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο αλλοδαπό.

3. Ύστερα από δεκαετή συνολική παραμονή στην Ελλάδα και υπό τις αυτές προϋποθέσεις μπορεί, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, να χορηγείται άδεια παραμονής αόριστης διάρκειας. Κατά τα λοιπά έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των παραγράφων 3 έως 6 του άρθρου 8 του νόμου αυτού.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης επιτρέπεται να χορηγείται άδεια παραμονής μέχρι ενός έτους, η οποία μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά μέχρι ένα έτος:

α. Σε πρόσωπα που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις νόμιμης παραμονής και για λόγους ανθρωπιστικής ιδίως φύσεως καθίσταται αδύνατη η αναχώρηση ή η απομάκρυνσή τους από την ελληνική επικράτεια.

β. Σε αλλοδαπούς οι οποίοι εξαναγκάζονται για λόγους ανωτέρας βίας να μετακινηθούν από τη χώρα ιθαγένειάς τους. Η άδεια είναι προσωρινή και διαρκεί μέχρις ότου εξελιχθούν οι λόγοι για τους οποίους χορηγήθηκε.

γ. Σε αλλοδαπούς επιστήμονες, οι οποίοι έχουν ιδιαίτε-

πως διακριθεί για την προσφορά τους στην έρευνα και την επιστήμη.

δ. Σε αλλοδαπούς επιστήμονες των νέων τεχνολογιών και ιδίως της πληροφορικής.

Άρθρο 38

Είσοδος αλλοδαπών για ολιγοήμερη παραμονή

Αλλοδαπός που εισέρχεται στη χώρα για τουρισμό, συνένδρια, πολιτιστικές και αθλητικές εκδηλώσεις και γενικά για ολιγοήμερη παραμονή, μπορεί να παραμείνει προσωρινά χωρίς άδεια παραμονής, για όσο χρόνο ισχύει η προξενική θεώρηση ή για χρονικό διάστημα τριών μηνών, εάν πρόκειται για αλλοδαπό στον οποίο επιτρέπεται η είσοδος χωρίς προξενική θεώρηση. Παράταση του χρόνου παραμονής μέχρι έξι ακόμη μήνες μπορεί να χορηγηθεί στον αλλοδαπό, εφόσον διαθέτει επαρκείς πόρους διαβίωσης. Η αίτηση υποβάλλεται πριν από τη λήξη της θεώρησης ή του ελεύθερου χρόνου διαμονής στην αστυνομική αρχή του τόπου διαμονής του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ

Άρθρο 39

1. Οι αλλοδαποί που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα ασφαλιζονται στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς και απολαμβάνουν των ιδίων ασφαλιστικών δικαιωμάτων με τους ημεδαπούς.

2. Οι διατάξεις του Ν.Δ. 57/1973, όπως κάθε φορά ισχύει, για την κοινωνική προστασία, εφαρμόζονται και στους αλλοδαπούς που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα.

3. Οι αλλοδαποί κρατούμενοι ενημερώνονται αμέσως μετά την εισαγωγή τους σε κάποιο ίδρυμα, σε γλώσσα την οποία κατανοούν, για τα κύρια στοιχεία της διαβίωσής τους στο ίδρυμα, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους. Διευκολύνεται η επικοινωνία τους με διπλωματικούς ή προξενικούς υπαλλήλους του Κράτους από το οποίο προέρχονται.

4. Οι πράξεις που περιγράφονται στα άρθρα 1 έως 3 του Ν. 927/1979 (ΦΕΚ 139 Α') δίδονται αυτεπαγγέλτως.

5. Αλλοδαπός που διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα και εξέρχεται προσωρινά από το ελληνικό έδαφος δικαιούται επανεισόδου, εφόσον η άδεια παραμονής του εξακολουθεί να ισχύει κατά το χρόνο της επανεισόδου του.

Άρθρο 40

Πρόσβαση των ανήλικων αλλοδαπών στην εκπαίδευση

1. Ανήλικοι αλλοδαποί, που διαμένουν στην ελληνική επικράτεια, υπάγονται στην υποχρέωση της ελάχιστης σχολικής φοίτησης, όπως και οι ημεδαποί.

2. Οι ανήλικοι αλλοδαποί που φοιτούν σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης έχουν χωρίς περιορισμούς πρόσβαση στις δραστηριότητες της σχολικής ή εκπαιδευτικής κοινότητας.

3. Για την εγγραφή αλλοδαπών ανηλίκων στα δημόσια σχολεία απαιτούνται τα αντίστοιχα με τα προβλεπόμενα για τους ημεδαπούς δικαιολογητικά. Κατ' εξαίρεση, με ελλιπή δικαιολογητικά μπορεί να εγγράφονται στα δημόσια σχολεία τέκνα:

α. όσων προστατεύονται από το ελληνικό κράτος ως πρόσφυγες και όσων τελούν υπό την προστασία της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών,

β. όσων προέρχονται από περιοχές στις οποίες επικρατεί έκρυθμη κατάσταση.

γ. όσων έχουν υποβάλει αίτηση για τη χορήγηση ασύλου.

δ. αλλοδαπών που διαμένουν στην Ελλάδα, ακόμη και αν δεν έχει ρυθμιστεί η νόμιμη παραμονή τους σε αυτήν.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις αναγνώρισης τίτλων σπουδών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που έγιναν στη χώρα προέλευσης και οι προϋποθέσεις κατάταξης σε βαθμίδες του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, εγγραφής αλλοδαπών μαθητών χωρίς δικαιολογητικά στα δημόσια σχολεία. Με όμοια απόφαση μπορεί να ρυθμίζονται θέματα προαιρετικής διδασκαλίας της μητρικής γλώσσας και πολιτισμού εκεί όπου υπάρχει ικανός αριθμός μαθητών, που ενδιαφέρονται στο πλαίσιο των ενισχυτικών δράσεων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, και να καθορίζονται η εργασιακή σχέση και τα προσόντα των εκπαιδευτικών, που θα διδάσκουν τη μητρική γλώσσα και τα στοιχεία πολιτισμού της χώρας προέλευσης.

5. Αλλοδαποί που έχουν αποφοιτήσει από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα έχουν πρόσβαση στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση, υπό τους αυτούς όρους και προϋποθέσεις όπως και οι ημεδαποί.

Άρθρο 41

Υποχρεώσεις αλλοδαπών

1. Ο αλλοδαπός, κατά τη διάρκεια της παραμονής του στην Ελλάδα, υποχρεούται να δηλώσει στην υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης:

- α. κάθε μεταβολή της κατοικίας του,
- β. κάθε μεταβολή της προσωπικής του κατάστασης, ιδίως δε την αλλαγή ιθαγένειας, τη σύναψη, λύση ή ακύρωση γάμου ή τη γέννηση τέκνου,
- γ. την απώλεια ή ανανέωση ή μεταβολή του διαβατηρίου του ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου,
- δ. την απώλεια της άδειας παραμονής του και
- ε. κάθε μεταβολή στην απασχόλησή του, όπως μεταβολή εργοδότη, καταγγελία της σύμβασης εργασίας.

Οι παραπάνω δηλώσεις γίνονται μέσα σε ένα μήνα από τις παραπάνω μεταβολές.

Η υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης, καθώς και οι δήμοι και κοινότητες υποχρεούνται να τηρούν μητρώο αλλοδαπών.

2. Ο ασκών τη γονική μέριμνα δηλώνει στην υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης τα αλλοδαπά τέκνα του που δεν έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους. Σε περίπτωση που αυτός δεν διαμένει στην Ελλάδα, η δήλωση γίνεται από εκείνον με τον οποίο κατοικούν.

3. Αλλοδαπός, κάτοχος άδειας παραμονής, οφείλει να αναχωρήσει χωρίς άλλη ειδοποίηση μέχρι την τελευταία ημέρα της λήξης της ισχύος της, εκτός αν πριν από τη λήξη της έχει υποβάλει αίτηση για την ανανέωσή της.

4. Αλλοδαπός, στον οποίο δεν εγκρίθηκε παραμονή ή ανανέωση της άδειας διαμονής του, υποχρεούται να εγκαταλείψει αμέσως το ελληνικό έδαφος χωρίς άλλες διατυπώσεις.

5. Αλλοδαπός, που παραμένει στη χώρα για χρονικό διάστημα μέχρι τριάντα ημερών από τη λήξη της άδειας παραμονής του ή παραβιάζει, για το ίδιο χρονικό διάστημα, τη διάρκεια του αναγραφόμενου στην κατεχόμενη θεώρηση εισόδου ή του δικαιούμενου ελεύθερου χρόνου παραμονής του, καθώς και την προβλεπόμενη στην ομοίμορφη θεώρηση SCHENGEN διάρκεια παραμονής ή το δικαιούμενο ελεύθερο χρόνο παραμονής του στον ενιαίο χώρο, υποχρεούται κατά την αναχώρησή να καταβάλει το τετραπλάσιο

του προβλεπόμενου παραβόλου για άδεια παραμονής ετήσιας διάρκειας. Εάν ο χρόνος της παράνομης παραμονής είναι μεγαλύτερος των τριάντα ημερών, υποχρεούται να καταβάλει το οκταπλάσιο του προβλεπόμενου παραβόλου για ετήσια άδεια παραμονής. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών, Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης καθορίζονται ο τρόπος καταβολής του παραπάνω προστίμου και κάθε άλλη λεπτομέρεια που είναι αναγκαία για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ - ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΑΠΕΛΑΣΕΙΣ

Άρθρο 42

Περιορισμοί στην κίνηση και εγκατάσταση αλλοδαπών

1. Οι εγκατεστημένοι στη χώρα αλλοδαποί έχουν ελευθερία κίνησης και εγκατάστασης στο σύνολο της επικράτειας. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας και Δημόσιας Τάξης, μπορεί να απαγορεύεται η παραμονή ή η εγκατάσταση αλλοδαπών σε ορισμένες γεωγραφικές περιοχές της χώρας.

2. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να επιβάλλονται σε συγκεκριμένο αλλοδαπό, για λόγους εθνικής ασφάλειας, δημόσιας τάξης ή δημόσιας υγείας, περιορισμοί που αναφέρονται ιδίως στην εγκατάσταση, παραμονή, μετάβαση σε ορισμένους τόπους, την άσκηση ορισμένου επαγγέλματος ή υποχρέωση εμφανίσεώς του στις αστυνομικές αρχές.

Άρθρο 43

Ανάκληση της άδειας παραμονής

1. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, ύστερα από εισήγηση των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης ή Υγείας και Πρόνοιας αντιστοίχως, ανακαλείται η άδεια παραμονής πέραν των γενικών λόγων ανάκλησης σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και για τους εξής λόγους:

α. εθνικής ασφάλειας και δημόσιας τάξης,

β. προστασίας της δημόσιας υγείας, εφόσον ο αλλοδαπός πάσχει από νόσημα που μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο γι' αυτή σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Π.Ο.Υ. και αρνείται να συμμορφωθεί προς τα μέτρα που καθορίζονται από τις ιατρικές αρχές για την προστασία της, αν και του έχει παρασχεθεί η απαραίτητη πληροφόρηση,

γ. σε περίπτωση παραβίασης από τον αλλοδαπό των υποχρεώσεων που προκύπτουν γι' αυτόν από τον παρόντα νόμο ή υποβολής πλαστών δικαιολογητικών.

2. Η ανάκληση της άδειας παραμονής συνεπάγεται την υποχρεωτική ανάκληση της άδειας εργασίας ή άδειας άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας.

Άρθρο 44

Διοικητική απέλαση

1. Η διοικητική απέλαση αλλοδαπού επιτρέπεται αν:

α. Έχει καταδικασθεί τελεσίδικα σε ποινή στέρησης της ελευθερίας τουλάχιστον ενός έτους ή, ανεξαρτήτως ποινής, για εγκλήματα προσβολών του πολιτεύματος, προδοσίας

της χώρας, εγκλήματα σχετικά με την εμπορία και διακίνηση ναρκωτικών, νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, διεθνή οικονομικά εγκλήματα, εγκλήματα με χρήση μέσων υψηλής τεχνολογίας, εγκλήματα περί το νόμισμα, εγκλήματα αντίστασης, αρπαγής ανηλίκου, κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, κλοπής, απάτης, υπεξαίρεσης, εκβίασης, τοκογλυφίας, του νόμου περί μεσαζόντων, πλαστογραφίας, ψευδούς βεβαίωσης, συκοφαντικής δυσφήμισης, λαθρεμπορίας, για εγκλήματα που αφορούν τα όπλα, αρχαιότητες, την προώθηση λαθρομεταναστών στο εσωτερικό της χώρας ή τη διευκόλυνση της μεταφοράς ή προώθησής τους ή της εξασφάλισης καταλύματος σε αυτούς για απόκρυψη και εφόσον η απέλασή του δεν διατάχθηκε από το αρμόδιο δικαστήριο.

β. Έχει παραβιάσει τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

γ. Η παρουσία του στο ελληνικό έδαφος είναι επικίνδυνη για τη δημόσια τάξη ή ασφάλεια της χώρας ή για τη δημόσια υγεία, εφόσον πάσχει από νόσημα που μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο γι' αυτή σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Π.Ο.Υ. και αρνείται να συμμορφωθεί προς τα μέτρα που καθορίζονται από τις ιατρικές αρχές για την προστασία της, αν και του έχει παρασχεθεί η απαραίτητη πληροφόρηση.

2. Η απέλαση διατάσσεται με απόφαση του οικείου Αστυνομικού Διευθυντή και προκειμένου περί Γενικών Αστυνομικών Διευθύνσεων Αττικής και Θεσσαλονίκης, από τον αρμόδιο για θέματα αλλοδαπών Αστυνομικό Διευθυντή ή ανώτερο Αξιωματικό, που ορίζεται από τον οικείο Γενικό Αστυνομικό Διευθυντή, αφού προηγουμένως δοθεί στον αλλοδαπό προθεσμία τουλάχιστον σαράντα οκτώ (48) ωρών για να υποβάλει τις αντιρρήσεις του.

3. Εφόσον ο αλλοδαπός, εκ των εν γένει περιστάσεων, κρίνεται ύποπτος φυγής ή επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη, με την ως άνω απόφαση διατάσσεται η κράτησή του που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις μήνες. Ο αλλοδαπός πρέπει να πληροφορείται στη γλώσσα που κατανοεί τους λόγους της κράτησής του. Ο αλλοδαπός που κρατείται έχει το δικαίωμα να προβάλει αντιρρήσεις κατά της απόφασης κράτησής του ενώπιον του προέδρου του διοικητικού πρωτοδικείου στην περιφέρεια του οποίου κρατείται, ο οποίος κρίνει για τη νομιμότητά της, με ανάλογη εφαρμογή της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 243 του Ν. 2717/1999 (ΦΕΚ 97 Α').

4. Σε περίπτωση που ο προς απέλαση αλλοδαπός δεν κρίνεται ύποπτος φυγής ή επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη ή ο πρόεδρος του διοικητικού πρωτοδικείου διαφωνεί ως προς την κράτησή του, με την ίδια απόφαση τάσσεται σε αυτόν προθεσμία προς αναχώρηση, η οποία δεν δύναται να υπερβαίνει τις τριάντα ημέρες.

5. Κατά της απόφασης απέλασης δικαιούται ο αλλοδαπός να προσφύγει εντός προθεσμίας πέντε ημερών από την κοινοποίησή της στον Γενικό Γραμματέα της αρμόδιας κατά τόπο περιφέρειας, ο οποίος αποφασίζει εντός τριών ημερών από την άσκηση της προσφυγής. Η τυχόν άσκηση προσφυγής συνεπάγεται την αναστολή εκτέλεσης της απόφασης. Εφόσον με την απόφαση απέλασης έχει διαταχθεί και η κράτηση, η αναστολή αφορά μόνο την απέλαση.

6. Ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Μετανάστευσης, μπορεί και αυτεπαγγέλτως να αναστείλει προσωρινά την απέλαση, όταν αυτό επιβάλλεται από λόγους ανθρωπιστικούς, ανωτέρας βίας ή δημόσιου συμφέροντος, όπως όταν συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι που αφορούν τη ζωή ή την υγεία του αλλοδαπού ή της οικογένειάς του.

7. Η απέλαση αλλοδαπών που βρίσκονται παράνομα στη χώρα και καταγγέλλουν πράξεις προαγωγής σε πορνεία μπορεί με διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών και έγκριση του εισαγγελέα εφετών να αναστέλλεται μέχρι να εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση για τις πράξεις που καταγγέθηκαν. Αν η καταμίνυση αποδειχθεί ψευδής, η απέλαση εκτελείται. Για όσο χρόνο διαρκεί η αναστολή της απέλασης χορηγείται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, άδεια παραμονής στους αλλοδαπούς κατά παρέκκλιση των διατάξεων του παρόντος.

8. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών, Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης καθορίζεται η ειδικότερη διαδικασία για την εκτέλεση των αποφάσεων απέλασης, που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, καθώς και εκείνων που διατάσσονται με αποφάσεις ποινικών δικαστηρίων, σύμφωνα με τα άρθρα 74 και 99 του Ποινικού Κώδικα.

Άρθρο 45

Κωλύματα απελάσεων

Αν δεν είναι εφικτή η άμεση απέλαση του αλλοδαπού από τη χώρα, ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας, ύστερα από εισήγηση του οργάνου που είναι αρμόδιο να διατάξει την απέλαση και γνώμη της Επιτροπής Μετανάστευσης, μπορεί με απόφασή του, να επιτρέπει την προσωρινή παραμονή αλλοδαπού στη χώρα. Με όμοια απόφαση επιβάλλονται στον αλλοδαπό περιοριστικοί όροι.

Άρθρο 46

Απαγορεύσεις απελάσεων

1. Απαγορεύεται η απέλαση, εφόσον ο αλλοδαπός:
 - α. είναι ανήλικος και οι γονείς του διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα,
 - β. είναι γονέας ημεδαπού ανηλίκου και ασκεί τη γονική μέριμνα ή έχει υποχρέωση διατροφής, την οποία εκπληρώνει,
 - γ. έχει υπερβεί το 80ό έτος της ηλικίας του.
2. Δεν απαγορεύεται η απέλαση στις περιπτώσεις β' και γ' της προηγούμενης παραγράφου, όταν ο αλλοδαπός είναι επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη ή την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία, εφόσον πάσχει από νόσημα που μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο γι' αυτή, σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Π.Ο.Υ. και αρνείται να συμμορφωθεί προς τα μέτρα που καθορίζονται από τις ιατρικές αρχές για την προστασία της, αν και του έχει παρασχεθεί η απαραίτητη πληροφόρηση.

Άρθρο 47

Δαπάνες απέλασης

1. Η δαπάνη απέλασης και τα έξοδα διατροφής βαρύνουν τον αλλοδαπό. Αν ο αλλοδαπός δεν διαθέτει το αναγκαίο χρηματικό ποσό, τούτο καταβάλλεται από το Δημόσιο κατά το μέρος που δεν καλύπτεται από τον υπόχρεο. Το καταβαλλόμενο από το Δημόσιο ποσό βεβαιώνεται ως δημόσιο έσοδο και εισπράττεται κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Δημόσιας Τάξης ρυθμίζονται η διαδικασία και οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή αυτής της παραγράφου.

2. Αν η είσοδος ή η παραμονή του αλλοδαπού έχει επιτραπεί με κατάθεση εγγυητικής επιστολής από τρίτο πρόσωπο, τα έξοδα απέλασης, συμπεριλαμβανομένης και της δαπάνης διατροφής, βαρύνουν εις ολόκληρον τον αλλοδα-

πό και το πρόσωπο που έχει καταθέσει την εγγυητική επιστολή. Αν αυτοί αρνούνται την καταβολή τους, τότε η εγγυητική επιστολή καταπίπτει. Ύστερα από έγγραφη παραγγελία της αρμόδιας για την απέλαση αρχής.

3. Εργοδότης, ο οποίος απασχολεί αλλοδαπό χωρίς άδεια εργασίας, βαρύνεται με τη δαπάνη απέλασης και τα έξοδα διατροφής του.

4. Αν ο αλλοδαπός αρνείται να επιβιβασθεί στο μεταφορικό μέσο, προκειμένου να απομακρυνθεί από τη χώρα, η απομάκρυνσή του δύναται να πραγματοποιηθεί με συνοδεία αστυνομικής δύναμης μέχρι τη χώρα προορισμού του, κατόπιν αποφάσεως του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και εφόσον εξασφαλίζονται όλα τα εχέγγυα ασφαλούς μετάβασης, παραμονής και επιστροφής των συνοδών αστυνομικών.

Άρθρο 48

Χώροι κράτησης αλλοδαπών

1. Ο αλλοδαπός, στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 3 του άρθρου 44, κρατείται στην οικεία αστυνομική αρχή. Μέχρις ότου ολοκληρωθούν οι διαδικασίες απέλασής του μπορεί να παραμείνει σε ειδικούς χώρους, οι οποίοι ιδρύονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας και λειτουργούν με μέριμνα της Περιφέρειας. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι προδιαγραφές και οι όροι λειτουργίας αυτών των χώρων.

2. Την ευθύνη της φύλαξης των ειδικών χώρων έχει η Ελληνική Αστυνομία.

Άρθρο 49

Ανεπιθύμητοι αλλοδαποί

1. Το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης τηρεί κατάλογο ανεπιθύμητων αλλοδαπών. Τα κριτήρια και η διαδικασία εγγραφής και διαγραφής αλλοδαπών από τον κατάλογο αυτόν καθορίζονται με απόφαση των Υπουργών Δημόσιας Τάξης, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών και Δικαιοσύνης.

2. Αλλοδαπός που βρίσκεται στο ελληνικό έδαφος είναι υποχρεωμένος να εγκαταλείψει τη χώρα, αφότου εγγραφεί στον κατάλογο ανεπιθύμητων, μέσα σε προθεσμία που ορίζεται κάθε φορά από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης. Αν δεν συμμορφωθεί, απελαύνεται.

3. Αλλοδαπός, στον οποίο δεν επιτρέπεται η είσοδος στη χώρα, επειδή είναι εγγεγραμμένος στον κατάλογο ανεπιθύμητων αλλοδαπών, οφείλει να αναχωρήσει αμελλητί, άλλως επαναπροωθείται αμέσως στη χώρα προέλευσης ή σε τρίτη χώρα, όπου μπορεί να επιτραπεί η είσοδος με ευθύνη και δαπάνες του ίδιου ή εκείνου που τον μετέφερε, οι οποίοι υποχρεούνται και στην καταβολή κάθε άλλης αναγκαίας δαπάνης που απαιτείται μέχρι την αναχώρησή του. Στους ανωτέρω μεταφορείς, όταν αρνούνται την εκπλήρωση αυτών των υποχρεώσεών τους, επιβάλλεται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, πρόστιμο ενός εκατομμυρίου έως πέντε εκατομμυρίων δραχμών, για κάθε μεταφερόμενο άτομο. Με την ίδια απόφαση τα χρησιμοποιηθέντα μεταφορικά μέσα φυλάσσονται και αποδίδονται σε αυτούς μετά την εκπλήρωση των ανωτέρω υποχρεώσεων και την καταβολή του επιβληθέντος προστίμου ή την προσκόμιση εγγυητικής επιστολής αναγνωρισμένης τράπεζας, που καλύπτει το ποσό των ανωτέρω υποχρεώσεών τους και του επιβληθέντος προστίμου.

4. Με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών μηνών και χρηματική ποινή ενός εκατομμυρίου δραχμών τιμωρείται κάθε αλλοδαπός ο οποίος επανέρχεται παράνομα στη χώρα και

είναι καταχωρημένος στον κατάλογο των ανεπιθύμητων αλλοδαπών. Η άσκηση ενδίκων μέσων δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄

ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ - ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 50

Παράνομη είσοδος και έξοδος από τη χώρα

1. Όποιος εξέρχεται ή επιχειρεί να εξέλθει από το ελληνικό έδαφος ή εισέρχεται ή επιχειρεί να εισέλθει σε αυτό χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών μηνών και χρηματική ποινή τουλάχιστον πεντακοσίων χιλιάδων δραχμών. Θεωρείται επιβαρυντική περίπτωση και επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών και χρηματική ποινή τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου δραχμών, αν αυτός που επιχειρεί να αναχωρήσει λάθρα καταζητείται από τις δικαστικές ή αστυνομικές αρχές ή υπέχει φορολογικές ή συναλλαγματικές ή πάσης φύσεως άλλες υποχρεώσεις προς το Δημόσιο ή είναι υπότροπος.

2. Αν αλλοδαπός εισέλθει στο ελληνικό έδαφος ή εξέλθει από αυτό χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών, ύστερα από έγκριση του εισαγγελέα εφετών, στον οποίο αναφέρει σχετικώς χωρίς καθυστέρηση, μπορεί να απόσχει από την ποινική δίωξη για την πράξη αυτήν, οπότε γνωστοποιεί αμέσως την απόφασή του αυτή στο διοικητή της αστυνομικής υπηρεσίας ή λιμενικής αρχής που διαπίστωσε την παράνομη είσοδο ή έξοδο, προκειμένου αυτός με απόφασή του να επαναπροωθήσει τον αλλοδαπό αμέσως στη χώρα προέλευσης ή καταγωγής του. Η έγκριση του εισαγγελέα εφετών μπορεί να δοθεί και με τηλεφωνικό σήμα. Αν δεν καταστεί δυνατή η άμεση επαναπροώθηση του αλλοδαπού, ο διοικητής της αστυνομικής ή λιμενικής αρχής, αφού συντάξει σχετική έκθεση, παραπέμπει τον αλλοδαπό αυτόν στην αρμόδια διοικητική αρχή για απέλαση, σύμφωνα με το άρθρο 44 του νόμου αυτού. Η αρχή αυτή, αν η απέλαση δεν πραγματοποιηθεί εντός τριών μηνών, γνωστοποιεί τούτο στον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών. Στην περίπτωση αυτήν ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών μπορεί να ανακαλέσει την απόφασή του για αποχή από την ποινική δίωξη, ύστερα από έγκριση του εισαγγελέα εφετών, εφόσον δεν έχει παρέλθει ένα έτος από την ημέρα της παράνομης είσοδου του αλλοδαπού στη χώρα.

Άρθρο 51

Υποχρεώσεις υπηρεσιών και υπαλλήλων - κυρώσεις

1. Οι δημόσιες υπηρεσίες, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί και επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας και οι οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης υποχρεούνται να μην παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε αλλοδαπούς, οι οποίοι δεν έχουν διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο ή θεώρηση εισόδου ή άδεια παραμονής ή γενικά δεν αποδεικνύουν ότι παραμένουν νόμιμα στην Ελλάδα, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο. Εξαιρούνται τα νοσοκομεία, θεραπευτήρια και κλινικές, όταν πρόκειται για αλλοδαπούς που εισάγονται εκτάκτως για νοσηλεία και για ανήλικα παιδιά.

2. Οι διευθυντές φυλακών και κρατητηρίων υποχρεούνται να παραλαμβάνουν και να φυλάσσουν διαβατήρια ή άλλα έγγραφα που αποδεικνύουν την ταυτότητα των κρατούμενων αλλοδαπών, καθώς και τις άδειες παραμονής και εργασίας τους. Τα έγγραφα αυτά επιστρέφονται κατά την απόλυση του αλλοδαπού. Αν ο αλλοδαπός δεν έχει τα έγγραφα αυτά ή δεν έχει άδεια παραμονής ή εργασίας, οι ως άνω υ-

πάλληλοι οφείλουν να το γνωστοποιήσουν αμέσως στην πλησιέστερη αστυνομική αρχή ή στην πλησιέστερη υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης.

3. Οι υπάλληλοι των παραπάνω υπηρεσιών και φορέων που παραβαίνουν τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 διώκονται πειθαρχικά και τιμωρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα για παράβαση καθήκοντος.

Άρθρο 52

Υποχρεώσεις συμβολαιογράφων - κυρώσεις

1. Κατά την κατάρτιση συμβολαιογραφικών πράξεων στις οποίες συμβαλλόμενοι ή συμμετέχοντες καθ' οιονδήποτε τρόπο είναι αλλοδαποί, οι οποίοι παρίστανται αυτοπροσώπως ή δηλώνουν κατοικία ή διαμονή στην ημεδαπή, οι συμβολαιογράφοι υποχρεούνται να διαπιστώνουν ότι αυτοί έχουν θεώρηση εισόδου ή άδεια παραμονής και να κάνουν σχετική μνεία στην πράξη τους. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις της σύνταξης πληρεξουσίων σε δικηγόρους προκειμένου να εκπροσωπήσουν αλλοδαπούς ενώπιον δικαστηρίων ή και άλλων αρχών.

2. Οι συμβολαιογράφοι που παραβαίνουν τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου διώκονται πειθαρχικά και τιμωρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα για παράβαση καθήκοντος.

Άρθρο 53

Υποχρεώσεις εργοδοτών αλλοδαπών εργαζομένων - κυρώσεις

1. Δεν επιτρέπεται η πρόσληψη και η απασχόληση αλλοδαπών, εφόσον δεν έχουν άδεια παραμονής. Αν η κατάρτιση της σύμβασης εργασίας ή έργου ή ανεξάρτητων υπηρεσιών αποτελεί προϋπόθεση για τη χορήγηση της άδειας παραμονής, η ισχύς αυτής της σύμβασης τελεί υπό την αναβλητική αίρεση της χορήγησης αυτής της άδειας.

2. Οι εργοδότες που απασχολούν αλλοδαπούς εργαζόμενους οφείλουν να ενημερώνουν αμέσως την υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης, τα Γραφεία Ευρέσεως Εργασίας της έδρας τους και την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για κάθε πρόσληψη αλλοδαπού και για κάθε μεταβολή στο καθεστώς εργασίας του, όπως παράταση της σύμβασης, καταγγελία της σύμβασης, αποχώρηση.

3. Στους εργοδότες που παραβιάζουν τις διατάξεις των δύο παραγράφων 1 και 2, πέραν άλλων κυρώσεων που προβλέπονται από τη νομοθεσία, επιβάλλεται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, χρηματικό πρόστιμο που μπορεί να κυμαίνεται από ένα εκατομμύριο έως πέντε εκατομμύρια δραχμές για κάθε παράνομο αλλοδαπό.

4. Όποιος απασχολεί αλλοδαπό που στερείται άδειας παραμονής τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Σε περίπτωση υποτροπής επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών. Αν εργοδότης είναι νομικό πρόσωπο, οι ως άνω ποινές επιβάλλονται στον διευθύνοντα σύμβουλο ή στον διαχειριστή ή στον ασκούντα γενικά τη διοίκηση του νομικού προσώπου. Ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας μπορεί επιπλέον, συνεκτιμώντας και τις εν γένει περιστάσεις, να διατάξει το κλείσιμο του καταστήματος ή της επιχείρησης για χρονικό διάστημα από έναν μέχρι έξι μήνες και για τρεις έως δώδεκα μήνες σε περίπτωση δεύτερης καταδίκης και εφόσον πρόκειται για κέντρα διασκέδασης από δύο μέχρι δώδεκα μήνες και από έξι μέχρι είκοσι τέσσερις μήνες αντίστοιχα. Αν υπάρξει τρίτη καταδίκη, το κατάστημα ή η επιχείρηση κλείεται οριστικά και δεν χορηγείται στο ίδιο πρόσωπο τέτοια άδεια για χρονικό διάστημα πέντε ετών.

5. Όταν η παραβίαση των διατάξεων του παρόντος νόμου γίνεται με σκοπό την προαγωγή αλλοδαπών σε πορνεία τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον δύο εκατομμυρίων δραχμών. Σε περίπτωση που το θύμα είναι ανήλικος ή ανήλικη, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον πέντε εκατομμυρίων δραχμών. Το παραπάνω αδίκημα θεωρείται σε κάθε περίπτωση αυτόφωρο και εκδικάζεται με τη σχετική διαδικασία. Η έκδοση τελεσίδικης καταδικαστικής απόφασης γνωστοποιείται με μέριμνα της αρμόδιας εισαγγελίας στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας μέσα σε ένα μήνα από την έκδοσή της. Ο τελευταίος υποχρεούται μέσα σε ένα μήνα από τη γνωστοποίηση της απόφασης να αφαιρέσει την άδεια λειτουργίας του καταστήματος ή της επιχείρησης όπου τελέστηκε το αδίκημα, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δώδεκα μηνών, μπορεί δε, συνεκτιμώντας και τις εν γένει περιστάσεις, να προβεί στην οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας. Οι προβλεπόμενες στην παρούσα παράγραφο ποινές δεν αποκλείουν τη σωρευτική επιβολή άλλων ποινών σε περίπτωση συνδρομής άλλων διατάξεων της ποινικής νομοθεσίας.

6. Με ποινή φυλάκισης τιμωρείται και ο αλλοδαπός, ο οποίος παρέχει εξαρτημένη εργασία ή ανεξάρτητες υπηρεσίες ή έργο ή ασκεί επάγγελμα ή άλλη ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα χωρίς άδεια παραμονής.

7. Για την απασχόληση αλλοδαπών από φυσικά ή νομικά πρόσωπα που συμβάλλονται με το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, για την κατασκευή έργων ειδικής φύσεως - υποδομής και εκείνων που προβλέπονται από το άρθρο 12 του Π.Δ. 378/1987 (ΦΕΚ 168 Α'), απαιτείται έγκριση της στρατιωτικής αρχής που προϊστάται του έργου.

Άρθρο 54

Υποχρεώσεις υπαλλήλων και λοιπών ιδιωτών - κυρώσεις

1. Απαγορεύεται η εκμίσθωση ακινήτων σε αλλοδαπούς που δεν έχουν διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο ή θέωση εισόδου ή άδεια παραμονής.

2. Οι διευθυντές ξενοδοχείων, παραθεριστικών κέντρων, κλινικών και θεραπευτηρίων οφείλουν να ενημερώνουν την αστυνομική υπηρεσία ή την υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης για την άφιξη και την αναχώρηση αλλοδαπών που φιλοξενούν.

3. Στα πρόσωπα που παραβιάζουν τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2, πέραν άλλων κυρώσεων που προβλέπονται από τη νομοθεσία, επιβάλλεται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, χρηματικό πρόστιμο από πεντακόσιες χιλιάδες έως ένα εκατομμύριο δραχμές.

4. Τα πρόστιμα της προηγούμενης παραγράφου επιβάλλονται επίσης στα πρόσωπα που υποβάλλουν ανακριβή δήλωση ή βεβαίωση ή δεν εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει με τη βεβαίωση ή τη δήλωση που προβλέπεται στα άρθρα 10 παρ. 3 περ. γ', 11 παρ. 2 περ. δ', 19 παρ. 6 περ. α', 21 παρ. 2 περ. δ', 26 παρ. 2 περ. γ', 28 παρ. 3 περ. δ', 34 παρ. 4 περ. γ', 35 παρ. 2 περ. β', 36 παρ. 3 περ. γ' και 37 παρ. 2 περ. β'. Τα ίδια πρόστιμα επιβάλλονται και στους αλλοδαπούς, οι οποίοι δεν εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 41.

5. Όποιος διευκολύνει την είσοδο στο ελληνικό έδαφος αλλοδαπού, χωρίς να υποβληθεί στον έλεγχο που προβλέπεται στο άρθρο 4, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον πεντακοσίων χιλιάδων δραχμών.

6. Όποιος διευκολύνει την παράνομη παραμονή αλλοδαπού ή δυσχεραίνει τις έρευνες των αστυνομικών αρχών για τον εντοπισμό, σύλληψη και απέλασή του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον πεντακοσίων χιλιάδων δραχμών.

7. Όποιος παράνομα κατέχει ή χρησιμοποιεί γνήσιο διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο άλλου προσώπου, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον πεντακοσίων χιλιάδων δραχμών. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος παρακρατεί διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο άλλου προσώπου ή αρνείται να παραδώσει τούτο στην αρμόδια υπηρεσία. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος κατέχει ή χρησιμοποιεί πλαστό διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο.

8. Ο υπεύθυνος γραφείου ταξιδιών ή μετανάστευσης ή οποιοσδήποτε άλλος υποβάλλει για λογαριασμό τρίτου στην αρμόδια αρχή δικαιολογητικά έκδοσης ταξιδιωτικού εγγράφου, με στοιχεία που δεν ανταποκρίνονται στην ταυτότητα του προσώπου αυτού, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου δραχμών. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και εκείνος, για λογαριασμό του οποίου υποβάλλονται τα δικαιολογητικά. Με απόφαση του νομάρχη επιβάλλεται και η οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας του γραφείου.

Άρθρο 55

Υποχρεώσεις μεταφορέων - κυρώσεις

1. Πλοίαρχοι ή κυβερνήτες πλοίου, πλωτού μέσου ή αεροπλάνου και οδηγοί κάθε είδους μεταφορικού μέσου που μεταφέρουν από το εξωτερικό στην Ελλάδα αλλοδαπούς, που δεν έχουν δικαίωμα εισόδου στο ελληνικό έδαφος, ή στους οποίους έχει απαγορευθεί η είσοδος για οποιαδήποτε αιτία, καθώς και αυτοί που τους προωθούν στο εσωτερικό της χώρας, ή διευκολύνουν τη μεταφορά ή προώθησή τους, ή εξασφαλίζουν σε αυτούς κατάλυμα για απόκρυψη τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή ενός εκατομμυρίου έως πέντε εκατομμυρίων δραχμών για κάθε μεταφερόμενο αλλοδαπό. Ειδικά πλοίαρχοι ή κυβερνήτες πλοίων και πλωτών μέσων που μεταφέρουν τους προαναφερόμενους αλλοδαπούς υπό συνθήκες που θέτουν σε κίνδυνο τη ζωή και την ασφάλειά τους τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον δύο ετών ανά μεταφερόμενο πρόσωπο. Με τις ίδιες ποινές τιμωρούνται και οι συμμετέχοντες στις ανωτέρω αξιόποινες πράξεις. Συνιστά επιβαρυντική περίπτωση και επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστο δύο ετών και χρηματική ποινή πέντε εκατομμυρίων έως οκτώ εκατομμυρίων δραχμών για κάθε μεταφερόμενο άτομο, αν η μεταφορά ενεργείται κατ' επάγγελμα ή με σκοπό το παράνομο κέρδος, ή αν ο υπάιτιος είναι δημόσιος υπάλληλος ή τουριστικός ή ναυτιλιακός ή ταξιδιωτικός πράκτορας, ή είναι υπότροπος. Μεταφορικά μέσα που χρησιμοποιήθηκαν για τη μεταφορά προσώπων κατάσχονται και δημεύονται με απόφαση του δικαστηρίου, εκτός αν ο ιδιοκτήτης αποδείξει ότι δεν γνώριζε το σκοπό για τον οποίο χρησιμοποιήθηκαν αυτά. Η άσκηση ενδίκου μέσου κατά των παραπάνω δικαστικών αποφάσεων δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

2. Πλοίαρχοι ή κυβερνήτες πλοίου, πλωτού μέσου ή αεροπλάνου και οδηγοί κάθε είδους μεταφορικού μέσου υποχρεούνται να μη δέχονται για μεταφορά από και στο εξωτερικό πρόσωπα τα οποία δεν είναι εφοδιασμένα με τα απαιτούμενα ταξιδιωτικά έγγραφα ή δεν έχουν υποστεί τον κανονικό αστυνομικό έλεγχο. Οι παραβάτες τιμωρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1. Η ανωτέρω α-

Ειόποινη πράξη θεωρείται τετελεσμένη, προκειμένου μεν για θαλάσσια και εναερία μεταφορικά μέσα, εφόσον το πρόσωπο που επιβιβάσθηκε λάθρα βρίσκεται μέσα σε αυτά κατά την έναρξη του προ του αποπλου ή της απογειώσεως ελέγχου από τα αρμόδια κρατικά όργανα ή μετά την άρση του πλοίου ή την απογειώση του αεροπλάνου, προκειμένου δε για άλλα μεταφορικά μέσα, εφόσον το πρόσωπο που αναχωρεί λάθρα βρίσκεται μέσα σε αυτά κατά τον τελευταίο έλεγχο εξόδου ή πλησίον των συνόρων. Οι διατάξεις της παραγράφου 3 εφαρμόζονται και στα πρόσωπα που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο.

3. Αεροπορικές ή ναυτιλιακές εταιρείες ή ταξιδιωτικά γραφεία υποχρεούνται να μη δέχονται για μεταφορά και να λαμβάνουν κάθε μέτρο που να αποκλείει τη μεταφορά από το εξωτερικό στην Ελλάδα αλλοδαπών που δεν είναι εφοδιασμένοι με τα απαιτούμενα διαβατήρια ή άλλα ταξιδιωτικά έγγραφα. Στις αεροπορικές εταιρείες που παραβαίνουν τις παραπάνω υποχρεώσεις επιβάλλεται με απόφαση του αερολιμενάρχη χρηματικό πρόστιμο από πέντε εκατομμύρια έως δέκα εκατομμύρια δραχμές για κάθε μεταφερόμενο πρόσωπο. Στις ναυτιλιακές εταιρείες ή ταξιδιωτικά γραφεία, το ίδιο πρόστιμο επιβάλλεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας.

4. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 3, καθώς και ταξιδιωτικά γραφεία και οι ιδιοκτήτες των μεταφορικών μέσων ευθύνονται εις ολόκληρο για τις δαπάνες διαβίωσης και τα έξοδα επαναπροώθησης των ανωτέρω προσώπων στο εξωτερικό. Την ίδια ευθύνη έχουν και όσοι εγγυήθηκαν τον επαναπατρισμό αλλοδαπού, αν παραβιάσθηκαν όροι εισόδου ή παραμονής του στη χώρα. Τα αρμόδια για τον καταλογισμό όργανα, ο τρόπος είσπραξης και διαχείρισης αυτών και κάθε άλλη λεπτομέρεια καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης.

5. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 ή οι ιδιοκτήτες των μεταφορικών μέσων ή οι αντιπρόσωποι αυτών στην Ελλάδα υποχρεούνται αμέσως μετά την άφιξη του μεταφορικού μέσου να παραδίδουν στις υπηρεσίες του αστυνομικού ελέγχου διαβατηρίων δελτία άφιξης ή καταστάσεις των αλλοδαπών επιβατών που μεταφέρουν και προορίζονται για την Ελλάδα και αντίστροφα. Την ίδια υποχρέωση έχουν κατά την άφιξη αεροπλάνων μη τακτικών πτήσεων από τρίτες χώρες. Με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης καθορίζονται τα στοιχεία των ανωτέρω δελτίων ή καταστάσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ΄

ΣΥΣΤΑΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ

Άρθρο 56

Σύσταση υπηρεσιών και έλεγχος

1. Στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης συνιστάται Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών, καθορίζεται η διάρθρωση των οργανικών μονάδων της και η κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ τους, τα προσόντα του προσωπικού της, καθώς και οι κλάδοι από τους οποίους επιλέγονται οι προϊστάμενοι των μονάδων της και ρυθμίζεται κάθε συναφές θέμα.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέ-

ντρωσης και Οικονομικών και γνώμη του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, μπορεί να συνιστώνται διευθύνσεις ή τμήματα αλλοδαπών και μετανάστευσης σε κάθε νομό της Περιφέρειας ως μονάδες της. Ειδικά στην Περιφέρεια Αττικής μπορεί να συνιστώνται μέχρι τέσσερις διευθύνσεις, των οποίων η κατά τόπο αρμοδιότητα καθορίζεται με το ίδιο προεδρικό διάταγμα. Με όμοιο διάταγμα καθορίζεται η έδρα τους, η διάρθρωση των οργανικών μονάδων τους και η κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ τους, τα προσόντα του προσωπικού τους, καθώς και οι κλάδοι από τους οποίους επιλέγονται οι προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων και ρυθμίζεται κάθε συναφές θέμα.

Με όμοιο προεδρικό διάταγμα μπορεί να συνιστώνται μονάδες που ασκούν αρμοδιότητες της περιφέρειας για θέματα ιθαγένειας και ομογενών οι οποίοι υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών, Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μπορεί να συνιστώνται, σε έδρες πρεσβειών και έμμισθων ελληνικών προξενικών αρχών, στα πλαίσια διμερών συμφωνιών και με την επιφύλαξη των διεθνών υποχρεώσεων της Χώρας, Γραφεία Ευρέσεως Εργασίας, να καθορίζονται οι αρμοδιότητές τους, να συνιστώνται οι οργανικές θέσεις προσωπικού και να καθορίζονται οι κατηγορίες, οι κλάδοι και τα προσόντα του εν λόγω προσωπικού, καθώς και οι κλάδοι από τους οποίους επιλέγονται οι προϊστάμενοι αυτών και να ρυθμίζεται κάθε συναφές θέμα. Οι υπάλληλοι των εν λόγω γραφείων ανακοινώνονται προς τις αλλοδαπές αρχές ως υπάλληλοι της πρεσβευτικής ή προξενικής αρχής και υπάγονται στην εποπτεία και τον πειθαρχικό έλεγχο του προϊσταμένου της. Για τα πειθαρχικά παραπτώματα των ανωτέρω υπαλλήλων αρμόδιο είναι το υπηρεσιακό συμβούλιο του Υπουργείου Εξωτερικών. Οι τοποθετούμενοι ή αποσπώμενοι υπάλληλοι στα γραφεία ευρέσεως εργασίας λαμβάνουν τις αποδοχές στις θέσεις τους και επίδομα αλλοδαπής, η δαπάνη των οποίων βαρύνει τον προϋπολογισμό των φορέων από τους οποίους προέρχονται. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες της καταβολής του εν λόγω επιδόματος.

4. Οι υπηρεσίες αλλοδαπών και μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και των Περιφερειών, οι αστυνομικές, λιμενικές ή αερολιμενικές αρχές και οι υπηρεσίες ελέγχου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι αρμόδιες να παρακολουθούν την εφαρμογή του παρόντος νόμου, να διενεργούν ελέγχους και να βεβαιώνουν τις παραβάσεις. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης μπορούν να ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας διάταξης.

5. Όπου στον παρόντα νόμο αναφέρεται "υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης" νοείται η διεύθυνση ή το τμήμα αλλοδαπών και μετανάστευσης της παραγράφου 2 που βρίσκεται στο νομό, στον οποίο έχει την κατοικία του ή τη διαμονή του ο αλλοδαπός ή προτίθεται να εγκατασταθεί, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά.

6. Μέχρι την έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων των παραγράφων 1 και 2 αρμόδιες υπηρεσίες για την εφαρμογή του παρόντος νόμου είναι η Διεύθυνση Αττικής και Δημοτικής Κατάστασης στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και οι Διευθύνσεις Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης ή Διοίκησης και Τοπικής

Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης στις Περιφέρειες. Η Επιτροπή Μετανάστευσης συγκροτείται, σε ό,τι αφορά τους υπαλλήλους - μέλη της, από υπαλλήλους αυτών των υπηρεσιών.

7. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Δημόσιας Τάξης και Εργασίας καθορίζονται ο εξοπλισμός, τα αρχεία και τα λοιπά στοιχεία που παραδίδονται από τις υπηρεσίες των Υπουργείων Δημόσιας Τάξης, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Ο.Α.Ε.Δ. στις υπηρεσίες αλλοδαπών και μετανάστευσης και ρυθμίζονται τα σχετικά με τη παράδοση θέματα.

Άρθρο 57

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο των αιτήσεων που αναφέρονται στα άρθρα 8, 11, 13, 19, 21 έως 27, 29, 30, 32 και 34 έως 37 και ο τύπος και το περιεχόμενο της άδειας παραμονής, καθώς και ο τύπος και το περιεχόμενο του μητρώου αλλοδαπών.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού μπορεί να καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή των άρθρων 5 έως 38.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ'

ΚΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ ΜΕ ΠΟΛΙΤΟΓΡΑΦΗΣΗ

Άρθρο 58

Προϋποθέσεις πολιτογράφησης

1. Αλλοδαπός που επιθυμεί να αποκτήσει την ελληνική ιθαγένεια με πολιτογράφηση απαιτείται να:

α. είναι ενήλικος κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης πολιτογράφησης,

β. μην εκκρεμεί σε βάρος του απόφαση απέλασης,

γ. μην έχει καταδικασθεί τελεσίδικα σε ποινή στερητική της ελευθερίας τουλάχιστον ενός έτους ή, ανεξαρτήτως ποινής, για εγκλήματα προσβολών του πολιτεύματος, προδοσίας της χώρας, εγκλήματα σχετικά με την εμπορία και διακίνηση ναρκωτικών, τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, διεθνή οικονομικά εγκλήματα, εγκλήματα με χρήση μέσων υψηλής τεχνολογίας, εγκλήματα περί το νόμισμα, εγκλήματα αντίστασης, αρπαγής ανηλίκων, κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, κλοπής, απάτης, υπεξαίρεσης, εκβίασης, τοκογλυφίας, του νόμου περί μεσαζόντων, πλαστογραφίας, ψευδούς βεβαίωσης, συκοφαντικής δυσφήμισης, λαθρεμπορίας, εγκλήματα που αφορούν τα όπλα, αρχαιοτήτες, την προώθηση λαθρομεταναστών στο εσωτερικό της χώρας ή τη διευκόλυνση της μεταφοράς ή προώθησής τους ή της εξασφάλισης καταλύματος σε αυτούς για απόκρυψη ή για παραβάσεις της νομοθεσίας για την εγκατάσταση και κίνηση αλλοδαπών στην Ελλάδα.

2. Αν ο αλλοδαπός είναι αλλογενής απαιτείται επιπλέον να:

α. Διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα δέκα συνολικά έτη την τελευταία δωδεκαετία πριν από την υποβολή της αίτησης πολιτογράφησης. Για τον ανιθαγενή αλλοδαπό ή για τον αλλοδαπό που έχει αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας, αρκεί διαμονή στην Ελλάδα πέντε έτη μέσα στην τελευταία δωδεκαετία πριν από την υποβολή της αίτησης. Στον ανωτέρω κατά περίπτωση απαιτούμενο χρόνο δεν προμετρώνται ο χρόνος που διήνυσε ο αλλοδαπός στην Ελλάδα, ως διπλωματικός ή διοικητικός υπάλληλος ξένης χώρας. Η χρο-

νική αυτή προϋπόθεση δεν απαιτείται γι' αυτόν που έχει γεννηθεί και κατοικεί συνεχώς στην Ελλάδα, καθώς και γι' αυτούς που είναι σύζυγοι Ελλήνων ή Ελληνίδων που διαμένουν στην Ελλάδα και έχουν αποκτήσει τέκνα. Για τους συζύγους Ελλήνων διπλωματικών υπαλλήλων που υπηρετούν στο εξωτερικό, προσμετράται για τη συμπλήρωση του παραπάνω χρόνου και ο χρόνος παραμονής τους στο εξωτερικό, λόγω της υπηρεσίας των Ελλήνων συζύγων τους, ύστερα από πρόταση του Έλληνα πρεσβευτή για τη διαμόρφωση από αυτούς ελληνικής εθνικής συνείδησης.

β. Έχει επαρκή γνώση της ελληνικής γλώσσας, της ελληνικής ιστορίας και γενικά του ελληνικού πολιτισμού.

3. Οι διατάξεις των άρθρων 58 έως 64 εφαρμόζονται και στα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 2 του νόμου αυτού.

Άρθρο 59

Δικαιολογητικά

1. Ο αλλοδαπός που επιθυμεί να πολιτογραφηθεί ως Έλληνας υποβάλλει στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας του αίτηση για πολιτογράφηση, που απευθύνεται προς τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και συνοδεύεται από:

α. δήλωση πολιτογράφησης. Η δήλωση αυτή γίνεται ενώπιον του δημάρχου ή προέδρου της κοινότητας παρουσία δύο Ελλήνων πολιτών ως μαρτύρων.

β. παράβολο ύψους πεντακοσίων χιλιάδων δραχμών, το οποίο μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το τριάντα τοις εκατό κάθε φορά.

γ. αντίγραφο διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου και, εφόσον δεν είναι γραμμένο με λατινικούς χαρακτήρες, μεταφρασμένο στην ελληνική γλώσσα,

δ. άδεια παραμονής ή άλλο αποδεικτικό έγγραφο νόμιμης παραμονής του στη χώρα,

ε. πιστοποιητικό γέννησης ή βάπτισης. Αν ο αλλοδαπός είναι πρόσφυγας και αδυνατεί να προσκομίσει πιστοποιητικό γέννησης, αρκεί η προσκόμιση της απόφασης χορήγησης σε αυτόν πολιτικού ασύλου. Η διάταξη αυτή ισχύει και για πρόσφυγες, των οποίων η αίτηση πολιτογράφησης εκκρεμεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος,

στ. εκκαθαριστικό σημείωμα ή αντίγραφο δήλωσης φορολογίας εισοδήματος του τελευταίου οικονομικού έτους και

η. σημείωμα δακτυλοσκόπησης από το αστυνομικό τμήμα του τόπου κατοικίας του.

Άρθρο 60

Διαδικασία πολιτογράφησης

1. Ο δήμος ή η κοινότητα εξετάζει την πληρότητα των δικαιολογητικών και διαβιβάζει την αίτηση μαζί με τα δικαιολογητικά στην αρμόδια για θέματα ιθαγένειας υπηρεσία της περιφέρειας. Οι διευθύνσεις αυτές εξετάζουν εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις των παραγράφων 1 περ. α' και 2 περ. α' του άρθρου 58 για την περαιτέρω εξέταση της αίτησης από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Αν δεν πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις, ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας απορρίπτει την αίτηση.

2. Αν πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές, η αρμόδια διευθύνση της Περιφέρειας ζητάει πιστοποιητικό ποινικού μητρώου τύπου Α', πιστοποιητικό μη απέλασης και επιπλέον όσα στοιχεία κρίνει απαραίτητα για το σχηματισμό άποψης για τη γνώση της γλώσσας, για το ήθος και την προσωπικό-

τητα του αλλοδαπού. Στη συνέχεια ο φακέλος της υπόθεσης διαβιβάζεται στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά και τη γνώμη της οσονομικής αρχής του νομού για τα θέματα που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας.

3. Μετά από εξέταση του φακέλου η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης καλεί τον αλλοδαπό σε συνέντευξη σε συγκεκριμένο τόπο και χρόνο ενώπιον της Επιτροπής Πολιτογράφησης, προκειμένου η Επιτροπή να διατυπώσει γνώμη για την αποδοχή ή μη της αίτησης από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Η κλήση του αλλοδαπού σε συνέντευξη γίνεται με απόδειξη. Μη εμφάνιση του αλλοδαπού δικαιολογείται μόνο για λόγους ανωτέρας βίας. Σε περίπτωση αδικαιολόγητης μη εμφάνισης η αίτηση απορρίπτεται.

Άρθρο 61

Απόφαση πολιτογράφησης

1. Η πολιτογράφηση γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Η απόφαση που απορρίπτει αίτημα πολιτογράφησης δεν αιτιολογείται. Υποβολή νέας αίτησης για πολιτογράφηση επιτρέπεται μετά την παρέλευση έτους από την απόρριψη της προηγούμενης.

Άρθρο 62

Ορκωμοσία

1. Η ιδιότητα του Έλληνα πολίτη αποκτάται με την ορκωμοσία του αλλοδαπού, που πρέπει να γίνει μέσα σε ένα έτος από τη δημοσίευση της απόφασης πολιτογράφησης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Ο όρκος που δίδεται έχει ως εξής: "Ορκίζομαι να φυλάττω πίστη στην Πατρίδα, υπακοή στο Σύνταγμα και τους νόμους του κράτους και να εκπληρώνω ευσυνειδήτητα τα καθήκοντά μου ως Έλληνας πολίτης." Η απόφαση πολιτογράφησης ανακαλείται αν ο όρκος δεν δοθεί μέσα στην επίσημη προθεσμία.

3. Ο όρκος δίνεται ενώπιον του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης μπορεί να ορίζεται ότι ο όρκος δίδεται ενώπιον άλλου οργάνου.

Άρθρο 63

Πολιτογράφηση ομογενών που διαμένουν στο εξωτερικό

1. Η αίτηση πολιτογράφησης ομογενών που διαμένουν στο εξωτερικό υποβάλλεται στον Έλληνα Πρόξενο του τόπου κατοικίας τους, ο οποίος τη διαβιβάζει στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης με έκθεσή του. Μαζί με την αίτηση υποβάλλονται και τα εξής:

- δήλωση πολιτογράφησης, η οποία γίνεται ενώπιον του προξένου, παρουσία δύο Ελλήνων πολιτών, ως μαρτύρων,
- αντίγραφο διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου και εφόσον δεν είναι γραμμένο με λατινικούς χαρακτήρες, μεταφρασμένο στην ελληνική,
- πιστοποιητικό γέννησης ή βάπτισης,
- πιστοποιητικό ποινικού μητρώου των αλλοδαπών αρχών.

2. Η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ύστερα από εξέταση

των στοιχείων του φακέλου του ομογενούς και τη γνώμη του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης για θέματα που αφορούν τη δημόσια τάξη και ασφάλεια, εισηγείται στον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης την αποδοχή ή μη του αιτήματος για πολιτογράφηση.

3. Οι διατάξεις των άρθρων 61 και 62 του νόμου αυτού εφαρμόζονται και για την πολιτογράφηση του άρθρου αυτού.

Άρθρο 64

Επιτροπή Πολιτογράφησης

1. Στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης συνιστάται πενταμελής Επιτροπή Πολιτογράφησης, η οποία αποτελείται από:

α. τον προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ως Πρόεδρο,

β. τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Αστικής και Δημοτικής Κατάστασης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης,

γ. τον προϊστάμενο του Β' Τμήματος Ιθαγένειας του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης,

δ. ένα μέλος Δ.Ε.Π. στο γνωστικό αντικείμενο της Κοινωνιολογίας Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος, που προτείνεται από τον Πρόεδρο του οικείου Τμήματος με τον αναπληρωτή του και

ε. ένα μέλος Δ.Ε.Π. στο γνωστικό αντικείμενο της Ψυχολογίας Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος, που προτείνεται από τον Πρόεδρο του οικείου Τμήματος με τον αναπληρωτή του.

2. Η Επιτροπή ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Με όμοια απόφαση ορίζονται και οι αναπληρωτές του Προέδρου και των μελών της Επιτροπής. Χρήη γραμματέα της Επιτροπής Πολιτογράφησης ασκεί υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού που υπηρετεί στη Διεύθυνση Αστικής και Δημοτικής Κατάστασης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, που ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του με την ίδια ως άνω απόφαση. Στην Επιτροπή Πολιτογράφησης συμμετέχει ως εισηγητής, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ο υπάλληλος που χειρίζεται την υπόθεση.

3. Η θητεία των μελών της Επιτροπής Πολιτογράφησης είναι διετής.

4. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών καθορίζεται η αμοιβή των μελών της Επιτροπής, του γραμματέα και του εισηγητή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΔ'

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 65

Εκκρεμείς αιτήσεις για θεώρηση εισόδου και για άδεια παραμονής

Άδεια παραμονής και πράσινη κάρτα που δεν έχουν λήξει

1. Αιτήσεις για τη χορήγηση θεώρησης εισόδου στην Ελλάδα, οι οποίες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου είναι εκκρεμείς σε ελληνικά προξενία, εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου αιτήσεις για τη χορήγηση κάρτας παραμονής περιορισμέ-

νης χρονικής διάρκειας (πράσινης κάρτας). σύμφωνα τις διατάξεις του Π.Δ. 359/1997, όπως ισχύει σήμερα, καθώς και προσφυγές κατά αποφάσεων των αρμόδιων οργάνων του Ο.Α.Ε.Δ. ενώπιον της ειδικής επιτροπής του άρθρου 5 του ίδιου προεδρικού διατάγματος εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του διατάγματος. Μετά την ολοκλήρωση αυτής της εξέτασης τα Π.Δ/τα 358/1997 και 359/1997 καταργούνται, με εξαίρεση την παρ. 3 του άρθρου 2 του Π.Δ. 359/1997, η οποία καταργείται από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Κάρτες που έχουν ανακληθεί με βάση την παραπάνω καταργούμενη διάταξη επαναχορηγούνται εφόσον δεν συντρέχει λόγος δημόσιας τάξης και ασφάλειας.

3. Αιτήσεις για τη χορήγηση ή την ανανέωση άδειας παραμονής, πλην κάρτας παραμονής περιορισμένης χρονικής διάρκειας (πράσινης κάρτας), οι οποίες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου είναι εκκρεμείς, διαβιβάζονται στις αρμόδιες σύμφωνα με τον παρόντα νόμο υπηρεσίες. Ομοίως αιτήσεις για τη χορήγηση άδειας εργασίας ή άδειας άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας ή άδειας παραμονής αλλοδαπών που είναι κάτοχοι άδειας εισόδου υποβάλλονται στις αρμόδιες σύμφωνα με τον παρόντα νόμο υπηρεσίες. Οι αιτήσεις αυτές συνοδεύονται από τα δικαιολογητικά που προβλέπονταν από τις διατάξεις που ίσχυαν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος. Αν δεν προβλέπονταν τέτοια δικαιολογητικά, συνοδεύονται από τα δικαιολογητικά που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος. Κατά τα λοιπά για τη χορήγηση της άδειας παραμονής και για την ανανέωσή της, καθώς και για τη χορήγηση άδειας εργασίας ή άδειας άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος νόμου.

4. Κάρτες παραμονής περιορισμένης χρονικής διάρκειας (πράσινες κάρτες) που ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος και πράσινες κάρτες που θα εκδοθούν σύμφωνα με την παράγραφο 2 αυτού του άρθρου θεωρούνται άδειες εργασίας και παραμονής στις οποίες εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος νόμου. Οι άδειες αυτές, εφόσον λήγουν το αργότερο μέχρι την 31.12.2001, παρατείνονται αυτοδικαίως για ένα ακόμη εξάμηνο από την ημερομηνία λήξης τους. Όσες λήγουν μετά την παραπάνω ημερομηνία, ανανεώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Ομοίως πράσινες κάρτες, για τις οποίες εκκρεμούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος αιτήσεις ανανέωσής τους, παρατείνονται αυτοδικαίως από την έναρξη ισχύος του παρόντος μέχρι την 30.6.2002 και στη συνέχεια ανανεώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

5. Λοιπές άδειες παραμονής, που ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και λήγουν το αργότερο μέχρι την 31.12.2001, παρατείνονται αυτοδικαίως για ένα ακόμη εξάμηνο από την ημερομηνία λήξης τους. Όσες λήγουν μετά την παραπάνω ημερομηνία, ανανεώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

6. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 19 αυτού του νόμου δεν εφαρμόζονται κατά τον πρώτο χρόνο ισχύος του παρόντος νόμου.

Άρθρο 66

Παράνομοι αλλοδαποί

1. Επιτρέπεται η χορήγηση άδειας παραμονής σε αλλοδαπούς που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου διαμένουν παράνομα στην Ελλάδα, εφόσον:

α. Είναι κάτοχοι κάρτας παραμονής περιορισμένης χρονικής διάρκειας (πράσινης κάρτας) που έχει λήξει χωρίς να έχει υποβληθεί αίτηση για ανανέωσή της ή η αίτηση για ανα-

νέωση έχει απορριφθεί ή κάρτας προσωρινής άδειας παραμονής (λευκής κάρτας) ή άδειας παραμονής που έχει λήξει χωρίς να έχει υποβληθεί αίτηση για ανανέωσή της και διαμένουν μετά τη λήξη τους αποδεδειγμένα στη χώρα ή

β. Έχουν ασκήσει προσφυγή κατά αποφάσεων των αρμόδιων οργάνων του Ο.Α.Ε.Δ. ενώπιον της ειδικής επιτροπής του άρθρου 5 του Π.Δ. 359/1997 και επιθυμούν να παραιτηθούν από την προσφυγή προκειμένου να υπαχθούν στη διαδικασία του παρόντος άρθρου ή

γ. Έχουν υποβάλει αίτηση για τη χορήγηση κάρτας παραμονής περιορισμένης χρονικής διάρκειας (πράσινης κάρτας) για σοβαρούς ανθρωπιστικούς λόγους στην ειδική επιτροπή του άρθρου 5 του Π.Δ. 359/1997, επειδή δεν πληρούσαν ορισμένες από τις νόμιμες προϋποθέσεις για τη χορήγηση της πράσινης κάρτας ή

δ. Αποδείξουν ότι διαμένουν στη χώρα, νόμιμα ή παράνομα, συνεχώς επί ένα έτος μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος.

2. ι. Οι αλλοδαποί των περιπτώσεων α' και δ' της παρ. 1 του άρθρου αυτού οφείλουν μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου να υποβάλουν στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας τους αίτηση με δύο φωτογραφίες που συνοδεύεται από:

α. Επικυρωμένο αντίγραφο διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου ή πιστοποιητικού γέννησης ή οικογενειακής κατάστασης ή δελτίου ταυτότητας.

β. Προκειμένου για αλλοδαπούς της περ. α' της παρ. 1:

αα. το πρωτότυπο της πράσινης κάρτας, λευκής κάρτας ή άδειας παραμονής που έχει λήξει και

ββ. Αν από το διαβατήριο ή το ταξιδιωτικό έγγραφο δεν συνάγεται ο χρόνος παραμονής του αλλοδαπού στην Ελλάδα, έγγραφα βέβαιης χρονολογίας ή λογαριασμούς Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε., Ε.ΥΔ.Α.Π. και κινητής τηλεφωνίας, καθώς και ασφαλιστήρια συμβόλαια, από τα οποία αποδεικνύεται ότι διέμεναν στην χώρα τουλάχιστον ένα έτος πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Για τη διαπίστωση του χρόνου παραμονής του αλλοδαπού, τα προσκομιζόμενα έγγραφα δεν είναι απαραίτητα να καλύπτουν συνεχόμενα όλο το διάστημα του έτους. Εύλογα ενδιάμεσα διαστήματα μπορεί να τεκμαίρονται.

γ. Προκειμένου για αλλοδαπούς της περ. δ' της παρ. 1, αν από το διαβατήριο ή από το ταξιδιωτικό έγγραφο δεν συνάγεται ο χρόνος παραμονής του αλλοδαπού στην Ελλάδα, επιπλέον λογαριασμούς Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε., Ε.ΥΔ.Α.Π. και κινητής τηλεφωνίας, καθώς και ασφαλιστήρια συμβόλαια, από τα οποία αποδεικνύεται η τουλάχιστον ετήσια παραμονή τους στην Ελλάδα ή απόφαση δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου δήμων ή κοινοτήτων, των οποίων ο πληθυσμός δεν υπερβαίνει τους 20.000 κατοίκους, με την οποία βεβαιώνεται ο χρόνος παραμονής του αλλοδαπού στην περιφέρειά του. Για τη διαπίστωση του χρόνου παραμονής του αλλοδαπού, τα προσκομιζόμενα έγγραφα δεν είναι απαραίτητα να καλύπτουν συνεχόμενα όλο το διάστημα του έτους. Εύλογα ενδιάμεσα διαστήματα μπορεί να τεκμαίρονται.

ii. Οι αλλοδαποί της παραγράφου 1 μπορούν να αναγνωρίσουν ασφαλιστική προϋπηρεσία για μικτή ασφάλιση, για το απαιτούμενο χρονικό διάστημα του ενός έτους με ελάχιστο αριθμό ημερών ασφάλισης διακοσίων πενήντα, χωρίς προσαύξηση για το διάστημα αυτό.

iii. Ο δήμος ή η κοινότητα εξετάζει την πληρότητα των δικαιολογητικών και τα διαβιβάζει μαζί με την αίτηση του αλλοδαπού στην υπηρεσία που ασκεί τις αρμοδιότητες της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης για τη χορήγηση άδειας παραμονής.

3. Οι αλλοδαποί της περ. β' της παρ. 1 αυτού του άρθρου

υποβάλλουν στον Ο.Α.Ε.Δ. μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου παραίτηση από την πρόσφυγή και αίτηση με δύο φωτογραφίες για τη χορήγηση της προβλεπόμενης από την παρ. 5 αυτού του άρθρου άδειας παραμονής, που συνοδεύεται από επικυρωμένο αντίγραφο διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου ή πιστοποιητικού γέννησης ή οικογενειακής κατάστασης ή δελτίου ταυτότητας. Ο Ο.Α.Ε.Δ. υποχρεούται μέσα σε εύλογο χρόνο να διαβιβάσει στην υπηρεσία που ασκεί τις αρμοδιότητες της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης την υποβληθείσα αίτηση του αλλοδαπού μαζί με την παρτίτση από την προσφυγή και τα λοιπά δικαιολογητικά, αφού εξετάσει την πληρότητά τους.

4. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου οι αιτήσεις αλλοδαπών της περ. γ' της παρ. 1 αυτού του άρθρου θεωρούνται ως απορριφθείσες και νέες τέτοιες αιτήσεις δεν επιτρέπεται να υποβάλλονται. Οι αλλοδαποί αυτής της περιπτώσεως δικαιούνται να υποβάλλουν στον Ο.Α.Ε.Δ. μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου αίτηση με δύο φωτογραφίες για τη χορήγηση της προβλεπόμενης από την παράγραφο 5 αυτού του άρθρου άδειας παραμονής. Η αίτηση συνοδεύεται από επικυρωμένο αντίγραφο διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου ή πιστοποιητικού γέννησης ή οικογενειακής κατάστασης ή δελτίου ταυτότητας. Ο Ο.Α.Ε.Δ. υποχρεούται μέσα σε εύλογο χρόνο να διαβιβάσει στην υπηρεσία που ασκεί τις αρμοδιότητες της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης την υποβληθείσα αίτηση του αλλοδαπού μαζί με τα λοιπά δικαιολογητικά, αφού εξετάσει την πληρότητά τους.

5. Η υπηρεσία που ασκεί τις αρμοδιότητες της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης εξετάζει τις αιτήσεις των προηγούμενων παραγράφων σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 8 του παρόντος νόμου. Η άδεια παραμονής χορηγείται ανεξαρτήτως του λόγου για τον οποίο επιθυμεί να παραμείνει ο αλλοδαπός στην Ελλάδα και έχει διάρκεια έξι μηνών.

6. i. Αλλοδαπός στον οποίο έχει χορηγηθεί η εξάμηνη άδεια παραμονής που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο, επιτρέπεται να λάβει άδεια εξαρτημένης εργασίας σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, εφόσον μέχρι τη λήξη του εξαμήνου προσκομίσει στην αρμόδια υπηρεσία εργασίας της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης αίτηση για τη χορήγηση άδειας εργασίας και για την ανανέωση της εξάμηνης άδειας παραμονής. Η αίτηση συνοδεύεται από:

α. Την εξάμηνη άδεια παραμονής.

β. Πιστοποιητικό ποινικού μητρώου τύπου Α'.

γ. Πιστοποιητικό υγείας που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α., ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από νόσημα το οποίο σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και τον Π.Ο.Υ. δύναται να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία.

δ. Δήλωση στην οποία αναφέρεται η διεύθυνση του καταλύματός του.

ε. Αποδεικτικά στοιχεία ότι είναι ασφαλισμένος και ότι έχει εκπληρώσει τις ασφαλιστικές του υποχρεώσεις για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης και για την κάλυψη εργατικού ατυχήματος.

στ. Σύμβαση εξαρτημένης εργασίας ή αναγγελία προς τον Ο.Α.Ε.Δ. για την πρόσληψη ή δήλωση του εργοδότη ότι θα τον απασχολήσει για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και ότι σε περίπτωση διακοπής της σχέσης εργασίας θα ενημερώσει σχετικά την υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης και το νομάρχη.

ii. Η άδεια εργασίας μαζί με το σχετικό φάκελο διαβιβάζεται από το νομάρχη υπηρεσιακά στην υπηρεσία που ασκεί

τις αρμοδιότητες της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης, η οποία ανανεώνει την άδεια παραμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

7. i. Αλλοδαπός στον οποίο έχει χορηγηθεί η εξάμηνη άδεια παραμονής που προβλέπεται στην παράγραφο 5, επιτρέπεται να λάβει άδεια εργασίας για την παροχή ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου, εφόσον μέχρι τη λήξη του εξαμήνου προσκομίσει στην αρμόδια υπηρεσία εργασίας της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης αίτηση για τη χορήγηση άδειας εργασίας και για την ανανέωση της εξάμηνης άδειας παραμονής. Η αίτηση συνοδεύεται από:

α. Τα υπό στοιχεία α', β', γ', δ' και ε' της παρ. 6. i. δικαιολογητικά.

β. Σύμβαση ανεξάρτητων υπηρεσιών ή σύμβαση έργου ή αναγγελία προς τον Ο.Α.Ε.Δ. για την πρόσληψη ή δήλωση του εργοδότη ότι θα τον απασχολήσει για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και ότι σε περίπτωση διακοπής της απασχόλησης θα ενημερώσει σχετικά την Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης και το νομάρχη ή τέλος βιβλιάριο ενσήμων ασφαλιστικού οργανισμού από το οποίο να προκύπτει ότι ο αλλοδαπός έχει πραγματοποιήσει αριθμό ημερομισθίων ίσο τουλάχιστον με το μισό των εργασιμίων ημερών που αντιστοιχούν στο χρονικό διάστημα από την ημερομηνία χορήγησης της προσωρινής εξάμηνης άδειας παραμονής μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αιτήσεώς του για την έκδοση της άδειας εργασίας.

ii. Η άδεια εργασίας μαζί με το σχετικό φάκελο διαβιβάζονται από το νομάρχη υπηρεσιακά στην υπηρεσία που ασκεί τις αρμοδιότητες της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης, η οποία ανανεώνει την άδεια παραμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

8. i. Αλλοδαπός, στον οποίο έχει χορηγηθεί η εξάμηνη άδεια παραμονής που προβλέπεται στην παράγραφο 5, επιτρέπεται να λάβει άδεια άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας, εφόσον μέχρι τη λήξη του εξαμήνου προσκομίσει στο δήμο ή την κοινότητα αίτηση για τη χορήγηση άδειας άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας και για την ανανέωση της εξάμηνης άδειας παραμονής. Η αίτηση συνοδεύεται από:

α. Τα υπό στοιχεία α', β', γ' και δ' της παρ. 6. i. δικαιολογητικά.

β. Αποδεικτικά στοιχεία ότι είναι ασφαλισμένος και ότι έχει εκπληρώσει τις ασφαλιστικές του υποχρεώσεις για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης.

γ. Οικονομοτεχνική μελέτη στην οποία περιλαμβάνονται τουλάχιστον το είδος και το ύψος της επένδυσης, καθώς και οι πηγές χρηματοδότησης και στοιχεία που να αποδεικνύουν την επιστημονική, τεχνική ή επαγγελματική του κατάρτιση ως προς τη δραστηριότητα που επιθυμεί να ασκήσει.

δ. Επίσημα αποδεικτικά στοιχεία επαρκών οικονομικών πόρων για την κάλυψη των εξόδων παραμονής και της δραστηριότητας που θα ασκήσει.

ii. Ο δήμος ή η κοινότητα εξετάζει την πληρότητα των δικαιολογητικών και τα διαβιβάζει μαζί με την αίτηση στην υπηρεσία που ασκεί τις αρμοδιότητες της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης. Η υπηρεσία αυτή χορηγεί την άδεια άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 25 και ανανεώνει την άδεια παραμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 67

Οικογενειακή συνένωση

1. Ο αλλοδαπός που έχει άδεια παραμονής ή κάρτα πε-

ριορισμένης χρονικής διάρκειας (πράσινη κάρτα) κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος και διαμένει στην Ελλάδα δύο τουλάχιστον έτη μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος οφείλει να υποβάλει αίτηση για τη χορήγηση άδειας παραμονής για τα μέλη της οικογένειάς του για οικογενειακή συνένωση, εφόσον τα μέλη αυτά συγκατοικούσαν μαζί του μέχρι την παραπάνω ημερομηνία και στερούνται θεώρησης εισόδου ή άδειας παραμονής. Η αίτηση συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά της παραγράφου 3 του άρθρου 28 και από υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986 του αλλοδαπού ότι τα μέλη της οικογένειάς του συγκατοικούσαν με αυτόν μέχρι την παραπάνω ημερομηνία.

2. Η παραμονή στην Ελλάδα των μελών της οικογένειας αλλοδαπού, ο οποίος έλαβε την εξαμήνη άδεια παραμονής σύμφωνα με την παράγραφο 5 του προηγούμενου άρθρου, καλύπτεται από αυτήν την άδεια, εφόσον μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος συγκατοικούσαν με αυτόν. Ο αλλοδαπός οφείλει μέχρι τη λήξη του εξαμήνου να υποβάλει αίτηση για τη χορήγηση άδειας παραμονής στα παραπάνω μέλη της οικογένειάς του για οικογενειακή συνένωση. Η αίτηση συνοδεύεται από την εξαμήνη άδεια παραμονής, από τα υπό στοιχεία γ' και δ' της παραγράφου 3 άρθρου 28 και της παρ. 1 του άρθρου 29 δικαιολογητικά και από υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986 του αλλοδαπού ότι τα μέλη της οικογένειάς του συγκατοικούσαν με αυτόν μέχρι την παραπάνω ημερομηνία. Η άδεια παραμονής για οικογενειακή συνένωση χορηγείται ταυτόχρονα με την ανανέωση της άδειας παραμονής του αλλοδαπού, σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο.

3. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 28 παρ. 2, 29 παρ. 2, 30, 31 και 32 του παρόντος.

Άρθρο 68

Απαγόρευση απέλασης

Οι αλλοδαποί που υποβάλλουν τις αιτήσεις που προβλέπονται στα άρθρα 65 έως 67 του παρόντος νόμου, καθώς και τα μέλη της οικογένειάς τους δεν επιτρέπεται να απελαθούν λόγω έλλειψης άδειας παραμονής μέχρι την έκδοση της απόφασης για τη χορήγηση ή μη άδειας παραμονής.

Άρθρο 69

Εκκρεμείς αιτήσεις και δηλώσεις πολιτογράφησης

Ειδικές περιπτώσεις διαπίστωσης ιθαγένειας

1. Εκκρεμείς δηλώσεις για πολιτογράφηση που έχουν υποβληθεί μέχρι τις 15.11.2000 εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Εκκρεμείς δηλώσεις για πολιτογράφηση που έχουν υποβληθεί μετά την ως άνω ημερομηνία εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Εκκρεμείς αιτήσεις πολιτογράφησης που δεν συνοδεύονται από αντίστοιχες δηλώσεις πολιτογράφησης και που έχουν υποβληθεί πριν από την παραπάνω ημερομηνία δεν λαμβάνονται υπόψη.

2. Νέες αιτήσεις για πολιτογράφηση που θα υποβληθούν, ύστερα από την απόρριψη προηγούμενης αίτησης πολιτογράφησης σύμφωνα με το προϊσχύον άρθρο 4 παρ. 2 του Ν. 2130/1993 (ΦΕΚ 62 Α'), εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

3. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας διαπιστώνεται η κτήση ή μη της ελληνικής ιθαγένειας προσώπων που ζητούν να καθορισθεί η ιθαγένειά τους σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας (Ν.Δ.

3370/1955 - ΦΕΚ 258 Α'), όπως αυτός ισχύει, καθώς και με τις προϊσχύουσες αυτού σχετικές διατάξεις, και τις διεθνείς συμβάσεις και συνθήκες. Όπου στις διατάξεις του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως αυτός ισχύει, αναγράφεται η λέξη "νομάρχης", εφεξής νοείται ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας.

4. Ελληνίδα που απέβαλε την ελληνική ιθαγένεια λόγω του γάμου της με αλλοδαπό την ανακτά, αν δηλώσει τη σχετική βούλησή της στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας ή στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου της κατοικίας της ή της διαμονής της.

5. Αλλοδαπή που απέκτησε την ελληνική ιθαγένεια λόγω του γάμου της με Έλληνα και διατηρεί την ιθαγένεια που είχε πριν από την τέλεση του γάμου, αποβάλλει την ελληνική ιθαγένεια, αν δηλώσει τη σχετική βούλησή της στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας ή στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου της κατοικίας της ή της διαμονής της.

6. Τέκνο που γεννήθηκε πριν από την 8.5.1984 από μητέρα Ελληνίδα κατά το χρόνο του τοκετού ή της τέλεσης του γάμου από τον οποίο γεννήθηκε το τέκνο, γίνεται Έλληνας, αν δηλώσει τη σχετική βούλησή του στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας ή στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου της κατοικίας του ή της διαμονής του.

7. Τέκνο που γεννήθηκε από Έλληνα πατέρα και αλλοδαπή μητέρα πριν από την ισχύ του Ν. 1250/1982, εφόσον θεωρείται γνήσιο σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 7 παράγραφος 3 του παραπάνω νόμου, γίνεται Έλληνας, αν δηλώσει τη σχετική βούλησή του στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας ή στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου της κατοικίας του ή της διαμονής του.

8. Εάν το τέκνο είναι ανήλικο, η δήλωση της παραγράφου 6 υποβάλλεται από τη μητέρα και η δήλωση της παραγράφου 7 από τον πατέρα.

9. Επιτρέπεται η αποποίηση της ελληνικής ιθαγένειας εφόσον ο ενδιαφερόμενος είναι ενήλικας, δηλώνει ότι έχει πάψει να υφίσταται πλέον γνήσιος δεσμός του με τη χώρα και διαμένει στην αλλοδαπή. Για την αποποίηση υποβάλλονται δήλωση ενώπιον του Έλληνα προξένου του τόπου διαμονής του ενδιαφερομένου και αίτηση προς τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Η αποδοχή της αίτησης γίνεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου Ιθαγένειας, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο χρόνος απώλειας της ιθαγένειας ανατρέχει στο χρόνο αποδοχής της αίτησης.

Άρθρο 70

Δηλώσεις - Κυρώσεις

1. Οι δηλώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 65 έως 67 του παρόντος πρέπει να φέρουν θεώρηση για το γνήσιο της υπογραφής τους.

2. Τα πρόστιμα της παραγράφου 3 του άρθρου 54 αυτού του νόμου επιβάλλονται και στα πρόσωπα που υποβάλλουν ανακριβή δήλωση ή βεβαίωση ή δεν εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει με τη δήλωση ή βεβαίωση που προβλέπεται στο άρθρο 66 παρ. 2.ι.γ, παρ. 6.ι.ε και στ, παρ. 7.ι.α και β, παρ. 8.ι.α και στο άρθρο 67 παρ. 1 και 2 του παρόντος.

3. Για την εφαρμογή των άρθρων 65 έως 67 τα δικαιολογητικά που απαιτούνται από ελληνικές δημόσιες υπηρεσίες εκδίδονται κατά παρέκκλιση των διατάξεων του παρόντος νόμου και της λοιπής κείμενης νομοθεσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ'
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 71

Παράβολα - Αναπροσαρμογή προστίμων
Επικυρώσεις

1. Η αίτηση για τη χορήγηση και την ανανέωση των αδειών παραμονής και εργασίας συνοδεύεται από παράβολο, το οποίο, αν για λόγους αμοιβαιότητας δεν ορίζεται διαφορετικά, ορίζεται ως ακολούθως:

α. Για τις άδειες διάρκειας μέχρι ενός έτους σε πενήντα χιλιάδες δραχμές.

β. Για τις άδειες διάρκειας από ένα έτος μέχρι δύο ετών σε εκατό χιλιάδες δραχμές.

γ. Για τις άδειες διάρκειας από δύο έως έξι ετών σε εκατόν πενήντα χιλιάδες δραχμές.

δ. Για τις άδειες διάρκειας άνω των έξι ετών, σε τριακόσιες χιλιάδες δραχμές.

2. Τα πρόστιμα και τα παράβολα που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο εισπράττονται υπέρ του Δημοσίου και αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης.

3. Τα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα που απαιτούνται από τις διατάξεις του παρόντος πρέπει να είναι επικυρωμένα με την επισημείωση της Σύμβασης της Χάγης, όπου αυτή απαιτείται. Στις περιπτώσεις που δεν απαιτείται επισημείωση, τα έγγραφα αυτά πρέπει να φέρουν επικύρωση, από την ελληνική προξενική αρχή ή το ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών, του γνησίου της υπογραφής του αλλοδαπού οργάνου.

4. Οι προβλεπόμενες από τον παρόντα νόμο θεωρήσεις εισόδου που χορηγούνται σε πολίτες τρίτων χωρών για σκοπούς μη τουριστικούς είναι εθνικές θεωρήσεις.

Άρθρο 72

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται:

α. τα άρθρα 1-4, 6-8, 10-16, 18-23, 26-33, 34 παρ. 1 - 3 και 35 του Ν. 1975/1991 (ΦΕΚ 184 Α'), όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί από το Ν. 2452/1996 (ΦΕΚ 283 Α') και το Ν. 2713/1999 (ΦΕΚ 89 Α'),

β. τα άρθρα 5, 6, 7 και 9 του Ν.Δ. 3370/1955 (Κώδικας Ελληνικής Ιθαγένειας), όπως τροποποιήθηκαν από τον Α.Ν. 481/1968, το Ν. 1438/1984 (ΦΕΚ 60 Α') και το Ν. 2130/1993 (ΦΕΚ 62 Α'), και οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 7, το άρθρο 8 και οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 9 του Ν. 1438/1984 (ΦΕΚ 60 Α'),

γ. η παράγραφος 3 του άρθρου 4 και οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 8 του Ν. 2130/1993 (ΦΕΚ 62 Α'), οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 9 του Ν. 2307/1995, καθώς και η παράγραφος 8 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000,

δ. το άρθρο 2 του β.δ. 339/1965 (ΦΕΚ 82 Α'),

ε. το άρθρο 4 του Ν. 927/1979 (ΦΕΚ 139 Α'),

στ. κάθε γενική ή ειδική διάταξη, που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που αποτελούν αντικείμενο αυτού.

Άρθρο 73

1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία "Κέντρο Μελέτης της Μετανάστευσης", που έχει ως έργο την έρευνα και την εκπόνηση μελετών για το σχε-

διασμό και την εφαρμογή μεταναστευτικής πολιτικής και εποπτεύεται από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών, καθορίζονται οι ειδικότερες αρμοδιότητες του Κέντρου Μελέτης της Μετανάστευσης, τα όργανα διοίκησής του, ο τρόπος διορισμού τους, η διάρθρωση των υπηρεσιών του και οι αρμοδιότητές τους, συνιστώνται οι απαιτούμενες θέσεις προσωπικού, καθορίζονται οι πόροι του και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

3. Με απόφαση των ανωτέρω Υπουργών καθορίζονται η αμοιβή των οργάνων διοίκησης του Κέντρου και οι αποδοχές του προσωπικού αυτού.

Άρθρο 74

Οι διατάξεις της Π.Υ.Σ. 19/8.2.1990 (ΦΕΚ 16 Α'), που κυρώθηκε με το άρθρο 6 του Ν. 1878/1990 (ΦΕΚ 33 Α') και των άρθρων 2 και 3 του Ν. 1895/1990 (ΦΕΚ 116 Α'), όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 39 του Ν. 1968/1991 (ΦΕΚ 150 Α') και συμπληρώθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 20 παρ. 6 του Ν. 2386/1996 (ΦΕΚ 43 Α') και του άρθρου 32 του Ν. 2190/1994 (ΦΕΚ 28 Α') για απόσπαση υπαλλήλων από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα στη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και τη διάθεσή τους στα γραφεία των βουλευτών και Ελλήνων βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, για τη γραμματειακή υποστήριξη του έργου τους, εφαρμόζονται και για την απόσπαση υπαλλήλων στα γραφεία των κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή ή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ο αριθμός των υπαλλήλων που μπορεί να αποσπώνται για τον ως άνω σκοπό στα πολιτικά γραφεία των κομμάτων υπολογίζεται ως εξής:

α) Στα κόμματα που εκπροσωπούνται στη Βουλή και έλαβαν κατά τις τελευταίες βουλευτικές εκλογές ποσοστό ψήφων μικρότερο από 10%, ο αριθμός των δυνάμενων να αποσπασθούν υπαλλήλων ισούται με τον αριθμό είκοσι (20), προσαυξανόμενο με τον αριθμό του ποσοστού των ψήφων.

β) Στα λοιπά κόμματα που εκπροσωπούνται στη Βουλή, ο αριθμός των υπαλλήλων ισούται με το διπλάσιο του αριθμού του ποσοστού των ψήφων που έλαβαν, προσαυξανόμενο κατά δέκα (10).

γ) Στα κόμματα που εκπροσωπούνται μόνο στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ο αριθμός των υπαλλήλων ισούται με τον αριθμό δέκα (10), προσαυξανόμενος με τον αριθμό του ποσοστού των ψήφων που έλαβαν κατά τις τελευταίες βουλευτικές εκλογές.

Για τον ανωτέρω υπολογισμό, ο αριθμός του ποσοστού των ψήφων στρογγυλοποιείται στην πλησιέστερη ακέραιη μονάδα.

Η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 58 του Ν. 1943/1991 (ΦΕΚ 50 Α'), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 20 του Ν.2026/1992 (ΦΕΚ 43 Α'), εφαρμόζεται και για τους υπαλλήλους της περιπτώσεως γ'.

Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν από 9.4.2000.

Άρθρο 75

1. Στο άρθρο 54 του Π.Δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α') "Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας" προστίθεται νέα παράγραφος 3 και αναριθμείται η υφιστάμενη παράγραφος 3 σε 4, που έχει ως εξής:

"3. Ο αριθμός των υποψήφιων συμβούλων από κάθε φύλο πρέπει να ανέρχεται σε ποσοστό ίσο τουλάχιστον με το 1/3 του συνολικού αριθμού των υποψηφίων κάθε συνδυασμού.

Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με μισό της μονάδας και άνω."

2. Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 55 του Π.Δ. 410/1995 προστίθενται οι λέξεις "ή διαφορετικό ποσοστό από το προβλεπόμενο στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου".

3. Στο άρθρο 23 του Π.Δ. 30/1996 (ΦΕΚ 21 Α') "Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης" προστίθεται παράγραφος 3 και αναριθμούνται οι υφιστάμενες παράγραφοι 3, 4, 5 και 6 σε 4, 5, 6 και 7, που έχει ως εξής:

"3. Ο αριθμός των υποψηφίων συμβούλων από κάθε φύλο πρέπει να ανέρχεται σε ποσοστό ίσο τουλάχιστον με το 1/3 του συνολικού αριθμού των υποψηφίων κάθε συνδυασμού. Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με μισό της μονάδας και άνω."

4. Στις παραγράφους 4 και 6 του άρθρου 23 του Π.Δ. 30/1996, όπως αναριθμήθηκαν σε παραγράφους 5 και 7 με την προηγούμενη παράγραφο, στην παρ. 1 του άρθρου 25 και στην παρ. 2 του άρθρου 37 του ίδιου προεδρικού διατάγματος, οι λέξεις: "παράγραφος 3", "παράγραφοι 1 έως 3", "παράγραφος 3", "παρ. 3 του άρθρου 23" και "παρ. 4 του άρθρου 23" αντικαθίστανται με τις λέξεις: "παράγραφος 4", "παράγραφοι 1 έως 4", "παράγραφος 4", "παρ. 4 του άρθρου 23" και "παρ. 5 του άρθρου 23".

Άρθρο 76

1. Η παρ. 2 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000 αντικαθίσταται ως εξής:

"2. Την ελληνική ιθαγένεια αποκτά ο ομογενής με απόφαση του γενικού γραμματέα της περιφέρειας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως έπειτα από γνώμη της οικείας προξενικής αρχής ως προς την ιδιότητά του ως ομογενούς. Την ιδιότητά του ως ομογενούς διερευνά τριμελής επιτροπή, η οποία αποτελείται από τον Έλληνα Πρόξενο και δύο μέλη. Με απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Οικονομικών ορίζονται τα μέλη κάθε επιτροπής και η αμοιβή τους. Οι οριζόμενοι ως μέλη της επιτροπής πρέπει απαραίτητα να είναι Έλληνες πολίτες."

2. Η απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο εκδίδεται μόνο εφόσον δεν συντρέχει η προϋπόθεση της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 58 του παρόντος.

3. Η παρ. 3 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000 αντικαθίσταται ως εξής:

"3. Η ιδιότητα του ενδιαφερομένου ως ομογενούς διαπιστώνεται ύστερα από συνέντευξη του ενώπιον της επιτροπής της προηγούμενης παραγράφου. Για τη διαπίστωση της ιδιότητας του ομογενούς η επιτροπή μπορεί να συνεκτιμά οποιαδήποτε στοιχεία προσκομίσει ο ενδιαφερόμενος, από τα οποία τεκμαίρεται η ιδιότητά του αυτή."

4. Στο δεύτερο στίχο της παρ. 4 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000 οι λέξεις "για την ελληνική καταγωγή του αιτούντος ομογενούς" αντικαθίστανται από τις λέξεις "για την ιδιότητα ως ομογενούς του αιτούντος". Στον πρώτο στίχο του πέμπτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000 οι λέξεις "για την ελληνική καταγωγή" αντικαθίστανται από τις λέξεις "για την ιδιότητα ως ομογενών".

5. Στον τρίτο στίχο του ίδιου ως άνω εδαφίου και στον όγδοο στίχο της παρ. 11 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000 οι λέξεις "δικαιολογητικά" και "δικαιολογητικών" αντικαθίστανται από τις λέξεις "στοιχεία" και "στοιχείων". Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000 μετά τη λέξη "Εξωτερικών" προστίθεται η λέξη "Οικονομικών". Στο έκτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 1 μετά τις λέξεις "η

σύνθεσή τους" προστίθενται οι λέξεις "η αμοιβή των μελών τους και του γραμματέα τους".

6. Οι ομογενείς που έχουν έλθει στην Ελλάδα μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου με θεώρηση εισόδου και διαμένουν στη χώρα ανεξαρτήτως από το χρόνο λήξης του διαβατηρίου ή της θεώρησης εισόδου, μπορούν να αποκτήσουν την ελληνική ιθαγένεια ή το ειδικό δελτίο ταυτότητας της παραγράφου 11 κατά τα οριζόμενα στις ανωτέρω παραγράφους, υποβάλλοντας τη σχετική αίτηση στο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας, τηρουμένης της διαδικασίας της παραγράφου 4 του άρθρου 1 εκτός από τη γνώμη της προξενικής αρχής. Με την ίδια διαδικασία αποκτούν ελληνική ιθαγένεια ή ειδικό δελτίο ταυτότητας γονείς ή τέκνα ομογενών που έχουν ήδη αποκτήσει ελληνική ιθαγένεια ή ειδικό δελτίο ταυτότητας, οι οποίοι έρχονται στη χώρα. Με την υποβολή της αίτησης για κτήση ελληνικής ιθαγένειας ή για χορήγηση του ειδικού δελτίου ταυτότητας κατά τα ανωτέρω, η οποία συνοδεύεται από σημείωμα δακτυλосκόπησης, χορηγείται στον αιτούντα βεβαίωση εξάμηνης διάρκειας που μπορεί να ανανεώνεται για ίσο χρόνο μέχρι την έκδοση της σχετικής απόφασης και η οποία επέχει θέση άδειας παραμονής και εργασίας.

Στους αλλογενείς συζύγους των παραπάνω χορηγείται προσωρινή άδεια παραμονής ισόχρονης διάρκειας.

7. Στο τέλος της παραγράφου 5 του άρθρου 1 προστίθεται εδάφιο που έχει ως εξής:

"Μετά τη δόση του όρκου ο αποκτών την ελληνική ιθαγένεια, καθώς και τα ανήλικα τέκνα αυτού εγγράφονται στα Μητρώα Αρρένων και τα δημοτολόγια δήμου ή κοινότητας του κράτους που επιθυμεί με βάση τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην απόφαση του γενικού γραμματέα της περιφέρειας. Όσα από αυτά δεν καλύπτονται από την παραπάνω απόφαση συμπληρώνονται με την προσκόμιση οποιουδήποτε πρόσφορου αποδεικτικού στοιχείου."

8. Στην παράγραφο 7 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000 (ΦΕΚ 24 Α') προστίθενται εδάφια τρία, ως εξής:

"Επιτρέπεται ο εξελληνισμός του ανόματου και του επωνύμου ομογενών των οποίων διαπιστώνεται ή έχει διαπιστωθεί η ελληνική ιθαγένεια και έχουν εγγραφεί στα μητρώα αρρένων και στα δημοτολόγια, αν τα στοιχεία αυτά είχαν μεταβληθεί ή αλλοιωθεί στη χώρα από την οποία προέρχονται.

Ο εξελληνισμός γίνεται, κατά περίπτωση, με απόφαση του γενικού γραμματέα περιφέρειας ή του νομάρχη, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου. Με την ίδια απόφαση διατάσσεται και η διόρθωση των στοιχείων στο μητρώο αρρένων και στο δημοτολόγιο."

9. Οι διατάξεις του Ν.Δ. 57/1973, όπως κάθε φορά ισχύει, για την κοινωνική προστασία εφαρμόζονται και στους ομογενείς που έχουν λάβει ειδικό δελτίο ταυτότητας ομογενούς σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

10. Εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου αιτήσεις ομογενών για την απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας εξετάζονται με βάση τις διατάξεις του Ν. 2790/2000, όπως αυτές τροποποιούνται με το παρόν άρθρο.

11. Για τα παραχωρηθέντα ή παραχωρούμενα, κατά τις διατάξεις του από 24.4.1985 προεδρικού διατάγματος (ΦΕΚ 239 Α') και του άρθρου 5 παρ. 2 του Ν. 2790/2000 (ΦΕΚ 24 Α'), οικοπέδα στους παλινοστούντες ομογενείς από την τέως Σοβιετική Ένωση δεν οφείλεται τίμημα. οι δε βεβαιωθείσες οφειλές από την απία αυτή προς την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος διαγράφονται. Τυχόν καταβληθείσες δόσεις του τιμήματος δεν επιστρέφονται.

Η μεταγραφή των κατά τις ανωτέρω διατάξεις εκδιδόμε-

ων τίτλων κυριότητας απαλλάσσεται από κάθε φόρο, χαρτόσημο, εισφορά ή δικαίωμα υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου.

12. Επί των παραχωρηθέντων ή παραχωρούμενων, κατά τις διατάξεις του από 24.4.1985 προεδρικού διατάγματος και του Ν. 2790/2000, οικοπέδων επιτρέπεται η εγγραφή υποθήκης εκ του νόμου ή δικαστικής απόφασεως ή η εγγραφή προσημείωσης υποθήκης, καθώς και η παραχώρηση συμβατικής υποθήκης εκ μέρους του δικαιούχου μόνο υπέρ πιστωτικών ιδρυμάτων, αναγνωριζόμενων από την Τράπεζα της Ελλάδος και μόνο για την ασφάλεια των χορηγούμενων από αυτά δανείων ή άλλων εγγυήσεων, που προορίζονται αποκλειστικά για την ανέγερση κτισμάτων επί των οικοπέδων ή για την επέκταση ή επισκευή των επί αυτών κτισμάτων.

13. α. Στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης συνιστώνται δέκα (10) θέσεις του κλάδου ΠΕ Διοικητικού, πέντε (5) θέσεις του κλάδου ΠΕ Κοινωνιολόγων και πέντε (5) θέσεις του κλάδου ΤΕ Διοικητικού - Λογιστικού.

β. Στην Περιφέρεια Αττικής συνιστώνται είκοσι (20) θέσεις του κλάδου ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού, έξι (6) θέσεις του κλάδου ΠΕ Κοινωνιολόγων και δέκα (10) θέσεις του κλάδου ΤΕ Διοικητικού - Λογιστικού.

γ. Σε καθεμία από τις λοιπές Περιφέρειες συνιστώνται δέκα (10) θέσεις του κλάδου ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού, τέσσερις (4) θέσεις του κλάδου ΠΕ Κοινωνιολόγων και οκτώ (8) θέσεις του κλάδου ΤΕ Διοικητικού - Λογιστικού."

14. Η παρ. 10 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000 (ΦΕΚ 24 Α') καταργείται.

Άρθρο 77

1. Οι υφιστάμενες, δυνάμει των διατάξεων της παρ. 5 του άρθρου 39 του Ν. 2218/1994 (ΦΕΚ 90 Α'), όπως τροποποιήθηκε με την περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 12 του Ν. 2307/1995 (ΦΕΚ 113 Α') και της παρ. 18 του άρθρου δεύτερου του Ν. 2683/1999 (ΦΕΚ 19 Α'), προσωποπαγείς θέσεις, με την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται.

Οι υπάλληλοι που κατέχουν τις θέσεις αυτές μετατάσσονται αυτοδικαίως με τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην υπηρεσία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης που θεωρήθηκαν αρχικώς αποσπασμένοι, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 39 του Ν. 2218/1994, σε κενή οργανική θέση και στον αντίστοιχο κλάδο και αν δεν υπάρχει κενή οργανική θέση ή αντίστοιχος κλάδος, σε προσωποπαγή θέση ή και σε προσωρινό κλάδο, που συνιστάται αυτοδικαίως, με την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

Διοικητικές πράξεις άρσεως της αποσπάσεως των ανωτέρω ή της διαπίστωσης της αποσπάσεως δεν λαμβάνονται υπόψη και οι υπάλληλοι μετατάσσονται στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση στην οποία θεωρήθηκαν αρχικώς αποσπασμένοι.

Αποσπάσεις των υπαλλήλων, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 21 του άρθρου 15 του Ν. 2503/1997 (ΦΕΚ 107 Α'), ή για λόγους συνυπηρέτησης συζύγων ή για λόγους υγείας, διατηρούνται σε ισχύ, χωρίς να θίγεται η κατά τα ανωτέρω μετάταξή τους.

Για την αυτοδίκαιη μετάταξη των ανωτέρω εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Νομάρχη, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 6, 7 και 9 του άρθρου 39 του Ν. 2218/1994, η παρ. 6 του άρθρου 83 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών συντάξεων, όπως προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 2 του Ν. 2512/1997 (ΦΕΚ 38 Α') και συμπληρώθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 29 του Ν. 2768/1999 (ΦΕΚ 273 Α') και οι παράγραφοι 3 και 5 του άρθρου 22 του Ν. 2738/1999 (ΦΕΚ 180 Α').

Από τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου εξαιρούνται όσοι εκ των ανωτέρω έχουν κριθεί και κατέχουν, κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, θέση προϊσταμένου τμήματος ή αυτοτελούς γραφείου ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικής μονάδας, οι οποίοι διατηρούν την προσωποπαγή θέση που κατέχουν στο Υπουργείο που υπηρετούν.

2. Στο άρθρο 104 του Π.Δ. 30/1996 (ΦΕΚ 21 Α') προστίθεται παράγραφος 6, που έχει ως εξής:

"6. Σε κάθε Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση συνιστάται αυτοδίκαια, στην περίπτωση που δεν έχει συσταθεί με τον Οργανισμό της παραγράφου 1 καμία θέση Γενικού Διευθυντή, μία θέση με το βαθμό αυτόν. Για την προαγωγή στη θέση αυτή κρίνονται όλοι οι υπάλληλοι των κλάδων ΠΕ της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης τηρουμένων και των λοιπών διατάξεων, για προαγωγή στο βαθμό του Γενικού Διευθυντή, του Υπαλληλικού Κώδικα. Με τον Οργανισμό της παραγράφου 1 είναι δυνατόν να περιορίζονται οι κλάδοι του προηγούμενου εδαφίου, εφόσον συστήνονται και άλλες θέσεις Γενικών Διευθυντών."

Άρθρο 78

1. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 1 του Ν. 2622/1998 (ΦΕΚ 134 Α'), όπως η παράγραφος 2 τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του Ν. 2838/2000 (ΦΕΚ 179 Α'), αντικαθίστανται ως εξής:

"1. Στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης συνιστώνται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, κεντρική και περιφερειακές Αστυνομικές Υπηρεσίες Συνοριακής Φύλαξης και Δίωξης Λαθρομετανάστευσης, με αποστολή την αποτροπή παράνομης εισόδου αλλοδαπών στη χώρα, τον εντοπισμό και τη σύλληψη των παρανόμως εργαζομένων ανά την επικράτεια και την παροπομπή τους στη δικαιοσύνη ή την επαναπροώθησή τους αλλοδαπών, καθώς και τον εντοπισμό και τη σύλληψη προσώπων που διευκολύνουν την παράνομη είσοδο και εργασία αλλοδαπών και την παραπομπή τους στη δικαιοσύνη, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

2. Υπηρεσίες Συνοριακής Φύλαξης και Δίωξης Λαθρομετανάστευσης μπορεί να ιδρύονται κυρίως σε παραμεθόριους και όμορους αυτών νομούς ή σε γειτνιάζοντες με τους τελευταίους νομούς ή σε νησιά που βρίσκονται εγγύς των θαλάσσιων συνόρων της χώρας, καθώς και σε οποιονδήποτε άλλο νομό παρατηρείται αυξημένη παράνομη εγκατάσταση και απασχόληση αλλοδαπών. Η ίδρυση, η οργάνωση, η λειτουργία και οι αρμοδιότητες των Υπηρεσιών Συνοριακής Φύλαξης και Δίωξης Λαθρομετανάστευσης καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που προτείνεται από τους Υπουργούς Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης."

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 4 του Ν. 2622/1998 (ΦΕΚ 138 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

"4. Για το χρόνο εργασίας και τις άδειες των Συνοριακών Φυλάκων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις που ισχύουν για το αστυνομικό προσωπικό."

3. Το εδάφιο στ' της παρ. 8 του άρθρου 4 του Ν. 2622/1998 αντικαθίσταται ως εξής:

"στ. Στις περιπτώσεις που για το αστυνομικό προσωπικό προβλέπεται απόλυση για λόγους υγείας ή θέση του σε υπηρεσία γραφείου. Η κρίση της σωματικής ικανότητας γίνεται από τα όργανα και με τη διαδικασία που προβλέπονται για το αστυνομικό προσωπικό."

4. Μετάθεση ή απόσπαση Συνοριακού Φυλάκα ή Ειδικού Φρουρού μπορεί να διαταχθεί για λόγους συνυπηρέτησης με αστυνομικό ή πυροσβεστικό ή στρατιωτικό υπάλληλο ή δικαστικό λειτουργό. Η διαδικασία, τα αρμόδια όργανα και οι προϋποθέσεις της μετάθεσης ή απόσπασής αυτών, κα-

θώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης.

5. Η διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 28 του Ν. 2800/2000 (ΦΕΚ 41 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

"4. Για το πολιτικό προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος συγκροτούνται αντίστοιχα υπηρεσιακά συμβούλια, με απόφαση του Αρχηγού του οικείου Σώματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2683/1999 (ΦΕΚ 19 Α'). Οι γραμματειακές υπηρεσίες στα παραπάνω συμβούλια παρέχονται με μέριμνα των αρμόδιων για θέματα πολιτικού προσωπικού Υπηρεσιών των οικείων Αρχηγείων."

Άρθρο 79

Η διάταξη της παρ. 30 του άρθρου 9 του Ν. 2266/1994 (ΦΕΚ 218 Α') καταργείται. Μετατάξεις που έχουν ολοκληρωθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος θεωρούνται νόμιμες.

Άρθρο 80

1. Στην περ. 41.1. της παρ. 41 του άρθρου 1 του Ν. 2539/1997 (ΦΕΚ 244 Α') οι λέξεις "και τις κοινότητες: 1. Αξού, 2. Ζωνιανών, οι οποίες καταργούνται" διαγράφονται.

2. Στην περ. 41.4. της παρ. 41 του άρθρου 1 του Ν. 2539/1997 (ΦΕΚ 244 Α') μετά τις λέξεις "15. Χώνου" προστίθενται οι λέξεις "16. Αξού, 17. Ζωνιανών".

3. Μέχρι τη διενέργεια των επόμενων γενικών Δημοτικών και Κοινοτικών Εκλογών, οι δήμοι των περ. 41.1. και 41.4. της παρ. 41 του άρθρου 1 του Ν. 2539/1997 (ΦΕΚ 244 Α'), όπως ανασυγκροτούνται με τις προηγούμενες παραγράφους, διοικούνται από τα υφιστάμενα αντίστοιχα όργανα διοίκησης.

Άρθρο 81

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του, αρχίζει ένα μήνα από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με εξαίρεση τις διατάξεις των άρθρων 56 έως 64, 72 περιπτώσεις β', γ' δ' και ε' και 75 έως 80, των οποίων η ισχύς αρχίζει

από τη δημοσίευσή του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευσή του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως Νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 26 Απριλίου 2001

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
Β. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
Α. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Π. ΕΥΘΥΜΙΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΑΣ
Γ. ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Α. ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
Μ. ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
Χ. ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
Μ. ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
Χ. ΒΕΡΕΛΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 27 Απριλίου 2001

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Μ. ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ

City Press

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΕΚΑΤΟΤΗΣ
ΓΙΑΡΧΟΣ ΚΥΡΤΕΣ

Αλλοδαποί το 13% του πληθυσμού

Οι αλλοδαποί στην Ελλάδα

• Με άδειο παραμονής

Εθνικότητα	Ποσοστό
Αλβανοί	63,2%
Βούλγαροι	9,8%
Ρουμάνοι	4,3%
Ουκρανοί	3,4%
Πακιστανοί	2,4%

• Αιτιολογία για χορήγηση αδειών παραμονής

Αιτιολογία	Ποσοστό
Εξαρτημένη εργασία	68%
Οικογενειακή συνένωση	12%
Ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα	12%

Το 13% του συνολικού πληθυσμού της Ελλάδας αντιπροσωπεύουν οι αλλοδαποί που ζουν στη χώρα, όπως αναφέρθηκε σε χθεσινή ημερίδα του Ινστιτούτου Μεταναστευτικής Πολιτικής, βάσει των στοιχείων. Ο αριθμός των αλλοδαπών στην Ελλάδα τετραπλασιάστηκε από το 1991 (περίπου 250.000) έως τα τέλη του 2004, όταν και υπολογίζεται ότι ανερχόταν σε 1.150.000. Η μεγαλύτερη συγκέντρωση μεταναστών καταγράφεται στο Δήμο Αθηναίων, όπου εκτιμάται ότι υπάρχουν 132.000 αλλοδαποί (το 17% του πληθυσμού).

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

Αρ. Φυλ. 424

Τρίτη 7 Ιουνίου 2005

Τιμή € 1

ΘΕΜΑ

διαδήλωση για την
σία του Περιβάλλοντος
σελ. 20-29

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ... ΦΤΕΡΑ

Βετικά βλέπουν οι δήμοι το Πανευρωπαϊκό Κέντρο Εκπαιδεύσεως

σελ. 9

Με ψυχραιμία φαίνεται ότι αντιμετωπίζει την εγκατάσταση στο πολεμικό αεροδρόμιο της 120 ΠΕΑ του Πανευρωπαϊκού Κέντρου Εκπαιδεύσεως Πιλότων ο δήμαρχος Μεσσηνίας, κ. Χρήστος Χριστόπουλος, ο οποίος επισημαίνει την ανάγκη πλήρους πληροφόρησης και ενημέρωσης για το θέμα.

Από την πλευρά του, ο δήμαρχος Καλαμάτας, Γ. Κουτσούλης, δηλώνει ότι «έχουμε πληρώσει ακριβά τις μαύρες σημαίες» και τονίζει ότι η ανάπτυξη έχει το τίμημά της κι ότι πρέπει να δούμε θετικά την υπόθεση του αεροδρομίου.

8.500 οι νόμιμοι μετανάστες της Μεσσηνίας

σελ. 7

Προέγκριση για το δημοκρατημένο σπίτι του Τσικλητήρα

Με απόφαση της γενικής γραμματέως Περιφέρειας Πελοποννήσου, Αγγέλας Αβούρη, δόθηκαν έξι προεγκρίσεις δημοπρατήσεων, συνολικού προϋπολογισμού 4.184.672 ευρώ. Μεταξύ των έργων που εγκρίθηκαν εμφανίζεται και η «Αποκατάσταση Διατηρητέου Κτίριου Τσικλητήρα και εσωτερικές διαρρυθμίσεις ορόφων» συνολικού προϋπολογισμού 600.000 ευρώ. «Η μελέτη», εξηγεί η Περιφέρεια, «αφορά στην αποκατάσταση-αναπαύση της διάρρηξης οικίας του Ολυμπιονίκη κ. Κωστή Τσικλητήρα, στην Πύλο και την μετατροπή της σε βιβλιοθήκη-πινακοθήκη του Δήμου Πύλου. Πρωταρχικός στόχος της μελέτης είναι να αναστηλωθεί το κτίριο ως προς τις όψεις και τα άλλα φέροντα στοιχεία του. Επίσης δίνεται στο κτίριο η λεπτομερτικότητα που απαιτείται με τις καινούργιες χρήσεις του, χωρίς να αλλοιωθεί ο βιοτικός εσωτερικός του χαρακτήρας. Οι εργασίες που πρόκειται να γίνουν αφορούν στην στέγη, το πατώματα, την αποκατάσταση άψευων, τις ηλεκτρικές εγκαταστάσεις, υδρέωση-αποχέτευση, κλιματισμό και μονώσεις. Ωστόσο, το συγκεκριμένο έργο έχει ήδη δημοπρατηθεί και όπως μας είπε ο δήμαρχος Πύλου, αυτή την εβδομάδα αναμένεται ο ανάδοχος για την υπαρκτή του...»

«Ανησυχπητικές πληροφορίες» για την Ιόνια

Επίθεση στο Νομαρχιακό Συμβούλιο σχετικά με δημοσίευμα της τοπικής εφημερίδας «Ελευθερία» για την Ιόνια Οδό, κατέθεσαν οι νομαρχιακοί σύμβουλοι του συνδυασμού «ΣΥΝεργασία για τη Μεσσηνία», Θανάσης Πετράκος και Νίκος Πατσάρνης. Μεταξύ άλλων, οι νομαρχιακοί σύμβουλοι αναφέρουν «Ασφαλές και εσείς διαβάσατε το σημαντικό σημερινό της εφημερίδας "Ελευθερία" με τηγή προέλευσης το ΜΜΕ του Νομού Ηλείας, στο οποίο δημοσιεύονται πράγματι "ανησυχπητικές πληροφορίες" για την Ιόνια οδό. Βέβαια, δεν υπάρχει κάποια νέα επίσημη τοποθέτηση της κυβέρνησης, η οποία να αλλάξει τη δέσμευσή του κ. Σουφλιά στην Καλαμάτα τον Απρίλιο, δηλαδή η Ιόνια οδό θα φτάσει μέχρι την Κηλαμάδα. Έχουμε όμως τη γνώμη ότι το σημερινό αυτό όραμα μόνο πρέπει να μας αντανακλάσει...»

1. Να σταπρέψουμε αν τη γενέσει του αν υπάρχει το αεράριο επιστροφής στην αρχική θέση του ΥΠΕΧΩΔΕ για "Ιόνια μέχρι τον Πύργο", διότι αυτά αυθαίρετα σημαίνει ότι μετά τον Πύργο, τα θα είναι δίπλα ο δρόμος.
2. Να ενημερωθούμε για τη σχεδιαζόμενη χωροθέτηση, ώστε να παρέμβουμε και να αποσπασούμε να γίνουμε ασφαλείς οι θέσεις της Ν.Α. Μεσσηνίας.
Οι νομαρχιακοί σύμβουλοι τονίζουν ότι δεν πρέπει να υπάρξει κανένας εφημερισμός και ζητούν να διερευνηθεί άμεσα το θέμα και να συντονιστεί η Ν.Α. Μεσσηνίας με την αντίστοιχη της Ηλείας, ώστε να περάσουμε από κοινού και για ασφαλή χωροθέτηση και για τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά της οδού, διότι υπάρχει κίνδυνος αν μία τέτοια χωροθέτηση στην Ηλεία υιοθετηθεί να βασικωθούν...

ΣΗΜΕΡΑ

στικά τέλος στην
ωρινή παράδοση
ης Τσακωνας

σελ. 3

ρόνια φυλλοκί
τον Βισαυτί

σελ. 8

Εξωστ»
υτοκινήτων
Ναυαρίνου

σελ. 6

Τετάρτη τα
ου Εφετείου

σελ. 5

απώθειες
πο ΠΑΣΟΚ

σελ. 4

Στις 8.500 οι μετανάστες που ζουν στη Μεσσηνία

ΜΕΓΑΛΟ ΜΕΡΟΣ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ ΕΙΝΑΙ ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ

της Ρένας Κολοκάθη

Στις 8.500 ανέρχεται ο αριθμός των νόμιμων μεταναστών που βρίσκονται στη Μεσσηνία, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία που διαθέτουν οι αρμόδιες υπηρεσίες. Παρόλο που είναι σε όλους γνωστό ότι ο αριθμός αυτός δεν αντιπροσωπεύει την πραγματικότητα, δεδομένου ότι υπάρχουν και δραστηριοποιούνται τον Νομό μερικές χιλιάδες ακόμη που θεωρούνται "λαθρομετανάστες".

Η μετανάστευση έχει λάβει μεγάλη έκταση και το μέγεθος της μπορεί να εκτιμηθεί μόνο από προσέγγιση, καθώς ο αριθμός των αλλοδαπών, που διαμένουν και εργάζονται παράνομα στην περιοχή μας, αποτελεί πλέον ένα μυστικό ποσοστό του συνολικού πληθυσμού. Στον Νομό Μεσσηνίας ο αριθμός των καταγεγραμμένων αλλοδαπών, οι οποίοι διαθέτουν άδεια πορομνηνής και εργασίας, είναι 500, ενώ υπολογίζεται ότι γύρω στις 3.000 ή οι αυτοί που βρίσκονται παράνομα στον ήχο.

Συγκεκριμένα, στον Δήμο Κολαμάδας είναι εγγραμμένοι 2.100, ενώ στον Δήμο Μεσσήνης 604.

Ο αριθμός των αλλοδαπών που ζουν νόμιμα, κυρίως σε χωριά των δημοτικών διαμερισμάτων του Νομού Μεσσηνίας, είναι μεγάλος και αποτελεί μεγάλο ποσοστό του ενεργού βιοτικού των περιοχών αυτών.

Επίσης, άλλες χώρες προέλευσης των αλλοδαπών είναι κυρίως η Ρουμανία και η ην Σοβιετική Ένωση.

Βασικός πληθυσμός αλλοδαποί στο ερημωμένο χωριό της Μεσσηνίας
 Δείκτικά μιλώντας με τους δημάρχους Αε-

του, Νέστορος και Αίπειας για τους αλλοδαπούς, που ζουν μόνιμα στην επαρχία, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι, το μεγαλύτερο ποσοστό των ξένων έχει προσαρμιστεί πλέον στα ελληνικά δεδομένα και με το πέρασμα των χρόνων, τα προβλήματα συμβίωσής τους με τους Έλληνες διαρκώς μειώνονται, ενώ οι ντόπιοι φτάνει να τους αποδέχονται όλο και περισσότερο. Οι βασικότεροι λόγοι μετάδοσης είναι η εύρεση εργασίας και η εξασφάλιση «μιας καλύτερης ζωής». Οι περισσότεροι αλλοδαποί είναι ανειδίκευτοι εργάτες, που ασκούν χειρωνακτικές εργασίες ή απασχολούνται ως αγρότες ή μικροεπαγγελματίες με φθινητό μεροκάματο και τις περισσότερες φορές είναι ανασφάλιστοι.

Μιλώντας επί του θέματος, ο δήμαρχος Αετού, Δημήτρης Δριμής, δήλωσε ότι ο αριθμός των καταγεγραμμένων αλλοδαπών κατοίκων του Δήμου είναι 150-200 άτομα, εκ των οποίων οι περισσότεροι έχουν οικογένειες.

«Απασχολούνται κυρίως στον αγροτικό τομέα και σε άλλου είδους απασχολήσεις, που δεν προτιμούνται από τους Έλληνες, όπως εργάτες σε οικοδομές και κατασκευάζοντας μάντρες ή πλαστές από πέτρα.

Επίσης, είναι μεγάλος ο αριθμός των παιδιών που είναι μαθητές σε όλες τις τάξεις του Δημοτικού, του Γυμνασίου και του Λυκείου. Έχουν πλέον ενσωματωθεί

έχουν σγκολιάσει τα άτομα αυτά.

Βέβαια, έχουν υπάρξει και υπάρχουν μεμονωμένα περιστατικά. Όμως σε γενικές γραμμές οι αλλοδαποί έχουν ενσωματωθεί στην ελληνική κοινωνία».

Ο δήμαρχος Αίπειας, Νίκος Αναστασόπουλος, υπογράμμισε ότι οι αλλοδαποί που διαμένουν στην περιοχή είναι κυρίως Αλβανοί, Βούλγαροι, Μολδαβοί και Ρουμάνοι και υπολογίζεται στον Δήμο Αίπειας οι εγγεγραμμένες οικογένειες αλλοδαπών να είναι πάνω από 50.

Επίσης, σύμφωνα με τον δήμαρχο Αίπειας, καθώς οι σημειωθεί ότι έχουν γίνει αρκετά γάμοι μεταξύ ντόπιων με γυναίκες, κυρίως αλλοδαπές, ενώ είναι πολλοί αυτοί που έχουν βαπτιστεί ορθόδοξοι χριστιανοί. Αυτές είναι βασικές ενδείξεις ενσωμάτωσης των ξένων στην ελληνική νοοτροπία και πραγματικότητα».

Μεγάλος και ο αριθμός των αλλοδαπών στον Δήμο Νέστορος, σύμφωνα με τον δήμαρχο, Παναγιώτη Πετρόπουλο, καθώς η περιοχή προσφέρει για την εύρεση εργασίας. «Τα προβλήματα που δημιουργούνται οι αλλοδαποί πολιτεία ήταν πολλά και σοβαρά. Πλέον, είναι ελάχιστα οι ρήξεις και τα προβλήματα, καθώς οι οικογένειες των αλλοδαπών έχουν ενσωματωθεί και έχουν υιοθετήσει τα ελληνικά ήθη και έθιμα», τόνισε ο δήμαρχος Νέστορος και συνεχίζοντας επισήμανε ότι, «στο Δημοτικό Σχολείο της περιοχής το 9 παιδιά από τα 11 είναι από την Αλβανία».

Νέο Εποχή

30 Χρόνια
 οι καλύτερες τιμές της αγοράς

ODURAVIT
 ΠΟΡΤΕΛΑΝΕΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

JACOB DELAFON
 ΠΟΡΤΕΛΑΝΕΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

YCARLO FRATTINI
 ΠΟΡΤΕΛΑΝΕΣ ΙΤΑΛΙΑΣ

Ponsi
 ΠΟΡΤΕΛΑΝΕΣ ΙΤΑΛΙΑΣ

iròs
 ΠΟΡΤΕΛΑΝΕΣ ΙΤΑΛΙΑΣ

atlas concord
 ΠΟΡΤΕΛΑΝΕΣ ΙΤΑΛΙΑΣ

LEA
 ΠΟΡΤΕΛΑΝΕΣ ΙΤΑΛΙΑΣ

GIRARDI CERAMICHE
 ΠΟΡΤΕΛΑΝΕΣ ΙΤΑΛΙΑΣ

FLASS
 ΕΠΙΓΛΑΦΗ ΜΠΑΝΙΟΥ

teuco
 ΥΠΟΜΑΤΑΖ - ΕΛΟΥΝΕΣ ΙΤΑΛΙΑΣ

eliebi
 ΕΠΙΓΛΑΦΗ ΜΠΑΝΙΟΥ

OPEN
 ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΙΤΑΛΙΑΣ

FRANKE
 ΝΕΡΟΥΚΤΕΣ

ΔΟΜΗ ΑΕΕ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΙΔΩΝ ΥΓΙΕΙΝΗΣ & ΠΛΑΚΙΔΙΩΝ
 ΚΑΘΕ ΒΕΒΑΙΩΜΑΔΑ ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΕΡΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΜΑΛΑΜΑ

Με τη σιγουριά ενός εκ των μεγαλύτερων ασφαλιστικών γραφείων της Ελλάδας.

από **230** εξειδικευμένοι ασφαλιστικοί σύμβουλοι έτοιμοι να σας φροντίσουν για να αισθανθείτε ζεις την απόλυτη ασφάλεια... τη **ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ...**

ομούς • Σε 130 σημεία • 24 ώρες το 24ωρο

Νιώστε κι εσείς την υπεροχή ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΜΑΛΑΜΑ

Υπέροχη υπεροχή

ΕΙΔΕΙΣ ΜΑΛΑΜΑ: ΑΘΗΝΑ - ΜΕΣΣΗΝΙΑ - ΛΑΚΩΝΙΑ - ΑΡΚΑΔΙΑ - ΗΛΕΙΑ
 ΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ: ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΟΥΣ 51 Τ.Κ. 24100 ΚΑΛΑΜΑΤΑ
 ΤΗΛ.: 27210 62592-593 & 27210 63780-789
 210 62594, 27210 63744, 27210 63788 e-mail: malamax@hotmail.com